

การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

โดย

นายสันติ ฤทธิชัย

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

- หัวข้อการวิจัย** : การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
- ผู้วิจัย** : นายสันติ ฤทธิชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
- ปีที่ดำเนินการวิจัย** : ปีการศึกษา 2562 ถึงปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 2) พัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น วิธีการศึกษาใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ ครู บุคลากร ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน และใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ จำนวน 16 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และประเมินมาตรฐาน 2 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ และสรุปผลการทดลองใช้รูปแบบปรับปรุงแก้ไข ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะจากการทดลองใช้และระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 13 คน ในประเด็นมาตรฐาน 2 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1) สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สภาพปัจจุบันของการดำเนินการในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.61 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเท่ากับ (0.67) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีความต้องการจำเป็นเท่ากับ (0.63) และด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์มีความต้องการจำเป็นเท่ากับ (0.62) ตามลำดับ

2) การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ (1) การคัดกรองและการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) (2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP: Individualize Rehabilitation Plan) (3) การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน (Individualize Rehabilitation) (4) การประเมินซ้ำ (Re-assessment) (5) การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision) และ (6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting)

3) ผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า การใช้รูปแบบฯ มีระดับความพึงพอใจในระดับดีมาก ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.50$) ครูผู้สอนทุกคน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4) ประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า การประเมินรูปแบบฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.41$) เมื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสูงขึ้นทุกด้านและส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.47$)

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ก็ด้วยความกรุณาจากท่านรองศาสตราจารย์ ดร.พรธณี ปิงสุวรรณ ดร.ศุภศาสตร์ คนหาญ อาจารย์ประจำสาขากายภาพบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดร.นพดล ชูลีจันทร์ อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น และนายมานิตย์ คำงาม อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญที่กรุณาให้ความรู้คำแนะนำให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนการตรวจทานแก้ไขให้ตั้งแต่เริ่มต้นทำการวิจัยจนผลงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์พิศมัย มะลิลาผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟู อาจารย์ประจำสาขากายภาพบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดร.นงระงษ์ ชามเพ็ชร ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ดร.เกตอรอินท์ พัททกะโคชญากุล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ นายชนะ โนนทรวงษ์ อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น นางอาทิตยา ยศวงษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น นางสาวอุษณาพรรณ นนทศิริ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูโรงพยาบาลสิรินธรจังหวัดขอนแก่น และนายเทอดเกียรติ ฉายจรุง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือและร่างรูปแบบ ให้คำเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และคณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ทุกคนที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ จนงานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จด้วยดี ขอระลึกถึงคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน และขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่คอยให้กำลังใจตลอดมา ประโยชน์และคุณงามความดีที่ได้จากงานวิจัยนี้ขอมอบให้กับทุกท่านที่ได้กล่าวมา และทุกท่านที่มีส่วนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เกิดความสำเร็จตามประสงค์ทุกประการ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานวิจัยฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ เป็นแนวทางต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ให้กับผู้บริหาร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดีต่อไป

สันติ ฤาไชย

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	12
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
2.1 แนวคิดในการพัฒนาการจัดการจัดการรูปแบบ (Model)	17
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ.....	33
2.3 แนวคิดในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participative Management)	38
2.4 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพ.....	56
2.5 ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว	75
2.6 บริบทของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น	80
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	82
2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย	90
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	91
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.....	95
ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.....	98
ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น	109

หัวเรื่อง	หน้า
ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.....	113
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	117
4.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.....	117
4.2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.....	137
4.3 ผลศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.....	166
4.4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.....	201
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	208
5.1 สรุป.....	208
5.2 อภิปรายผล	213
5.3 ข้อเสนอแนะ	222
บรรณานุกรม	224
ภาคผนวก	236
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	237
ภาคผนวก ข หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ.....	241
ภาคผนวก ค แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม.....	247
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อถาม.....	275
ภาคผนวก จ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	288
ภาคผนวก ฉ หนังสือเผยแพร่ และตอบรับผลงานทางวิชาการ.....	322
ภาคผนวก ช ภาพประกอบการดำเนินการวิจัย	333
ประวัติผู้วิจัย	340

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นสำคัญเพื่อสรุปเป็นวิธีการพัฒนารูปแบบ 32
2.2	วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นสำคัญ องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม 51
2.3	การสังเคราะห์องค์ประกอบการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 69
3.1	ขั้นตอนการวิจัยรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 92
4.1	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (N= 53) 118
4.2	สภาพการดำเนินการด้านการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม 119
4.3	สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 120
4.4	สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 126
4.5	สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 131
4.6	สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข 133
4.7	สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ 135
4.8	สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน และที่มีการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ของโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 137
4.9	สรุปสาระสำคัญจากการสนทนากลุ่มตามองค์ประกอบการให้บริการด้านการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 144

ตารางที่	หน้า
4.10 การสังเคราะห์องค์ประกอบทำให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	147
4.11 สรุปประเด็นสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจงของคณะผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น	155
4.12 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ (N=13)	157
4.13 สรุปการประเมิน ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของร่างรูปแบบ การบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม	157
4.14 สรุปการประเมินความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของร่างรูปแบบ การบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านความเหมาะสม	158
4.15 สรุปการประเมิน ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านความถูกต้องครอบคลุม	159
4.16 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ (N=13)	161
4.17 สรุปการประเมิน ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของคู่มือการใช้รูปแบบ การบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม	161
4.18 สรุปการประเมินความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของคู่มือการใช้รูปแบบ การบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านความเหมาะสม	162
4.19 สรุปการประเมิน ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านความถูกต้องครอบคลุม	163
4.20 สรุปประเด็นการสัมภาษณ์ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ข้อปรับปรุงแก้ไข ปัญหา อุปสรรค จากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น	166

ตารางที่	หน้า
4.21 แสดงผลการพัฒนาโดยการประเมินความสามารถ ก่อน-หลัง การฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของตัวอย่างกรณีศึกษา.....	169
4.22 บันทึกผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 1.....	171
4.23 บันทึกผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 2.....	174
4.24 บันทึกผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 3.....	177
4.25 บันทึกผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 4.....	180
4.26 บันทึกผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 5.....	183
4.27 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (N=90).....	185
4.28 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นของการมีส่วนร่วมใน องค์ประกอบการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน 6 ขั้นตอน โดยภาพรวม	186
4.29 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ขององค์ประกอบที่ 1 การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน.....	187
4.30 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมใน องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล	189
4.31 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมใน องค์ประกอบที่ 3 การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	191

ตารางที่	หน้า
4.32 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมใน องค์ประกอบที่ 4 การประเมินซ้ำ.....	195
4.33 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมใน องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน.....	196
4.34 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมใน องค์ประกอบที่ 6 การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน.....	199
4.35 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ (N=13).....	202
4.36 สรุปการประเมินมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม.....	203
4.37 สรุปการประเมินมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มาตรฐานด้านความเป็นไปได้.....	203
4.38 สรุปการประเมินมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์.....	205
4.39 สรุปสาระสำคัญจากกระบวนการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น.....	206
ง.1 สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.....	276
ง.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกการศึกษาครูของโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษา ในลักษณะเดียวกัน และมีการดำเนินเป็นที่ยอมรับ เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practices).....	279
ง.3 แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.....	280
ง.4 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการใช้รูปแบบบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.....	281

- ง.5 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 282
- ง.6 แบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบการบริหาร
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 287

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงขั้นตอนการสร้างรูปแบบสร้างความสัมพันธ์	25
2.2 การศึกษาปรากฏการณ์โดยวิธีการสร้างโมเดล	26
2.3 ขั้นตอนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น	73
2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	90
4.1 ร่าง (1) รูปแบบการบริหารการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น	148
4.2 ร่าง (2) รูปแบบการบริหารการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น	154
4.3 รูปแบบการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วม โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น	165
4.4 แผนภูมิแสดงความสามารถก่อน และหลัง การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรณีที่ 1	172
4.5 แผนภูมิแสดงความสามารถก่อน และหลัง การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรณีที่ 2	175
4.6 แผนภูมิแสดงความสามารถก่อน และหลัง การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรณีที่ 3	178
4.7 แผนภูมิแสดงความสามารถก่อน และหลัง การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรณีที่ 4	181
4.8 แผนภูมิแสดงความสามารถก่อน และหลัง การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรณีที่ 5	184
ง.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ชุดที่ 1 (Reliability).....	278
ง.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ชุดที่ 2 (Reliability).....	286

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

“งานช่วยเหลือคนพิการนี้ ก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าผู้พิการไม่ได้อยากพิการ และอยากช่วยตนเอง ถ้าเราไม่ช่วยเขาให้สามารถปฏิบัติงานอะไรเพื่อชีวิต และเศรษฐกิจของครอบครัว จะก่อให้เกิดสิ่งที่หนัก ในครอบครัวหนักแก่สังคม ฉะนั้นเป้าหมายที่จะทำก็คือช่วยเขาให้ช่วยตัวเองได้ เพื่อที่จะทำให้เขาสามารถเป็นประโยชน์ต่อสังคม” พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานแก่คณะกรรมการมูลนิธิธรรมาภิบาลคนพิการ ในพระบรมราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2517 (มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย, 2560, น. 1)

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีความมุ่งหมายที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีความสามารถ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ทั้งนี้การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการให้จัดให้ตั้งแต่แรกเกิด หรือแรกพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553)

ในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มีสาระสำคัญ คือ ให้คนพิการได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการจนตลอดชีวิตสามารถได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาพร้อมทั้ง เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบ และรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้นผ่าน การศึกษาที่มีมาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้

การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท และบุคคล และให้สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการ และประสานเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556)

การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในด้านการให้การศึกษา นั้น ในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ได้กำหนดสิทธิทางการศึกษาสำหรับคนพิการในมาตรา 5 ระบุไว้ว่า ให้ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิด หรือทางความพิการตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เลือกรับบริการทางการศึกษา สถาบันศึกษา ระบบ และรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลและให้ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดการหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท และบุคคล และในมาตรา 8 วรรค 3 ได้ระบุไว้ว่า ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2551, น. 3-4) ดังนั้น การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ตามนโยบายการศึกษาให้กับนักเรียนพิการประเภทดังกล่าวนี้ จำเป็นจะต้องได้รับการส่งเสริมพัฒนาสมรรถภาพ และการบำบัดฟื้นฟูสภาวะของร่างกาย และจิตใจให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะเรียนรู้ไม่มีอุปสรรคต่อการรับบริการด้านการจัดการศึกษา การส่งเสริมพัฒนาระบบการทำงาน และประสานความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรภายใน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

จากศึกษาหลักการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในระดับสากลนั้นตามหลักการแนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้กำหนดกรอบแนวทางในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถของระบบในการให้บริการ และบุคลากร ผู้ให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ มีแนวทางในการให้บริการที่ได้มาตรฐาน ซึ่งนับว่าเป็นกรอบมาตรฐานแม่บทที่สำคัญอย่างมากต่อแนวคิดในการให้บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เริ่มต้นที่ WHO ได้ให้คำนิยามของคำว่า “การฟื้นฟูสมรรถภาพ” (Rehabilitation) หมายถึง ชุดของเครื่องมือ หรือมาตรการที่ช่วยในการทำให้คนพิการ หรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการ หรือบุคคลที่มีข้อจำกัดในระบบการทำงานที่

ของร่างกาย ให้สามารถรักษาประสิทธิภาพในการทำงานที่สามารถตอบสนองต่อการดำรงชีวิต ความเป็นอยู่ของบุคคลนั้นๆ ในการอยู่ร่วมกับครอบครัว บ้าน ชุมชน และสภาพแวดล้อมของเขาได้ อย่างอิสระรวมทั้งเพื่อให้บุคคลนั้นได้มีส่วนร่วมในการเข้าถึงระบบการศึกษา และการทำงานอันเป็น คุณภาพชีวิตที่ดี นอกจากนี้ WHO ยังได้กำหนดกรอบแนวทาง มาตรการด้าน การฟื้นฟูสมรรถภาพ ควรมียุทธศาสตร์ในการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ในเชิงประจักษ์ 5 ประการ หลักของระบบการทำหน้าที่ร่างกายของบุคคล คือ 1) เพื่อป้องกันการสูญเสีย 2) เพื่อชะลอการสูญเสีย 3) เพื่อปรับปรุง หรือฟื้นฟูการสูญเสีย 4) เพื่อชดเชยการสูญเสีย และ 5) เพื่อการบำรุงรักษาการ สูญเสียของระบบการทำหน้าที่ร่างกายของบุคคล (World Health Organization, 2011, p. 23)

ในการดูแลฟื้นฟูคนพิการเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้ดูแล และครอบครัวต้องรับผิดชอบบางครั้ง อาจเป็นงานที่หนักและซับซ้อนต้องอาศัยความรู้ ทักษะ ความพยายามอย่างต่อเนื่อง และปรับตัวต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง ซึ่งหากไม่สามารถปรับบทบาทหรือเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลฟื้นฟูได้ ก็จะทำให้เกิดผลกระทบต่อคนพิการคือ คนพิการไม่สามารถเข้าศึกษาในโรงเรียนได้ หรือไม่สามารถ เรียนได้อย่างเป็นปกติอาจต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลซ้ำเกิดความพิการซ้ำซ้อน หรือเสียชีวิต ก่อนเวลาอันสมควร จากการศึกษาทั้งในประเทศ และต่างประเทศพบว่าผู้ดูแล ครอบครัว ชุมชน มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของคนพิการ (Boyle D. et al., 2000; Lim, J. & Zebrack B., 2004; อโนชา ทศนารณชัย, 2551) เนื่องจาก การดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน จากครอบครัว และชุมชนจะทำให้สุขภาพทางกาย ทางจิตใจ ทางจิตวิญญาณ และทางสังคมดีขึ้น (Goode, et al., 1998; Tang & Chen, 2002; วรรณรัตน์ ลาวัณ, 2549) และยังมีกรณีวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผ่านแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยชุมชนในการขับเคลื่อนงาน พบว่า ความรู้ และทัศนคติการดูแลคนพิการความคิดเห็นต่อกระบวนการดูแลคนพิการแบบมีส่วนร่วมพร้อม ได้เสนอให้มีการสร้างความเข้าใจในการใช้ข้อมูลสมรรถนะคนพิการ เพื่อประโยชน์ ในการหา กระบวนการดูแลคนพิการในชุมชนที่เหมาะสม ผลความสำเร็จเกิดจากการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การคัดกรองเบื้องต้นเลือกกลุ่มเป้าหมาย ประเมินระดับความพิการ และความต้องการโดย ICF ให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสม ตามความต้องการ และประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงการทำงานร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่าย ในกระบวนการดังกล่าวมีผลทำให้ผู้พิการมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ อย่างอิสระ และเข้าศึกษาในโรงเรียนได้เป็นปกติ (นริสา วงศ์พนารักษ์, ศิรินาถ ตงศิริ และบังอร กุมพล, 2557) และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ที่สรุปว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ คือ การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือความสามารถของคนพิการให้มี สภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพ หรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้โดยอาศัย กระบวนการทางการแพทย์

การศาสนา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใดเพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงาน หรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ รวมไปถึงความสามารถ ในการศึกษาเรียนรู้ได้อย่างเป็นปกติ (ราชกิจจานุเบกษา, 2534) ดังนั้นการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการที่มีส่วนร่วมของผู้ดูแล ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสอดคล้องกับสิทธิตามกฎหมาย และกรอบการพัฒนาที่สำคัญ คือ มีลักษณะเป็นองค์รวมผสมผสานครอบคลุมทุกมิติของการดูแลซึ่งรวมถึงการดูแลนักเรียนของโรงเรียนเฉพาะความพิการที่มีบทบาทหน้าที่คล้ายๆกับหน่วยบริการสุขภาพในการพัฒนา หรือดูแลศักยภาพนักเรียนพิการ

จากสภาพปัญหาของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการ มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับนักเรียนประเภทอยู่ประจำ และไปกลับ มีเขตบริการในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 20 จังหวัด จากการประชุมสรุปงานวิชาการของโรงเรียนศรีสังวาลย์ ประจำปีการศึกษา 2561 มีบทสรุปว่า นักเรียน มีสภาพความพิการทางร่างกายที่เป็นข้อจำกัด ซึ่งเกิดจากการไม่สม่ำเสมอของการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลกระทบต่อทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา (บันทึกการประชุมโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ครั้งที่ 4, 2562) และการรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (Self Assessment Report: SAR) ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้สรุปผลเกี่ยวกับจุดที่ควรพัฒนา และแนวทางการพัฒนาในอนาคตไว้ว่า

- 1) ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครู และบุคลากรนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ (PLC) เข้ามาใช้ในการพัฒนาตนเอง และแก้ปัญหาที่พบในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้มีความสำคัญในการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนด้วยการบูรณาการการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีให้เกิดขึ้นในโรงเรียน
- 2) ด้านครูควรกระตุ้นให้ครูได้เห็นความสำคัญของการนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ และการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 3) ด้านการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล นักเรียนมีการประเมินตนเองในการเรียนรู้ แต่ก็ยังขาดการติดตามช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ และการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนแนวทางการพัฒนาในอนาคตได้ระบุไว้ว่า ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ชัดเจน (รายงานประจำปีโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น, 2561, น. 25)

ผลการสอบถามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในปีการศึกษา 2561 (รายงานการประชุมผู้ปกครอง

ครั้งที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2561 โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น, 2561) พบว่า โรงเรียนมีนักเรียนประเภทความพิการซ้อนเป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมด โดยมีสภาพความพิการที่แตกต่างกัน ได้แก่ นักเรียนที่มีลักษณะสมองพิการ ร้อยละ 76 นักเรียนที่มีลักษณะอัมพาตครึ่งท่อน ร้อยละ 4.95 นักเรียนที่มีลักษณะกล้ามเนื้ออ่อนแรง ร้อยละ 1 นักเรียนที่มีลักษณะกระดูกเปราะ ร้อยละ 2.89 นักเรียนที่มีลักษณะอวัยวะไม่สมประกอบ ร้อยละ 12 และนักเรียนที่มีลักษณะมือ-เท้าพิการ ร้อยละ 3 โดยมีข้อเสนอแนะว่า ให้มีการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนต้องเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือดูแลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนตามบริบทของโรงเรียนที่เป็นลักษณะโรงเรียนประจำ อีกทั้งโรงเรียนต้องแสวงหาเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนด้วย

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงเห็นเป็นความสำคัญ และความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อเป็นข้อมูลแก่โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ และผู้เกี่ยวข้องรวมทั้งสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆอย่างมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมและประเทศชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.2.3 เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.2.4 เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัย แนวคิด หลักการการบริหาร ที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นโดยวิจัยเชิงสำรวจ ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ ครู บุคลากร ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ครู และบุคลากร จำนวน 51 คน รวมทั้งสิ้น 53 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรับประโยชน์

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาของการดำเนินการวันที่ 1 ธันวาคม 2561–31 มีนาคม 2562

ขอบเขตด้านตัวแปร

สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1. ศึกษาการจัดการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาลักษณะเดียวกันที่ประสบผลสำเร็จ และมีแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการสถานศึกษา และการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยกำหนดสถานศึกษาที่เป็นเป้าหมาย คือโรงเรียนเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ จำนวน 2 แห่ง ที่มีการบริหารจัดการการศึกษาได้ประสบความสำเร็จในการให้บริการ ได้แก่ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนเฉลียวภาวนานุสรณ์ (ศึกษาพิเศษชลบุรี) จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นสารสนเทศสำคัญอีกส่วนหนึ่งในการจัดทำร่างองค์ประกอบสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2. ยกย่องรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยการนำข้อมูลสารสนเทศจากผลการศึกษาในการดำเนินการจากระยะที่ 1 มากำหนดกรอบแนวคิดในการยกย่องการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Review) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ศึกษาดูงาน และถอดบทเรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน ดำเนินการสังเคราะห์ และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และสรุปผลการศึกษา

3. ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยใช้ตามแบบมาตรฐานการประเมิน ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) ต่อผู้เชี่ยวชาญก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง

กลุ่มเป้าหมาย

เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ได้จากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง (Purpose Sampling) จำนวน 13 คน ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญระดับอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน มีคุณสมบัติเป็นคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ หรือเอกชน มีความเชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา และการออกแบบนวัตกรรม
จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญครูผู้สอน จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารจัดการสถานศึกษาสำนักบริหารงาน
การศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ
นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ตามมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็น
ประโยชน์ด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (McMillan & Schumacher)
โครงสร้าง และองค์ประกอบ พฤติกรรมการวัดของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนใน
การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาของการดำเนินการวันที่ 1 ธันวาคม 2561–31 มีนาคม 2562

ขอบเขตด้านตัวแปร

คือ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ด้านความเหมาะสม
และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (McMillan & Schumacher) โครงสร้าง และองค์ประกอบ
พฤติกรรมการวัดของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4. สร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ
นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยการนำข้อมูลสารสนเทศจากผลการศึกษาในการดำเนินการ
มาจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มากำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหาร
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น นำร่างคู่มือ
เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ปรับปรุงแก้ไขให้
สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนา

5. ประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟู
สมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ได้จากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง (Purpose Sampling) จำนวน 13 คน ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญระดับอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน มีคุณสมบัติเป็นคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ หรือเอกชน มีความเชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี ระดับการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา และการออกแบบนวัตกรรม จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านครุฑนักวิชาชีพ จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารจัดการสถานศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯตามมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (McMillan & Schumacher) โครงสร้าง และองค์ประกอบ พฤติกรรมการวัด ของร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาของการดำเนินการ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2562 – 30 มิถุนายน 2562

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (McMillan & Schumacher) โครงสร้าง และองค์ประกอบ พฤติกรรมการวัด ของร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1. ทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น นำไปทดลองใช้ในโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ศึกษาผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการโดยใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.1 ศึกษาผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการที่ผ่านกระบวนการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จำนวน 120 คน โดยยกตัวอย่างมาแสดง 5 คน

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลการการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการก่อน และหลังกระบวนการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.3 กราฟแสดงความสามารถตามพัฒนาการก่อนและหลัง และสรุปผลความสามารถตามพัฒนาการก่อนและหลัง

3. ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ ครู และบุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และผู้แทนจากหน่วยงานฟื้นฟูสมรรถภาพในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครู และบุคลากร จำนวน 45 คน ผู้ปกครอง จำนวน 30 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน และผู้แทนจากหน่วยงานฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 90 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาของการดำเนินการ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2564–15 พฤษภาคม 2564

ขอบเขตด้านตัวแปร

ผลความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น คือ

1. ความพึงพอใจต่อผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโดยรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
2. ความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1. การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นการประเมินผลคุณภาพตามมาตรฐานของรูปแบบฯ หลังจากการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นในสถานการณ์จริง ของผู้ทรงคุณวุฒิ และการใช้แบบสอบถามในการประเมินตามกรอบเนื้อหา 4 ด้าน คือ 1) ด้านความเป็น ประโยชน์ของรูปแบบ (Utility) 2) ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบ (Feasibility) 3) ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ (Propriety) และ 4) ด้านความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบ (Accuracy) เพื่อยืนยันประสิทธิภาพ ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม ตามแบบมาตรฐานการประเมิน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในกรอบเนื้อหา 4 ด้าน คือ 1) ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบ (Feasibility) 2) ด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ (Utility) 3) ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ (Propriety) และ 4) ด้านความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบ (Accuracy)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาของการดำเนินการ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2564–15 พฤษภาคม 2564

ขอบเขตด้านตัวแปร

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จากตัวแปร คือ

- 1) ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
- 2) ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
- 3) ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
- 4) ความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น หมายถึง กระบวนการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยมีขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

องค์ประกอบของกระบวนการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) หมายถึง มีการประเมินแรกรับจากการรวบรวมข้อมูลทั่วไป และข้อมูลความพิการ โดยทีมนักวิชาชีพด้วยวิธีที่เหมาะสม

กับระดับความรุนแรง สภาพความพิการของนักเรียนแต่ละราย เพื่อให้สามารถระบุประเด็นปัญหาทั้งด้าน ความบกพร่องทางร่างกายระดับความสามารถในการทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วม และมีการจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาเป้าหมาย ระดับความสามารถที่คาดหวังของทีมสหวิชาชีพ นักเรียน และครอบครัว เมื่อสิ้นสุดกระบวนการฟื้นฟู ระยะเวลาที่คาดหวังว่าจะต้องทำการฟื้นฟูสมรรถภาพความเสี่ยง ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากโรค หรืออาจเกิดขึ้นระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2. การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan: IRP) หมายถึง กระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางในการเรียนรู้ หรือการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการประสานงานร่วมกับแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาชีพ ได้แก่ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด ครูการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครอง และเครือข่ายผู้ดูแล นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

3. การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) หมายถึง การดำเนินการตามแผนด้วยกิจกรรมที่เหมาะสมจากการมีส่วนร่วมในการให้บริการทาง การแพทย์ด้วยวิธีการ เครื่องมือ การออกกำลังกายจำเพาะ การให้คำแนะนำตามหลักการทางการแพทย์ การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ หรือทดแทน หรือวิธีการอื่น ๆ อีกทั้งยังมุ่งส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันการเกิด ภาวะแทรกซ้อนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ บุคลากรที่ เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้สามารถดำรงชีวิตใน สภาพแวดล้อม และสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยนักวิชาชีพของโรงเรียน (Multidisciplinary Team) ให้ การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพให้กับนักเรียน อาทิ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูศิลปะ และครูการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการส่งต่อ (Consultations & Referrals) เป็นการส่ง ต่อนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เพื่อขอรับบริการทาง การแพทย์เฉพาะทาง และทางการสาธารณสุข ระหว่างโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นกับสถานพยาบาลของ กระทรวงสาธารณสุข

4. การประเมินซ้ำ (Repeated measurements) หมายถึง การทบทวนพัฒนาการ ความสามารถด้านการเคลื่อนไหว และการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เพื่อดูความก้าวหน้า และการชะลอตัวภายหลังการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยในหนึ่งปีการศึกษาต้องทำการประเมิน ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง

5. การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision) หมายถึง การให้คำปรึกษา แนะนำ และสะท้อนผลการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของผู้บริหาร แก่นักวิชาชีพของโรงเรียน ตามรูปแบบ การให้การฟื้นฟูสมรรถภาพที่สอดคล้อง และเหมาะสม ตอบสนองความต้องการจำเป็นพิเศษตามแผน การฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP)

6. การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting) หมายถึง การนำเสนอผลการฟื้นฟูสมรรถภาพตามรูปแบบการบริหารจัดการการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในการกระตุ้นพัฒนาการพัฒนาความสามารถด้านการเคลื่อนไหว และการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เมื่อสิ้นสุดการฟื้นฟูสมรรถภาพตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP)

การมีส่วนร่วมในการบริหาร หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ซึ่งมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงเรียน โรงพยาบาล และเครือข่ายวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง ร่วมวางแผนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ ในการกำหนดแนวทางการพัฒนา ร่วมวางแผนกำหนดวิธีการติดตามผล การตรวจสอบ และการดูแลรักษา การมีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียด หรือวิธีการดำเนินงานของโรงเรียนในการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่เหมาะสม มีคุณภาพ และเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมสำเร็จผล ตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนา

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การร่วมทำ ร่วมดำเนินการ ร่วมสร้างสรรค์งานที่พึงประสงค์ ในการให้บริการทางการแพทย์ ด้วยวิธีการ เครื่องมือ การออกกำลังกายจำเพาะ การให้คำแนะนำตามหลักการทางการแพทย์ การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ หรือทดแทน หรือวิธีการอื่น ๆ อีกทั้งยังมุ่งส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยดำเนินการตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล

3. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การร่วมติดตามประเมินผลระหว่าง การดำเนินงาน และหลังการดำเนินงาน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการควบคุม และการตรวจสอบการดำเนินงาน ดูแล รักษา และประเมินผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมในการเสนอแนวคิดในการดำเนินงาน

4. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การร่วมสะท้อนปัญหา การร่วมในการหาแนวทางแก้ไข ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนางานร่วมกัน และนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เมื่อประสบปัญหาแนวเดียวกันในโอกาสต่อไป

5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การร่วมชื่นชมในผลสัมฤทธิ์ ร่วมเห็นคุณค่าในการกระบวนการพัฒนา ภาศึเครือข่ายทางวิชาการ มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการร่วมดำเนินงาน การร่วมรับประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนที่ตรงตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ หมายถึง นักเรียนที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์ หรือขาดหายไป กระดูก หรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก การไม่สมประกอบมาแต่กำเนิด อุบัติเหตุ และโรคติดต่อ หรือมีความเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือมีโรคประจำตัว ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่องในห้วงเวลาที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษา และฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทอยู่ประจำ และไปกลับ

ครู และบุคลากร หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ หรือพ่อครู แม่ครู ประจำหอพัก หรือพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่ทำหน้าที่แม่บ้านประจำหอพัก รวมถึงบุคคลที่นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นอยู่ด้วยเป็นประจำ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ประโยชน์ ดังนี้

1.5.1 รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.2 รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการนำนโยบายทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ไปสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างมีคุณภาพ

1.5.3 กระบวนการวิจัยรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น นี้สามารถเป็นแนวทางในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ให้ได้เต็มตามศักยภาพอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาตามที่ต้องการต่อไป

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดในการพัฒนาการบริหารจัดการรูปแบบ (Model)
2. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการการบริหาร
3. แนวคิดในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participative Management)
4. แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพ
5. ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
6. บริบทของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดในการพัฒนาการบริหารจัดการรูปแบบ (Model)

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ

คำว่า“รูปแบบ” หรือ Model ความหมายจากพจนานุกรมแปลอังกฤษ-ไทย หมายถึง ภาพจำลอง รูปจำลอง สิ่งจำลอง หุ่นจำลอง ต้นแบบ แบบ แม่แบบ แบบอย่าง ตัวอย่าง และในพจนานุกรมทางการศึกษา (Dictionary of Education) ซึ่งบรรณาธิการโดย Good (1973) ได้รวบรวมความหมายของแบบจำลอง (Model) ไว้ 4 ความหมาย คือ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง หรือทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างสำหรับการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ 3) เป็นแผนภาพ หรือภาพ 3 มิติ ที่เป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการ หรือแนวคิด 4) เป็นชุดของปัจจัย หรือองค์ประกอบ หรือตัวแปรที่มีความสำคัญซึ่งกันและกันรวมตัวเป็นตัวประกอบ และเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคมอาจเขียนเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์ หรือบรรยายด้วยภาษาก็ได้

Tosi and Carroll (1982) กล่าวว่า รูปแบบเป็นนามธรรม ของจริง หรือภาพจำลองของสภาพการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีตั้งแต่แบบจำลองอย่างง่ายไป จนถึงแบบจำลองที่มีความซับซ้อนมาก ๆ มีทั้งแบบจำลองเชิงกายภาพ (Physical Model) เช่น แบบจำลองหอดูดาว แบบจำลองเครื่องบินเอฟ 16 เป็นต้น และแบบจำลองเชิงคุณลักษณะ (Qualitative Model) ที่ใช้อธิบายสภาพการณ์หรือปรากฏการณ์ด้วยภาษา หรือรูปสัญลักษณ์ เป็นต้น

Keeves (1988) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของ ความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัย หรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์ หรือเหตุผลซึ่งกัน และกันเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริง หรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ นอกจากนั้นยังได้กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ควรจะมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ คือ

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกันแบบรวม ๆ (Associative Relationship)
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบบนพื้นฐานของข้อมูลได้
3. รูปแบบควรจะต้องระบุ หรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปร ในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

รัตนะ บัวสนธ์ (2552), ศิริชัย กาญจนวาสี (2550) และวิรัช สงวนวงศ์วาน (2557) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบที่คล้ายกันว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และเป็นวิธีการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และจินตนาการของบุคคลที่มีต่อปรากฏการณ์ หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการคณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และสามารถเสนอเรื่องราว หรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับ ซึ่งรูปแบบอาจจำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้

1. แผนภาพ หรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น
2. แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model”
3. แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่งรูปแบบในความหมายนี้บางที่เรียกกันว่า ภาพย่อส่วนของทฤษฎี หรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหารรูปแบบการประเมิน เป็นต้น

ชาวยุชฌรงค์ ทรงคำศรี (2552) ให้ความหมาย รูปแบบ หมายถึง สภาพลักษณะ ที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎีหลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิด ที่ยึดถือซึ่งได้รับการพิสูจน์ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนให้บรรลุ วัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ

สุจินต์ สว่างศรี (2554) รูปแบบ (Model) หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้าง และความสัมพันธ์ ของปัจจัย หรือตัวแปร หรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษาให้เข้าใจง่ายอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งบุคคลแสดง ออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผังไดอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วย ให้ตนเอง และบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นเป็นคำที่ใช้สื่อความหมายหลายอย่าง โดยทั่ว ๆ ไป หรือวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการจำลองความจริงของ ปรากฏการณ์ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน ของปรากฏการณ์นั้น ๆ ให้ง่ายขึ้น และใช้เป็นแนวทาง ในการดำเนินการ อย่างใดอย่างหนึ่ง

วิจิตร โคตรบัญชา (2557) รูปแบบ หมายถึง แบบอย่างที่สร้างขึ้น หรือพัฒนาขึ้นจาก แนวคิดทฤษฎีที่ได้ศึกษามาของผู้สร้างเองเพื่อถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนจินตนาการที่มี ต่อปรากฏการณ์โดยสื่อสารในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่ทำให้เข้าใจได้ง่าย และกระชับถูกต้องสามารถ ตรวจสอบเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์จริงได้เพื่อช่วยให้ตนเอง และคนอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น

เอกชัย บุตรแสนคม (2559) ได้สรุปว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลอง แบบแผน แบบอย่าง หรือตัวอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือย่อยส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบ ดังกล่าว ได้ศึกษา และพัฒนาขึ้นมา เพื่อแสดง หรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น หรือเป็น แนวทางในการสร้าง หรือทำซ้ำ หรือในบางกรณีอาจจะใช้ประโยชน์ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะ เกิดขึ้นตลอดจนอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการ หรือแนวคิดเป็นชุดของปัจจัย หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเพื่ออธิบาย ปรากฏการณ์ที่มีความสัมพันธ์องค์ประกอบให้เข้าใจง่ายขึ้น

จากที่นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบมาข้างต้น สรุปได้ว่ารูปแบบ (Model) หมายถึง แบบแผน แบบอย่าง หรือแบบจำลอง ที่เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือแนวทาง แนวปฏิบัติใน การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ถูกออกแบบ หรือพัฒนาขึ้นจากการศึกษาหลักการ ทฤษฎี เพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น หรือเป็นแนวทางในการสร้าง หรือทำซ้ำ หรือในบางกรณีอาจจะใช้ประโยชน์ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนอาจใช้เป็น แนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการ หรือแนวคิดเป็นชุดของปัจจัย ชุดความรู้ ชุดกระบวนการ หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่มีความสัมพันธ์องค์ประกอบ สามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจแก่บุคคลอื่น ๆ ได้เพื่อให้สามารถนำไปใช้ หรือปฏิบัติได้

2.1.2 ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบสามารถจำแนกออกได้หลายประเภท ได้มีผู้จำแนกประเภทของรูปแบบ ดังนี้

Smith, et al. (1980) จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกออกเป็น

1.1 รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า เป็นต้น

1.2 รูปแบบเสมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลอง ทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนจะทำการทดลอง เครื่องบินจำลองที่บินได้ หรือเครื่องฝึกหัดบิน เป็นต้น รูปแบบชนิดนี้มีความใกล้เคียงความจริงมากกว่าแบบแรก

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) จำแนกออกเป็น

2.1 รูปแบบข้อความ (Verbal model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) เป็นการใช้ข้อความปกติธรรมดาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน คำอธิบาย รายวิชา เป็นต้น

2.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการ และโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

Keeves (1988) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษา และ สังคมศาสตร์ไว้ดังนี้

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบเชิงกายภาพส่วนใหญ่ใช้ในด้านวิทยาศาสตร์ เช่น รูปแบบโครงสร้างอะตอมสร้างขึ้นโดยใช้หลักการเปรียบเทียบโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะที่คล้ายกันทางกายภาพ สอดคล้องกับข้อมูล และ ความรู้ที่มีอยู่ในลักษณะนั้นด้วย รูปแบบที่สร้างขึ้นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบชัดเจน สามารถนำไปทดสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ และสามารถ นำไปใช้ในการหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวาง เช่น รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนในโรงเรียน สร้างขึ้นโดยเปรียบเทียบกับลักษณะถ้ำน้ำที่ประกอบด้วย ถอน้ำเข้า และ ถอน้ำออก ปริมาณที่ไหลเข้าถึงเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนที่เข้าโรงเรียน อัตราการเกิด อัตราการย้ายเข้า อัตราการรับเด็กอายุต่ำกว่าเกณฑ์ ส่วนปริมาณน้ำที่ไหลออกเปรียบเทียบกับ จำนวนนักเรียนที่ออกจากโรงเรียน เนื่องจากพันธุศาสตร์การศึกษา การย้ายออก การจบการศึกษา สำหรับปริมาณน้ำที่เหลือในถ้ำเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนที่เหลืออยู่ในโรงเรียน เป็นต้น จุดมุ่งหมายของรูปแบบนี้เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักเรียนในโรงเรียน

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้าง ทางความคิดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ และใช้ข้อความ ในการอธิบายเพื่อให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น แต่จุดอ่อนของรูปแบบประเภทนี้คือขาดความชัดเจน แน่นนอน ทำให้ยากแก่การทดสอบรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามได้มีการนำรูปแบบนี้มาใช้ในการศึกษามาก เช่น รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ รูปแบบประเภทนี้นิยมใช้กันทั้งในสาขาจิตวิทยา และศึกษาศาสตร์รวมทั้งการบริหารการศึกษา

4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า Path Analysis และหลักการสร้าง Semantic Model โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุ และผลที่เกิดขึ้น เช่น The Standard Deprivation Model ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพทางเศรษฐกิจสังคมของบิดา มารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน และระดับสติปัญญาของเด็ก รูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรงแต่ละสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุเชิงผลระหว่างตัวแปร จากนั้นมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์ที่เป็นจริงเพื่อทดสอบรูปแบบเชิงสาเหตุ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

4.1 รูปแบบระบบเส้นเดียว (Recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร ด้วยเส้นโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุไปในทิศทางเดียวโดยไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ

4.2 รูปแบบระบบเส้นคู่ (Non-Recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร โดยทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในตัวแปรหนึ่ง อาจเป็นทั้งตัวแปรเชิงสาเหตุ และเชิงผลพร้อมกัน จึงมีทิศทางความสัมพันธ์ย้อนกลับได้

Steiner (1988, อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสดี, 2558) ได้จำแนกรูปแบบ ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกออกเป็น

1.1 รูปแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model of) เช่น รูปแบบเครื่องบิน ที่สร้างเหมือนจริงแต่มีขนาดย่อ

1.2 รูปแบบสำหรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model for) เป็นรูปแบบจำลองที่ออกแบบไว้เพื่อเป็นต้นแบบผลิตสินค้า ต้องสร้างรูปแบบเท่าของจริงขึ้นมาก่อนแล้วผลิตสินค้าตามรูปแบบนั้น

2. รูปแบบเชิงแนวคิด (Conceptual Model) จำแนกออกเป็น

2.1 รูปแบบเชิงแนวคิดของสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual Model of) เป็นรูปแบบ หรือแบบจำลองที่สร้างขึ้นโดยจำลองมาจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว เช่น รูปแบบที่สร้างมาจากทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

2.2 รูปแบบเชิงแนวคิดเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual Model for) เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายทฤษฎี หรือปรากฏการณ์ เช่น รูปแบบที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีการคัดสรรตามธรรมชาติ เพื่อนำไปอธิบายทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

จากการศึกษาประเภทของรูปแบบ สรุปได้ว่าการแบ่งประเภทของรูปแบบนั้นจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการอธิบายรูปแบบนั้น ๆ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบเป็นประเภท Semantic Model ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาเพื่อให้เห็นมโนทัศน์ โครงสร้างทางความคิดในที่นี้หมายถึงเป็นรูปแบบที่อธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.1.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

Brown and Moberg (1980) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบว่ามีอยู่ 5 องค์ประกอบ คือ สภาพแวดล้อม (Environment) เทคโนโลยี (Technology) โครงสร้าง (Structure) กระบวนการจัดการ (Management Process) และการตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

ศักดิ์จิต มาศจิตต์ (2550) ได้เสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบว่ามีองค์ประกอบดังนี้ 1) องค์ประกอบพื้นฐาน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย หลักการ การมีส่วนร่วม และการกำหนดแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ 2) องค์ประกอบโครงสร้าง 3) องค์ประกอบกระบวนการดำเนินงาน และ 4) องค์ประกอบด้านการสนับสนุน

พิเชษฐ โพธิ์ภักดี (2553) ได้สรุปไว้ว่ารูปแบบประกอบไปด้วยส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 หลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบประกอบด้วย

1. หลักการของรูปแบบ
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

ส่วนที่ 2 โครงสร้าง และสาระสำคัญของรูปแบบประกอบด้วย

1. ฐานะของสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนกลาง

2. บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้อำนวยการ
3. การกระจายอำนาจภารกิจจัดการศึกษา 4 ด้าน
4. หน่วยงานกำกับติดตาม ตรวจสอบ และส่งเสริมสนับสนุนภารกิจของโรงเรียน
5. มาตรฐาน และการประกันคุณภาพผู้เรียน

ส่วนที่ 3 การนำสู่การปฏิบัติ และเงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย

1. การนำไปสู่การปฏิบัติ

2. เงื่อนไขความสำเร็จ

ทศนา แคมมณี (2550) ได้อธิบายถึงรูปแบบว่ามี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. รูปแบบสามารถนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา สามารถทดสอบ สังเกต ได้

2. มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ อธิบายปรากฏการณ์เรื่องนั้น ปรากฏกลไกเชิงสาเหตุที่กำลังศึกษา และอธิบายเรื่องที่กำลังศึกษา

3. รูปแบบช่วยจินตนาการสร้างความคิดรวบยอด ความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำลังศึกษา ช่วยสืบเสาะความรู้

4. รูปแบบมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง

สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมัธยมที่มีประสิทธิผล พบว่า องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมที่มีประสิทธิผลมีองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต และ 7 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยการนำองค์การและการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านกระบวนการ ประกอบด้วยการวางแผนกลยุทธ์ การจัดการกระบวนการ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ และการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านผลผลิตประกอบด้วย ผลลัพธ์การดำเนินงานภาพรวมของโรงเรียน

มีศิลป์ ชินภักดี (2555) ได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบไว้ดังนี้ รูปแบบประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สถาบัน หรือองค์การ ซึ่งประกอบด้วย 1) เทคโนโลยี 2) โครงสร้าง 3) บทบาท

ส่วนที่ 2 เป้าหมาย หรือความคาดหวังส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) บุคลิกภาพ 3) กระบวนการบริหาร 4) การตัดสินใจสั่งการ 5) ความต้องการ

ส่วนที่ 3 สภาพแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย 1) ชุมชน 2) แหล่งเรียนรู้ 3) เศรษฐกิจ 4) การมีส่วนร่วม

กล่าวโดยสรุปแล้วในการกำหนดองค์ประกอบการบริหารนั้นว่าควรเป็นอย่างไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ที่เราากำลังศึกษา หรือจะออกแบบแนวคิด ทฤษฎี และหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบแต่ละรูปแบบนั้น ๆ สำหรับการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของผู้วิจัยในครั้งนี้มีองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 องค์การ ซึ่งประกอบด้วย เทคโนโลยี โครงสร้าง และบทบาท ส่วนที่ 2 เป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน กระบวนการ และการประเมินผล ส่วนที่ 3 สภาพแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย ชุมชน และการมีส่วนร่วม

2.1.4 การตรวจสอบรูปแบบ

วาโร เฟ็งส์วัสดี(2553, น. 192-195) กล่าวว่า การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ภายหลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้ว จำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎีแนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่างๆ ในรูปแบบ ผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบ ซึ่งจะช่วยให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

Eisner (1976, pp. 192-193) กล่าวว่า การตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่า การรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1. การประเมินโดยแนวทางนี้มีได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-Based Mode) การตอบสนองปัญหา และความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive Model) หรือกระบวนการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งซึ่งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจรรย์านของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

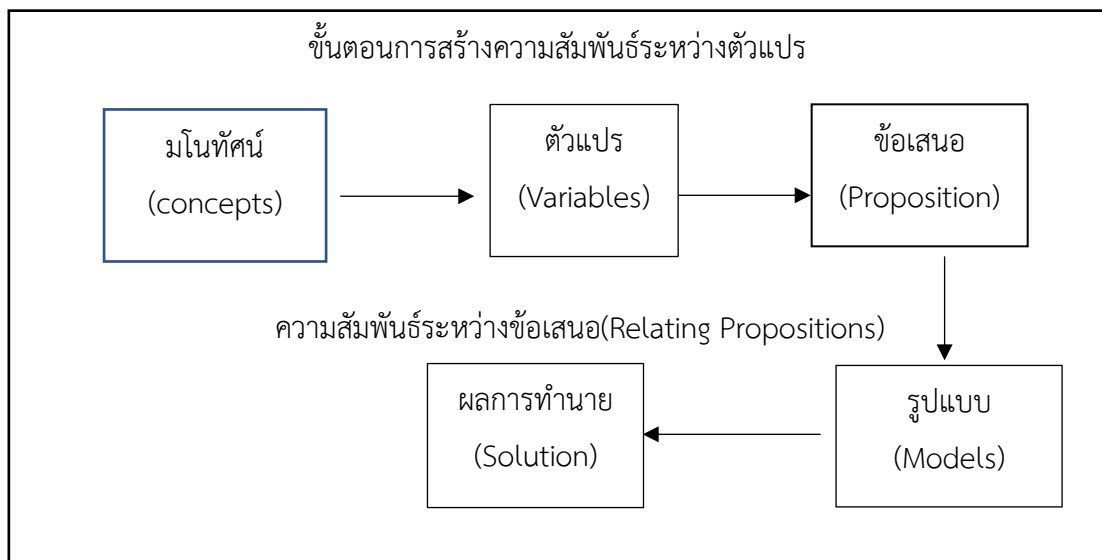
2. เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art criticism) ที่มีความละเอียดลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้น ในสาขาเฉพาะที่ต้องการตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธีซึ่งอ้างใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ และเชิงปริมาณ โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ และสามารถใช่วิธีตรวจสอบความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบที่ผู้บริหารสถานศึกษานำรูปแบบไปใช้โดยตรง และตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้รูปแบบที่มีความเหมาะสมควรเผยแพร่ต่อการนำไปใช้จริงในสถานศึกษาต่อไป

2.1.5 การสร้างรูปแบบ และการพัฒนารูปแบบ

2.1.5.1 การสร้างรูปแบบ

Keeve (1988) กล่าวถึงการสร้างรูปแบบ คือ การกำหนดมโนทัศน์ เกี่ยวข้องสัมพันธ์ กันอย่างเป็นระบบ เพื่อชี้ให้เห็นชัดเจนว่ารูปแบบเสนออะไร เสนออย่างไร เพื่อให้ได้อะไร และสิ่งที่ได้ นั้นอธิบายปรากฏการณ์อะไร และนำไปสู่ข้อค้นพบอะไรใหม่ ๆ ซึ่งขั้นตอนการสร้างรูปแบบ เขียนไว้ในภาพที่ 2.1 ดังนี้

ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการสร้างรูปแบบสร้างความสัมพันธ์

กล่าวโดยสรุป รูปแบบที่จะนำไปใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุดนั้น ต้องประกอบด้วย ลักษณะที่สำคัญ คือ มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง สามารถทำนายผลได้ สามารถขยายความผลทำนายได้กว้างขวางขึ้น และสามารถนำไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ สำหรับการพัฒนารูปแบบนั้นผู้วิจัยจะต้องศึกษา แนวคิดทฤษฎี ในการสร้างรูปแบบ นำเอาข้อมูลที่จัดเก็บมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อกำหนด ความสัมพันธ์ของ องค์ประกอบของรูปแบบ กำหนดโครงสร้าง และข้อเสนอของรูปแบบอย่างชัดเจน เพื่อนำไปสู่ผลสรุป เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่มุ่งหวังของการวิจัยมีการทดสอบ และปรับปรุงรูปแบบ ก่อนนำรูปแบบ ไปใช้งานจริง และมีการประเมินผลหลังจากการนำรูปแบบไปใช้งานจริง

นอกจากนี้ Keeves (1988) ยังได้กล่าวถึง หลักการอย่างกว้าง ๆ เพื่อกำกับการสร้าง รูปแบบไว้ 4 ประการ คือ

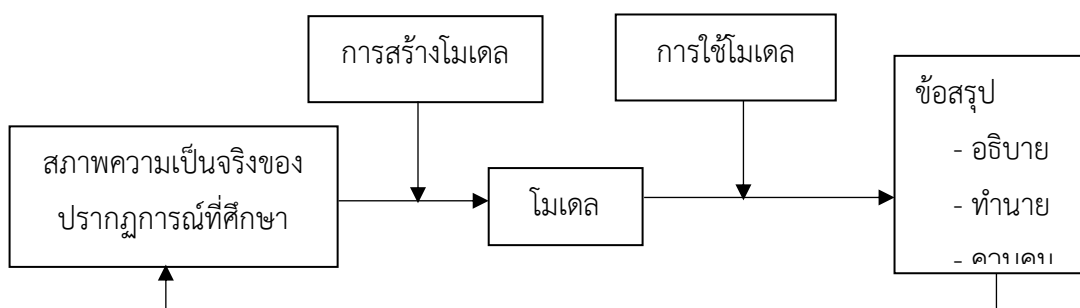
1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปร มากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา อย่างไรก็ตามการเชื่อมโยงแบบเส้นตรงแบบธรรมดา ทั่วไปนั้น ก็มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ

2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกต และหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบควรจะต้องระบุ หรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลในเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. นอกจากคุณสมบัติต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วรูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้าง มโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายองค์ความรู้ ในเรื่องที่เราากำลังศึกษาด้วย

มียากวะ (2550) เสนอการสร้างโมเดล หรือรูปแบบว่าเป็นการศึกษาปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ หรือสังคมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เราอาจไม่ศึกษาปรากฏการณ์เรื่องนั้นโดยตรงก็ได้ แต่เราศึกษาโดยวิธีการ สร้างโมเดล เพื่อหาข้อสรุปที่สามารถนำไปอธิบาย ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ที่ศึกษา ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 การศึกษาปรากฏการณ์โดยวิธีการสร้างโมเดล

โมเดลที่ใช้ศึกษาค้นคว้าปรากฏการณ์ทางสังคมต้องมีคุณสมบัติ 2 ประการ คือ ประการ ที่หนึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของปรากฏการณ์ของเรื่องที่ศึกษา และอีกประการ หนึ่งสามารถนำไปใช้หาข้อสรุปเพื่อ อธิบาย ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง คุณสมบัติของโมเดลทั้ง 2 ประการนี้ มีลักษณะขัดแย้งกันเอง กล่าวคือ ถ้าเราสร้างโมเดลให้สอดคล้อง กับสภาพความจริงของปรากฏการณ์มากเท่าใด โมเดลจะสลับซับซ้อนมากขึ้นทำให้การนำโมเดลไปใช้ มีความยุ่งยากในทางตรงกันข้าม ถ้าเราเน้นความสะดวกในการนำเอาโมเดลไปใช้อธิบายปรากฏการณ์ ก็ต้องเขียนโมเดลให้ง่ายเข้าใจ โมเดลก็ไม่ค่อยสอดคล้องกับสภาพความจริงของ ปรากฏการณ์ซึ่งทำให้ การนำโมเดลไปใช้อธิบายทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ได้จำกัด จุดมุ่งหมาย ที่สำคัญการสร้าง โมเดล ก็เพื่อทดสอบ หรือตรวจสอบโมเดลนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ดังนั้นโมเดล ที่สร้างขึ้น จึงมีความชัดเจน และเหมาะสมกับวิธีการทดสอบโดยปกติแล้ว การวิจัยทางสังคมศาสตร์ และพฤติกรรม ศาสตร์มักจะทดสอบโมเดลด้วยวิธีการทางสถิติ การสร้างโมเดลการเก็บรวบรวมข้อมูล และ

การทดสอบโมเดลเป็นกิจกรรมที่ต้องบูรณาการเข้าด้วยกันเนื่องจากโครงสร้างของโมเดลจะเป็นตัวกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จะนำไปใช้ทดสอบโมเดลผลของการทดสอบโมเดลย่อมนำไปสู่การยอมรับ หรือปฏิเสธโมเดลนั้น

2.1.5.2 การพัฒนารูปแบบ

ได้มีผู้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ ดังนี้

Willer (1986) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

1) การสร้าง (Construct) รูปแบบ 2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบ

บุญชม ศรีสะอาด (2553) ได้กล่าวถึงการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบนี้ว่าอาจกระทำได้ 2 ขั้นตอน คือ

1. การสร้าง หรือพัฒนารูปแบบ ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้าง หรือพัฒนารูปแบบขึ้นมา ก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้ว ในเรื่องเดียวกัน หรือเรื่องอื่น ๆ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพ สถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่ง จะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบรวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ ต่าง ๆ ระหว่างองค์ประกอบ หรือตัวแปรนั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ในการพัฒนารูปแบบนี้จะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบเป็นอย่างดี ซึ่งผู้วิจัยอาจคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นมา ก่อนแล้ว ปรับปรุงโดยอาศัยข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบ หรือผลการวิจัย ที่เกี่ยวข้อง หรือทำการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้อยู่ที่ การเลือกเฟ้นองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปร หรือกิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมผู้วิจัยควร กำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เช่น เป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อนสามารถนำไปปฏิบัติ ได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัว แต่สามารถอธิบายผลได้มาก ในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

2. การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้พัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้ว จำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้น ถึงแม้ว่าจะ พัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้ว หรือ แม้กระทั่งได้รับการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสม หรือไม่ บางครั้งจึงใช้คำว่า การทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบ

สมุทร ชำนาญ (2559) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เหมาะสมกับสภาพสังคมแบ่งการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วิธีการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย เพื่อถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นการพัฒนาารูปแบบบริหารสถานศึกษาที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 4 เป็นขั้นการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2558) การพัฒนารูปแบบอีกวิธีหนึ่งตามแนวทางการศึกษาของได้พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมการศึกษามีรายละเอียดในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา และสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิด และหลักการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ได้รับเลือกเป็นโครงการนำร่องการวิจัย และการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสภาพจริงจากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การโดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างเป็นรูปแบบจำลองระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแบบเลือกตอบ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติการใช้รูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดรูปแบบระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การด้วยเทคนิคเดลฟาย 3 รอบ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาคือผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การสรุป และนำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ และจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

อัมพร พงษ์กังสนานันท์ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาารูปแบบ การจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต” โดยได้ดำเนินการ วิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างรูปแบบ ประกอบด้วยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi Techniques) และ 2) การประเมินรูปแบบประกอบด้วยการประเมินรูปแบบเพื่อศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนารูปแบบ

ชนกนารถ ชื่นเชย (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัด การศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ และสังเคราะห์รูปแบบการศึกษาต่อเนื่องสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การนำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อพัฒนาเป็นกรอบของรูปแบบในการจัดการศึกษาต่อเนื่องของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3) การศึกษาความเหมาะสม และเป็นไปได้ โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 19 คน โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย และ 4) การตรวจสอบประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 3 มาจัดทำเป็น แบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้สำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่อง หลังจากนั้นจึงกำหนดรูปแบบการ จัดการศึกษาต่อเนื่องจากองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้น

บุญชม ศรีสะอาด (2552) จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบพบว่า การพัฒนารูปแบบนั้นอาจจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็นสองตอนใหญ่ ๆ คือ การสร้างรูปแบบ (Construct) และการหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะ และกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ ได้แก่ การพัฒนารูปแบบแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การพัฒนารูปแบบ และการทดสอบประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของรูปแบบ ในส่วนการพัฒนารูปแบบนั้น ดำเนินการโดยวิเคราะห์ลำดับในการทำวิทยานิพนธ์ หลักการเขียนรายงานการวิจัย จุดบกพร่องที่มักจะพบในการทำ

วิทยานิพนธ์ ฯลฯ แล้วนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างเป็นรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ตามลำดับ
 ขั้นในการทำวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นจะเป็นขั้นตอนที่ 2 นำรูปแบบดังกล่าวไปทดสอบและประเมิน
 ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของรูปแบบ

รมย์ พะโยม (2552) ซึ่งได้พัฒนารูปแบบการบริหารการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกขั้นตอน ดังนี้

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารการปฏิบัติงานของสถานศึกษาขั้น
 พื้นฐาน จากแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามแบบมาตรา
 ส่วนประมาณค่าสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา

2. การสร้างรูปแบบการบริหารการปฏิบัติงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัด
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้ข้อมูลจากการสังเคราะห์ขั้นตอนที่ 1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
 พิจารณาโดยสนทนากลุ่ม

3. การประเมินรูปแบบการบริหารการปฏิบัติงานของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้สอน
 จำนวน 15 คนพิจารณาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

นิวัตร นาคะเวช (2554) พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนในฝันได้เสนอ ขั้นตอนการ
 ดำเนินการที่สอดคล้องกัน คือ

1. การศึกษา และสร้างรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน ประกอบด้วย
 การศึกษา และวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาสภาพการบริหารจัดการ
 โรงเรียนในฝัน กรณีตัวอย่าง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษา
 หรือสถานศึกษา

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน สนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
 และผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา สถานศึกษา และการนิเทศโรงเรียนในฝัน

3. การตรวจสอบคุณลักษณะรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน โดยการสอบถาม
 สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู ซึ่งสอดคล้องกับ Maduas, et al. (1983) ว่าการตรวจสอบ
 รูปแบบสามารถจะกระทำได้ 2 ลักษณะ กล่าวคือ (1) การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมิน ซึ่งเกณฑ์
 มาตรฐานของคณะกรรมการ ประเมินทางการศึกษา (Joint Committee on Standards for Educational
 Evaluation) ได้เสนอหลักการเพื่อเป็นหลักฐานของกิจกรรมของการตรวจสอบรูปแบบ ซึ่งจัดเป็น 3 หมวด
 ดังนี้ 1.1 มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) เป็นการประเมิน ความเป็นไปได้
 ในการนำไปปฏิบัติจริง 1.2 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) เป็นการประเมินการ
 สสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ 1.3 มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy

Standard) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

จากการศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องการพัฒนารูปแบบที่นักวิชาการทั้งหลายได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบนั้นเป็นวิธีการปรับปรุง หรือพัฒนาภารกิจ หรือแนวคิดที่ได้ดำเนินการมาแล้ว ซึ่งวิธีการ หรือขั้นตอนในการพัฒนานั้นไม่เป็นข้อที่กำหนดตายตัว แต่โดยส่วนมากมักจะเริ่มต้น จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน องค์ความรู้ หลักการ แนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรูปแบบที่เราต้องการจะสร้างให้ชัดเจน จากนั้นจึงหาสมมุติฐาน และหลักการของรูปแบบที่จะพัฒนาแล้วสร้างรูปแบบที่กำหนดไว้ และนำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบ และประเมินคุณภาพของรูปแบบ สำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบโดยวิธีการสนทนากลุ่ม สอบถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบกำหนดประเด็นการสนทนาและแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและการสอบถาม มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นต่อไป โดยออกแบบเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 3) การทดลองใช้และปรับปรุงรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 4) การประเมินรูปแบบ ติดตามผลการใช้รูปแบบ และผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ และศึกษาความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนารูปแบบของ (รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, 2558)

จากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรวบรวมทัศนะของนักวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นสำคัญ เพื่อสรุปเป็นวิธีการพัฒนารูปแบบ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นสำคัญ เพื่อสรุปเป็นวิธีการพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบ	นักวิชาการ/นักการศึกษา										
	รุ่งรัชดาพร เวทชะติ (2558)	สมพร ชำนาญ (2559)	วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2558)	ทิศนา เขมมณี (2556)	รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์ (2556)	สุวิมล ว่องวานิช (2559)	(Keeves, (1988)	Maduas, et al. (1983)	Klika & Jordan (2013)	ความถี่	จัดลำดับ
1. การศึกษา และสำรวจข้อมูลเบื้องต้น	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	1
2. การศึกษาจากบริบทจริง	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	1	8
3. การวัด และตรวจสอบผลการดำเนินงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	2
4. การสร้างรูปแบบจำลอง	✓	-	✓	-	-	-	-	-	-	1	9
5. การพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพ	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	7	6
6. การวิเคราะห์หาความเหมาะสม	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	8	5
7. การสรุป และนำเสนอรูปแบบ	-	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	6	7
8. การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	3
9. การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	4

จากตารางที่ 2.1 สรุปการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการพัฒนารูปแบบ รวมทั้งศึกษาทัศนะของนักวิชาการตามที่กล่าวมาข้างต้นได้ว่า วิธีการพัฒนารูปแบบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการ ขั้นที่ 2 การจัดทำร่างรูปแบบ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้ ขั้นที่ 4 การตรวจสอบรูปแบบโดยการประเมินรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.2 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการการบริหาร

2.2.1 ความหมายของการบริหาร

ติน ปรัชญพฤทธิ (2551 : 8) การบริหารเป็นกระบวนการโดย หมายถึง กระบวนการนำเอาการตัดสินใจและนโยบายไปปฏิบัติ

วิโรจน์ สารรัตน์ (2555 : 1) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการ ดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหน้าที่ในการบริหาร ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การชี้นำ (leading) และการควบคุมองค์การ (Controlling)

ศิริ ถิอาสนา (2557 : 8) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า เป็นกิจกรรมของกลุ่ม ตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันจัดการทรัพยากร ที่เหมาะสมเพื่อได้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์จัดการกระบวนการบริหารหรือหน้าที่การบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ(Organizing) การจัดคณะทำงาน (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting)

Herbert A. Simon (n.d., อ้างถึงใน จันทราณี สงวนนาม, 2551) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือผู้บริหารมิใช่ผู้ปฏิบัติแต่ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว

Amadi-Eric,C. (2008) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการจัดระบบ และประสานทรัพยากรมนุษย์ และวัสดุให้กับองค์กรอย่างเป็นระบบโดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ขององค์กรนั้น

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ของนักบริหารให้ทำงานประสบผลสำเร็จ การบริหารจะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีวัตถุประสงค์
2. อาศัยคนเป็นปัจจัยสำคัญ
3. ต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
4. ดำเนินการในลักษณะเป็นกระบวนการ
5. เป็นการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ดังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่ม (Group Co-operation) เพื่อให้เกิดพลังกลุ่ม (Group Effort) อันจะส่งผลให้ภาระกิจบรรลุวัตถุประสงค์

Herbert A.Simon (n.d., อ้างถึงใน จอมพงษ์ มงคลวนิช, 2556) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ซึ่งความหมายของการบริหารนั้นมาจากการมองว่าการบริหารเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่ง ที่มีลักษณะสำคัญ คือ

1. เป็นกิจกรรมกลุ่มไม่ใช่ของคนใดคนหนึ่ง
2. สมาชิกในกลุ่มร่วมมือกันทำอย่างประสานสัมพันธ์กันไม่ใช่ต่างคนต่างทำ
3. เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างทั้งที่เป็นเป้าหมายร่วมกันของกลุ่ม (เป้าหมายองค์การ) และเป้าหมายของสมาชิกแต่ละบุคคลซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน

จอมพงษ์ มงคลวนิช (2556) ได้รวบรวมความหมายของนักวิชาการอีกจำนวนมากมาที่ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารไว้ดังนี้

1. การบริหาร หมายถึง ศิลปะของการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยบุคคลอื่นในการมีส่วนร่วม
2. การบริหาร หมายถึง การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกัน ปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน
3. การบริหาร หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันทำงานเพื่อจุดประสงค์อย่างเดียวกัน
4. การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการให้บรรลุจุดประสงค์ร่วมกัน
5. การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์ และศิลปะในการนำทรัพยากรการบริหาร (Administrative Resource) มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร (Process of Administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ หมายความว่าผู้บริหารไม่ใช่ผู้ปฏิบัติแต่ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานจนเป็นผลสำเร็จตรงตามจุดหมายขององค์การ หรือตรงตามจุดหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์ และศิลป์ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในองค์การเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ซึ่งจะต้องบริหารทั้งบุคลากร วัสดุ งบประมาณ มาจัดการตามหลักการที่วางไว้เพื่อให้งานต่าง ๆ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่องค์การต้องการ

2.2.2 หลักการบริหาร

เนื่องจากการบริหารเป็นกระบวนการจัดการให้มีการทำงานของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องบริหารทั้งบุคลากร วัสดุ งบประมาณมาจัดการ

ตามหลักการที่วางไว้ เพื่อมุ่งไปสู่วัตถุประสงค์ที่องค์กรต้องการ ผู้ปฏิบัติอาจมีวิธีการ หรือหลักการ ในการบริหารงานที่ดี และเหมาะสมสำหรับองค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหลักการบริหารไว้ ดังนี้

Luther Gulick and L. Urwick (1937) ได้รวบรวมแนวคิดทางด้านการบริหารต่าง ๆ โดยเสนอหลักการบริหาร ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีชื่อว่า “POSDCORB” ภาระหน้าที่ที่สำคัญของนักบริหาร 7 ประการ คือ

1. Planning การวางแผน หมายถึง การจัดวางโครงการ แผนปฏิบัติงาน และวิธีการ ปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า ผู้จัดการองค์กรต้องวางแผนงานทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน เพราะแผนงาน จะเป็นแนวทางปฏิบัติทั้งองค์กรซึ่งประกอบด้วย แผนงานหลัก และแผนงานย่อย แผนงานต้องมีลักษณะยืดหยุ่น

2. Organizing การจัดองค์กร หมายถึง การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่การแบ่งส่วนงาน และการจัดสายงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

3. Staffing การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา และพัฒนาบุคลากร การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การส่งเสริมขวัญ และกำลังใจ สวัสดิการ และการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน "คน" เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ที่ส่งผลให้งานสำเร็จ หรือล้มเหลว

4. Directing การอำนวยการ หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชา และการ ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าต้องมอบหมาย หน้าที่ให้ลูกน้องแต่ละคนตามลำดับ โดยให้สัมพันธ์ และสอดคล้องกับความรับผิดชอบแต่ละตำแหน่ง ประกาศใช้ระเบียบให้ปฏิบัติตาม มีการตัดสินใจสั่งการ อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว

5. Coordinating การประสานงาน หมายถึง การประสานให้ส่วนต่าง ๆ ของกระบวนการ ทำงานมีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และราบรื่นเพื่อให้เกิด การร่วมมือที่ดี และนำไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน

6. Reporting การรายงาน หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับ ต่าง ๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหาร และสมาชิกหน่วยงานได้รับทราบความเคลื่อนไหว และความคืบหน้า ของกิจการอย่างสม่ำเสมอ

7. Budgeting การจัดทำงบประมาณ หมายถึง การจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชี การใช้จ่ายเงิน และการควบคุมตรวจสอบทางการเงิน และทรัพย์สิน

หลักการบริหารของ Luther Gulick and L. Urwick (1937) ชื่อว่า “POSDCORB” เป็น หลักการบริหารที่ใช้กันทั้งในภาครัฐ และเอกชนที่ผู้มีอำนาจบริหารมีหน้าที่ และบทบาทการบริหารอยู่ 7 ประการ นอกจากนี้ Henri Fayol ได้เสนอทฤษฎีหลักการบริหารจัดการไว้ว่า

สมชาย เทพแสง และคณะ (2552) กล่าวว่า Henri Fayol ได้เสนอทฤษฎีหลักการบริหารจัดการ โดยเน้นผู้นำ และกระบวนการบริหารจัดการ กรอบแนวคิดของการบริหารจัดการ และหน้าที่ของผู้จัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม หลักการสำคัญจะเน้นเกี่ยวกับการแบ่งงาน อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความมีเอกภาพ ในการสั่งการ เอกภาพในการกำกับงาน การกระจายงานตามความสนใจของบุคลากร การรวมศูนย์กลางการออกคำสั่ง ความเสมอภาค ความสามารถของบุคลากร ความคิดสร้างสรรค์

Henri Fayol (n.d., อ้างถึงใน วันชัย มีชาติ, 2556) เสนอองค์ประกอบของการบริหาร 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) ซึ่ง ได้แก่ การกำหนดภาพในอนาคตที่องค์กรต้องการจะบรรลุ และวิธีในการดำเนินการให้ประสบผลการวางแผนจะต้องมีลักษณะที่สำคัญ คือ มีความเป็นเอกภาพ (Unity) มีความต่อเนื่อง (Continuity) มีลักษณะยืดหยุ่น (Flexible) และมีความกระชับและชัดเจน (Precision) การวางแผนจะมีความเกี่ยวข้องกับการคาดการณ์อนาคตขององค์การ

2. การจัดรูปแบบ หรือการจัดองค์การ (Organizing) องค์กรประกอบในเรื่องการจัดการเป็นการพิจารณาแบ่งงานภายในหน่วยงานว่าใครควรทำอะไรในองค์การควรประกอบด้วยหน่วยงานย่อยมากน้อยเพียงใด และแต่ละหน่วยงานย่อยควรจะทำหน้าที่ใดจึงจะทำให้งานในองค์การบรรลุผล

3. การสั่งการ (Command) ได้แก่ การกำหนด หรือการมอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการตามที่ต้องการได้ ผู้ที่สั่งการจะต้องมีความรู้ในเรื่องของคนที่สามารถจัดการ หรือขจัดผู้ใดที่มีความสามารถออกไปจากองค์การได้สามารถยกตัวอย่างที่เห็นชัดสามารถสรุปการทำงานที่ผ่านมาได้ และไม่หมกมุ่นอยู่กับรายละเอียดมากนักมีความสามารถในการเชื่อมโยงงาน และบุคคลเข้าด้วยกัน

4. การประสานงาน (Co-Ordination) เป็นการสร้างความกลมกลืนในการปฏิบัติงานขององค์การให้ทุกส่วนในองค์การทำงานเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดเป้าหมายตามที่ต้องการโดยการเชื่อมกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์การเข้าด้วยกัน เป็นการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์การ

5. การควบคุม (Control) ได้แก่ การตรวจสอบการดำเนินการขององค์การให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ การควบคุมจะเป็นหน้าที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนอย่างชัดเจน การควบคุมจะมุ่งพิจารณาถึงข้อผิดพลาด และจุดอ่อนที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงหน้าที่ทางการบริหารทั้งห้าประการนี้รู้จักกันในชื่อ POCCC ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดผลตามที่วางไว้ จากแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การผู้บริหารจะต้องอาศัยหลักการต่าง ๆ ในการบริหาร ทั้งการวางแผน การจัดการองค์การ การบริหารทรัพยากรบุคคล การสั่งการ การควบคุม หลักการเหล่านั้นจะต้องอาศัยบุคคลต่าง ๆ ในการดำเนินงานในองค์การให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2.2.3 การบริหารสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด โดยผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญยิ่งที่ต้องอาศัยผู้มีความรู้ มีประสบการณ์เข้ามาบริหาร โดยใช้ทั้งศาสตร์ และศิลป์มาใช้ในการบริหารอย่างมีหลักการ แต่การที่ผู้บริหารจะปฏิบัติภารกิจของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องได้รับการยอมรับ และได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ซึ่งต้องอาศัยทั้งบุคลากร วัสดุ งบประมาณมาจัดการตามหลักการที่วางไว้โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรแต่ละคน มีบทบาท และหน้าที่ในสถานศึกษาอันจะเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การบริหารดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ ซึ่งรายละเอียดของการบริหารสถานศึกษาได้มีนักการศึกษาไทยได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2554) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ของผู้บริหารเพื่อให้กลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง (นักเรียน) ได้เจริญงอกงามไปสู่จุดประสงค์ที่ต้องการ โดยกำหนดให้คนกลุ่มหนึ่ง (ครู) เป็นตัวแทนในการดำเนินการ

สังคม บุญส่ง เจริญศรี (2550) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานอาคารสถานที่ งานธุรการ และการเงิน งานกิจกรรมนักเรียน และงานความสัมพันธ์กับชุมชนโดยเป็นไปเพื่อการพัฒนา ผู้เรียนให้ มีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในการบริหาร

ณัฐรฎา พวงจันทร์ (2553) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน คือ กระบวนการบริหาร การพัฒนา และปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำพาโรงเรียนสู่ความก้าวหน้าส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียนเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

Albert James Wohlstetter (n.d., อ้างถึงใน วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2560) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การกระจายอำนาจการควบคุมจากส่วนกลางไปยังชุมชน และสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน และในบางสถานศึกษาได้มีตัวแทนนักเรียนร่วมเป็นกรรมการด้วย ให้มีอำนาจในการควบคุมสิ่งที่เกิดขึ้น ในสถานศึกษาการที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษามากขึ้น และทำให้ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับได้มากยิ่งขึ้น

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ การศึกษาของสถานศึกษาตามความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา และท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน นักเรียน และองค์กรอื่น ๆ มารวมพลังกันในการตัดสินใจ

เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากร และดำเนินการพัฒนาวิชาการกิจกรรม และงานของสถานศึกษา ในระยะสั้น และระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ ดำเนินงานในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยอาศัยบุคคลเข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้ง ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารสถานศึกษา เพื่อสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 แนวคิดในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participative Management)

2.3.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหาร เป็นวิธียุทธศาสตร์ สมัยใหม่ อีกแนวหนึ่งที่มีความสำคัญ ในด้านการแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมงาน เพื่อที่จะนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจ วิธีการดังกล่าวจะทำให้เกิดการยอมรับใน วัตถุประสงค์ มีผลทางด้านจิตใจที่จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดการสนับสนุน และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้หลายท่านดังนี้

ไพบูลย์ เสียงก้อง และสมปราษฎญ์ จอมเทศ (อ้างถึงใน ชีระ รุญเจริญ, 2553) ให้ความหมาย ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมงานคือ ความยินดีเต็มใจที่จะช่วย หรือเข้าร่วม ในการดำเนินงาน โดยถูกหน้าที่บังคับกับความร่วมมือที่เพิ่มให้แก่องค์กรด้วยความสมัครใจผู้นำที่มี ความสามารถจึงมักจะหมายถึงความสามารถที่จะดึงความร่วมมือในประการหลังจากลูกน้องได้มากที่สุด ความจำเป็นที่จะให้กับลูกน้องมีส่วนร่วมนั้นเพื่อเปิดโอกาสให้บรรยากาศของงานเต็มไปด้วย ความพึงพอใจ และมีผลให้เกิดการยอมรับนับถือ ระหว่างบุคคล และบุคคลที่มีต่อกลุ่ม

จรัส อติวิทยากรณ์ (2553) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การที่ ผู้บริหารใช้การจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานร่วมรับผิดชอบ เพื่อการพัฒนาที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงขึ้น

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือวิธีการ บริหาร หรือรูปแบบการตัดสินใจซึ่งเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงาน หรือการบริหารมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร การศึกษา หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชน หรือภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ

บริหารการศึกษาไม่ว่าจะมีส่วนร่วมในการวางแผน การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การประสานงาน ตลอดจน การประเมินผล ในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมแก้ไขปัญหาด้วยความเสียสละ และเต็มใจสมัครใจมากกว่าจะถูกขอร้องแกมบังคับการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจะช่วยให้ การตัดสินใจละเอียดถี่ถ้วนมีโอกาสผิดพลาดน้อยก่อให้เกิดผลดีแก่หน่วยงาน ซึ่งถ้าหากประชาชนมีแนวคิดเช่นนี้เป็นส่วนมาก ก็จะทำให้สังคม หรือองค์กรเข้มแข็ง และจะเป็นฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยต่อไป

ทำนอง ภูเกิตพิมพ์ (2553) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของแต่ละบุคคลแต่ละหน่วยงานแต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาเพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์ และอุทิศตนมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลง และพัฒนา

ทงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ (2554) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมลักษณะของการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผลเป็นกระบวนการที่กลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาส และใช้อุปกรณ์ที่ได้รับแสดงออกซึ่งความรู้สึกคิดแก้ปัญหาความต้องการบางคน โดยการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกน้อยที่สุด

จากความหมายของการมีส่วนร่วมข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม (Participation) คือ ผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการ และทิศทางของการเปลี่ยนแปลง และความเห็นพ้องต้องกัน จนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติการทั้งหมด หรือการกระทำทั้งหมดที่ทำโดยกลุ่ม หรือในนามกลุ่มนั้น ๆ กระทำผ่านองค์กร (Organization) ดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้ โดยมีการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมจัดทำแผนร่วมศึกษาหาสาเหตุ และร่วมช่วยกันแก้ปัญหา ร่วมศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผลประโยชน์ร่วมประเมินผล เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.3.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

จากการศึกษาทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักวิชาการ พบว่า การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทั้งทางจิตวิทยา และสังคมวิทยา ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึง แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

อภิญา เวชชัย (ม.ป.ป., อ้างใน อัมพร พินะสา 2560) ได้กล่าวถึง แนวคิดการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. แนวคิดการมีส่วนร่วมในฐานะเป็นหุ้นส่วนของสถานศึกษา หรือเป็นแบบเพื่อนผู้ปกครอง และชุมชนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในทุกกระบวนการโดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมกันอย่างเสมอภาคมากกว่าความร่วมมือที่เป็น พิธีการ หรือเป็นความร่วมมือที่ฝ่ายผู้ให้และสถานศึกษาเป็นฝ่ายรับฝ่ายเดียวเป็นการพึ่งพาอาศัย ซึ่งกัน และกันเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน

2. แนวคิดการสร้างความสัมพันธ์ที่เหมาะสมโดยอยู่บนพื้นฐานการยอมรับในความแตกต่างของบุคคลเป็นความสัมพันธ์ที่เป็นไปตามธรรมชาติมากกว่าเป็นแบบทางการ และควรเป็นความสัมพันธ์แบบสองทางมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อยู่ในการสื่อสาร การยอมรับความเห็น การเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

3. การสื่อสารข้อมูลข่าวสารสองทางทำให้เกิด ความร่วมมือที่ข้อมูลเป็นข้อมูลจริง โปร่งใสมีการใช้การสื่อสารหลาย ๆ รูปแบบมีความจริงใจ

นริรันตร์ จงวุฒิเวศย์ (2550) ได้เสนอแนวคิดของการมีส่วนร่วมว่าเกิดจากแนวความคิดที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. ความสนใจ และความห่วงกังวล ร่วมกันซึ่งเกิดจากความสนใจ และความห่วงกังวล ส่วนบุคคล ที่บังเอิญพ้องต้องกันกลายเป็นความสนใจ และความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนรวม

2. ความเดือดร้อน และความไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้นผลักดันให้พุ่งไปสู่การรวมกลุ่มวางแผน และลงมือกระทำการร่วมกัน

3. การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่ม หรือชุมชนไปในทิศทางที่พึงปรารถนา การตกลงใจร่วมกันนี้จะต้องรุนแรงมากพอที่จะทำให้ริเริ่มกระทำการที่สนองตอบความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น

นอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังอาจเกิดจากแนวความคิดอื่น ๆ เช่น อคิน รพีพัฒน์ (ม.ป.ป., อ้างใน อัมพร พินะสา, 2560) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วมไว้ 5 ทฤษฎี ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion Theory) การเกลี้ยกล่อมมวลชนหมายถึง การใช้คำพูด หรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือ และการกระทำ ซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการขัดแย้งในการปฏิบัติงาน และถ้าจะให้ผลดีผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเกลี้ยกล่อมให้เข้าใจแจ่มแจ้งให้เกิดศรัทธาตรงกับความต้องการของผู้เกลี้ยกล่อมโดยเฉพาะในเรื่องของความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow) ที่เรียกว่าลำดับขั้นของความต้องการคือความต้องการของคนเป็นไปตามลำดับจากน้อยไปหามากมีทั้งหมด 5 ระดับ ดังนี้

1.1 ความต้องการทางด้านสรีรวิทยาเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการในเรื่อง อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ เป็นต้น

1.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต ได้แก่ ความต้องการที่จะอยู่อย่างมีความปลอดภัย จากการถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกขโมยทรัพย์สิน หรือความมั่นคงในการทำงาน และการมีชีวิตอยู่ อย่างมั่นคงในสังคม

1.3 ความต้องการทางด้านสังคม ได้แก่ ความต้องการความรักความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

1.4 ความต้องการจะมีเกียรติยศชื่อเสียง ได้แก่ ความภาคภูมิใจ ความต้องการดีเด่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่นความต้องการด้านนี้ เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับความมั่นใจตนเองในเรื่องของความรู้ความสามารถ และความสำคัญของบุคคล

1.5 ความต้องการความสำเร็จแห่งตนเป็นความต้องการในระดับสูง ซึ่งเป็นความต้องการที่อยากจะทำให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดของตนเองเพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ความต้องการนี้จึงเป็นความต้องการพิเศษของบุคคลที่จะพยายามผลักดันชีวิตของตนเองให้เป็นไปในแนวทางที่ดีที่สุดตามที่ตนคาดหวังไว้

สรุปได้ว่าการเกลี้ยกล่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนได้ โดยเฉพาะถ้าการเกลี้ยกล่อมนั้นเป็นเรื่องที่ตรงกับความต้องการขั้นพื้นฐานที่เกิดจากความพึงพอใจของมนุษย์แล้วก็จะส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมได้ในที่สุด

2. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National Moral Theory) คนเรา มีความต้องการทางกาย และใจถ้าคนเรามีขวัญดีผลการทำงานก็จะสูงตามไปด้วยแต่ถ้าขวัญไม่ดีผลงาน ก็จะต่ำตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่าขวัญเป็นสถานการณ์ทางจิตใจที่แสดงออกในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นเอง การจะสร้างขวัญให้ดีต้องพยายามสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน เช่น การไม่เอาไรต์เอาเปรียบให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงานเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เป็นต้น และเมื่อไรก็ตามถ้าคนเรามีขวัญดี จะเกิดมีความสำนึกในการรับผิดชอบอันจะเกิดผลดีแก่หน่วยงาน ทั้งในส่วนที่เป็นขวัญส่วนบุคคล และขวัญส่วนกลุ่มการสร้างขวัญของคนเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะคนมีขวัญดีนั้นย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดีเช่นกัน

3. ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกชาตินิยม (Nationalism Theory) ปัจจัยประการหนึ่ง ที่นำไปสู่การมีส่วนร่วมคือการสร้างความรู้สึกชาตินิยมให้เกิดขึ้นซึ่งหมายถึงความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองที่จะอุทิศ หรือเน้นค่านิยมเรื่อง ผลประโยชน์รวมของชาติ มีความพอใจในชาติของตนเองพอใจเกียรติภูมิจงรักภักดี ผูกพันต่อท้องถิ่น จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่า การสร้างความรู้สึกชาตินิยมจะช่วยให้เกิดความรู้สึกการเป็นตัวของตัวเองซึ่งจะเป็นผลเกี่ยวโยงไปถึงความรักความหวงแหนท้องถิ่นของตนเอง

4. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership Theory) การสร้างผู้นำจะช่วยให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจเพื่อบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ร่วมกันทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญของการรวมกลุ่มคนจิตใจคนไปยังเป้าประสงค์โดยทั่วไปแล้วผู้นำอาจจะมีทั้งผู้นำที่ดีที่เรียกว่า ผู้นำปฏิฐาน หรือผู้นำพลวัต (Dynamic Leader) คือ เคลื่อนไหวทำงานอยู่เสมอ และผู้นำในทางไม่ดี คือ ไม่มีผลงานสร้างสรรค์ที่เรียกว่าผู้นำนิเสธ (Negative Leader)

5. ทฤษฎีการใช้วิธี และระบบทางการบริหาร (Administrative and Method Theory) การใช้ระบบในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีหนึ่งที่ยากเพราะใช้กฎหมายระเบียบแบบแผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินการแต่อย่างไรก็ตามผลของความร่วมมือยังไม่มีระบบใดที่ดีที่สุดในเรื่องการใช้การบริหาร เพราะธรรมชาติของคนถ้าทำงานตามความสมัครใจอย่างตั้งใจไม่มีใครบังคับก็จะทำงานด้วยความรักแต่ถ้าไม่ควบคุมเลยก็ไม่เป็นไปตามนโยบาย และความจำเป็นร่วมกันของรัฐเพราะการใช้ระบบบริหารเป็นการปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย

จากทฤษฎีกล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพ และความเสมอภาค การก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอาจใช้แรงจูงใจ หรือการให้แรงเสริมเนื่องจากปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นเกี่ยวข้องทั้งตัว และจิตส่งผลให้เกิดการกระทำ และการร่วมรับผิดชอบ ดังนั้นแนวคิด และทฤษฎีการมีส่วนร่วมที่กล่าวมาจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่กลุ่มบุคคลจะกระทำไปสู่จุดหมายอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งการศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ จึงเป็นแนวทางการให้ความร่วมมือ และเข้าร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.3.3 ลักษณะการมีส่วนร่วม

มีนักการศึกษา และรายงานการวิจัยหลายเรื่อง ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วมไว้หลากหลาย ดังนี้

อุดมสิทธิ์ จิตรวิจารณ์ (อ่างใน อัมพร พิณะสา, 2560) ได้ศึกษาแนวทางการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) ได้กล่าวถึง ลักษณะการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมเป็นการส่งเสริม และ สนับสนุน การมีส่วนร่วมของชุมชนมีรากฐานความเชื่อในคุณค่า และศักยภาพ “คน” “ชุมชน” และ “ท้องถิ่น” การมีส่วนร่วมจึงเป็น การทำให้ทุกฝ่ายได้เข้ามาเกี่ยวข้อง ให้ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในลักษณะของกิจกรรม และดำเนินชีวิตในชุมชนอย่างมีศักดิ์ศรี และเท่าเทียมกันในสิทธิอำนาจตามแนวทางแห่งประชาธิปไตยอันเป็นความสัมพันธ์ตามแนวราบ ปฏิสัมพันธ์ของทุกฝ่ายในชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินกิจกรรมจะทำให้ทุกคนเกิด

การเรียนรู้ร่วมกันด้วยกระบวนการทางสังคมของสมาชิกในชุมชน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริง แบบของการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และชุมชนสรุปได้ ดังนี้ คือ

1. การมีส่วนร่วมของ สถานศึกษา และชุมชนแบบชายขอบเป็นลักษณะการร่วมมือหรือการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษา และชุมชนที่มีข้อจำกัด เนื่องจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันทั้งสองฝ่าย

2. การมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และชุมชนแบบเป็นบางส่วนเป็นการเข้ามาเกี่ยวข้องของประชาชนในระดับความเข้มข้นมากกว่าแบบชายขอบในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนของผู้ปกครอง และชุมชน ที่รัฐถือว่าเป็นนโยบายที่สำคัญ ซึ่งสามารถสร้างความชอบธรรมในการจัดการศึกษาของไทย

3. การมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และชุมชนแบบสมบูรณ์ เป็นการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษา และชุมชน โดยทั้งสองฝ่ายร่วมกันอย่างเข้มข้น และเท่าเทียมกันต่างฝ่ายต่างมีอิทธิพลต่อกิจกรรมร่วมกันทุกฝ่ายมีส่วนร่วมเต็มที่ทั้งการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมรับประโยชน์ตามกลไกทางสังคม สิทธิ และอำนาจของประชาชน ไม่ว่าจะการมีส่วนร่วมจะเป็นไปในรูปแบบใดหรืออยู่ในลักษณะใดก็ตาม ทุกฝ่ายก็ยังคงมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โรงเรียน

มัลลิกา ต้นสอน (2550) มีความเห็นตรงกันในลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นครอบคลุมทั้งระดับประชาชน ชุมชน และองค์กรของประชาชน ดังนี้

1. องค์กรประชาชนที่จัดตั้งอย่างไม่เป็นทางการเป็นการรวมกลุ่มจากประชาชนที่มีความสนใจในการพัฒนาชุมชนอาจมีการรวมตัวกันเองเป็นกลุ่มขนาดเล็กในระดับหมู่บ้าน หรือระดับตำบล อำเภอ จังหวัด เพื่อร่วมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมเป็นกลุ่มตามลักษณะอาชีพ หรือกิจกรรมที่จะทำเป็นกลุ่มที่จัดตั้งไม่เป็นทางการนี้จะทำงานเพื่อประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มเป็นส่วนใหญ่และต่อส่วนรวม

2. องค์กรประชาชนที่จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการองค์การเหล่านี้จะจดทะเบียนในรูปแบบของสมาคม มูลนิธิตามกฎหมาย และยังมีรูปแบบการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ เช่น สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ครูเป็นต้นองค์กรประชาชนเหล่านี้ จะทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียน หรือตามที่ระเบียบกฎหมายบัญญัติบทบาทหน้าที่ไว้ส่วนใหญ่จะเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ที่ประชาชนในท้องถิ่นเลือก หรือแต่งตั้งเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจตกลงใจดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นของตน

ซึ่งสอดคล้องกับ จินฉนวนวัตร ปะโคทัง (2549) ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนดีเด่นโรงเรียนกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมมีประเด็นสำคัญ 10 ประการ คือ

1. ระยะเวลา และสถานที่ในการมีโครงการควรต้องให้มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมให้ต่อเนื่องตามวงจรชีวิตของโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนโครงการยุติ

2. การมีส่วนร่วมนั้นมีมิติทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ

3. จะให้การมีส่วนร่วมเป็นเป้าหมายปลายทาง (An End) หรือจะให้เป็นแนวทางคือจะให้เพียงบุคคลต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องก็พอใจคิดว่าบรรลุวัตถุประสงค์บางสิ่งบางอย่างแล้ว หรือจะพิจารณาว่า การมีส่วนร่วมเป็น แนวทางที่ต้องทำให้ดีโดยตอบให้ได้ว่า “หลังจากการมีส่วนร่วมแล้วจะมีอะไรดีขึ้นอะไรควรจะเกิดขึ้นอีกบ้าง” อันเป็นการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมที่เป็นวิธีการ หรือกระบวนการที่ต้องดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งทำให้เกิดความสำเร็จดียิ่งขึ้น

4. การมีส่วนร่วมนี้ตามธรรมชาติอาจเกิดขึ้นไม่สม่ำเสมอ หรือตลอดเวลาก็ได้ เช่น เวลาเกิดภัยพิบัติทุกคนช่วยกันเมื่อหมดภัยแล้วก็แยกกันกลับไปเช่นเดิม แต่ถ้าตั้งองค์การ ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมแก้ปัญหาภัยพิบัติต่าง ๆ ในพื้นที่กว้างขวางขึ้นอาจต้องการตัวแทนประชาชนมีส่วนร่วมในเวลาที่ยาวนานขึ้น และอาจใช้วิธีการมีจดหมายข่าวแจ้งเรื่องไปยังประชาชนทั่วไปก็ได้

5. การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคม และทางการศึกษาซึ่งหากเกิดขึ้นได้ คือให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกันไปด้วยจะเป็นเสมือนการให้การศึกษาแก่สังคมไปในขณะเดียวกันหลายโอกาสต้องเกิดความพร้อมในแต่ละเรื่องต้องใช้เวลารอคอยบางอย่างเช่นกัน

6. สถานการณ์มีส่วนร่วมนี้ต้องคำนึงว่าการมีส่วนร่วมที่แข่งขันมิใช่เกิดขึ้นจากการออกคำสั่งแต่จะต้องสร้างขึ้นเองจะให้ผู้ผู้ส่วนร่วมกันให้เต็มที่แล้วคนมาร่วมคงไม่ค่อยเกิดขึ้นได้ การมีส่วนร่วมต้องใช้ความพยายามให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเกิดแนวคิดประชาสังคมมีจิตสำนึกสาธารณะเคารพความหลากหลายทางความคิดเพราะทำให้มุมมองกว้างขึ้น และเกิดความรอบคอบขึ้นจนเป็น วิถีชีวิตประจำวันของประชาชน

7. มีคณะผู้บริหารการมีส่วนร่วมพิจารณาเพื่อวางแผนดำเนินการให้เหมาะสมว่าจะให้บุคคลกลุ่มใดเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อใด และโดยวิธีใดโดยคณะผู้บริหารมีส่วนร่วมนี้ควรมีตัวแทนผู้ได้รับผลกระทบในจำนวนมากพอควร และให้ความหลากหลายมากพอ

8. การมีส่วนร่วมรับรู้สภาพปัญหาโดยมีส่วนร่วมจะทำให้คนในชุมชนได้รู้สภาพที่เป็นจริงมากขึ้นการมีส่วนร่วมเพื่อค้นหาปัญหาทำให้เมื่อเห็นปัญหาแล้วจะนำความมุ่งมั่นที่จะคิดหาทางแก้ไขด้วยกัน และร่วมกันแก้ปัญหา นั้น ๆ ได้จะทำให้เป็นบทเรียนที่จะแก้ปัญหากันเองต่อไปได้

9. คนที่อยู่ร่วมกันในชุมชนส่วนใหญ่มิได้ใช้ชุมชนเป็นเพียงที่รวมคนคล้ายเอาก้อนหินมากองรวมกันเท่านั้นแต่คนในชุมชนหนึ่ง ๆ มักมีความผูกพันเอื้ออาทรต่อกันมีค่านิยมร่วมกัน

10. ควรทำให้การมีส่วนร่วมมีลักษณะเป็นอารมณ์ขันประกอบไปบ้างเพราะในสังคมไทยการมีอารมณ์ขันจะช่วยให้บรรยากาศมีส่วนร่วมเกิดขึ้น ดังนั้นในการประชุมถ้าใช้อารมณ์ขัน ดนตรี เกม กีฬา เข้าร่วมด้วยจะสร้างอารมณ์การมีส่วนร่วมให้เพิ่มมากขึ้นได้

สอดคล้องกับ สุระพี อาคมคง (2550) ได้พัฒนารูปแบบความร่วมมือขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่างได้สรุปลักษณะของการมีส่วนร่วมได้ว่าลักษณะการมีส่วนร่วมจำแนกออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. การมีส่วนร่วมแบบไม่เป็นทางการ เป็นการรวมกลุ่มของประชาชนโดยอิสระไม่มีกฎหมาย ระเบียบประเพณี และข้อตกลงรองรับซึ่งเข้ามารวมตัวกันด้วยความเต็มใจเพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคม หรือดำเนินการตามความสนใจที่เหมือนกันของสมาชิก

2. การมีส่วนร่วมแบบเป็นทางการการมีส่วนร่วมโดยมีกฎหมายระเบียบประเพณี และข้อตกลงร่วมกันรองรับการมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการโดยกลุ่มบุคคล ได้แก่ สมาคมครูผู้ปกครอง

3. การมีส่วนร่วมโดยตรงเป็นการมีส่วนร่วมรับผิดชอบโดยตรงมีอำนาจในการตัดสินใจ

4. การมีส่วนร่วมทางอ้อมเป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะการเป็นตัวแทนไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ

ซึ่งสอดคล้องกับ Rose (2003) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับชุมชน และการมีส่วนร่วมว่าเป็นเรื่องที่ซับซ้อน และสามารถแปลความหมายได้แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมซึ่งเขาแบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 ด้านที่แตกต่างกันคือ การมีส่วนร่วมที่แท้จริง และการมีส่วนร่วมเทียม

จรัส อติวิทยากรณ์ (2553) กล่าวถึง ลักษณะการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาพร้อมรับทราบที่มาของปัญหาเสนอวิธีการสืบค้นหาแผน และโครงการเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกันค้นหาสาเหตุของปัญหา และสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กร

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงานร่วมลำดับความสำคัญของปัญหากำหนดแผน และโครงการเพื่อแก้ปัญหา จัดทำแผน และโครงการ ศึกษาความเป็นไปได้ของแผน และโครงการ และทบทวนแผน และโครงการ

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุน และปฏิบัติร่วมพัฒนาโดยการออกแรง ออกเงินงบประมาณ สิ่งของ ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ร่วมป้องกัน และแก้ไขปัญหา

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลรับทราบการแล้วเสร็จของโครงการ และร่วมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ

5. การมีส่วนร่วมในการหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงปัญหา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เมื่อประสบปัญหาแนวเดียวกันในโอกาสต่อไป

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ และสรุปแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วมได้ว่าลักษณะการมีส่วนร่วมมีรากฐานความเชื่อในคุณค่า และศักยภาพ ของคน ชุมชน และท้องถิ่นได้เข้ามาร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการอาจเป็นการร่วมกันในลักษณะไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มโดยอิสระไม่มีกฎหมาย ระเบียบรองรับ และ

การมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ หรือแบบทางการโดยมีกฎหมายระเบียบรองรับ นอกจากนั้นลักษณะการมีส่วนร่วมยังเกี่ยวข้องกับระยะเวลา และสถานที่ ปริมาณ คุณภาพ เป้าหมาย กระบวนการ การวางแผน การรับรู้สภาพปัญหา ความผูกพันเอื้ออาทร และอารมณ์ขัน อาจเป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะที่ปฏิบัติตนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดถือเป็นการมีส่วนร่วมที่แท้จริง แตกต่างจากการมีส่วนร่วมเทียมที่เป็นเพียงการให้ข้อมูลให้แหล่งทรัพยากรเพื่อไปพัฒนาเท่านั้น

2.3.4 กระบวนการมีส่วนร่วม

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วม มีนักการศึกษา และรายงานการวิจัยหลายเรื่องได้ให้แนวคิดไว้หลากหลาย และแตกต่างกัน ดังนี้

สัญญา อภิบาลกุล (2557) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารและการจัดการศึกษาภายใต้โครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา เขตการศึกษา 9 ได้สรุปกระบวนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ 3 ประเด็น คือ

1. ร่วมคิดขั้นตอน และรายละเอียดการดำเนินการ ได้แก่
  - 1.1 การกำหนดความคาดหวังเกี่ยวกับตัวนักเรียน และภารกิจกำหนดเป้าหมายต่าง ๆ
  - 1.2 การกำหนดจุดประสงค์ต่าง ๆ ในแต่ละเป้าหมาย
  - 1.3 การกำหนดยุทธศาสตร์ของโครงการ และกิจกรรม พร้อมทั้งระบุตัวชี้วัด
2. ร่วมทำเป็นขั้นตอนที่นำแผนปฏิบัติการที่ได้ร่วมคิดไปดำเนินการตามแผน
3. ร่วมติดตามขั้นตอน และรายละเอียดการดำเนินการ ได้แก่
  - 3.1 การติดตามเพื่อทบทวนผลการดำเนินงานประจำปี เพื่อพัฒนา หรือปรับปรุง
  - 3.2 การประเมินผลการดำเนินงานโดยภาพรวม
  - 3.3 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อ ผลการดำเนินงาน

ความสำคัญของยุทธศาสตร์นั้น ๆ

1.4 การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินกิจกรรม และแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิมล รัฐวร (2561) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. ร่วมคิด คือ ร่วมในการประชุมปรึกษาหารือในการวางโครงการวิธีดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบ และการดูแลรักษาเพื่อให้กิจกรรมโครงการได้ผลตามวัตถุประสงค์ร่วมตัดสินใจ คือ เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือแล้วจะต้องร่วมกันในการตัดสินใจเลือกกิจกรรม หรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุด หรือที่เหมาะสมที่สุด

2. ร่วมปฏิบัติตามโครงการ คือ เข้าร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ เช่น ร่วมออกแรงร่วมบริจาคทรัพย์ เป็นต้น

3. ร่วมติดตาม และประเมินผลโครงการคือเมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ได้มีส่วนร่วมในการตรวจตราดูแลรักษาผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

นอกจากนี้ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) กล่าวว่า กระบวนการมีส่วนร่วม มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุ ตลอดจนความต้องการ
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เช่น การประชุม การแสดงความคิดเห็น รวบรวม ข้อมูล

และตัดสินใจ เป็นต้น

4. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ
5. การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล
6. การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงาน

จรัส อติวิทยากรณ์ (2555) ได้สรุปรูปแบบของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา สาเหตุ และความต้องการ
2. การร่วมคิดค้นหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา
3. การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. ร่วมกันปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน และประเมินผล
5. ร่วมกันปรับแก้ไข เพื่อไม่ให้ปัญหาเกิดขึ้นในองค์กรอีกต่อไป

พิณสุดา สิริธรรังศรี (2558) กล่าวถึงการมีส่วนร่วม มีขั้นตอน และกระบวนการดังนี้

1. ร่วมคิด โรงเรียน แหล่งเรียนรู้จัดทำประชาคม ครู ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน เพื่อรับทราบปัญหา และความต้องการของผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน และกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาร่วมกันเพื่อการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

2. ร่วมตัดสินใจเมื่อมีกิจกรรมใดที่ต้องฟังความเห็น และตัดสินใจร่วมกันที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการ และส่วนได้ส่วนเสียของผู้เรียน และประชาชน ครูผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะมีการตัดสินใจร่วมกันบนพื้นฐานของข้อมูลของสถานศึกษา และชุมชน

3. ร่วมวางแผนโดยมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันตามการจัดทำประชาคมทั้งแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนา แผนปฏิบัติการ และมีการกำหนดโครงการกิจกรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชนร่วมกัน

4. ร่วมดำเนินการเมื่อมีการมอบหมายการดำเนินงานใด ๆ ของโรงเรียน/แหล่งเรียนรู้ที่เกิดจากการคิดร่วมกันวางแผนร่วมกัน ผู้บริหาร ครูกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีการดำเนินงานในกิจกรรมนั้น ๆ ตามภารกิจหน้าที่ ที่กำหนดร่วมกัน

5. ร่วมรับผิดชอบเมื่อมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ และผลของการดำเนินงานทั้งด้านบวก และด้านลบ ผู้บริหาร ครูกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะมีการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นร่วมกันโดยไม่ทอดทิ้งให้เป็นปัญหาของผู้ใดผู้หนึ่งความรับผิดชอบดังกล่าว เป็นไปตามระดับ ของความรับผิดชอบ เช่น ผู้บริหารมีหน้าที่บริหารงาน ครูมีหน้าที่สอนจัดประสบการณ์เรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ ภูมิปัญญาช่วยสอน ชุมชนทำหน้าที่สนับสนุนช่วยเหลือกิจกรรมการเรียนรู้ ระดมทรัพยากร

6. ร่วมแก้ปัญหาเมื่อมีปัญหาอันเกิดจากการบริหารจัดการ หรือดำเนินงานผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการหาหนทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกันให้ลุล่วง ด้วยดี

7. ร่วมติดตามประเมินผลระหว่างการทำงาน และหลังการทำงาน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการติดตาม และประเมินผลเพื่อการปรับปรุง และพัฒนาการทำงานร่วมกันในกิจกรรมการประเมินผลการเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญา สามารถเข้ามามีส่วนในการประเมินผู้เรียนด้วย

8. ร่วมชื่นชมผลสำเร็จ เมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกันผู้บริหาร ครูกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจ และชื่นชมในผลสำเร็จนั้น ๆ ร่วมกัน เช่น การร่วมแสดงความยินดีการยกย่องให้เกียรติ การมอบรางวัล ฯลฯ

สุดารัตน์ เผ่ามงคล (2559) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการการมีส่วนร่วมว่า มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการวางแผนจัดการศึกษา ควรมีการกำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรให้คนในชุมชนเข้าร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานทุกกิจกรรม โครงการ
4. ด้านการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ ควรให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำ ข้อมูล และสารสนเทศ และระดมทุน
5. ด้านการติดตาม ประเมินผล ควรเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ

อัมพร พิณะสา (2560) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการการมีส่วนร่วมได้ว่า กระบวนการมีส่วนร่วมมี 4 ระดับ ประกอบด้วย

1. ร่วมคิด ตัดสินใจ กำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์ ยุทธศาสตร์ และการจัดทำแผน
2. ร่วมทำการนำแผนสู่การปฏิบัติ โดยเข้าร่วมในการดำเนินการตามแผน

3. ร่วมติดตาม และประเมินผล เป็นการติดตามประเมินผลการดำเนินงานร่วมรับผิดชอบ และรักษาผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

4. ร่วมสืบทอดรักษาสิ่งดีงามให้มีความยั่งยืน

สุวิมล รัฐวร (2561) ได้กล่าวถึง กระบวนการมีส่วนร่วม มีขั้นตอน และกระบวนการดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมวางแผน
2. ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินการจัดการเรียนรู้
3. ด้านการมีส่วนร่วมติดตาม และประเมินผล
4. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

Fomaroff (1980) เสนอว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มีขั้นตอน การมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การวางแผน รวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมาย กลวิธี ทรัพยากรที่ต้องใช้ ตลอดจนการติดตามประเมินผล

2. การดำเนินงาน
3. การใช้บริการจากโครงการ
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

Townsend (1994) ได้เสนอกระบวนการมีส่วนร่วม 3 ระดับ คือ

1. ระดับการตัดสินใจ (Decision Making) ในระดับนี้ประชาชนชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และจัดการกับกิจกรรมการพัฒนาด้วยตนเองโดยมีความสัมพันธ์ต่อผลผลิตทางการศึกษาของสถานศึกษา จึงถือได้ว่า การมีส่วนร่วมระดับนี้ เป็นระดับความรับผิดชอบด้วยตนเอง (Level of Responsibility by Themselves)

2. ระดับความร่วมมือ (Cooperation) ในระดับนี้ ประชาชนจะให้ความร่วมมือต่อแผนงานที่ริเริ่มโดยหน่วยงานภายนอก ซึ่งอาจต้องการความช่วยเหลือจากประชาชนในด้านเวลา ทรัพยากร และแรงงาน ซึ่งเกิดจากการได้รับการร้องขอให้เข้ามาสนับสนุนสถานศึกษา เพื่อช่วยให้โครงการประสบผลสำเร็จการมีส่วนร่วมในระดับนี้ ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมในระดับที่ยอมรับได้ (Acceptable Level of Participation)

3. ระดับการใช้ประโยชน์ (Utilization) ในระดับนี้ประชาชนจะยอมรับ และใช้ประโยชน์จากการบริการที่วางไว้ให้เป็นการมีส่วนร่วมในระดับการยอมรับบริการเท่านั้น โดยบุคลากรในชุมชนเชื่อว่า ชุมชนจะได้รับผลโดยตรงในการเข้ามาช่วยเหลือ

ซึ่งสอดคล้องกับ โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1984) ได้แบ่งองค์ประกอบของรูปแบบการมีส่วนร่วม ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision-Making) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ
  - 1.1 การริเริ่มตัดสินใจ (Initial Decisions)

- 1.2 การดำเนินการตัดสินใจ (Ongoing Decisions)
- 1.3 ตัดสินใจปฏิบัติการ (Operational Decisions)
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย
  - 2.1 สนับสนุนด้านทรัพยากร (Resource Contribution)
  - 2.2 การบริหาร และ การประสานขอความร่วมมือ (Administration and Co-Ordination)
  - 2.3 การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน (Enlistment)
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประกอบด้วย
  - 3.1 ผลประโยชน์ ในด้านวัตถุ
  - 3.2 ผลประโยชน์ทางด้านสังคม
  - 3.3 ผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วม ในการประเมินผล (Evaluation)

สรุปขั้นตอนการมีส่วนร่วมดังกล่าวข้างต้น คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการตามบทบาทหน้าที่เป็นขั้นตอนจะช่วยลดความซ้ำซ้อนของงาน และทำให้ผู้ร่วมงานทำงาน ได้สะดวก รวดเร็ว และงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ขั้นตอนการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การร่วมสะท้อนที่มาของปัญหา ร่วมวางแผนกำหนดแนวทางการพัฒนาการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่เหมาะสม และมีคุณภาพ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การร่วมทำ ร่วมดำเนินการ ร่วมสร้างสรรค์งานที่พึงประสงค์ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การร่วมติดตามประเมินผลระหว่างการทำงาน และหลังการทำงาน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การมีส่วนร่วมในการหาแนวทางแก้ไข ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนางานร่วมกัน และนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เมื่อประสบปัญหาแนวเดียวกันในโอกาสต่อไป 5) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การร่วมชื่นชมผลสำเร็จของการดำเนินงานที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ เมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการดำเนินการร่วมกันผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจ และชื่นชมในผลสำเร็จนั้น ๆ ร่วมกัน

จากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรวบรวมทัศนะของนักวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นสำคัญ องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม ดังตารางที่ 2.2 นี้

ตารางที่ 2.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นสำคัญ องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วม	รายชื่อนักวิชาการ														
	เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553)	จรัส อติวิทยภรณ์ (2555)	พิณสุดา สิริรังศรี (2558)	สุดารัตน์ เป่ามงคล (2559)	อัมพร พิณะสา (2560)	สุวิมล รัฐวร (2561)	Fornaroff, A. (1980)	Cohen & Uphoff (1984)	Townsend (1994)	Rose (2003)	Swanaburg (1996)	Likert (1961)	Bryman (1986)	ความถี่	ลำดับ
1. การมีส่วนร่วมในการ ค้นหาปัญหา และสาเหตุ ตลอดจนความต้องการ	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12	2
2. การมีส่วนร่วมในการ วางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การดำเนินงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13	1
3. การมีส่วนร่วมในการ ติดตาม ประเมินผล การ ร่วมรักษา พัฒนাত่อยอด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-	✓	✓	✓	10	3
4. การมีส่วนร่วมรับ ประโยชน์ การร่วม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	✓		✓		✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	9	4
5. การมีส่วนร่วมในการ ลงทุน	-	-	-	✓	-	-	-	✓	-	-	✓	-	-	3	5
6. การร่วมใช้บริการจาก โครงการ	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓	-	-	2	6

จากตารางที่ 2.2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นสำคัญขององค์ประกอบของการมีส่วนร่วม จากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรวบรวมทัศนะของ นักวิชาการ เพื่อการพัฒนารูปแบบการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้าน ร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วม โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยสรุป องค์ประกอบการดำเนินงานไว้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การร่วมสะท้อนที่มาของปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือในการกำหนดแนวทางการพัฒนา ร่วมวางแผนกำหนดวิธีการติดตามผล การตรวจสอบ และการดูแลรักษา การมีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียด หรือวิธีการดำเนินงาน ของโรงเรียนในการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่เหมาะสม มีคุณภาพ และเพื่อให้การดำเนิน กิจกรรมสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนา

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การร่วมทำ ร่วมดำเนินการ ร่วมสร้างสรรค์ งานที่พึงประสงค์ ในการให้บริการทางการแพทย์ ด้วยวิธีการ เครื่องมือ การออกกำลังกายจำเพาะ การให้คำแนะนำตามหลักการทางการแพทย์ การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ หรือทดแทน หรือวิธีการอื่น ๆ อีกทั้งยังมุ่งส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยดำเนินการตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล

3. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การร่วมติดตามประเมินผลระหว่างการทำงาน และหลังการดำเนินงาน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการควบคุม และการตรวจสอบการดำเนินงาน ดูแล รักษา และประเมินผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมในการเสนอแนวคิดในการดำเนินงาน

4. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การมีส่วนร่วมในการหาแนวทางแก้ไขปัญหา ปรับปรุง และพัฒนางานร่วมกัน และนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เมื่อประสบปัญหาแนวเดียวกัน ในโอกาสต่อไป

5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การร่วมชื่นชมในผลสัมฤทธิ์ ร่วมเห็นคุณค่าในการกระบวนการพัฒนา ภาควิชาหรือหน่วยงานวิชาการ มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการร่วมดำเนินงาน การร่วมรับประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนที่ตรงตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพ เฉพาะบุคคล

2.3.5 ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างใน นพดล ชูลีจันทร์ 2562, น.17) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. ช่วยสร้างความสามัคคีรวมพลังของบุคคลในองค์กร
2. ช่วยให้ทราบถึงความต้องการขององค์กรทั้งหมด
3. ช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น ลดความเฉื่อยชาในการปฏิบัติงาน และการย้ายงาน
4. ช่วยลดความขัดแย้ง และการต่อต้านจากพนักงานระดับต่ำ
5. ช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงาน และให้สุขภาพจิตของคนในองค์กรดีขึ้น
6. ช่วยเพิ่มผลผลิตในองค์กร

7. สร้างสรรค์หลักการประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในองค์กร
8. ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และ ทะนุถนอม
9. ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร
10. เป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ในการควบคุมงานให้ลดน้อยลง และทำให้ผลของงานดีขึ้น

สมยศ นาวิการ (อ่างใน นุชา สระสม 2560, น. 13-24) ได้สรุปประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และกำลังใจแก่บุคลากรในองค์กร
2. การยอมรับการเปลี่ยนแปลงมีมากกว่า การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทางด้านการเปลี่ยนแปลง จะทำให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้น
3. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา-ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความราบรื่นมากขึ้น เนื่องจากการใช้การมีส่วนร่วมทำให้ความไม่พอใจของกลุ่มถูกเปิดเผยออกมา ความไม่พอใจเหล่านี้ สามารถยุติได้โดยการอภิปรายอย่างตรงไปตรงมา
4. ความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กรเพิ่มขึ้น เมื่อบุคคลมีส่วนร่วมในกระบวนการ สำคัญขององค์กร เช่น การตัดสินใจ จะทำให้รู้สึกผูกพันต่อองค์กรมากขึ้น และรู้สึกว่าตนเอง และ คำแนะนำต่าง ๆ ของตนถูกให้คุณค่าโดยองค์กร ดังนั้นพวกเขาสามารถตอบสนองความต้องการ ความเชื่อถือตนเอง และความสมหวังของชีวิตได้
5. ความไว้วางใจฝ่ายบริหารมีมากขึ้น บุคลากรที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกไว้วางใจ ฝ่ายบริหารมากขึ้น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร บุคลากรจะรู้แรงจูงใจ และ ความต้องการของฝ่ายบริหาร การรู้สิ่งเหล่านี้ทำให้ไว้วางใจความตั้งใจของฝ่ายบริหาร
6. การบริหารผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีความง่ายมากขึ้น ถ้าหากว่าผู้ใต้บังคับบัญชาผูกพัน ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น การบริหารจะง่ายมากขึ้น การควบคุมอย่าง ใกล้ชิดจะลดลง ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อพวกเขา มีความรู้สึก รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของพวกเขามากขึ้น ดังนั้นจึงเต็มใจยอมรับอำนาจหน้าที่ของ ผู้บังคับบัญชามากขึ้น
7. การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถเพิ่ม คุณภาพของการตัดสินใจทางการบริหารให้ดีขึ้นได้ การรวมความรู้ และความสามารถของบุคคล หลายคนเข้าด้วยกันในการแก้ปัญหาจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีกว่าการตัดสินใจของผู้บริหารที่ใช้ เฉพาะความคิดของตนเอง
8. การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น การมีส่วนร่วมบังคับให้มีการติดต่อสื่อสาร จากเบื้องล่างสู่เบื้องบน องค์กรหลายแห่งพบว่า การขาดการติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน

เป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งขององค์กร การติดต่อสื่อสารส่วนใหญ่ในองค์กรจึงเป็นการติดต่อสื่อสารจากเบื้องบนสู่เบื้องล่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยให้องค์กรมีสิ่งย้อนกลับจากบุคลากรได้เป็นอย่างดี

9. การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยปรับปรุงทีมงานให้ดีขึ้น ทีมงานมีความจำเป็นต่อการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ที่เผชิญโดยองค์กรส่วนใหญ่ ในปัจจุบันองค์กรจะขาดประสิทธิภาพถ้าว่าบุคลากรมีเป้าหมายที่ขัดแย้งกัน การมีส่วนร่วมช่วยสร้างกลุ่มงานที่มีประสิทธิภาพ และประสานงานระหว่างกันได้

สมเดช สีแสง (ม.ป.ป., อ้างถึงใน นิสราพร แซ่มชงาม. 2561, น. 39) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานรวมกลุ่มกันใช้ความรู้ ความสามารถ สติปัญญา และประสบการณ์ของแต่ละคนร่วมกันปรับปรุงงานในหน่วยงานของตนมีข้อดี คือ

1. ผู้ที่รู้ปัญหาดีที่สุด และสามารถแก้ปัญหาได้ดีที่สุด คือ ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหามากที่สุดจะแก้ปัญหาได้ถูกต้องที่สุด

2. บุคลากรจะได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วมในการบริหาร

3. ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกว่ามีคุณค่า มีความภาคภูมิใจ และทำงานเต็มความสามารถ

ธีระ รุญเจริญ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารเป็นแนวคิดในการบริหารแผนใหม่ที่มุ่งจูงใจให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในองค์การที่ตนปฏิบัติ อยู่ด้วยความเต็มใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานพิจารณาปัญหาและตัดสินใจร่วมกัน และสำหรับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ถ้าจะพิจารณาถึงเรื่องของการมีส่วนร่วมจะเห็นว่ามีหลายลักษณะ หลายรูปแบบ วิธีการ บางคนเพียงบริจาคเงินช่วยเหลือโรงเรียน ให้ค่าปรึกษาแก่โรงเรียน หรือแม้แต่ช่วยประชาสัมพันธ์ กิจการของโรงเรียน เหล่านี้ก็ถือว่ามีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมโดยตรง เช่น ผู้บริหาร หัวหน้าโครงการ เปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการที่ปรึกษา ที่จะให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ เพราะกิจกรรมบางอย่างอาจมี อุปสรรคไม่สามารถ แก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงจำเป็นต้องให้บุคคลอื่นเข้ามาช่วยในการตัดสินใจ เพื่อให้ผลการตัดสินใจ เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไปหรือเกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ และผลที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจาก การตัดสินใจร่วมกัน เป็นต้น และในปัจจุบัน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาาร่วมกันซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยตัวแทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนองค์กร ศาสนาในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมโดยอ้อม การมีส่วนร่วมโดยอ้อมเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายอย่างไม่เป็นทางการ โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการบริหารแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องของการให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายเท่านั้น เช่น การบริจาคเงินทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงานของชุมชนในโอกาสต่างๆ แม้จะไม่ได้เข้าร่วมประชุมแต่ยินดีร่วมมือ และช่วยสมทบทุน เป็น

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การบริหารจัดการองค์กรโดยการสร้างการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนจะส่งผลดี และเกิดประโยชน์ที่สำคัญ คือสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และกำลังใจของบุคลากรในองค์กร เกิดความรักสามัคคีในหมู่คณะ และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

2.4 แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2.4.1 ความหมายการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2556 ได้ให้คำจำกัดความ ดังนี้ “การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายถึง การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพ หรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนาสังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงาน หรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ จากคำ นิยามดังกล่าวได้มีการบัญญัติมาตรา 20 ให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลือจากรัฐ ดังต่อไปนี้

1. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลค่าอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น

2. การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ หรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะ หรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบโดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

3. การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยี หรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงาน และประกอบอาชีพ

4. การยอมรับ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

5. การช่วยเหลือเข้าถึงนโยบายแผนงาน โครงการกิจกรรม การพัฒนา และบริการอันเป็นสาธารณะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมาย และการจัดหาทุนความว่าต่างแก่ต่างคดี

6. ข้อมูลข่าวสารการสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภทตลอดจนบริการสื่อสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ

7. บริการล่ามภาษามือ

8. สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือ หรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปยานพาหนะ หรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมืออุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการ

9. การจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ

10. การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยการมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่น ๆ

2.4.2 การฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย คนพิการทางการเคลื่อนไหว หรือทางร่างกาย

การฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย คนพิการทางการเคลื่อนไหว หรือทางร่างกาย หมายถึง คนที่มีความบกพร่อง หรือสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา ทำให้มีข้อจำกัดในการทำกิจกรรม ในชีวิตประจำวัน เช่น การรับประทานอาหาร การใส่เสื้อผ้า การดูแลสุขภาพอนามัยตนเอง หรือมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว เช่น ไม่สามารถพลิกตัวเองได้นอนติดเตียง หรือนั่งรถเข็นคนพิการ เนื่องจากเดินไม่ได้ซึ่งจะนำไปสู่ข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมของกิจกรรมทางสังคม เช่น การไปทำงาน ไปโรงเรียน เป็นต้น โดยสาเหตุของความพิการที่พบบ่อย (ศูนย์สรีนทรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ, 2558) คือ

1. ผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก (Hemiplegia) ซึ่งอาจเกิดจากโรคหลอดเลือดสมอง หรือได้รับบาดเจ็บที่สมอง

2. ผู้ป่วยอัมพาตครึ่งล่าง (Paraplegia) หรือผู้ป่วยอัมพาตทั้งตัว (Quadriplegia) ซึ่งเกิดจากการ ได้รับบาดเจ็บที่ไขสันหลังในระดับ เอว ออก หรือคอ

3. ผู้ที่มีความพิการจาก แขน ขาขาด

4. ผู้ที่มีความพิการจากโรคเรื้อรังจนกระทั่งมีผลกระทบต่อการทำงานที่ของมือ เท้า แขน ขา ทำให้เคลื่อนไหวไม่ได้ หรือได้น้อยเป็นผู้ป่วยติดเตียง เช่น จากโรคหัวใจโรคปอด ไตวาย เรื้อรังจะ มีอาการเหนื่อยหอบง่ายเวลาทำกิจกรรม หรือเดิน ผู้ป่วยเกี่ยวกับระบบสมอง หรือประสาท เสื่อม เช่น พาร์กินสัน อัลไซเมอร์กลุ่มผู้ที่มีอาการปวดต่าง ๆ โรคข้อเสื่อม ข้ออักเสบรูมาตอยด์ หรือ โรคข้ออื่น หรืออาจเป็นผู้ป่วยที่มีโรคเรื้อรังหลายโรคร่วมกัน

5. เด็กสมองพิการ ซึ่งเกิดจากการมีรอยโรคที่สมองในส่วนที่ควบคุมกล้ามเนื้อ และการเคลื่อนไหวของร่างกาย

2.4.3 แนวคิด รูปแบบการให้บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย หรือทางการเคลื่อนไหว

2.4.3.1 แนวคิด รูปแบบการดูแลคนพิการโดยครอบครัว

ธิดารัตน์ นงค์ทอง (2546) ครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของคนพิการโดยเฉพาะ ผู้ดูแลในครอบครัวถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลช่วยเหลือคนพิการให้มีชีวิตอยู่รอด หรือ ดำรงชีวิตอยู่เช่นเดียวกับคนทั่วไปตามสภาพที่ควรจะเป็น ซึ่งถ้าคนพิการเป็นเด็กพ่อแม่ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุดในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลโดยรูปแบบที่ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมอาจแตกต่างกัน ไป โดยศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนบริการเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan: IFSP) ในเด็กหูหนวกแรกเกิด-6 ปี โดยเน้นให้ครอบครัวมีบทบาทสำคัญ ในการมีส่วนร่วมแสดง ความคิดเห็นถึงปัญหา/ความต้องการในการดูแลตลอดกระบวนการผลการศึกษพบว่ากระบวนการ จัดทำแผนบริการเฉพาะครอบครัวสำหรับเด็กหูหนวกแรกเกิด -6 ปี มีกระบวนการทั้งหมด 8 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการให้ความรู้แก่ครอบครัว ขั้นตอนการค้นหาครอบครัว ขั้นตอนการพบปะพูดคุยครั้งแรก ขั้นตอนการตรวจประเมิน ขั้นตอนการเตรียมประสานงานจัดตั้งทีม ขั้นตอนการประชุมจัดทำแผน ขั้นตอนการเริ่มบริการ และขั้นตอนการทบทวนแผน และครอบครัวที่เข้าร่วมมีความพึงพอใจมากใน กระบวนการจัดทำ IFSP เพราะทำให้แม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลูกหูหนวกมากขึ้นมีข้อมูล เกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงลูกมากขึ้น ทำให้แม่มีแนวทางในการเลี้ยงลูกวิธีในการสอนลูกช่วยทำให้ ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกลดน้อยลงมีความมั่นใจในการเลี้ยงลูกมากขึ้น

2.4.3.2 รูปแบบการดูแลคนพิการในชุมชน

1) รูปแบบการดูแลคนพิการในชุมชนในสถานพยาบาล

เอกรัฐ จันทร์วันเพ็ญ (2552) เป็นรูปแบบการดูแลคนพิการในชุมชนของ โรงพยาบาลสิชลจังหวัดนครศรีธรรมราช รูปแบบนี้ใช้แนวคิดการทำงานร่วมกันเป็นระบบเครือข่ายทั้ง อำเภอในการดูแลคนพิการอย่างเป็นองค์รวม (Holistic care) เป็นการประสานความร่วมมือของ ทีมงานบุคลากรสาธารณสุขทั้งจากโรงพยาบาลชุมชน ศูนย์สุขภาพชุมชน และสถานีนอนำยให้บริการ ที่เน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง มีการเชื่อมโยงระบบการติดตามเยี่ยมบ้าน (Home Health Care) ที่เป็นรูปแบบชัดเจน เกิดประโยชน์ต่อผู้ป่วย และครอบครัว ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทาง

สาธารณสุข และภาคประชาชนเป็นการส่งเสริมสุขภาพ และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย และยังเป็น การเสริมพลังอำนาจของผู้ดูแลผู้ป่วย ซึ่งผู้ให้บริการคือ แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว พยาบาลวิชาชีพ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกระดับส่วนผู้รับบริการ ได้แก่ คนพิการจากโรคเรื้อรังในเขตอำเภอสิชล จำนวน 100 คน โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1.1) เพื่อให้เกิดการดูแลคนพิการอย่างต่อเนื่อง และลดอุบัติเหตุการเกิด ภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ ในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และคนพิการที่บ้าน หลังจำหน่ายจากโรงพยาบาลไปแล้ว

1.2) เพื่อให้ผู้ดูแล และคนพิการจากโรคเรื้อรัง มีความรู้ และทักษะในการดูแล ฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และคนพิการอย่างถูกต้อง และเหมาะสม

สำหรับระยะเวลา ดำเนินการคือช่วงเดือนสิงหาคม 2551-พฤษภาคม 2552 และ มีวิธีการดำเนินงานโดยใช้แนวคิดของกระบวนการ PDCA เพื่อการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดูแลผู้ป่วย ในชุมชน มีขั้นตอนคือ

1) รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และคนพิการในพื้นที่
2) จัดทำโครงการเพื่ออนุมัติจากคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับ อำเภอสิชล (คปสอ.)

3) จัดให้มีการทบทวนความรู้ทางวิชาการเรื่องการดูแลสุขภาพผู้ป่วยที่บ้าน (Home Health Care) การดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และคนพิการการป้องกันการเกิดแผลกดทับรวมถึง การฟื้นฟู สมรรถภาพคนพิการในชุมชนโดยการจัดรวมทั้งเครือข่ายสุขภาพที่โรงพยาบาลสิชล

4) กำหนดแนวทางการพยาบาล และการดูแลผู้ป่วยให้สามารถใช้ปฏิบัติได้จริง เช่น กำหนดการใช้อุปกรณ์เพื่อป้องกันแผลกดทับการทำกายภาพบำบัดให้กับคนพิการที่บ้าน

5) ฝึกทบทวนทักษะปฏิบัติทางการพยาบาลดูแลผู้ป่วยแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อให้การดูแลคนพิการที่บ้าน ได้แก่ เรื่อง การทำแผล การให้อาหารทางสายยาง การพลิกตะแคงตัวผู้ป่วย การดูดเสมหะการฝึกกล้ามเนื้อ และข้อทุก 6 เดือน ถึง 1 ปี

6) คัดเลือกอาสาสมัคร และญาติผู้ดูแลผู้ป่วย จำนวน 1 คน ต่อผู้ป่วย 1 คน จำนวน 100 คน เข้ารับการอบรม เรื่อง การดูแลผู้ป่วยพิการที่บ้าน และจัดให้มีการฝึกทักษะปฏิบัติของผู้ดูแลผู้ป่วย ในเรื่องที่ต้องดูแลต่อที่บ้าน แล้วแต่กรณีผู้ป่วย เช่น การทำแผลการพลิกตะแคงตัวการดูดเสมหะการให้อาหารทางสายยางการฝึกกล้ามเนื้อ และข้อ และจัดทำคู่มือการดูแลผู้ป่วย และคนพิการประกอบการอบรม โดยมีรายละเอียดประกอบด้วยการทำแผลการดูดเสมหะการให้อาหารทางสายยาง และการพลิกตะแคงตัว การป้องกันการแผลกดทับโดยมีพยาบาลเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ การทำอาหารผสมการปรุงอาหาร และการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์โดยมีโภชนากรเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำการฟื้นฟูสมรรถภาพ และการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง โดยมีนักกายภาพบำบัดเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำออกให้บริการ ดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และคนพิการที่บ้าน โดยทีมสหวิชาชีพพร้อมกับแกนนำ อาสาสมัครสาธารณสุขผู้ดูแล

ผู้ป่วย รวมทั้งกำหนดแผนการตรวจประเมิน และลงตรวจประเมินในพื้นที่พร้อมติดตามประเมินข้อบกพร่องของหน่วยบริการปฐมภูมิในเครือข่าย โดยคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการที่แต่งตั้งจากคณะกรรมการเครือข่ายสุขภาพอำเภอสีชล ตลอดจนถึงจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และคนพิการในชุมชน ประกอบด้วยผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่อาการดีขึ้น ผู้ดูแลผู้ป่วย แกนนำชุมชน อสม. และผู้นำศาสนา สำหรับตัวชี้วัดผลสำเร็จ ประกอบด้วยความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (Activity of Daily Living: ADL) ระดับความพึงพอใจ ความรู้ทัศนคติ และทักษะในการดูแลผู้ป่วย และคนพิการในชุมชนของอาสาสมัครผู้ดูแลผู้ป่วย และคนพิการ ผลการดำเนินงาน พบว่า ความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน ผู้ป่วย และคนพิการมีระดับคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันระดับพื้นฐาน (Barthel ADL Index) หลังการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครผู้ดูแลผู้ป่วย และคนพิการในชุมชนคะแนนดีขึ้นคิดเป็นร้อยละ 64.58 ระดับความรู้ทัศนคติ และทักษะในการดูแลผู้ป่วย และคนพิการในชุมชนของอาสาสมัครผู้ดูแลผู้ป่วย และคนพิการ พบว่า ความรู้ในเรื่องการดูแล และป้องกันภาวะแทรกซ้อนของคนพิการอยู่ในระดับดีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 85.75 ทักษะต่อการดูแลผู้ป่วย และคนพิการในระดับดี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.25 การปฏิบัติมีทักษะการทำผลการพลิกตะแคงตัวผู้ป่วย และคนพิการในระดับดี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.75 ระดับความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วย และคนพิการมีความพึงพอใจต่อกระบวนการ ติดตามเยี่ยมบ้านคนพิการในชุมชนระดับดีมากคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 92.75 ส่วนการประเมินผลเชิงคุณภาพประเมินจากการถอดบทเรียน ประสบการณ์การเรียนรู้จากพื้นที่จริง รูปแบบการดูแลคนพิการนี้เป็นรูปแบบที่ดีเนื่องจากการดูแลคนพิการเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และทีมสหสาขาวิชาชีพ สุขภาพ และเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อคนพิการ และมีการพัฒนาศักยภาพของผู้ดูแลที่ต่อเนื่อง

รชนี สรรเสริญ และคณะ (2561) โครงการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยเรื้อรัง และคนพิการในชุมชน จังหวัดภูเก็ต โดยสร้างแกนนำในการดูแลช่วยเหลือซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2552 ถึง เดือนกันยายน 2553 ผลที่ได้รับคือ มีอาสาสมัครสาธารณสุขที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยเรื้อรัง และคนพิการในชุมชน จำนวน 126 คน หมอนวดพื้นบ้าน จำนวน 3 คน ผู้ป่วยเรื้อรัง และคนพิการได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง จำนวน 356 คน และผู้ป่วยในชุมชนยังได้รับการสนับสนุนที่นอนลม เครื่องดูดเสมหะ ผ้าอ้อมอนามัย และสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ทำให้ญาติ และผู้ดูแลมีกำลังใจในการดูแลผู้ป่วย ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย และทำให้คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยดังกล่าวดีขึ้น รูปแบบนี้เป็น การดูแลคนพิการจะเน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพเฉพาะของแกนนำชุมชน (อสม.) เท่านั้นยังขาดการมีส่วนร่วมในการดูแลคนพิการของครอบครัว และผู้เกี่ยวข้องในชุมชน และการเชื่อมโยงการดูแลร่วมกันสำหรับในต่างประเทศการดูแลคนพิการในครอบครัว มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตที่ดีต่อไปของคนพิการเช่นกัน

จากการศึกษาของ Leach, et al. (1993) ในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางสมอง พบว่า การทำบทบาทหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา และการใช้กลวิธีในการเผชิญปัญหาของครอบครัว

ในการดูแลคนพิการที่ดีมีผลต่อการลดภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางสมองอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการดูแลคนพิการในชุมชนมีการศึกษาโดยใช้ APA-Stroke หรือ Adaptive Physical Activity (Stuart, et al., 2009) ซึ่งเป็นโปรแกรมการออกกำลังกายโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับผู้เข้าร่วมที่เป็นอัมพาตครึ่งซีก จากโรคหลอดเลือดสมองเน้นการสอนให้ความรู้ด้านการออกกำลังกาย ดำเนินการโดยผู้มีหน้าที่ด้านสุขภาพ ในท้องถิ่น (Gym Instructors) โปรแกรมนี้ออกแบบเพื่อปรับปรุงสุขภาพระยะยาว และการทำหน้าที่ของผู้รอดชีวิตจากโรคหลอดเลือดสมองซึ่งเป็นการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ได้รับการรักษาตามปกติ (ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการออกกำลังกาย) กิจกรรมประกอบด้วย การฝึกเดิน การสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความยืดหยุ่นของข้อ การทรงตัว และการทำหน้าที่ของหัวใจ และทางเดินหายใจ สถานที่ในการดำเนินการมีทั้งที่บ้านผู้ป่วย และโรงยิม ในท้องถิ่น เมื่อติดตามผล 6 เดือนหลังโครงการ พบว่า ผลลัพธ์เกิดการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมในทางที่ดีขึ้น รวมทั้งผลกระทบที่เกิดจาก Stroke ลดลง อาการซึมเศร้า (Depressive Symptoms) ลดลง การมีส่วนร่วมของชุมชนสูงขึ้น ในขณะที่กลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบนี้จะเห็นได้ว่าเป็นการดูแลที่เน้นเฉพาะในครอบครัวคือเน้นเฉพาะผู้ดูแล และคนพิการ ส่วนในชุมชนเน้นเฉพาะผู้ให้บริการ และคนพิการ เท่านั้นยังไม่มีเชื่อมโยงการดูแลคนพิการระหว่างครอบครัว และชุมชนเข้าด้วยกันอย่างครบวงจร

2) รูปแบบการฟื้นฟูสุขภาพที่จัดในชุมชน ซึ่งหมายถึงการจัดบริการที่บ้าน วัด และสถานที่ ต่าง ๆ ที่อยู่ภายในชุมชนที่คนพิการอาศัยอยู่ โดยมีรูปแบบดังนี้

2.1) รูปแบบการฟื้นฟูสุขภาพที่บ้าน (Home-Based Rehabilitation) หลักสำคัญ คือการให้ ความรู้ และการฝึกปฏิบัติ (Stuart, et al., 2009) โดยระบุความต้องการ และเป้าหมายแต่ละคน การประสานงาน และวางแผนการดูแลกับทีม และมีคู่มือการดูแล การอบรมความสามารถในการร่วมมือในรูปแบบการฟื้นฟูสุขภาพที่บ้านจัดแบ่งตามกลุ่มผู้ให้บริการ ได้แก่

2.1.1) รูปแบบการฟื้นฟูสุขภาพที่บ้านโดยพยาบาลวิชาชีพ ให้บริการฟื้นฟูสุขภาพคนพิการทุกระดับตั้งแต่คนพิการที่มีความพิการระดับน้อยจนถึงระดับรุนแรง เช่น การศึกษาของ Burton and Gibbon (2005) ที่ได้ทำการทดสอบการขยายบทบาททางการพยาบาลในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองสำหรับพยาบาลวิชาชีพ ในด้านการให้การศึกษสำหรับผู้ดูแล และผู้ดูแล การป้องกัน และการใช้ทรัพยากรสนับสนุนการฟื้นคืนสภาพ โดยติดตามเยี่ยมหลังจากจำหน่ายจากโรงพยาบาลภายใน 2 วัน เป็นเวลา 3 เดือน ผลการศึกษาพบว่า ช่วยลดความรู้สึกแยกตัวจากสังคมแต่ไม่มีผลต่อการปรับปรุงของการปฏิบัติกิจกรรมทางสังคม รูปแบบนี้เน้นการให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ และอยู่บนพื้นฐานแนวคิดทางการแพทย์ (Medical Model of Disability) ที่เน้นการแก้ไขสภาวะการทำหน้าที่ทางร่างกาย และแยกจากสังคม บทบาทในการฟื้นฟูสุขภาพส่วนใหญ่เป็นของพยาบาลวิชาชีพโดยเน้นที่บทบาทด้านการให้ความรู้เป็นสำคัญ

2.1.2) รูปแบบการฟื้นฟูสภาพที่บ้านโดยทีมสหสาขาวิชาชีพเป็นรูปแบบที่คนพิการทางกาย หรือการเคลื่อนไหวมีความต้องการเป็นอย่างมากเนื่องจากในชุมชนส่วนใหญ่ มักขาด ผู้เชี่ยวชาญด้านความรู้การฟื้นฟูสภาพคนพิการโดยเฉพาะคนพิการที่อยู่ห่างไกลจากสถานบริการ และมีระดับความพิการที่รุนแรงโดยทั่วไป ทีมวิชาชีพจะประกอบด้วยแพทย์พยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเวชปฏิบัติ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักสังคมสงเคราะห์ นักให้คำปรึกษาทางสุขภาพจิต และการติดยา นักพูดบำบัด นักจิตวิทยา นักอาหาร และทีมสนับสนุนบริการซึ่งทำงานเหมือนกับทีมให้บริการ ในหน่วยบริการปฐมภูมิในแต่ละพื้นที่อาจจะจัดทีมที่แตกต่างกันตามความพร้อมของบุคลากรการจัดบริการเน้นตามปัญหา และระดับความต้องการของคนพิการ รูปแบบนี้อยู่บนพื้นฐานแนวคิดทางการแพทย์ (Medical model of disability) ที่เน้นการแก้ไขสภาวะการทำหน้าที่ทางร่างกาย และแยกจากสังคมเช่นกัน จากการศึกษาของ Bachman, et al. (2008) ในเรื่องรูปแบบการจัดการดูแลสำหรับผู้ใหญ่ชาวลาตินที่เป็นโรคเรื้อรัง และพิการ ผลของปฏิบัติการ The Bright wood Health Center เพื่อปรับปรุงผลลัพธ์ การดูแลสุขภาพสำหรับชาวลาตินที่มีความพิการ และเป็นโรคเรื้อรังที่มีรายได้ต่ำ โดยมีทีมจัดให้มีการ ส่งเสริมการดูแลปฐมภูมิ และพฤติกรรมสุขภาพ และประสานงานการดูแลการบูรณาการพฤติกรรมสุขภาพ และสุขภาพทางกาย การติดตามที่ห้องฉุกเฉินโรงพยาบาล และการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล การให้ความรู้ทางสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพ และการฝึกปฏิบัติกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และการออกกำลังกาย ผลลัพธ์จากการศึกษาพบว่า ก่อนร่วมโปรแกรมผู้เข้าร่วมรายงานภาวะสุขภาพ ไม่สามารถเข้าถึงบริการตามความต้องการ และมีประสบการณ์ที่ไม่ดีกับระบบบริการสุขภาพ แต่หลังจากเข้าร่วมโปรแกรม มีการปรับปรุงภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น เข้าใจในการรักษา และการใช้ยาดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผลลัพธ์การฟื้นฟูสภาพในรูปแบบนี้ทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพตามความต้องการ มีความเข้าใจในการรักษา และการใช้ยาทำให้สามารถปรับปรุงภาวะสุขภาพ การทำหน้าที่ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้นอกจากนี้ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายที่โรงพยาบาล ทั้งผู้ป่วยใน และผู้ป่วยนอก รูปแบบนี้ถึงแม้จะเป็นการดูแลคนพิการในชุมชน แต่ผู้เกี่ยวข้องในการดูแลจะมีเฉพาะ ทีมดูแลด้านสุขภาพเท่านั้นไม่มีการระบุถึงดูแลช่วยเหลือจากครอบครัว และผู้เกี่ยวข้องในชุมชนที่คนพิการอาศัยอยู่เข้ามามีบทบาทร่วมด้วย

2.1.3) รูปแบบการฟื้นฟูสภาพที่บ้านโดยการบูรณาการ เป็นการพัฒนาระบบบริการฟื้นฟูสภาพคนพิการโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้เสียกับคนพิการทั้งหมด ได้แก่ คนพิการ ผู้ดูแล เพื่อนบ้าน องค์กรบริหารส่วนตำบล โรงเรียนแกนนำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขตำบล เจ้าหน้าที่จากกระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นตัวแทนของคนที่มีภาวะโรคเรื้อรัง และความพิการเพื่อช่วยขับเคลื่อนในการสนับสนุนทรัพยากร และกำลังคนในการฟื้นฟูสภาพ รูปแบบนี้อยู่บนพื้นฐานแนวคิดเชิงชีวะ-จิตสังคมของคนพิการ และ

สุขภาพ (Biopsychosocial Model) ที่ตระหนักในความสัมพันธ์ของความพิการที่เกี่ยวข้องกันระหว่างบุคคล และสังคม ครอบครัว บุรณาการทั้งรูปแบบความเป็นบุคคล หรือรูปแบบทางการแพทย์กับรูปแบบทางสังคมของคนพิการเข้าด้วยกันโดยเน้นที่ภาวะสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของคนพิการ รูปแบบนี้มีจุดเด่นที่ช่วยกระตุ้นให้สังคม และชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อคนพิการเข้าใจปัญหา และสามารถสร้างเป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือคนพิการได้แต่มีจุดด้อยที่ในการบูรณาการ พบว่า คนพิการและครอบครัวขาดความร่วมมือ หรือบางครั้งไม่มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการ ขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในองค์การบริหารส่วนตำบลขาดงบประมาณ บุคลากรขาดความรู้ และความสามารถในการฟื้นฟู การวางแผนปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟู และขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน (สุเวช ทรงอยู่สุข, 2550) รูปแบบนี้จะเห็นได้ว่าการดูแลคนพิการเป็นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในชุมชน และเกิดผลดีต่อคนพิการแต่ความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังกล่าวยังไม่ใช่ความร่วมมือที่แท้จริง หรือเป็นการแก้ปัญหาที่ตรงกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง จากปัญหาที่พบคือ ในบางครั้งคนพิการและครอบครัวยังขาดความร่วมมือ หรือบางครั้งไม่มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการ และไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2) รูปแบบการฟื้นฟูสภาพในสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน เป็นการบริการนอกสถานที่ สำหรับคนพิการที่ไม่สามารถมารับบริการที่หน่วยบริการ หรือขาดโอกาสในการเข้าถึงจากสภาพความพิการ หรือจากความห่างไกลของหน่วยบริการกับที่พักอาศัยโดยเฉพาะในกลุ่มคนพิการระดับรุนแรงที่มีความต้องการทีมสหสาขาวิชาชีพที่มีความเชี่ยวชาญเป็นอย่างมาก (Cox, Amsters, and Pershouse, 2001) ในรูปแบบนี้จะจัดบริการเป็นครั้งคราว มีการจัดตั้งพื้นที่เฉพาะหรือเป็นการชั่วคราวตามความสะดวก และความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เช่น ศูนย์ผู้สูงอายุโบสถ์โรงเรียนในหมู่บ้าน หรือหน่วยเคลื่อนที่ เป็นต้น รูปแบบนี้อยู่บนพื้นฐานแนวคิดทางการแพทย์ (Medical Model of Disability) ที่เน้นการแก้ไขสถานะ การทำหน้าที่ทางร่างกายและแยกจากสังคมเช่นกัน เช่น จากการศึกษาของ Stuart, et al. (2009) ได้ทำการศึกษาผู้ป่วยโรค หลอดเลือดสมองเรื้อรัง และมีความผิดปกติในการเดินจากอัมพาตครึ่งซีกระดับ ปานกลาง เพื่อศึกษาความปลอดภัย ความเป็นไปได้ และประสิทธิผลของโปรแกรมมีแพทย์เป็นผู้ตรวจประเมินครูที่โรงเรียน และนักกายภาพบำบัดเป็นผู้ดูแลโปรแกรม กิจกรรม ประกอบด้วย การออกกำลังกายกลุ่มละ 9-13 คน เป็นเวลา 1 ชม. พร้อมให้กลับไปทำที่บ้านสัปดาห์ละ 3 ครั้ง เน้นส่งเสริมความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความยืดหยุ่นของข้อ การทรงตัว และการทำหน้าที่ของหัวใจ และทางเดินหายใจ มีการติดตามทุก 6 เดือน ผลลัพธ์จากการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม พบว่า คุณภาพชีวิต ภาวะของผู้ดูแล และความเครียดของทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันแต่ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการฟื้นฟูสภาพในกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้น ขณะที่กลุ่มควบคุมลดลง รูปแบบการดูแลนี้เป็นการจัดบริการในชุมชน และคนพิการมีโอกาสในการเข้าถึงบริการมากขึ้นแต่การมีส่วนร่วมของการดูแลจะเห็นได้ว่ามีเฉพาะ

ทีมสุขภาพ และเน้นการดูแลร่างกายเป็นสำคัญขาดการดูแลคนพิการอย่างเป็นทางการเป็นองค์รวม ผู้ดูแลในครอบครัว และชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมในการดูแล

3) แนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

รัชณี สรรเสริญ และคณะ(2554) รูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยใช้ครอบครัวและชุมชนเป็นฐาน เป็นการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม (Collaborative Approach) จากหลายภาคส่วนที่เข้ามาเกี่ยวข้องในลักษณะเป็นหุ้นส่วน (Partnership) ของผู้มีส่วนได้เสียในชุมชนทุกขั้นตอนควบคู่ไปกับขั้นตอนการมอง การคิด และการปฏิบัติ (Look-Think-Act) ที่มีลักษณะเกลียวปฏิสัมพันธ์ (Spiral Action) ภายใต้กรอบแนวคิดนวัตกรรม การดูแลภาวะเรื้อรัง (Innovative Care for Chronic Conditions: ICC) ซึ่งเน้นการพัฒนากระบวนการดูแลคนพิการโดยครอบครัว หุ้นส่วนในชุมชน และทีมสุขภาพเชิงรุกที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนพิการโดยตรง (Micro system) และเชื่อมโยงเข้ากับระบบของการดูแลสนับสนุนขององค์กรในชุมชน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนพิการทางอ้อม (Meso system) กระบวนการสร้าง และพัฒนาระบบ มี 4 ระยะ 7 ขั้นตอน คือ ระยะที่ 1 ระยะเพาะเมล็ดต้นกล้า (ก่อร่างสร้างฐาน) 1) การสร้างความร่วมมือในการพัฒนา 2) การร่วมมอง และสะท้อนปัญหา ระยะที่ 2 ระยะรดน้ำพรวนดิน (หัวเลี้ยวหัวต่อ) 3) การร่วมคิดเพื่อการพัฒนา 4) การร่วมสร้างระบบที่พึงประสงค์ ระยะที่ 3 ระยะแต่งกิ่งใบ และให้ปุ๋ย (พัฒนาต่อเนื่อง) 5) การร่วมประเมิน และสะท้อนการปฏิบัติ 6) การร่วมแสวงหา และพัฒนาต่อ ระยะที่ 4 ระยะผลิดอกออกผล (ปรับให้เข้าสู่วิถีของครอบครัว และชุมชน) 7) การเพิ่มพลัง และสร้างความยั่งยืน

ศูนย์สิทธิรณรงค์เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (2558) การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (Community-Based Rehabilitation: CBR) เป็นโครงการหนึ่งในโครงการพัฒนาคนพิการขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ที่บัญญัติขึ้นจากที่ประชุมระหว่างองค์กรต่างประเทศ 3 องค์กร ได้แก่ ILO, UNESCO และ WHO ใน ค.ศ. 1994 (WHO, 2004) หมายถึง การเชื่อมโยงทุกส่วนในสังคม โดยอาศัยวิธีการทาง การแพทย์ การศึกษา สังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือการเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสมรรถภาพดีขึ้น และเสริมพลังของคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตโดยอิสระได้ในสังคม และอยู่ร่วมกับสังคมได้ในทุกมิติมีโอกาสทำงาน หรือดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนทั่วไป การดำเนินงานเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทั้งในด้านการป้องกัน และการฟื้นฟูความพิการโดยใช้ชุมชน ครอบครัว และทรัพยากรในชุมชน เปิดโอกาสให้คนพิการครอบครัวคนพิการสมาชิกชุมชนตลอดจนองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนอก และในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกกิจกรรมการดำเนินงานทั้งหมดไม่มีการแยกงานโครงการเป็นเอกเทศ แต่มุ่งผสมผสานขยายงานและกิจกรรมเกี่ยวกับคนพิการที่ชุมชนปฏิบัติมาแต่เดิม เพื่อให้การฟื้นฟู และการป้องกันความพิการในชุมชนนั้นมีความเข้มแข็งเป็นที่ยอมรับ และได้รับการสนับสนุนจากชุมชนมากยิ่งขึ้น

เป้าหมายของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (Community-Based Rehabilitation: CBR) ประกอบด้วย

1. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
2. การสร้างความเท่าเทียมกันของโอกาส
3. การให้คนพิการมีส่วนร่วม และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคม

ลักษณะสำคัญของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (Community-Based Rehabilitation: CBR) ประกอบด้วย

1. “เชิงรุก” เข้าถึงคนพิการในชุมชน โดยคนพิการ และครอบครัว ตลอดจนชุมชนต้องมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

2. “ตามความต้องการของชุมชน” เน้นการค้นหา และพัฒนาศักยภาพของคนพิการ ครอบครัว และชุมชน โดยสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการฟื้นฟูทั้งในระดับการวางแผน และการดำเนินงาน ร่วมกันคิด และร่วมกันทำ

3. “แสวงหา และใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาของชุมชน” เทคโนโลยีพื้นบ้าน และทรัพยากรในท้องถิ่นที่มีอยู่แล้ว พึ่งพิงทรัพยากรภายนอกน้อยที่สุด

4. “พอเพียง” ใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง เหมาะสม และประหยัด

ลักษณะกิจกรรม หรือโครงการที่เป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (Community-Based Rehabilitation: CBR) คือ

1. มีการสนับสนุนให้คนพิการ และครอบครัวต้องมีส่วนร่วม และเป็นหุ้นส่วนในทุกขั้นตอน ของโครงการ (นับตั้งแต่เริ่มการออกแบบโครงการ)

2. มีการสนับสนุนให้ในชุมชนมีส่วนร่วม และเป็นหุ้นส่วนในโครงการ

3. มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิต (Quality Of Life: QOL) และให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ (Independent Living: IL)

4. มีกิจกรรมที่บูรณาการในบริการอื่น ๆ เน้นการดูแลแบบองค์รวม โดยใช้ความต้องการคนพิการ และครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

5. มีความยืดหยุ่นเหมาะสมสอดคล้องกับบริบททางสังคม และวัฒนธรรมของชุมชนแต่ละแห่ง

6. มีการเชื่อมโยง และการส่งต่อถึงระดับอำเภอจังหวัด และประเทศอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง (ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ, 2558)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (Community-Based Rehabilitation: CBR) ประกอบด้วย

1. การสร้างความตระหนักในปัญหาความพิการ และตระหนักในการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชน

2. การประสานทรัพยากรเพื่อการพัฒนา และฟื้นฟูคนพิการ

3. การพัฒนาทักษะ และความรู้เฉพาะด้านให้แก่สมาชิกในชุมชน

4. การให้คนพิการ และครอบครัวมีส่วนร่วมในกระบวนการทำโครงการ CBR ตั้งแต่การวางแผน การอำนวยความสะดวกการประเมินผลการปฏิบัติการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ตามแนวคิดที่เป็นหลักการบริหารการพัฒนาที่ยั่งยืน

5. ระบบการส่งต่อในชุมชน โดยควรเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนทุกมิติ เช่น สังคมสงเคราะห์ การฝึกอาชีพ บริการสุขภาพ การศึกษา เป็นต้น ทุกระดับ เช่น ประเทศจังหวัด ตำบล ชุมชน เป็นต้น

รชนี สรรเสริญ และคณะ (2554) รูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยใช้ครอบครัว และชุมชนเป็นฐานจากผลการสร้าง และพัฒนารูปแบบระบบการดูแลคนพิการ ตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ได้รูปแบบการดูแลที่เรียกว่า ต้นไม้เพิ่มสุขคนพิการ ณ ตำบลนายายอาม โดยกระบวนการ WE CAN DO by TIM ที่เกิดจากแนวคิดที่สำคัญของรูปแบบระบบการดูแลคนพิการ โดยใช้ครอบครัว และชุมชนเป็นฐาน 4 แนวคิด คือ 1) การดูแลต่อเนื่องที่ไร้รอยต่อ (Seamless Continuing Care) 2) ความเข้มแข็งของครอบครัว (Family Strength) 3) ศักยภาพของชุมชน (Community Capacity) 4) การเรียนรู้ร่วมกันสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย (Collaborative Learning to Goal Success) และ 8 หลักการสำคัญ คือ 1) บทบาทของครอบครัว (Family Role) 2) บทบาทของภาคีเครือข่าย (Network Role) 3) การเข้าถึงบริการ (Access) 4) การประสานงานที่ไร้รอยต่อ (Seamless Co-Ordination) 5) จัดเตรียมบริการที่เหมาะสม (Appropriate Services) 6) การมีส่วนร่วมของครอบครัว และคนพิการ (Family and Disabled people participation) 7) การเคารพในศักดิ์ศรีของคนพิการ (Respect) 8) ความรับผิดชอบในสิ่งที่กระทำ (Accountability)

4) แนวคิด รูปแบบการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยศูนย์การศึกษาพิเศษ

พวงมณี ชัยเสรี (2557) ได้กล่าวถึง กระบวนการ ขั้นตอนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไว้ว่า โดยกระบวนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ก่อนเข้าสู่โปรแกรม คือ ระยะที่เด็กก่อนเข้ารับบริการ ได้แก่ การส่งต่อ การค้นหา และการคัดแยก ระยะที่ 2 การรับบริการ คือ ระยะที่เด็กเริ่มเข้ารับบริการ ได้แก่ การตรวจสอบ การพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนบริการครอบครัวการปฏิบัติการสอน และการประเมินผล ระยะที่ 3 การสิ้นสุดการรับบริการ ได้แก่ การส่งต่อไปสู่โปรแกรมใหม่ และการจัดที่เรียน ที่เหมาะสมให้เด็กได้เรียนร่วมในโรงเรียนปกติทั่วไป หรือเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2558) กล่าวถึง ขั้นตอนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ว่าเป็นการเน้นกระบวนการพัฒนาศักยภาพ และเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ 0-19 ปี โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้กิจกรรมที่จัดขึ้นต้องเป็นไปตาม ความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละบุคคล 7 ขั้นตอน ได้แก่

1. การรวบรวมข้อมูลทั่วไป หมายถึง การใช้เครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนพิการ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลด้านการศึกษา ข้อมูลด้านการแพทย์ ข้อมูลด้านบริการสังคม สงเคราะห์ และข้อมูลอื่น ๆ ของนักเรียนพิการ พร้อมจัดทำระเบียบข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

2. การคัดกรองประเภทความพิการ หมายถึง การประเมินเบื้องต้นว่าเด็กมีความผิดปกติ หรือมีภาวะเสี่ยงต่อความผิดปกติ เพื่อเป็นข้อมูลในการประสานการช่วยเหลือ และการใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และคนพิการ ประกอบกับกระบวนการประเมินทางจิตวิทยา ในการคัดกรองประเภทความพิการ โดยใช้แบบคัดกรองประเภทความพิการของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจำแนกประเภท และระดับความพิการ และนำผลการคัดกรองไปใช้ในการวางแผนการช่วยเหลือ

3. การประเมินความสามารถพื้นฐาน หมายถึง การรวบรวมข้อมูล ความสามารถพื้นฐานของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นการประเมินจากทีมสหวิทยาการ ครอบคลุมการประเมินพัฒนาการโดยใช้แบบประเมินที่เป็นมาตรฐาน ในการประเมินทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะกล้ามเนื้อใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อเล็ก ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง และสังคม ทักษะการพูด และการใช้ภาษา ทักษะทางวิชาการ และทักษะความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสังเกต การทดสอบ ความสามารถของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการประเมินความสามารถพื้นฐานครอบคลุมทุกด้าน นำข้อมูลจากการประเมินความสามารถพื้นฐานไปใช้ในการวางแผนพัฒนาศักยภาพนักเรียน

4. การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หมายถึง การจัดทำแผนการศึกษา ที่ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยยึดความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถนำไปใช้กับนักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เป็นเฉพาะบุคคล สามารถพัฒนาศักยภาพนักเรียนพิการครอบคลุมทุกด้านซึ่งมีองค์ประกอบคือ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลทางการศึกษา การวางแผนการจัดการศึกษา ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และความเห็นของบิดา มารดา มารดา หรือผู้ปกครอง

5. การให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม หมายถึง การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล โดยทีมสหวิทยาการที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ประกอบด้วย เป้าหมายระยะยาว 1 ปี วันเริ่มต้น วันสิ้นสุด วิธี หรือเทคนิคการสอน สื่อ เกณฑ์ และการประเมินผล มีการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่เพื่อการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามความต้องการจำเป็น ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการประสานการจัดบริการต่าง ๆ เพื่อเป็นการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

6. การประเมินความก้าวหน้า หมายถึง การจัดทำข้อมูล เพื่อแสดงผลพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามเกณฑ์ชี้วัดของ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และมีการปรับปรุงแผนพัฒนาศักยภาพ ตามความต้องการจำเป็น โดยคณะกรรมการที่รับผิดชอบประเมินความก้าวหน้านักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และหลังได้รับการพัฒนาศักยภาพ นำผลการประเมินไปปรับปรุง และพัฒนาศักยภาพนักเรียน พร้อมทั้งรายงานผลความก้าวหน้าพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องทราบพัฒนาการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างเป็นระบบ การประเมินผล และนำผลการประเมินไปปรับปรุง และพัฒนาศักยภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

7. การนิเทศติดตาม ประเมินผล และการส่งต่อหมายถึง การประชุมชี้แจงระบบการส่งต่อ และการใช้แบบบันทึกการส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประสานงานส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้ได้รับบริการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการแพทย์การศึกษา สังคม และอาชีพ มีการใช้แบบบันทึก การส่งต่อนักเรียนพิการเพื่อส่งต่ออย่างเป็น ระบบ มีการส่งต่อทั้งภายนอก และภายใน มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างต่อเนื่องการนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการช่วยเหลือ

บุรินทร์ สารีคำ (2560) ได้สรุปว่า กระบวนการให้บริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นกระบวนการในการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) มี 9 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การสร้างความตระหนักในครอบครัว 2) การรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน 3) การประเมินสมรรถภาพพื้นฐาน 4) การจัดทำแผนการให้บริการ 5) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 6) การทบทวน การให้บริการ 7) การเปลี่ยนผ่าน 8) ความร่วมมือช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ 9) การบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

นพดล ธุสัจจันทร์ (2560) ได้สรุป กระบวนการให้บริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น เป็นกระบวนการในการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) มี 10 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การสร้างความตระหนักการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม 2) การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) การคัดกรองผู้เรียนตามประเภท

ความพิการทางการศึกษา 4) การประเมินความสามารถพื้นฐาน 5) การจัดทำแผนการให้บริการ เฉพาะครอบครัว (IFSP) หรือแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) 6) การประสานงานเครือข่าย ความร่วมมือ 7) การให้บริการโดยใช้กิจกรรมที่เหมาะสม 8) การนิเทศ ติดตามประเมินความก้าวหน้า และส่งต่อ 9) การสรุปผลจัดทำรายงาน 10) การเผยแพร่

2.4.4 หลักการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย

กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2562) ได้สรุปไว้ว่าหลักการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายของคนพิการทางร่างกาย หรือทางการเคลื่อนไหว ไม่ว่าจะความพิการจะเกิดจากสาเหตุใด ล้วนมีวัตถุประสงค์ดังนี้

2.4.4.1 เพื่อให้คนพิการช่วยเหลือตนเองได้ตามศักยภาพ ในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (Ambulation) อย่างเหมาะสมกับระดับความพิการ

2.4.4.2 เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน และความพิการซ้ำซ้อนที่จะเกิดขึ้น

2.4.4.3 เพื่อให้คนพิการ และญาติมีความรู้ความเข้าใจปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

2.4.4.4 เพื่อให้คนพิการยอมรับความพิการ ได้อยู่บ้าน และอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างมีความสุข โดยไม่รู้สึกลัวว่าตนเป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคม และไม่เป็นภาระต่อญาติ และครอบครัว

2.4.4.5 เพื่อให้คนพิการเข้าสู่สังคมได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

จากแนวคิด รูปแบบ และหลักการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย ผู้วิจัยได้สรุปการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟู เพื่อให้คนพิการช่วยเหลือตนเองได้ตามศักยภาพ ในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (Ambulation) อย่างเหมาะสมกับระดับความพิการ ป้องกันภาวะแทรกซ้อน และความพิการซ้ำซ้อนที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้คนพิการ และผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้คนพิการยอมรับความพิการได้อยู่กับครอบครัว และอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างมีความสุข โดยไม่รู้สึกลัวว่าตนเป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคม และไม่เป็นภาระต่อผู้อื่น และครอบครัว และเพื่อให้คนพิการเข้าสู่สังคมได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยกำหนดกระบวนการการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน (Student Rehabilitation Processes) ไว้ 6 ขั้นตอน ในการดำเนินงาน ดังนี้ 1) การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) 2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan: IRP) 3) กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) 4) การประเมินซ้ำ (Re-Assessment) 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision) 6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting) สอดคล้องกับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากนักวิชาการทั้งกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข ดังตารางที่ 2.3

จากตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์องค์ประกอบการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ผู้วิจัยได้สรุป โดยการกำหนดองค์ประกอบการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น (Student Rehabilitation Processes) ไว้เป็น 6 ขั้นตอน ในการดำเนินงานดังนี้

1. การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) หมายถึง มีการประเมินแรกรับจากการรวบรวมข้อมูลทั่วไป และข้อมูลความพิการ โดยที่ทีมวิชาชีพด้วยวิธีที่เหมาะสมกับระดับความรุนแรง สภาพความพิการของนักเรียนแต่ละราย เพื่อให้สามารถระบุประเด็นปัญหาทั้งด้านความบกพร่องทางร่างกายระดับความสามารถในการทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วม และมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป้าหมาย ระดับความสามารถที่คาดหวังของทีมสหวิชาชีพ นักเรียน และครอบครัว เมื่อสิ้นสุดกระบวนการฟื้นฟู ระยะเวลาที่คาดว่าจะต้องทำการฟื้นฟูสมรรถภาพความเสี่ยง ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากโรค หรืออาจเกิดขึ้นระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2. การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan: IRP) หมายถึง กระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางในการเรียนรู้ หรือการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการประสานงานร่วมกับแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาชีพ ได้แก่ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด ครูการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครอง และเครือข่ายผู้ดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

3. การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) หมายถึง การดำเนินการตามแผนด้วยกิจกรรมที่เหมาะสมจากการมีส่วนร่วมในการให้บริการทางการแพทย์ ด้วยวิธีการ เครื่องมือ การออกกำลังกายจำเพาะ การให้คำแนะนำตามหลักการทางการแพทย์ การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ หรือทดแทน หรือวิธีการอื่น ๆ อีกทั้งยังมุ่งส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้สามารถดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อม และสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยนักวิชาชีพของโรงเรียน (Multidisciplinary Team) ให้การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพให้กับนักเรียน อาทิ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูศิลปะ และครูการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการส่งต่อ (Consultations & Referrals) เป็นการส่งต่อนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เพื่อขอรับบริการทางการแพทย์เฉพาะทาง และทางการสาธารณสุข ระหว่างโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กับสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข

4. การประเมินซ้ำ (Repeated measurements) หมายถึง การทบทวนพัฒนาการความสามารถด้านการเคลื่อนไหว และการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เพื่อดูความก้าวหน้า

และการชะลอตัวภายหลังการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยในหนึ่งปีการศึกษาต้องทำการประเมิน ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง

5. การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision) หมายถึง การให้คำปรึกษา แนะนำ และสะท้อนผลการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของผู้บริหาร แก่นักวิชาชีพของโรงเรียน ตามรูปแบบการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพที่สอดคล้อง และเหมาะสม ตอบสนองความต้องการจำเป็น พิเศษตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP)

6. การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting) หมายถึง การนำเสนอผลการ ฟื้นฟูสมรรถภาพตามรูปแบบการบริหารจัดการการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทาง ร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในการกระตุ้นพัฒนาการ พัฒนาความสามารถด้านการเคลื่อนไหว และการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เมื่อสิ้นสุดการฟื้นฟูสมรรถภาพตาม แผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP)

2.4.5 ขั้นตอนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วมโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้

2.4.5.1 การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) หมายถึง มีการประเมินแรกรับจากการรวบรวมข้อมูลทั่วไป และข้อมูลความพิการ โดยทีมนักวิชาชีพ ด้วยวิธีที่ เหมาะสมกับระดับความรุนแรง สภาพความพิการของนักเรียนแต่ละราย เพื่อให้สามารถระบุประเด็น ปัญหาทั้งด้านความบกพร่องทางร่างกาย ระดับความสามารถในการทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วม และมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป้าหมาย ระดับความสามารถที่คาดหวังของทีมสหวิชาชีพ นักเรียน และครอบครัว เมื่อสิ้นสุดกระบวนการฟื้นฟู ระยะเวลาที่คาดว่าจะต้องทำการฟื้นฟู สมรรถภาพความเสี่ยง ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากโรค หรืออาจเกิดขึ้นระหว่างการฟื้นฟู สมรรถภาพ

2.4.5.2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan: IRP) หมายถึง กระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อวางแผน และกำหนดแนวทางใน การเรียนรู้ หรือการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการประสานงานร่วมกับแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาชีพ ได้แก่ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด ครูการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครอง และเครือข่ายผู้ดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

2.4.5.3 กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) หมายถึง การดำเนินการตามแผนด้วยกิจกรรมที่เหมาะสมจากการมีส่วนร่วมในการ ให้บริการทางการแพทย์ ด้วยวิธีการ เครื่องมือ การออกกำลังกายจำเพาะ การให้คำแนะนำตาม

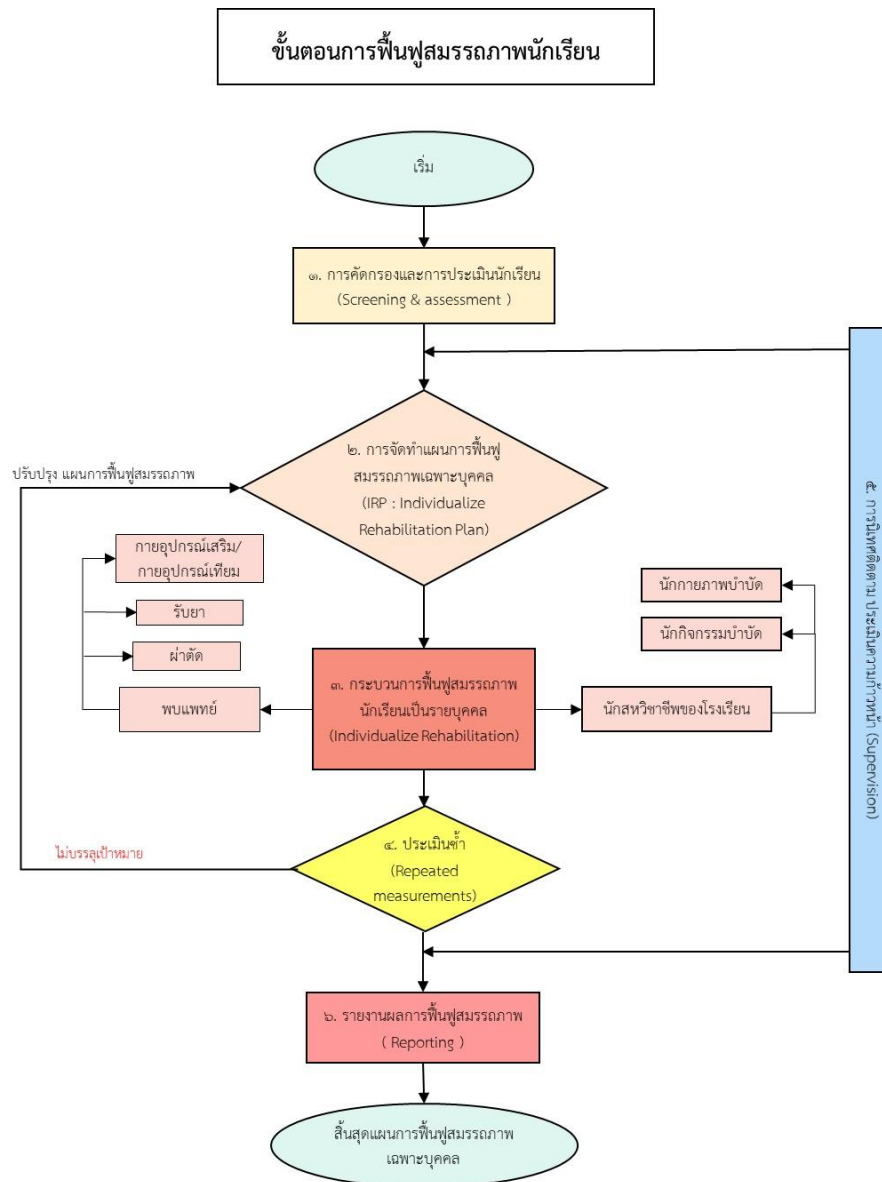
หลักการทางการแพทย์ การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ หรือทดแทน หรือวิธีการอื่น ๆ อีกทั้งยังมุ่งส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้สามารถดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อม และสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยนักวิชาชีพของโรงเรียน (Multidisciplinary team) ให้การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพให้กับนักเรียน อาทิ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูศิลปะ และครูการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการส่งต่อ (Consultations & Referrals) เป็นการส่งต่อนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เพื่อขอรับบริการทางการแพทย์เฉพาะทาง และทางการสาธารณสุขระหว่างโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นกับสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข

2.4.5.4 การประเมินซ้ำ (Repeated Measurements) หมายถึง การทบทวนพัฒนาการความสามารถด้านการเคลื่อนไหว และการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เพื่อดูความก้าวหน้า และการชะลอตัวภายหลังการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยในหนึ่งปีการศึกษาต้องทำการประเมินไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง

2.4.5.5 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision) หมายถึง การให้คำปรึกษา แนะนำ และสะท้อนผลการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของผู้บริหาร แก่นักวิชาชีพของโรงเรียนตามรูปแบบการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพที่สอดคล้องและเหมาะสม ตอบสนองความต้องการจำเป็นพิเศษตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP)

2.4.5.6 การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting) หมายถึง การนำเสนอผลการฟื้นฟูสมรรถภาพตามรูปแบบการบริหารจัดการการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในการกระตุ้นพัฒนาการพัฒนาความสามารถด้านการเคลื่อนไหว และการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เมื่อสิ้นสุดการฟื้นฟูสมรรถภาพตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP) แสดงเป็นแผนภูมิ ดังนี้

ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลขอนแก่น (โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ปี 2562, 2562)

2.5 ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

2.5.1 ความหมายทางการศึกษา

ความหมายทางการศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดประเภท และหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้ให้คำจำกัดความของบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.5.1.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์ หรือขาดหายไป กระดูก หรือกล้ามเนื้อผิดปกติมีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจาก โรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก การไม่สมประกอบมาแต่กำเนิด อุบัติเหตุ และโรคติดต่อ

2.5.1.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือ มีโรคประจำตัว ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาดูแลอย่างต่อเนื่องในโรงพยาบาล และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในระบบ ซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เป็นบุคคลที่มีข้อจำกัดทางการเคลื่อนไหว ไม่สามารถใช้อวัยวะในการเคลื่อนไหวได้อย่างบุคคลอื่นทั่วไปยังมีปัญหาด้านการสื่อสาร ได้แก่ การพูด และการเขียนร่วมด้วย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับบุคคล ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ต้องสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละคน นอกจากนี้บุคคลเหล่านี้ยังต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านร่างกาย การเสริมสร้างสุขภาพ การจัดสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษา และการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ คู่มือการศึกษาด้วยตนเองเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ จัดทำขึ้นเพื่อให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ และหลักการเทคนิค วิธีการช่วยเหลือ และการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ความหมายทางการศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การกำหนดประเภท และหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้ให้คำจำกัดความของบุคคลที่มี ความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์ หรือขาดหายไป กระดูก หรือกล้ามเนื้อผิดปกติมีอุปสรรค ในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การไม่สมประกอบมา

แต่กำเนิด อุบัติเหตุ และโรคติดต่อ 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือมีโรคประจำตัว ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาดูแลอย่างต่อเนื่องในโรงพยาบาล และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในระบบซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2562)

2.5.2 สาเหตุของบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

สาเหตุของบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ สาเหตุที่ทำให้เกิดความบกพร่องทางร่างกาย หรือสุขภาพมิได้ตั้งแต่ระยะก่อนคลอด ขณะคลอด และเกิดขึ้นในภายหลังความบกพร่องทางร่างกาย หรือสุขภาพตั้งแต่แรกเกิดมักมีสาเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (เฟื่องฟ้า คุณมาตร, 2543)

2.5.2.1 สาเหตุระหว่างมารดาตั้งครรภ์เป็นช่วงที่ทารกในครรภ์กำลังมีการพัฒนาโครงสร้างของร่างกาย และอวัยวะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ช่วง 3 เดือนแรก ถ้ามีความผิดปกติของการตั้งครรภ์ ระยะนี้อาจทำให้ ทารกที่คลอดออกมามีความพิการได้ ตัวอย่าง ได้แก่ มารดาเป็นหัดเยอรมัน หรือมีประวัติการใช้ยา หรือรักษาด้วยยา สูบบุหรี่ หรือติดเหล้า มารดาเป็นโรคเบาหวาน มารดาได้รับบาดเจ็บ หรือ การกระทบกระแทกที่หน้าท้อง มารดาได้รับกัมมันตรังสี หรือสารพิษที่เป็นอันตรายต่อการเติบโตของเด็ก หรือภาวะทุพโภชนาการ ทำให้ขาดสารอาหาร

2.5.2.2 สาเหตุจากโรคทางพันธุกรรม มีการถ่ายทอดความผิดปกติมาทางสายเลือด เด็กในครรภ์อาจดึกไม่แข็งแรง หรือไม่เดินเนื่องจากมีความผิดปกติของร่างกาย เช่น มีภาวะโรคไขสันหลังฝ่อ หรือเป็นโรคข้อยึดติด หรือเป็นอัมพาตของขาเนื่องจากมีความผิดปกติของการสร้างกระดูกสันหลังที่มาห่อหุ้มไขสันหลังในระดับสูง เด็กอาจเป็นโรคกระดูกอ่อนหักง่าย หรือโรคกล้ามเนื้อพิการ

2.5.2.3 ความผิดปกติระหว่างคลอด หรือหลังคลอด ภาวะแทรกซ้อนระหว่างการคลอด เช่น คลอดยาก คลอดโดยการไขว่คว้ามือ หรือผ่าตัดคลอด คลอดท่าก้น คลอดก่อนกำหนด หรือหลังกำหนด เด็กมีปัญหาเรื่องการหายใจหลังคลอด หรืออาจมีเลือดออกในสมอง ทำให้มีความผิดปกติของสมองเด็กอาจแสดงอาการหายใจลำบาก ตัวอ่อนปวกเปียก ไม่กลืนนม มีอาการชัก หรือซึม เด็กที่คลอดก่อนกำหนด หรือมีน้ำหนักตัวน้อย เป็นสาเหตุของสมองพิการชนิดเกร็งได้ (Cerebral Palsy) ส่วนเด็กที่มีน้ำหนักตัวน้อยอาจได้รับอันตราย ระหว่างคลอดทำให้เกิดการบาดเจ็บต่อสมอง และไขสันหลัง หรือกลุ่มเส้นประสาทเบรเคียล (Brachial Plexus Injury) เด็กที่มีอาการตัวเหลืองหลังคลอดอาจทำให้พิการชนิดเคลื่อนไหวผิดปกติ สาเหตุที่ทำให้เกิดความบกพร่องทางร่างกาย หรือสุขภาพภายหลัง ได้แก่ อุบัติเหตุ ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสมองไขสันหลัง และแขนขา เช่น อุบัติเหตุจากการจลาจล การตกจากที่สูง การถูกทำร้าย ภาวะที่ถูกไฟไหม้ หรือน้ำร้อนลวก ภาวะการอักเสบ หรือติดเชื้อของสมอง เยื่อหุ้มสมอง ไขสันหลัง เนื้องอกของสมอง และไขสันหลัง หรือกระดูก โรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ โรคเลือด ทำให้มีเลือดออกในข้อใหญ่ ก่อให้เกิดความพิการได้

2.5.3 ลักษณะโรค หรือสภาวะที่ทำให้เกิดความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพที่พบบ่อย (พลตรี แพทย์หญิงเฟื่องฟ้า คุณากร, 2543)

2.5.3.1 กลุ่มสมองพิการ หรือ ซีรีบรัล พัลซี (Cerebral Palsy) เป็นสภาวะความผิดปกติของท่าทาง และการเคลื่อนไหว ซึ่งเกิดจากพยาธิสภาพในสมอง ในช่วงที่สมองกำลังเจริญเติบโตภายใน 8 ปีแรก แต่ถ้าเด็กมีความพิการทางสมองหลังช่วงอายุนี้นี้ จะไม่เรียกว่า Cerebral Palsy เด็กจะมีความผิดปกติของการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อปาก แก้ม ลิ้น ใบหน้า แขน ขา มีการพัฒนาของปฏิกิริยาตอบสนองต่าง ๆ ของร่างกายผิดปกติไม่เป็นไปตามวัย และมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการกระตุ้นเอ็นหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ ทำให้มีกล้ามเนื้อหดสั้น และดึงให้ข้ออยู่ในลักษณะงอ หรือผิดรูป แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 2 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มเกร็ง (Spastic) เด็กมีกล้ามเนื้อเกร็ง เคลื่อนไหวได้ช้า ขาอาจมีอาการมากกว่าแขน หรือมีความผิดปกติครึ่งซีก หรือผิดปกติทั้งตัว ทำให้ควบคุมกล้ามเนื้อ คอ ลำตัว แขน และขา ไม่ได้

2) กลุ่มเคลื่อนไหวผิดปกติ (Dystonia) เด็กไม่สามารถควบคุมให้อยู่นิ่ง ๆ ได้ จะมีการแสดงสีหน้าคอบิด แขนงอ หรือเหยียดเปะปะ ทั้งพูดลำบาก กลืนลำบาก อาจมีการกระตุกอย่างรวดเร็ว คล้ายอาการขว้างลูกบอล เด็กสมองพิการ (Cerebral Palsy) มักมีปัญหาทางสายตา หรือการได้ยินร่วมด้วย และอาจมีปัญหาในการสื่อความหมาย เด็กจำนวนหนึ่งอาจมีระดับสติปัญญาต่ำ

2.5.3.2 กลุ่มที่มีความผิดปกติที่ไขสันหลัง กลุ่มแรก ได้แก่ กลุ่มที่มีความผิดปกติระหว่าง การพัฒนา ร่างกายในครรภ์ กระดูกสันหลังที่ห่อหุ้มไขสันหลังไม่เชื่อมติดกัน ทำให้มีการดึงรั้งของประสาทไขสันหลัง บางครั้งมีน้ำในสมองเพิ่มขึ้น เด็กจะมีอาการขาอ่อนแรง ไม่มีความรู้สึก และควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ หรือปัสสาวะไม่ได้ กลุ่มที่ 2 เกิดภายหลังจากอุบัติเหตุต่อกกระดูกสันหลัง และไขสันหลัง ได้แก่ อุบัติเหตุรถยนต์ ถูกรถชน ตกจากที่สูง หรือการติดเชื้อในไขสันหลัง ความรุนแรงขึ้นอยู่กับระดับที่ได้รับบาดเจ็บ ถ้าเกิดในระดับที่สูงมาก ก็จะมีอาการอัมพาตของแขน และลำตัวร่วมด้วยการที่กล้ามเนื้อลำตัวอ่อนแรงก็จะทำให้กระดูกสันหลังคด และกล้ามเนื้อที่เป็นอัมพาต มักมีอาการเกร็ง กระตุก เด็กทั้งสองกลุ่มนี้มีความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ และการสูญเสียหน้าที่การทำงานของไตทำให้ไตวายได้

2.5.3.3 กลุ่มแขนขาขาด อาจเป็นแต่กำเนิด หรือจากอุบัติเหตุ หรือเป็นมะเร็งของกระดูกทำให้สูญเสียแขนขาภายหลัง

2.5.3.4 กลุ่มโพลิโอ เกิดจากการติดเชื้อไวรัสโพลิโอที่ไขสันหลัง ทำให้กล้ามเนื้ออ่อนแรงเป็นอัมพาต โดยประสาทรับความรู้สึกยังเป็นปกติ อาการกล้ามเนื้ออ่อนแรงเกิดขึ้นกระจัดกระจายไม่เป็นเฉพาะแขน ขาข้างใดข้างหนึ่ง อาจมีกล้ามเนื้อลำตัวเป็นอัมพาตด้วย กล้ามเนื้อที่อ่อนแรงจะถูกกล้ามเนื้อที่แข็งแรงกว่าดึงให้ข้อผิดรูป ทำให้มีกระดูกสันหลังคด ขาโก่ง เท้าบิด แขนขายาวไม่เท่ากัน

เป็นต้น ปัจจุบันกล่าวได้ว่าประเทศไทยสามารถควบคุมโรคนี้ได้โดยเด็ดขาดหลังจากที่มีการระบาดครั้งแรกเมื่อ 50 ปีก่อน แต่ยังคงอาจพบได้ประปรายตามชายแดนของประเทศ

2.5.3.5 ความพิการอื่น ๆ ได้แก่ โรคทางพันธุกรรม ข้ออักเสบ ข้อติดยึด กระดูกสันหลังฝ่อ กล้ามเนื้อพิการ โรคกระดูกเปราะบาง เป็นต้น

2.5.4 สาเหตุของการเกิดภาวะสมองพิการ

สาเหตุที่ทำให้เกิดความพิการร่างกายเนื่องจากสมองพิการ (Cerebral Palsy) ได้มีผู้กำหนดสาเหตุที่สำคัญ ดังนี้ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงกิ่งแก้ว ปาจริย ได้กล่าวถึงสาเหตุของภาวะสมองพิการไว้ว่า

2.5.4.1 การขาดออกซิเจน หรือเลือดไปเลี้ยงสมอง เป็นสาเหตุที่พบได้บ่อยที่สุด

2.5.4.2 ภาวะเลือดออกในสมอง ทำให้เกิดการบาดเจ็บของเนื้อสมอง

2.5.4.3 ภาวะ Bilirubin เข้าไปสะสมในสมองมากผิดปกติจนเกิดการทำลายเซลล์สมอง ภัยอันตรายต่อสมองที่ทำให้เกิดสมองพิการ พบได้ 3 ระยะ ได้แก่

1) ระยะก่อนคลอด ในระยะที่ทารกอยู่ในครรภ์มารดานั้น ถ้ามารดามีการติดเชื้อ เช่น หัดเยอรมัน, มีเลือดออกทางช่องคลอดผิดปกติ ได้รับยา หรือสารพิษบางอย่าง ขาดสารอาหาร หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง เช่น เบาหวานความดันโลหิตสูง ลมชัก ทารกในครรภ์ก็มีโอกาสเสี่ยงสูงที่จะเกิดสมองพิการ

2) ระยะระหว่างคลอด ในขั้นตอนของการคลอดทารกมีโอกาสเกิดสมองพิการได้ง่ายจากสาเหตุการขาดออกซิเจนไปเลี้ยงสมอง เช่น ในกรณี รกพันคอ, คลอดลำบาก, สำลักน้ำคร่ำ และครรภ์แฝด เป็นต้น เด็กที่คลอดก่อนกำหนด (ก่อน 32 สัปดาห์) หรือมีน้ำหนักตัวแรกคลอดน้อยกว่าปกติ (น้อยกว่า 2,500 กรัม) มีโอกาสเสี่ยงสูงที่จะมีสมองพิการ นอกจากนี้การมีหมู่เลือดของมารดา และบุตรที่ไม่เข้ากันก็อาจทำให้เกิดภาวะ Hemolysis ในระหว่างคลอดทำให้ระดับ Bilirubin ในเลือดของเด็กสูงผิดปกติจนเกิดการทำลายของเซลล์สมองระยะระหว่างคลอดเป็นระยะที่พบว่าเกิดภาวะสมองพิการได้มากที่สุด

3) ระยะหลังคลอด สาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะสมองพิการในช่วงหลังคลอด ได้แก่ การอักเสบติดเชื้อของระบบประสาทส่วนกลาง การสำลักอาหารลงปอด และอุบัติเหตุต่าง ๆ เช่น ถูกรถชน หรือจมน้ำ (กิ่งแก้ว ปาจริย. อ้างใน รัชนี สรรเสริญ และคณะ. 2553)

2.5.5 การแบ่งชนิดของเด็กพิการ

ประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายเนื่องมาจากสมองพิการ (Cerebral Palsy) ได้มีผู้แบ่งประเภทไว้ดังนี้

กิ่งแก้ว ปาจริย (2542, อ้างใน รัชนี สรรเสริญ และคณะ. 2553) ได้กล่าวถึงการแบ่งของเด็กสมองพิการ ดังนี้

1. แบ่งตามลักษณะความผิดปกติของกล้ามเนื้อ และการเคลื่อนไหว

Spastic เป็นลักษณะที่พบได้มากที่สุด คือ ประมาณ 3 ใน 4 ของผู้ป่วยเด็กสมองพิการทั้งหมด โดยตรวจพบอาการเกร็งกระดูก (Spasticity) ของกล้ามเนื้อแขน ขา และลำตัว บางรายจะเกร็งมากจนไม่สามารถเคลื่อนไหวข้อต่าง ๆ ได้รีเฟล็กซ์ไวกว่าปกติ มี Ankle Clonus และมักพบว่ามีปัญหาแทรกซ้อน เรื่องข้อยึดติด (Joint Contracture)

Dyskinetic เด็กกลุ่มนี้มีอาการเคลื่อนไหวของแขน ขา และลำตัวผิดปกติ ได้แก่ ลักษณะ athetoid มีการเคลื่อนไหวของร่างกายที่ควบคุมไม่ได้อย่างช้า ๆ อาจมีใบหน้า และลิ้นที่ดูบิดเบี้ยว มักพบในระยะที่เกิดอันตรายจากสมองส่วน Basal Ganglia เนื่องจากมี Hyperbilirubimia หรือขาดออกซิเจนอย่างรุนแรง การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติแบบ Athetoid แต่เร็วกว่าส่วนแบบ Ataxia มีความผิดปกติในการทรงตัวจะพบได้น้อย

Hypotonic พบได้น้อยมาก มีลักษณะแขน ขา และลำตัว อ่อนปวกเปียก สามารถดัดข้อต่อต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมือ และข้อเท้าได้เกินพิสัยปกติของข้อลักษณะ Hypotonia มักเปลี่ยนรูปแบบอื่น ๆ เช่น Spastic หรือ Athetoid เมื่อเด็กโตขึ้น

Mixed เด็กบางรายอาจมีลักษณะผิดปกติดังกล่าวเบื้องต้นปนกัน ที่พบบ่อยคือแบบ Spastic กับ Athetoid

2.5.1.2 แบ่งตามส่วนของร่างกาย

Hemiplegia พบความผิดปกติในการเคลื่อนไหวแขนขาซีกหนึ่งของร่างกาย

Paraplegia พบความผิดปกติในการเคลื่อนไหวของขาทั้งสองข้าง

Quadriplegia พบความผิดปกติในการเคลื่อนไหวของทั้งแขน และขาทั้ง 2 ข้าง

Diplegia พบความผิดปกติในการเคลื่อนไหวของทั้งแขน และขาทั้ง 2 ข้าง แต่มีอาการรุนแรงมากกว่าแขนเป็นแบบที่พบได้บ่อยที่สุดในปัจจุบัน มักพบในเด็กที่คลอดก่อนกำหนด และมีน้ำหนักแรกคลอดน้อยกว่าปกติ

2.5.1.3 แบ่งตามความรุนแรงของอาการ

Mild ช่วยเหลือเพียงเล็กน้อย มีความผิดปกติเล็กน้อย เด็กสามารถดำเนินกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง ต้องการความช่วยเหลือเพียงเล็กน้อย

Moderate เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้บ้าง ต้องอาศัยการดูแลช่วยเหลือจากผู้อื่นมากพอสมควร และมักต้องใช้อุปกรณ์ช่วย

Severe เด็กไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้

มูลนิธิโรคประจักษ์คนพิการ ได้แบ่งประเภทความพิการไว้ดังนี้

1. แบบแข็งเกร็ง (Spasticity) จะมีแขนขาเกร็งเคลื่อนไหวช้า และยากส่วนที่แข็งเกร็งจะปรากฏ ตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกายคือ

1.1 แบบครึ่งซีก (Spasticity Hemipigia) จะมีแขน และขาซีกหนึ่งแข็งเกร็งโดย แขนจะมีลักษณะงอ และหมุนบิดเข้าไปข้างใน มือกำแน่น ส่วนขาจะงอเข้าข้างใน และยืนด้วยปลายเท้าเฉพาะข้างที่มีอาการเกร็ง

1.2 แบบครึ่งท่อน (Spasticity Diplegia) จะมีอาการเกร็งของขามากกว่าแขน ซึ่งแขนจะทำงานได้แต่ไม่ปกติ ส่วนลักษณะของขาจะหมุนบิดเข้าข้างใน และหนีบ กางขาลำบาก เด็กกลุ่มนี้จะยืนเดินในลักษณะเขย่งปลายเท้าเป็นส่วนใหญ่

1.3 แบบทั้งตัว (Spasticity Quadriplegia) จะมีอาการเกร็งทั้งตัว การขยับศีรษะ จะทำได้ลำบากแขนจะมีลักษณะงอ และหมุนบิดเข้าข้างใน มือกำ ขาจะอยู่ในลักษณะหนีบ และหมุนเข้าข้าง ในส่วนปลายเท้าจะอยู่ในลักษณะเขย่งปลายเท้า

2. แบบเคลื่อนไหวไม่ได้ (Athetoid) จะมีอาการกล้ามเนื้อแขน ขา เปลี่ยนแปลง อาการเกร็ง ในลักษณะแข็ง และอ่อนสลับกันร่วมกับการบิดหมุนของแขน ขา โดยไม่ตั้งใจ ที่ใบหน้า อาจจะมีอาการคล้ายกล้ามเนื้อกระตุก มักพูดไม่ค่อยชัด ทำให้มีปัญหาในการสื่อสารกับคนทั่วไป

3. แบบควบคุมการทรงตัวไม่ดี (Ataxia) จะมีอาการเคลื่อนไหวแบบสั่นที่สังเกตเห็นชัด คือ ขณะที่กำลังใช้มือหยิบจับสิ่งของ ขณะยืนจะโยนในลักษณะขาออกมากเนื่องจากมีปัญหาในการทรงตัว และการปรับสมดุลร่างกาย (ศิริพร สหสสานนท์, มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ, อ่างใน รัชนี้ สรรเสริญ และคณะ. 2553)

2.6 บริบทของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศจัดตั้ง “โรงเรียนศึกษาพิเศษขอนแก่น” สังกัดกองการศึกษา เพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปีพุทธศักราช 2539 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ จัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ และสนอง นโยบาย การขยายโอกาสทางการศึกษาของเด็กพิการ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2534 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และนโยบายการจัดการศึกษาพิเศษ ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) โรงเรียนได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระนามาภิไธยสมเด็จพระศรี-นครินทราบรมราชชนนีเป็นชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น” ตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2548 เป็นต้นมา (สารสนเทศโรงเรียน ศรีสังวาลย์ขอนแก่น, 2561)

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการ มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับนักเรียนประเภทอยู่ประจำ และไปกลับ มีเขตบริการในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 20 จังหวัด ในปีการศึกษา 2561 จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนจำนวนรวม 242 คน แยกความบกพร่องออกเป็น 7 ลักษณะคือ 1) นักเรียนที่มีลักษณะสมองพิการ จำนวน 186 คน 2) นักเรียนที่มีลักษณะอัมพาตครึ่งท่อน จำนวน 12 คน 3) นักเรียนที่มีลักษณะกล้ามเนื้ออ่อนแรง จำนวน 7 คน 4) นักเรียนที่มีลักษณะกระดูกเปราะ จำนวน 2 คน 5) นักเรียนที่มีลักษณะอวัยวะไม่สมบูรณ์ประกอบ จำนวน 27 คน 6) นักเรียนที่มีลักษณะมือ-เท้าปาก จำนวน 7 คน และ 7) นักเรียนที่มีลักษณะบกพร่องทางสุขภาพ จำนวน 1 คน (รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น, 2561)

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ดำเนินการจัดการศึกษาโดยใช้รูปแบบ“บ พ ร” คือ บ้าน โรงพยาบาล และโรงเรียน ให้คำนิยามแนวคิดที่ว่า บ: โรงเรียนเปรียบเสมือนบ้าน ด้วยนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พักอาศัยอยู่ในโรงเรียนตลอด 24 ชั่วโมง จึงจัดให้มีกิจกรรมฝึกทักษะการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันเสมือนอยู่ในครอบครัวเดียวกันให้มากที่สุด มีครูปฏิบัติหน้าที่แทนบิดามารดาของนักเรียน นักเรียนคือลูกที่มีรุ่นพี่เป็นแบบอย่าง และคอยช่วยเหลือดูแลซึ่งกัน และกัน พ: โรงเรียนเปรียบเสมือนโรงพยาบาล เนื่องจากนักเรียนทุกคนมีความบกพร่องทางด้านร่างกาย การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ จึงต้องได้รับการรักษา การบำบัด การฟื้นฟูสมรรถภาพ โรงเรียนจัดให้มีห้องกายภาพบำบัด ห้องกิจกรรมบำบัด และห้องพยาบาลที่ได้มาตรฐานทางการแพทย์ ร: โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกับนักเรียนปกติทั่วไป โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ควบคู่กับการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนได้ตระหนักถึงภาระกิจการปฏิบัติงานนี้เป็นอย่างดี และคณะกรรมการสถานศึกษาได้เห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนว่าเป็นปัจจัยสำคัญ กล่าวคือหากนักเรียนมีความพร้อมในสมรรถภาพทั้งทางกาย และทางใจก็จะส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงมีความเห็นชอบ ให้กำหนดตัวบ่งชี้ในมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนเพิ่มจากเดิม 2 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และ 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เป็น 3 ตัวบ่งชี้ คือ เพิ่มข้อที่ 3) ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้เรียน เพื่อให้ครอบคลุมภาระกิจการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีนักเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ และได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 5 ปี (2562-2566) และแผนปฏิบัติการประจำปี จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริม และพัฒนานักเรียนโดยคำนึงถึงความต้องการจำเป็น ประเภท และระดับความพิการของ

นักเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) แผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan: IRP) เพื่อลดข้อจำกัดด้านความพิการที่เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ของนักเรียน และแผนส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะบุคคล (Individual Encouraged Excellent Program: IEEP) ให้กับผู้เรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา ศิลปะ และงานอาชีพต่าง ๆ มุ่งให้นักเรียนที่จบหลักสูตรสถานศึกษาเป็นคนเต็มคน คือ เป็นคนดี (คิดดี พูดดี ทำดี) มีความรู้ (รู้วิชา รู้อาชีพ) อยู่อย่างเป็นสุข (สุขกาย สุขใจ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข) ยึดหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตประจำวัน พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะในการประกอบอาชีพขั้นพื้นฐาน ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการด้วย (หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น, 2562)

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยในประเทศ

ประหยัด สุขสำราญ (2556) วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัญหาด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พบ คือครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขาดการเอาใจใส่ไม่กล้าแสดงออกการวางแผนไม่ต่อเนื่อง และขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตน ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขาดกระบวนการคิดที่ดีไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน และขาดการมีส่วนร่วมด้านนโยบายแนวคิดการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สมคิด หาแก้ว (2558) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และปัจจัยสนับสนุนการบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้นแบบในภาพรวมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด และปัจจัยสนับสนุนการบริหาร การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษามีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบ

การบริหาร การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดการบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา 2) หลักการของรูปแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา และ 4) วิธีดำเนินการ (PDCA) การบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาใน 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไปรูปแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ในด้านความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด งานวิจัยเกี่ยวกับภาคีเครือข่าย

นุชา สระสม (2560) ได้ทำการศึกษาศึกษาการมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัดพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มี 5 ลักษณะ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยยึดหลักความอาวุโส 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโดยให้เกียรติผู้ที่มีบารมี หรือผู้ที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และการดำเนินการตามความเชื่อ และความศรัทธาในพระพุทธศาสนา 4) การมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์ร่วมกัน 5) การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผลแบบกัลยาณมิตร โดยมีผลสำเร็จของการมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัด สังกัดกรุงเทพมหานคร คือ 1) การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัดพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน คือ โรงเรียนจัดการศึกษาได้ มาตรฐาน ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนั้นด้านนักเรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา 2) การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัดพระอินทร์ทรง ช้างเอราวัณ เป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน

สุมาลี ศรีผิง (2560) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริหารจัดการ การจัดสภาพแวดล้อม การจัดการเรียนรู้ การประสานความร่วมมือ

2. รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 เนื้อหา และแนวทางการดำเนินงาน ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา และแนวทางสู่การปฏิบัติ ส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ

3. การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

นิสรพร แซ่มชุกราม (2561) ได้ทำการวิจัย การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ของครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย ส่วนอีก 3 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อยดังนี้ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง และการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ สภาพการทำงานที่ปลอดภัย และมีสุขภาพดี การเกี่ยวข้องทางสังคม จังหวะของชีวิตโดยมีส่วนร่วมธรรมนูญในองค์กรการทำงาน 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 4 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูงอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.016

ชนิดา โสหา (2561) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณภาพ ผู้เรียน ส่วนปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 2) รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ระบบกลไกของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 4 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 5 การประเมินรูปแบบ องค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

รัชณี สรรเสริญ และคณะ (2553) พบหน่วยบริการระดับปฐมภูมิส่วนใหญ่จัดระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานดำเนินการปรับปรุงเครือข่ายการดูแลสุขภาพ และการให้บริการการส่งต่อทางการแพทย์เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพ และป้องกันความพิการโดยหน่วยบริการปฐมภูมิเริ่มดำเนินการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ รวมถึงการบูรณาการแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพ

คนพิการ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาสุขภาพชุมชน เช่น การสนับสนุนทุน การใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน การระดมคนพิการ ครอบครัว และสมาชิกชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพมากขึ้น ตลอดจนการฟื้นฟูสมรรถภาพตามความต้องการของคนพิการเป็นฐาน แต่อย่างไร ก็ตามบุคลากรทางสุขภาพยังได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ แนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และความชำนาญเฉพาะทาง ตลอดจน การสนับสนุนอำนวยความสะดวกอย่างจำกัด ส่วนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนมีบทบาทเป็น พันธมิตร และร่วมดำเนินงานการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในระดับปานกลาง ดังนั้นเพื่อการปรับปรุง การดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในหน่วยบริการปฐมภูมิมีความ จำเป็นต้องให้ ความสำคัญ และลงทุนทั้งการส่งเสริมความรู้ และพัฒนาทักษะผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย การสร้างความมีน้ำใจในระบบสนับสนุนการดำเนินงานการใช้เครือข่าย ที่เกี่ยวข้องอย่างมี ประสิทธิภาพ และพัฒนาความร่วมมืออย่างเป็นหุ้นส่วนระหว่างบุคลากรทางสุขภาพชุมชนคนพิการ และครอบครัวอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อเป็นการส่งเสริม และปรับปรุงคุณภาพชีวิตของ คนพิการอย่างมี ประสิทธิภาพ

รชนี สรรเสริญ จิรพรรณ โพธิ์ทอง สมพร รักความสุข วรณรัตน์ ลาวัง และเบญจวรรณ ทิมสุวรรณ (2555) พบรูปแบบภาคีเครือข่ายการดูแลคนพิการในชุมชนแบบเป็นหุ้นส่วนที่เป็นรูปธรรม คือ กระบวนการ WE CAN DO by TIM ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ

1. การสร้างความตั้งใจ มุ่งมั่น และความร่วมมือในการดูแลคนพิการ
2. ร่วมค้นหา มอง และสะท้อนปัญหาความต้องการ
3. รวมพลังร่วมคิดเพื่อพัฒนา
4. ร่วมปฏิบัติตามรูปแบบการดูแลที่พึงประสงค์
5. ร่วมประเมิน และให้ข้อสังเกตการปฏิบัติ
6. ร่วมแสวงหา และพัฒนาต่อ
7. สร้างความโดดเด่น ความต่อเนื่อง และความยั่งยืนด้วยการเพิ่มพลัง และ 3 คุณลักษณะ

คือ (1) ทำงานเป็นทีมที่ชัดเจน (2) มีแรงบันดาลใจในการดูแลคนพิการ (3) มีความรู้สึกร่วมในการทำ เพื่อมวลมนุษยชาติผลพบว่าคนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นญาติผู้ดูแลรู้สึกเป็นภาระในการดูแลน้อยลง ภาคีเครือข่ายมีการรับรู้พลังอำนาจ และความเข้มแข็งในการทำงานของกลุ่มเพิ่มขึ้น

รชนี สรรเสริญ, เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ และวรรณรัตน์ ลาวัง (2556) พบ 2 นวัตกรรมในการดูแลคนพิการ ได้แก่ นวัตกรรมที่ 1 รูปแบบการดูแลคนพิการโดยใช้ครอบครัว และชุมชนเป็นฐาน ประกอบด้วย 4 แนวคิดหลัก คือ 1) การดูแลต่อเนื่องที่ไร้รอยต่อ 2) ความเข้มแข็งของครอบครัว 3) ศักยภาพชุมชน 4) การเรียนรู้ร่วมกันสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย และ 8 หลักการสำคัญ คือ 1) บทบาทของครอบครัว 2) บทบาทของภาคีเครือข่าย 3) การเข้าถึงบริการ 4) การประสานงานที่ไร้รอยต่อ

5) การจัดเตรียมบริการที่เหมาะสม 6) การมีส่วนร่วมขอครอบครัว และคนพิการ 7) การเคารพในศักดิ์ศรีของคนพิการ 8) ความรับผิดชอบในสิ่งที่กระทำนวัตกรรมที่ 2 WE CAN DO by TIM.

อนัญญา เจียนรัมย์ (2557) พบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจอยู่ในระดับมากเพราะเป็นความจำเป็นอันดับแรกในการแก้ไข หรือปรับปรุงสภาพคนพิการที่ทุกคนต้องได้รับ ด้านที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อม พบความต้องการในระดับมากเพราะคนพิการรายได้ต่ำ ซึ่งทำให้คนพิการมีเงินไม่เพียงพอที่จะนำมาซ่อมแซม หรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของตนเองให้มั่นคงการศึกษา พบว่าความต้องการอยู่ในระดับมากเพราะคนพิการเห็นว่าตนได้รับการศึกษาไม่เพียงพออาชีพ และรายได้ พบว่า ความต้องการอยู่ในระดับ ปานกลาง เนื่องจากความพิการเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ และคนพิการส่วนใหญ่ได้รับเบี้ยยังชีพเป็นประจำประกอบกับคนพิการส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา ทำให้ขาดความรู้ความสามารถทักษะเฉพาะด้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมพบความต้องการในระดับปานกลาง เพราะความพิการเป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

นริสา วงศ์พนารักษ์, ศิรินาถ ตงศิริ และบังอร กุมพล (2557) โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผ่านแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยชุมชนในการขับเคลื่อนงาน พบว่าความรู้ และทัศนคติต่อการดูแลคนพิการความคิดเห็นต่อกระบวนการดูแลคนพิการในชุมชนแบบมีส่วนร่วม และความพึงพอใจของผู้ร่วมดำเนินการวิจัยมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอให้มีการสร้างความเข้าใจใน การใช้ข้อมูลสมรรถนะคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการหากระบวนการดูแลคนพิการในชุมชนที่เหมาะสม ผลความสำเร็จเกิดจากการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การคัดกรองเบื้องต้น เลือกรุ่นเป้าหมายประเมินระดับความพิการ และความต้องการโดย ICF ให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามความต้องการ และประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงการทำงานร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่าย

ศิริไลซ์ วรรณวีจิตร และ อรวรรณ กิรติสิโรจน์(2560) เรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยใช้อุปกรณ์ฟื้นฟู และอุปกรณ์ช่วยเหลือ จากต้นทุนภูมิปัญญาชุมชนศึกษาในคนพิการ และครอบครัว 70 คน ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า

1. ผลการค้นหาด้านทุนความรู้ภูมิปัญญาชุมชนด้าน อุปกรณ์สำหรับคนพิการที่บ้านพบอุปกรณ์จากภูมิปัญญาชุมชน 53 ชิ้น ได้รับข้อเสนอแนะในเชิงวิชาการ ด้านความปลอดภัย และข้อระวังในวิธีการใช้อุปกรณ์

2. ผลการพัฒนากระบวนการดูแลคนพิการ โดยใช้อุปกรณ์ต้นทุนความรู้ภูมิปัญญาในชุมชนพบว่า ระบบฯ ประกอบด้วย 2 ระดับ คือ การสนับสนุนระดับอำเภอ ได้แก่

2.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมาย

2.2 กำหนดให้มีศูนย์การจัดการ

2.3 พัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการดูแลคนพิการ

2.4 สนับสนุนงบประมาณ

2.5 ศูนย์อุปกรณ์เพื่อคนพิการ ได้รับจากภาครัฐ และบริจาค

2.6 จัดช่องทางทำให้คำปรึกษาสื่อสารตลอด 24 ชั่วโมง

2.7 ผู้บริหารระดับสูงของสาธารณสุข และนายอำเภอให้การสนับสนุน และขวัญกำลังใจ

วิบูลย์จิตร์ บรรทัด, พิมพ์วรรณ เรืองพุทธ, สุพัตรา สหายรักษ์ และวัฒนา วาระเพียง (2560) เรื่อง การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นผู้จัดการรายกรณี ในการดูแลฟื้นฟูคนพิการสูงอายุในชุมชน โดยใช้เทคนิค AIC ซึ่งประกอบด้วย การสร้างความรู้ การสร้างแนวทางการพัฒนาการสร้างแนวปฏิบัติ และการประเมินผลใน อสม. 32 คน ดูแลคนพิการสูงอายุในชุมชน 50 คน ต.นาเคียน อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ผลการศึกษา พบว่า ระบบ และกลไกในการขับเคลื่อน คือการสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และพัฒนาสมรรถนะให้ อสม.สามารถดูแลคนพิการสูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพโดย อสม. ที่ผ่านการอบรมทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีสมรรถนะเพิ่มขึ้นทุกด้านมากที่สุดด้านความรู้พื้นฐาน ในสิทธิของคนพิการสูงอายุ (ร้อยละ 97.34) ด้านความรู้ในการประเมิน และคัดกรองภาวะสุขภาพ (ร้อยละ 95.78) สรุปรูปแบบการจัดการได้ดังนี้

1. รพ.สต.สำรวจคนพิการสูงอายุในความรับผิดชอบ

2. ชี้แจงให้ อสม. เข้าใจบทบาทของการเป็นผู้จัดการรายกรณี

3. จัดอบรมหลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นผู้จัดการ รายกรณีในการดูแลคนพิการสูงอายุในชุมชน”

4. จัดทีมในการลงดูแลฟื้นฟูคนพิการสูงอายุในชุมชน

5. บันทึกการลงเยี่ยมส่งทุกเดือน

6. รพ.สต.รวบรวมข้อมูล และกำกับติดตามการปฏิบัติงานของอสม.

7. ประสานหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ ดูแลคนพิการสูงอายุ

เจิมจันทร์ เดชปิ่น (2560) เรื่องการศึกษาการเข้าถึงสิทธิการได้รับบริการคุณภาพชีวิต และการพัฒนาระบบบริการคนพิการทางการเคลื่อนไหวจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษา พบว่าตามพระราชบัญญัติส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 คนพิการในพื้นที่เข้าถึงบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ร้อยละ 79.5 เข้าถึงบริการด้านการศึกษาร้อยละ 45.5 การฝึกอาชีพสำหรับคนพิการร้อยละ 37.8 การยอมรับ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร้อยละ 65.0 ถ่ามภาษามือร้อยละ 21.3 เปี้ยยังชีพร้อยละ 92.3 การปรับสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยร้อยละ 52.5 ผู้ช่วยคนพิการร้อยละ 68.0 และการจ้างงานจากหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนร้อยละ 22.8

ชินวัฒน์ อนุพันธ์ ศิรินาถ ตงศิริ และชนัดดา พลอยล้อมแสง (2561) พบกระบวนการพัฒนาการดูแลคนพิการทางการเคลื่อนไหวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาข้อมูลบริบทพื้นที่ 2) จัดประชุมวางแผนเชิงปฏิบัติการ 3) กำหนดแผนงาน 4) ปฏิบัติตามแผน 5) ติดตามประเมินผล 6) สรุปผล โดยกระบวนการนี้ส่งผลให้คนพิการทางการเคลื่อนไหวมีพฤติกรรมการสุขภาพที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผู้ดูแลมีวิธีการปฏิบัติต่อคนพิการที่ดีขึ้น และมีเจตคติต่อคนพิการดีขึ้น

2.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Aldinger (2007) ได้ศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนของการดำเนินการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในจังหวัดเจ้อเจียง ประเทศจีน โดยการวิเคราะห์ทฤษฎี ฐานรากมีขั้นตอนก่อนการดำเนินการดำเนินการดำเนินการ การตรวจสอบ และกระบวนการประเมินผล ของระดับ ห้องเรียนตามกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านกายภาพ และด้านจิตสังคม พบว่าโรงเรียนยังขาดการทำความเข้าใจ และการบูรณาการแนวคิด HPS และขาดการพัฒนาอาชีพ และการสนับสนุน แต่ผู้เข้าร่วมโครงการด้านสุขภาพนั้นต้องปรับตัวเกี่ยวกับ ทักษะคิด ความรู้ ความคิด และพฤติกรรม

Temieden (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสามหมู่บ้านชนบทประเทศเอธิโอเปีย ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เกิดขึ้นในโรงเรียนของทั้งสามหมู่บ้าน Khisha, Triab และ Shinkah มีรูปแบบที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมหลายองค์การเอกชน ได้บูรณาการแนวคิดของการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการสร้างความสัมพันธ์ความไว้วางใจกับ ชุมชนซึ่งมีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนใน 3 หมู่บ้าน จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และครู ได้แสดงความคิดเห็นว่าสภาพภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์มีอิทธิพลต่อระดับของการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครองได้รับแรงจูงใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงโรงเรียนเพราะด้านสุขภาพ และความปลอดภัยของเด็กที่ประสบอุบัติเหตุ และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียน ท้องถิ่น เกษตรกร และสหกรณ์ พบว่าส่วนใหญ่ มักจะมีส่วนร่วมกับ ชุมชนอย่างเป็นทางการ

Ramstetter (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการประเมินและเสริมสร้างสุขภาพ การประสานงานในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าการศึกษาแบบองค์รวมที่ครอบคลุมผ่านกระบวนการของการประเมินผลการดำเนินงาน และการประเมินผลการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสนับสนุนที่ต้องการคือด้านการเงิน และการดูแลจากคณะกรรมการโรงเรียน ความปลอดภัยเพื่อสุขภาพของนักเรียน จึงจะทำให้ โรงเรียนประสบความสำเร็จ และเชิญสมาชิกของชุมชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อยู่ภายนอกมาร่วมเป็นผู้ประสานงาน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินโรงเรียน

ร่วมคิดสร้างเสริมสุขภาพนักเรียนเชื่อมต่อกับภารกิจของโรงเรียน และมีโปรแกรมการเก็บบันทึก การประชุมสะท้อนความคิดเห็น มีการประเมินผลหลังดำเนินการ และเผยแพร่ผลงาน

Gumus (2012) ได้ศึกษาเกี่ยวกับของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ในโรงเรียนธุรกิจ กรณีการวิเคราะห์หลายระดับ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของโรงเรียนทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาเฉพาะปัจจัยในระดับชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมของเด็กนักเรียนทั้งสองระดับ มีปัญหาคล้ายกับหลาย ๆ ประเทศที่กำลังพัฒนา มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของเด็กชาย และเด็กหญิง ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านครัวเรือนโดยไม่คำนึงถึงบทบาทของสภาพแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่ มีตัวแปรด้านบริบททางเศรษฐกิจ และสังคม ในการสร้างแบบจำลอง พบว่ามีการกำหนดนโยบาย พัฒนาระบบความสัมพันธ์ตามบริบทเศรษฐกิจ สังคมในเข้ามา มีส่วนร่วมกับโรงเรียน และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างครัวเรือน และระดับการมีส่วนร่วม พบว่าผู้ปกครอง และหัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ความยากจนของครัวเรือน และครัวเรือนขนาดใหญ่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ผลการศึกษาการวิเคราะห์หลายระดับแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของนักเรียนในโรงเรียนกับชุมชนมีนัยสำคัญแตกต่างกัน

Mobbs (2013) ได้ศึกษา การพัฒนาเด็กที่มีสุขภาพดีด้านคุณลักษณะมีความเชื่อมโยงกับคุณลักษณะการมีส่วนร่วมของเครือข่าย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันเมื่อเปรียบเทียบในระดับคุณลักษณะของเครือข่ายกับผลการดำเนินงาน และเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพของเครือข่ายกับความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างโครงสร้างเครือข่ายกับองค์กร และความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างโครงสร้างเครือข่ายกับองค์กรที่ ให้บริการเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพของเครือข่าย มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างระดับของการรวมกลุ่มของผู้ให้บริการระดับปฐมภูมิเทียบกับประสิทธิภาพของเครือข่าย ยังพบว่าความไว้วางใจระหว่างภายในองค์กรเครือข่าย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของเครือข่าย

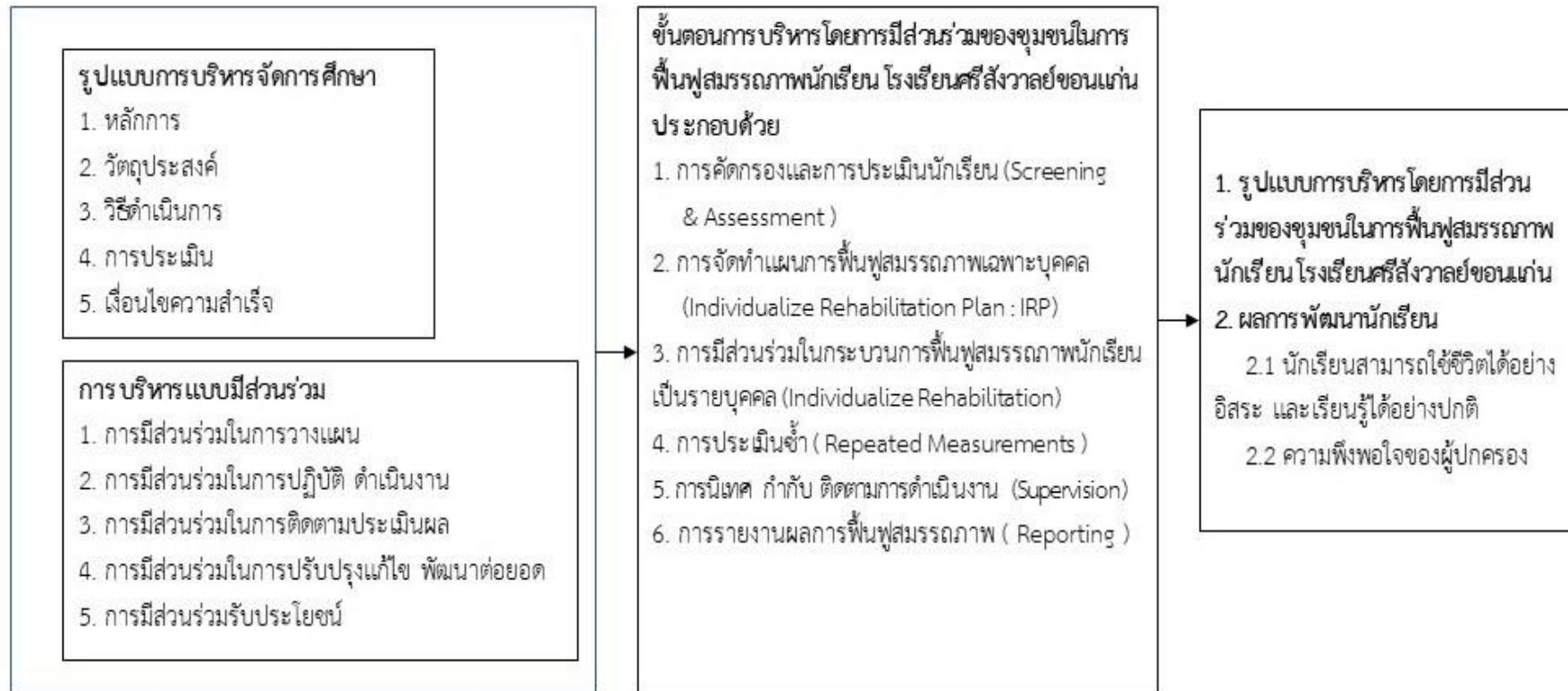
จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่ารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม และรูปแบบของการฟื้นฟูดูแลคนพิการ จะมีรูปแบบทั้งที่สอดคล้องหรืออาจจะแตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน และภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ให้ประสบผลสำเร็จ เป็นการบริหารจัดการโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับ ครู นักเรียน บุคลากร ในโรงเรียน และชุมชนในการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยผู้อำนวยการโรงเรียนใช้การบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพแบบมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้ 1) สร้างการร่วมมือในการพัฒนา (Participate) การร่วมมอง ร่วมสะท้อนปัญหา (Reflective) 2) การร่วมคิด ร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนา

(Guidelines) และการร่วมทำ ร่วมสร้างสรรค์งานที่พึงประสงค์ (Creating) 3 การร่วมประเมิน ร่วมสะท้อนการปฏิบัติงาน (Assessment) และการร่วมแสวงหา ร่วมพัฒนาต่อยอด (Development) 4) ร่วมสร้างความยั่งยืน (Sustainability)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษา และสร้างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และเป็นแนวทางให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ให้ประสบผลสำเร็จได้อย่าง มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัย และพัฒนา (Research and Development) ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนข้อเท็จจริงได้ครอบคลุม มากกว่าการใช้วิธีเดียว โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 2) เพื่อพัฒนา รูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ขั้นตอนการวิจัยที่แสดงในภาพต่อไปนี้

รายละเอียดขั้นตอนการวิจัย ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัยรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ระยะการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	ผลที่ได้รับ
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการ บริหารโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่น	- ศึกษาสภาพปัญหา สภาพที่พึง ประสงค์และความต้องการจำเป็นใน การบริหารโดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียน	- แบบสอบถามการศึกษา สภาพปัญหา สภาพที่พึง ประสงค์และความต้องการ จำเป็นการบริหารโดยการมี ส่วนร่วมของชุมชนในการ ฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น	- สภาพการบริหาร โดย การมีส่วนร่วม ของ ชุมชนในการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่น
ระยะที่ 2 พัฒนา รูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการ ฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียน โรงเรียน ศรีสังวาลย์ขอนแก่น	2.1 ศึกษาเทียบเคียงการจัดการ ฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนจาก โรงเรียนที่จัดการศึกษาลักษณะ เดียวกันที่ประสบผลสำเร็จ และมี แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการ สถานศึกษา และการให้การฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียน ข้อมูลเชิง ประจักษ์ โดยกำหนดสถานศึกษาที่ เป็นเป้าหมาย คือโรงเรียนเฉพาะ ความพิการด้านร่างกาย หรือการ เคลื่อนไหว หรือสุขภาพ จำนวน 1 แห่ง ที่มีการบริหารจัดการการศึกษา ได้ประสบความสำเร็จในการ ให้บริการ ได้แก่ โรงเรียนศรีสังวาลย์ เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็น สารสนเทศสำคัญอีกส่วนหนึ่งในการ จัดทำร่างองค์ประกอบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ ฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียน ศรีสังวาลย์ขอนแก่น	1. แบบบันทึกสัมภาษณ์แบบ เชิงลึก และแบบฟอร์มการ วิเคราะห์เอกสาร เป็นแนวทาง ในการกำหนดคำถาม	ข้อมูลสารสนเทศ สำคัญในการจัดทำร่าง องค์ประกอบ การ บริหารโดยการมีส่วน ร่วมของชุมชนในการ ฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียน

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	ผลที่ได้รับ
	<p>2.2 ยกย่องรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยสังเคราะห์องค์ประกอบของจากข้อมูลสารสนเทศ จาก 1) การศึกษาดูงาน Best Practice 2) การวิเคราะห์เอกสาร 3) ผลการศึกษาในการดำเนินการจากระยะที่ 1 มากำหนดกรอบแนวคิดในการยกย่องการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น</p> <p>2.3 ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยใช้ตามแบบมาตรฐานการประเมิน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง</p> <p>2.4 สร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น</p> <p>2.5 ประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟู</p>	<p>2. แบบสังเคราะห์ และสรุปข้อมูล</p> <p>3. แบบประเมินร่างรูปแบบฯ ด้านความถูกต้อง เหมาะสม</p> <p>4. แบบประเมินคู่มือการใช้ร่างรูปแบบฯ</p>	<p>1. ร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนฯ ร่างที่1</p> <p>2. ร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนฯ ร่างที่2</p> <p>2. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนฯ</p>

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระยะการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	ผลที่ได้รับ
ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์	3.1 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สถานการณ์จริง 3.2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น	1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผลการทดลองใช้รูปแบบฯ 2. แบบบันทึก และกราฟแสดงข้อมูล 3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการทดลองใช้รูปแบบฯ	แสดงข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียนและระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ ในการนำไปใช้ในบริบทอื่น	4.1 การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นการประเมินผลคุณภาพตามมาตรฐานของรูปแบบฯ หลังจากการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นในสถานการณ์จริงของผู้ทรงคุณวุฒิ	1. แบบประเมินด้าน ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ	แสดงข้อมูลความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1. ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโดยวิจัยเชิงสำรวจ

1.1 ขอบเขตการวิจัย

1.1.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ ครู บุคลากร ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี ได้แก่ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 2 คน ครู และบุคลากร จำนวน 51 คน รวมทั้งสิ้น 53 คน

1.1.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรับประโยชน์

1.1.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาของการดำเนินการวันที่ 1 ธันวาคม 2561–31 มีนาคม 2562

1.1.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.1.5 ขอบเขตด้านสถานที่

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยแนวคิด หลักการการบริหารจัดการการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วม จากนักวิชาการ ทั้งใน และต่างประเทศ

1.2.2 ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และสภาพที่พึงประสงค์ โดยวิจัยเชิงสำรวจ ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ความพึงพอใจของครู และผู้ปกครอง

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยออกแบบโดยใช้แบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และเป็นแบบสอบถามปลายเปิด มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และสภาพที่พึงประสงค์ ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open end) โดยระบุปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.4 การสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1.4.1 สร้างข้อคำถามโดยการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4.2 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่

1.4.2.1 ดร.นพดล ธุณีจันทร์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น

1.4.2.2 ดร.ศุภศาสตร์ คนหาญ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.4.2.3 รศ.ดร.พรณี ปิงสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.4.2.4 ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดกาฬสินธุ์

1.4.2.5 ดร.เกตุอรอินท์ พิทักษ์โคขญากุล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดศรีสะเกษ

โดยนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index: IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 0.8 -1.00 จากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

1.4.3 การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่มีลักษณะคล้ายคลึง และมีบริบทใกล้เคียงกัน คือ โรงเรียนเฉลิมพระรัตนมาศ (ศึกษาพิเศษชลบุรี) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้รับไปตรวจสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยมีสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.97

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ของโรงเรียน ศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีวัดแบบลิเคิทสเกล (Likert, 1970)

1.6.1 ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

- 1.6.2 ผู้วิจัยใช้การแปลความหมายตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้
- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ มากที่สุด
  - ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ มาก
  - ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ปานกลาง
  - ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ น้อย
  - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.6.3 การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานด้านการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นโดยใช้วิธี Priority needs index (PNI) ซึ่งเป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI เดิมโดย นางลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นวิธีการหาค่าผลต่างของ (I – D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่พึงประสงค์ (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

$$PNI_{\text{Modified}} = (I - D) / D$$

PNI _{Modified}	หมายถึง	ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
I	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean) ของความพึงประสงค์
D	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่เป็นจริง

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1. ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาลักษณะเดียวกันที่ประสบผลสำเร็จและมีแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการสถานศึกษา และการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ข้อมูลเชิงประจักษ์

การศึกษาดูงาน และถอดบทเรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกันมีวิธีการดำเนินการเป็นที่ยอมรับ และเป็นต้นแบบในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของโรงเรียนประจำ

เพื่อเป็นสารสนเทศสำคัญอีกส่วนหนึ่งในการจัดทำร่างองค์ประกอบสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1.1 การกำหนดสถานศึกษาที่เป็นเป้าหมาย ผู้วิจัยกำหนดโรงเรียนเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ จำนวน 1 แห่ง ที่มีการบริหารจัดการการศึกษาได้ประสบความสำเร็จ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการเลือก โรงเรียนเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพที่มีผลการประเมินการประกันคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) รอบที่ 3 อยู่ในระดับดีเยี่ยม รวมทั้งเป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพที่มีกระบวนการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโดยรวมที่โดดเด่น (Outstanding) ที่ใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาการการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนจนประสบผลสำเร็จ และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practices)

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ เป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth-interview) และแบบฟอร์มการวิเคราะห์เอกสาร เป็นแนวทางในการกำหนดคำถาม

1.3 กลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนเฉพาะความพิการ ที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน มีวิธีการดำเนินการเป็นที่ยอมรับ และมีแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการศึกษาในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการให้บริการ ได้แก่ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

2. ยกร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.1.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Review) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างองค์ประกอบของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.1.2 ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2.1.3 ศึกษาครูงาน และถอดบทเรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกันมีวิธีการดำเนินการเป็นที่ยอมรับ และเป็นต้นแบบในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สามารถบริหารจัดการได้ประสบความสำเร็จ และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practices) เพื่อเป็นสารสนเทศสำคัญ

อีกส่วนหนึ่งในการจัดทำร่างองค์ประกอบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.1.4 การสังเคราะห์องค์ประกอบ หลังจากที่ได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Review) การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และศึกษา และถอดบทเรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกันมีวิธีการดำเนินการเป็นที่ยอมรับ และเป็นต้นแบบในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สามารถบริหารจัดการได้ประสบความสำเร็จ และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practices) ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยวิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล (Cross Check Data) แล้วสรุปผลการศึกษาได้องค์ประกอบด้าน การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) 2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP: Individualize Rehabilitation Plan) 3) การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) 4) การประเมินซ้ำ (Re-assessment) 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision) 6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting)

2.2 การยกย่องการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ผู้วิจัยนำข้อมูลสารสนเทศจากผลการศึกษาในการดำเนินการจากระยะที่ 1 มากำหนดกรอบแนวคิดในการยกย่องการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยการพิจารณาสร้างรูปแบบตามแนวคิดหลักการวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.3 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยคณะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษา การให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 16 คน ในการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน เพื่อพิจารณาร่างองค์ประกอบที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ วิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์ ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการในการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วม ตลอดจนเงื่อนไขความสำเร็จที่ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนร่วมกับโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และประเด็นองค์ประกอบรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ให้มีคุณภาพประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ ได้รับการยอมรับ และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.3.1 การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยนำเสนอแบบเครื่องมือการบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

2.3.1.1 ดร.นพดล ชุติจันทร์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น

2.3.1.2 ผศ.ดร.ศุภศาสตร์ คนหาญ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2.3.1.3 รศ.ดร.พรรณี ปิงสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2.3.1.4 ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดกาฬสินธุ์

2.3.1.5 ดร.เกตอรอินท์ พิทักษ์โคขญากุล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดศรีสะเกษ

โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index: IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 0.8-1.00 จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2.3.2 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการสนทนา คือ ผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ด้านการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีประสบการณ์ในการทำงานการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน 2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารจัดการโรงเรียน จำนวน 4 คน 3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ คือ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 2 คน และ ครู และบุคลากร จำนวน 2 คน 4) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือผู้ปกครองเด็กพิการ จำนวน 2 คน และผู้แทนจากหน่วยงานฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 16 คน ดังนี้

1) นายมานิตย์ คำงาม	ตำแหน่ง	ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2) ดร.นพดล ชุติจันทร์	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น
3) ดร.นระงษ์ ชาวเพ็ชร	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

4) นายชนะ โนนทวงษ์	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดขอนแก่น
5) นายศุภชาติ คำวัฒน์	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี
6) นายเรืองเวช ผาสุข	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์
7) ผศ.พิศมัย มะลิลา	ตำแหน่ง	ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟู คณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
8) นางอาทิตยา ยศวงษ์	ตำแหน่ง	ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟู โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น
9) นางสาวอุษณาพรรณ นนทศิริ	ตำแหน่ง	ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟู โรงพยาบาลสิรินธร จังหวัดขอนแก่น
10) นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง	ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม
11) นายเทวฤทธิ์ สิทธิชนอก	ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
12) นายชาญศิลป์ ห่องบุตรศรี	ตำแหน่ง	ครู โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
13) นางวิไลวรรณ มิ่งสกุล	ตำแหน่ง	ครู โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
14) นางจิตรลดา ประเสริฐบุญ	ตำแหน่ง	ครู โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
15) นางภัสสนันท์ วรรณแจ่ม	ตำแหน่ง	ตัวแทน ผู้ปกครอง
16) นางสมพร ผิวเหลือง	ตำแหน่ง	ตัวแทน ผู้ปกครอง

2.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกในการสนทนากลุ่ม

2.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เนื้อหา

(Content Analysis)

3. ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การตรวจสอบรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตามแบบมาตรฐานการประเมินของ
McMillan, J.H. & Schumacher, S. (2001) เสนอการตรวจสอบรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐาน
4 ด้าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) มาตรฐาน
ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards)

และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards โดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้มาจากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง(Purposive Sampling) จำนวน 13 คน คนในประเด็นมาตรฐาน 2 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เพื่อนำมาสรุปเป็นประเด็น จากผลการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงต่อไป

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ได้จากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 13 คน ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญระดับอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน มีคุณสมบัติเป็นคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ หรือเอกชน มีความเชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา และการออกแบบนวัตกรรม จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านครูผู้สอน จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิการบริหารจัดสถานศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน รายละเอียดดังนี้

1) รศ.ดร.พรรณี ปิงสุวรรณ	ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2) ดร.ศุภศาสตร์ คนหาญ	ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3) ผศ.ภก.วนิดา ดรปัญญา	ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4) ดร.นพดล ฐลีจันทร์	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น
5) ดร.นระรงค์ ชาวเพชร	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี
6) นายชนะ โนนทวงษ์	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดขอนแก่น

7) ดร.อรอินทร์ คลองมิ่ง	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชสีมาปัญญาคุณกุล
8) นายเรืองเวช ผาสุข	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญาคุณกุล จังหวัดกาฬสินธุ์
9) นางจิตรลดา ประเสริฐหนู	ตำแหน่ง	ครูนักกายภาพบำบัดโรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่น
10) นางสาวณัฐนิชา ต້องใจ	ตำแหน่ง	ครูนักกิจกรรมบำบัดโรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่น
11) นายอำนาจ ชนชนะชัย	ตำแหน่ง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
12) นางสมควร กาญจนหงษ์	ตำแหน่ง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
13) นายกมล สารสมัคร	ตำแหน่ง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (McMillan & Schumacher) โครงสร้าง และองค์ประกอบ พฤติกรรมการวัดของร่างรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

3.3 เครื่องมือที่ใช้

แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ประเมินใน 2 ด้านคือ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านรูปแบบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับคะแนน 5 ระดับคือ

- ระดับ 5 หมายถึง รายการนั้นมีความถูกต้อง ความเหมาะสม มากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง รายการนั้นมีความถูกต้อง ความเหมาะสม มาก
- ระดับ 3 รายการนั้นมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง รายการนั้นมีความถูกต้อง ความเหมาะสม น้อย
- ระดับ 1 หมายถึง รายการนั้นมีความถูกต้อง ความเหมาะสม น้อยที่สุด

3.4 การตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ของแบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ตามแบบมาตรฐานการประเมินของ McMillan & Schumacher มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) ของโครงสร้าง และองค์ประกอบของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับคะแนน 5 ระดับ โดยผู้วิจัยนำเสนอแบบเครื่องมือการบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

- 1) ดร.นพพล จุฬิฉินทร์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น
- 2) ดร.ศุภศาสตร์ คนหาญ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 3) รศ.ดร.พรรณี ปิงสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 4) ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์
- 5) ดร.เกตอรอินท์ พิทักษ์โคชญากุล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ

โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 0.8-1.00 จากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายโดยการใช้แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ประกอบด้วย องค์ประกอบของร่างรูปแบบแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับคะแนน 5 ระดับ ผู้เชี่ยวชาญ 13 คน โดยการประเมินด้วยค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความ ดังนี้ (Best and John, 1981)

- 4.51-5.00 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก
 3.51- 4.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก
 2.51-3.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
 1.51-2.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับ
 1.00-1.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) นำผลจากการสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ ไปดำเนินการปรับปรุงรูปแบบคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อนำไปใช้ในระยะเวลาทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในสถานการณ์จริงต่อไป

4. สร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลสารสนเทศจากผลการศึกษาในการดำเนินการมาจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มากำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.2 นำร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index: IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 0.8-1.00 จากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามกระบวนการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนา

5. ประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตามแบบมาตรฐานการประเมินของ McMillan, J.H. & Schumacher, S. (2001) เสนอการตรวจสอบร่างคู่มือการใช้รูปแบบ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards)

มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards โดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้มาจากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง(Purposive Sampling) จำนวน 13 คน นำมาสรุปเป็นประเด็น จากผลการประเมินประสิทธิภาพประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงต่อไป

5.1 กลุ่มเป้าหมาย

เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ได้จากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง ((Purposive Sampling) จำนวน 13 คน ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญระดับอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน มีคุณสมบัติเป็นคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ หรือเอกชน มีความเชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา และการออกแบบนวัตกรรม จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญครูผู้สอน จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารจัดการสถานศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (McMillan & Schumacher) โครงสร้าง และองค์ประกอบ พฤติกรรมการวัด ของร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

5.3 เครื่องมือที่ใช้

แบบประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ประเมินใน 4 ด้านคือ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านรูปแบบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับคะแนน 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง รายการนั้นมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง รายการนั้นมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์มาก

ระดับ 3 รายการนั้นมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง รายการนั้นมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์น้อย

ระดับ 1 หมายถึง รายการนั้นมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

5.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 13 คน ของแบบประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ตามแบบมาตรฐานการประเมินของ McMillan & Schumacher เป็นไปได้ (Feasibility Standards) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) ของโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับคะแนน 5 ระดับ

5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบประเมินร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นที่ประกอบด้วยองค์ประกอบของร่างคู่มือการใช้รูปแบบ แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับคะแนน 5 ระดับ ผู้เชี่ยวชาญ 13 คน โดยการประเมินด้วยค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความ ดังนี้ (Best and John, 1981)

4.51-5.00 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก

3.51-4.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับ

1.00-1.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

5.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) นำผลจากการสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ ไปดำเนินการปรับปรุงร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อนำไปใช้ในระยะเวลาทดลองใช้ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในสถานการณ์จริงต่อไป

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1. ทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยนำไปทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และข้อมูลจากการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำมาทดลองใช้เพื่อประเมินประสิทธิผล และความเหมาะสมของการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบ ๑ 2) สร้างความเข้าใจ และชี้แจงให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เข้าร่วม

1.1 กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยเพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นในครั้งนี้ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครู และบุคลากร จำนวน 15 คน ผู้ปกครอง จำนวน 15 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คนทั้งสิ้น จำนวน 36 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ และ

รูปแบบการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ และรูปแบบการดำเนินงานที่ส่งผล
ต่อการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน

1.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1.3.1 สร้างข้อคำถามโดยการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1.3.2.1 ดร.นพดล ธุสจันทร์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9
จังหวัดขอนแก่น

1.3.2.2 ดร.ศุภศาสตร์ คนหาญ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.3.2.3 ดร.พรรณี ปิงสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.3.2.4 ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

1.3.2.5 ดร.เกษอรอินทร์ พิทักษ์โคชากุล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ
จังหวัดศรีสะเกษ

โดยนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
(Item Objective Congruence index: IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 0.8-1.00 จากนั้น
ผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายโดยการใช้แบบสัมภาษณ์ การทดลองใช้
รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ และรูปแบบการดำเนินงาน ที่ส่งผลต่อการบริหารโดย
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ผู้ปกครอง และ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำผลจากการสัมภาษณ์ ไปปรับปรุงคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในสถานการณ์จริงต่อไป

2. ศึกษาผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการโดยการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.1 ศึกษาผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการโดยการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จำนวน 120 คน โดยยกตัวอย่างมาแสดง 5 คน

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการโดยการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2.3 กราฟแสดงความสามารถตามการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนก่อน และหลัง และสรุปผลความสามารถตามการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนก่อน และหลัง

3. ความพึงพอใจที่มีต่อการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ผู้วิจัยดำเนินการสรุปผลความพึงพอใจที่มีต่อการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ปรับปรุงแก้ไข ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะจากการทดลองใช้ มีวิธีดำเนินการดังนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ รวมทั้งครู และบุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครู และบุคลากร จำนวน 45 คน ผู้ปกครอง จำนวน 30 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 90 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมี 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

3.2.2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.2.3 ผู้วิจัยนำเสนอแบบวิเคราะห์เอกสารที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

3.2.3.1 ดร.นพดล ชุติจันทร์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น

3.2.3.2 ดร.ศุภศาสตร์ คนหาญ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3.2.3.3 รศ.ดร.พรรณี ปิงสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3.2.3.4 ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

3.2.3.5 ดร.เกตอรอินท์ พิทักษ์โคชญากุล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ

โดยนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index: IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 0.8-1.00 จากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.3 การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบวิเคราะห์เอกสารที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร รอง/หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครู ผู้ปกครอง และตัวแทนหน่วยงานการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนและพี่เลี้ยงเด็กพิการ โรงเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึง และมีบริบทใกล้เคียงกัน คือ โรงเรียนเฉลิมวงวานานุสรณ์ (ศึกษาพิเศษชลบุรี) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้รับไปตรวจสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยมีสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.99 มีวิธีการ ดังนี้

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างพร้อมหนังสือขออนุญาตการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยเก็บแบบสอบถามด้วยการส่งไปทางไปรษณีย์

3.5 วิเคราะห์ข้อมูล

โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีวัดแบบลิเคิร์ต สเกล (Likert, 1970)

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1. การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การประเมินผลคุณภาพตามมาตรฐานของรูปแบบ และหลังจากการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นในสถานการณ์จริง โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบไปใช้ในด้านคุณภาพตามมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม ตามแบบมาตรฐาน การประเมินของ McMillan and Schumacher (2001) เพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะอะไรบ้าง ผู้วิจัยกำหนดการตรวจสอบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้มาจากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง

(Purposive Sampling) จำนวน 13 คน ในประเด็นมาตรฐาน 2 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) โดยใช้แบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์กลุ่ม 2) สร้างความเข้าใจและชี้แจงวัตถุประสงค์ในการประเมินผลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบไปใช้ 3) ดำเนินการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มเพื่อนำข้อมูลมาสรุปผล และปรับปรุงเป็นรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่สมบูรณ์ต่อไป

1.1 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประเมินผลคุณภาพตามมาตรฐานของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และเข้าร่วมประชุมเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน

1.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ คุณภาพตามมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม ของรูปแบบฯ

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ตามแบบมาตรฐานการประเมินของ McMillan and Schumacher (2001) ได้เสนอการตรวจสอบรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐาน 2 ด้าน คือ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) ของโครงสร้าง และองค์ประกอบของรูปแบบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับคะแนน 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์มาก

ระดับ 3 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

ระดับ 1 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

1.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Congruence) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานของรูปแบบฯ หลังการใช้การบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจ และสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ตามมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) ตามแบบมาตรฐานการประเมินของ McMillan and Schumacher (2001) ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้วยตนเองผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมกลุ่มเพื่อให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้มีเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบไปใช้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูนักวิชาชีพ ตัวแทนครูผู้สอน และตัวแทนบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ร่วมการใช้รูปแบบได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะการสัมภาษณ์กลุ่มแล้วสรุปเป็นภาพรวม

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานของรูปแบบตามแบบมาตรฐานการประเมินของ McMillan & Schumacher (2001) ในการใช้รูปแบบฯ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีวัดแบบลิเคิทสเกล (Likert, 1970) ของคะแนนความคิดเห็นซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 5 ระดับผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

3.51 -4.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มนำมาสังเคราะห์ สรุปรวมเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

1.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมานำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีวัดแบบลิเคิทสเกล (Likert, 1970) เพื่อนำข้อมูล มาปรับปรุงเป็นรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียน ศรีสังวาลย์ขอนแก่นที่สมบูรณ์ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผล การวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 4 ระยะ และนำเสนอประเด็นสำคัญเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ผู้วิจัยค้นพบตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
3. ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัย แนวคิด หลักการบริหาร ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และจากการสอบถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยการใช้แบบสอบถาม

ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยสอบถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในประเด็น ได้แก่

1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานของโรงเรียน ความร่วมมือ ความเข้าใจในการพัฒนา (Participate) เพื่อให้เกิดแนวทางพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นที่มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

4.1.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏผล ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (N= 53)

ข้อ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1	ตำแหน่ง		
	- ผู้บริหาร	2	3.78
	- ครู และบุคลากร	51	96.22
2	เพศ		
	- ชาย	18	33.96
	- หญิง	35	66.04
3	วุฒิการศึกษา		
	- ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	13.21
	- ปริญญาตรี	33	62.27
	- ปริญญาโท	11	20.75
	- ปริญญาเอก	2	3.77
4	ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น		
	- น้อยกว่า 3 ปี	4	7.55
	- 3 - 5 ปี	8	15.09
	- มากกว่า 5 ปี	41	77.36

จากตารางที่ 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 53 คน มีตำแหน่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.78 ครู และบุคลากร จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 96.22 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 62.27 เมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่าระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นมากที่สุด คือ มีระยะเวลา

มากกว่า 5 ปี จำนวน 41 คน ร้อยละ 77.36 รองลงมา มีระยะเวลา 3 – 5 ปี จำนวน 8 คน ร้อยละ 15.09 และมีระยะเวลาน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 4 คน ร้อยละ 7.55

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามการดำเนินการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ปรากฏแสดงในตารางที่ 4.2 ถึง ตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการดำเนินการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม

ด้านที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1	ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	2.49	0.61	น้อย	4.05	0.55	มาก	0.63	2
2	ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	2.44	0.60	น้อย	3.88	0.52	มาก	0.59	4
3	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.53	0.57	ปานกลาง	3.92	0.55	มาก	0.55	5
4	ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข	2.46	0.55	น้อย	4.12	0.53	มาก	0.67	1
5	ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์	2.56	0.59	ปานกลาง	4.15	0.53	มาก	0.62	3
เฉลี่ยรวม		2.50	0.58	ปานกลาง	4.02	0.54	มาก	0.61	

จากตารางที่ 4.2 สภาพปัจจุบันของการดำเนินการในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม การปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.50, \sigma = 0.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.56, \sigma = 0.59$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วม

ร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.53, \sigma = 0.57$) และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.44, \sigma = 0.60$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02, \sigma = 0.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.15, \sigma = 0.53$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12, \sigma = 0.53$) และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.88, \sigma = 0.52$) ตามลำดับ

ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.61 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเท่ากับ (0.67) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ (0.63) และด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ (0.62) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียน ศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

ข้อที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1	การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลด้านความพิการ สภาพความรุนแรง ลักษณะความพิการ ครอบครัว และการรับบริการสื่ออุปกรณ์	2.36	0.59	น้อย	3.91	0.49	มาก	0.66	5

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
2	การมีส่วนร่วมในการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน สอดคล้องกับลักษณะอาการ และความรุนแรง	2.47	0.61	น้อย	4.06	0.60	มาก	0.64	6
3	การมีส่วนร่วมในการคิดกรองประเภทความพิการ เพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ตรงกับสภาพความบกพร่องที่แท้จริง	2.38	0.60	น้อย	4.11	0.51	มาก	0.73	2
4	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแบบคัดกรอง แบบประเมินนักเรียน ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และครอบคลุมกับความพิการทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	2.53	0.58	ปานกลาง	4.06	0.50	มาก	0.60	8
5	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการฟื้นฟูเฉพาะบุคคล	2.51	0.50	ปานกลาง	3.92	0.55	มาก	0.56	10

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
	(Individualize Rehabilitation Plan : IRP) สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียน								
6	มีการประสานเครือข่ายความร่วมมือทำให้นักเรียนได้รับบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.81	0.74	ปานกลาง	3.94	0.46	มาก	0.40	12
7	มีการระบุประเด็นปัญหาและข้อจำกัดในการทำกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการโดยใช้สื่ออุปกรณ์กิจกรรมที่เหมาะสม และตรงตามประเภทลักษณะบกพร่องเป็นรายบุคคล	2.43	0.54	น้อย	4.19	0.56	มาก	0.72	3

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
8	นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคล	2.49	0.58	น้อย	4.17	0.51	มาก	0.67	4
9	การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นรายบุคคล	2.32	0.67	น้อย	4.04	0.55	มาก	0.74	1
10	การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการนิเทศที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนรายบุคคลและความต้องการของผู้ปกครอง	2.58	0.63	ปานกลาง	4.11	0.47	มาก	0.59	9
11	การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดจำนวนครู และบุคลากรสำหรับการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	2.55	0.57	ปานกลาง	3.96	0.52	มาก	0.56	10

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
12	การมีส่วนร่วมในการวางแผนการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามสภาพสภาพความรุนแรงของลักษณะอาการของนักเรียนรายบุคคล	2.68	0.75	ปานกลาง	3.96	0.52	มาก	0.48	11
13	การมีส่วนร่วมในการวางแผนการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโดยมีสื่ออุปกรณ์นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาช่วยให้พัฒนาการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.38	0.63	น้อย	4.09	0.53	มาก	0.72	3
14	มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่อาคาร ห้องฝึกทักษะสำหรับการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.42	0.60	น้อย	4.17	0.55	มาก	0.73	2

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
15	มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่อาคารเรียน และอาคารประกอบมีสภาพมั่นคงแข็งแรง เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	2.51	0.54	ปานกลาง	4.08	0.58	มาก	0.62	7
เฉลี่ยรวม		2.49	0.61	ปานกลาง	4.05	0.53	มาก	0.63	-

จากตารางที่ 4.3 สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ภาพรวมโดยสรุป การปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.49$, $\sigma = 0.61$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด คือ มีการประสานเครือข่ายความร่วมมือทำให้นักเรียนได้รับบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.81$, $\sigma = 0.74$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามสภาพสภาพความรุนแรงของลักษณะอาการของนักเรียนรายบุคคล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.68$, $\sigma = 0.75$) และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลด้านความพิการ สภาพความรุนแรง ลักษณะความพิการ ครอบครัว และการรับบริการสื่ออุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.36$, $\sigma = 0.59$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยสรุปการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.53$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด คือ มีการระบุประเด็นปัญหา และข้อกำจัดการทำกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการโดยใช้สื่ออุปกรณ์กิจกรรมที่เหมาะสม และตรงตามประเภทลักษณะบกพร่องเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.56$) รองลงมา มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ อาคาร ห้องฝึกทักษะสำหรับการดำเนินกิจกรรม

การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.17$, $\sigma=0.55$) และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลด้านความพิการ สภาพความรุนแรง ลักษณะความพิการ ครอบครัว และการรับบริการสื่ออุปกรณ์ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.91$, $\sigma=0.49$) ตามลำดับ

ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ภาพโดยรวม มีค่าเท่ากับ 0.62 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นรายบุคคล มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเท่ากับ 0.74 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการคัดกรองประเภทความพิการ เพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ตรงกับสภาพความบกพร่อง ที่แท้จริง และมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ อาคาร ห้องฝึกทักษะสำหรับการดำเนินกิจกรรม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ข้อที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
16	การมีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนักด้านการดำเนินการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนแก่ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง	2.32	0.55	น้อย	3.81	0.44	มาก	0.64	2

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
17	ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยงเด็กพิการ ชุมชน และเครือข่าย มีส่วนร่วม ดำเนินการกับนัก วิชาชีพในการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียน	2.40	0.53	น้อย	3.87	0.52	มาก	0.61	4
18	การมีส่วนร่วม และ เต็มใจในการ ดำเนินงานการให้ การฟื้นฟู สมรรถภาพ นักเรียนร่วมกับครู บุคลากรอย่างเป็น ขั้นตอน มีการให้ ความรู้ คำแนะนำ ปรึกษาการอบรม และการดูแล นักเรียนแก่ ผู้ปกครอง และผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง	2.43	0.57	น้อย	3.77	0.47	มาก	0.55	6

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
19	มีส่วนร่วมในการคิด แก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหา ในการดำเนินงาน บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกระดับ ได้ประชุมพูดคุย เพื่อหาแนวทางการ แก้ปัญหาร่วมกัน	2.28	0.63	น้อย	3.92	0.47	มาก	0.72	1
20	ผู้ปกครองมีส่วน ช่วยเหลือ สนับสนุน งบประมาณ และ ทรัพยากรสำหรับการให้ การฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียน	2.57	0.60	ปาน กลาง	3.87	0.56	มาก	0.51	7
21	ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตระหนัก และเข้าใจใน การให้คำปรึกษา การ พัฒนา และการใช้ เทคโนโลยี และสื่อการ ฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน เพื่อให้การฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียน เป็นไปอย่างเหมาะสม	2.55	0.57	ปาน กลาง	3.96	0.52	มาก	0.56	5

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
22	การมีส่วนร่วมในการจัดให้มีสื่ออุปกรณ์ มีเครื่องมือสำหรับการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.64	0.74	ปานกลาง	3.87	0.59	มาก	0.46	8
23	การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน อุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน สำหรับการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างเหมาะสม	2.38	0.63	น้อย	3.87	0.52	มาก	0.63	3
24	การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินการส่งต่อแพทย์ เพื่อผ่าตัด รับประทาน หรือ รับกาย อุปกรณ์เสริม/กายอุปกรณ์เทียม	2.42	0.60	น้อย	3.94	0.60	มาก	0.63	3
รวม		2.44	0.60	น้อย	3.88	0.52	มาก	0.59	-

จากตารางที่ 4.4 สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยสรุปการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.44$, $\sigma=0.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด คือ

การมีส่วนร่วมในการจัดให้มีสื่ออุปกรณ์ มีเครื่องมือสำหรับการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.64$, $\sigma = 0.74$) รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรสำหรับการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.57$, $\sigma = 0.60$) และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดคือมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงาน บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับได้ประชุมพูดคุยเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาาร่วมกัน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.28$, $\sigma = 0.63$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยสรุป การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.88$, $\sigma = 0.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตระหนัก และเข้าใจในการให้คำปรึกษา การพัฒนา และการใช้เทคโนโลยี และสื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเพื่อให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.96$, $\sigma = 0.52$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน การดำเนินการส่งต่อแพทย์เพื่อผ่าตัด ulya หรือรับกายอุปกรณ์เสริม/กายอุปกรณ์เทียม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.60$) และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุด คือการมีส่วนร่วม และเต็มใจในการดำเนินงานการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนร่วมกับครู บุคลากรอย่างเป็นขั้นตอน มีการให้ความรู้ คำแนะนำ ปรึกษาการอบรม และการดูแลนักเรียนแก่ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.77$, $\sigma = 0.47$) ตามลำดับ

ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ สรุปโดยรวม มีค่าเท่ากับ 0.59 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงาน บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ ได้ประชุมพูดคุยเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น สูงสุดเท่ากับ 0.72 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนักด้านการดำเนินการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนแก่ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการ
จำเป็นของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ชั้นที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
25	การมีส่วนร่วมในการประเมินชี้ระหว่างกรให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในแผนการฟื้นฟูอย่างชัดเจน	2.49	0.54	น้อย	3.94	0.57	มาก	0.58	2
26	การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และความเหมาะสม	2.51	0.50	ปานกลาง	3.89	0.51	มาก	0.55	3
27	การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงาน	2.70	0.70	ปานกลาง	3.91	0.53	มาก	0.45	4
28	การมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ให้ผู้บริหารผู้เกี่ยวข้อง ทราบ และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้ดำเนินการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	2.43	0.54	น้อย	3.92	0.62	มาก	0.61	1
รวม		2.53	0.57	ปานกลาง	3.92	0.55	มาก	0.55	-

จากตารางที่ 4.5 สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยสรุปการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.53$, $\sigma = 0.57$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.70$, $\sigma = 0.70$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.51$, $\sigma = 0.50$) และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ให้ผู้บริหารผู้เกี่ยวข้องทราบ และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้ดำเนินการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.43$, $\sigma = 0.54$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยสรุปการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด คือ การมีส่วนร่วม ในการประเมินชี้ระหว่างการทำบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.57$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ให้ผู้บริหารผู้เกี่ยวข้องทราบ และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้ดำเนินการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0.62$) และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.89$, $\sigma = 0.51$) ตามลำดับ

ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ภาพการสรุปโดยรวม มีค่าเท่ากับ 0.55 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ให้ผู้บริหารผู้เกี่ยวข้องทราบ และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้ดำเนินการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเท่ากับ 0.61 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินชี้ระหว่างการทำบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในแผนการฟื้นฟูอย่างชัดเจน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการ
จำเป็นของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข

ชั้นที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
29	การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินเข้ามาปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม โดยมีการร่วมตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทบทวนแผนการให้บริการ และปรับปรุงแผนการให้บริการให้มีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.40	0.53	น้อย	4.11	0.51	มาก	0.72	1
30	การมีส่วนร่วมในการสรุปผล และจัดทำรายงานการดำเนินงานเป็นรายบุคคลให้แก่ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ	2.53	0.58	ปานกลาง	4.13	0.56	มาก	0.63	2
รวม		2.46	0.55	น้อย	4.12	0.53	มาก	0.67	-

จากตารางที่ 4.6 สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข โดยสรุปการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.46, \sigma = 0.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการสรุปผล และจัดทำรายงานการดำเนินงานเป็นรายบุคคลให้แก่ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ทราบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.53, \sigma = 0.58$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินเข้ามาปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม โดยมีการร่วมตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทบทวนแผนการให้บริการ และปรับปรุงแผนการให้บริการให้มีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.40, \sigma = 0.53$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข โดยสรุปการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12, \sigma = 0.53$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการสรุปผล และจัดทำรายงานการดำเนินงานเป็นรายบุคคลให้แก่ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ทราบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13, \sigma = 0.51$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินเข้ามาปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม โดยมีการร่วมตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทบทวนแผนการให้บริการ และปรับปรุงแผนการให้บริการให้มีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11, \sigma = 0.51$) ตามลำดับ

ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขภาพโดยรวม มีค่าเท่ากับ 0.67 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินเข้ามาปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม โดยมีการร่วมตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทบทวนแผนการให้บริการ และปรับปรุงแผนการให้บริการให้มีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเท่ากับ 0.72 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการสรุปผล และจัดทำรายงานการดำเนินงานเป็นรายบุคคลให้แก่ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการ
จำเป็นของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์

ชั้นที่	การดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ						PNI	ลำดับ
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
31	บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้อง ทุกคนเข้าใจตรงกันว่า เวลาที่เสียไปในการ ดำเนินงานกับผลที่ได้รับ มีความคุ้มค่า	2.51	0.50	ปาน กลาง	4.11	0.58	มาก	0.64	3
32	บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้อง ทุกคนเข้าใจตรงกันว่า เวลาที่เสียไปในการ ดำเนินงานกับผลที่ได้ทำ ให้นักเรียนทุกคนได้รับ ประโยชน์สูงสุด	2.81	0.74	ปาน กลาง	4.00	0.44	มาก	0.42	4
33	รูปแบบการให้บริการ ด้านการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่นมีความ เหมาะสม	2.43	0.54	น้อย	4.21	0.57	มาก	0.73	1
34	รูปแบบการให้บริการ ด้านการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่นมีคุณภาพ	2.49	0.58	น้อย	4.26	0.52	มาก	0.71	2
รวม		2.56	0.59	ปานกลาง	4.15	0.53	มาก	0.62	-

จากตารางที่ 4.7 สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ โดยสรุปการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.51, \sigma = 0.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด คือ บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าเวลาที่เสียไปในการดำเนินงานกับผลที่ได้รับมีความคุ้มค่า และนักเรียนทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.81, \sigma = 0.74$) รองลงมาคือ บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าเวลาที่เสียไปในการดำเนินงานกับผลที่ได้รับเกิดความคุ้มค่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.51, \sigma = 0.50$) และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ รูปแบบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.43, \sigma = 0.54$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ โดยสรุปการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.15, \sigma = 0.53$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด คือ รูปแบบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นมีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26, \sigma = 0.52$) รองลงมาคือ รูปแบบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21, \sigma = 0.57$) และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าเวลาที่เสียไปในการดำเนินงานกับผลที่ได้ทำให้นักเรียนทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุดรับประโยชน์สูงสุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00, \sigma = 0.44$) ตามลำดับ

ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ภาพโดยรวม มีค่าเท่ากับ 0.62 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า รูปแบบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นมีความเหมาะสม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเท่ากับ 0.73 รองลงมาคือ รูปแบบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นมีคุณภาพ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.71 ตามลำดับ

4.2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.2.1 การศึกษาดูงานเพื่อเทียบเคียงการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน

เป็นการเข้าศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน และที่มีการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ได้แก่ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ สรุปสาระสำคัญ แสดงตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน และที่มีการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ของโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ประเด็นที่ศึกษา	รายละเอียด/สาระสำคัญที่นำไปใช้
โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่	
กระบวนการ ขั้นตอนการ สร้างความร่วมมือสู่การปฏิบัติ	<p>ขั้นที่ 1 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ</p> <p>เป็นการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการรวบรวมปัญหา และจัดเรียงลำดับ ปัญหาตามความรุนแรงของปัญหา และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักเรียนซึ่งต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และพิจารณาจัดลำดับปัญหารองลงไปจนครบทุกปัญหา และร่วมตัดสินใจในการวางแผนแก้ไขปัญหา</p>
	<p>ขั้นที่ 2 มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน</p> <p>เป็นการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง โรงพยาบาล หน่วยงานสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกันในการดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ</p>
	<p>ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน</p> <p>เป็นการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง โรงพยาบาล หน่วยงานสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันในการดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ (ต่อ)</p>

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	รายละเอียด/สาระสำคัญที่นำไปใช้
	<p>ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ</p> <p>เป็นการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง โรงพยาบาล หน่วยงานสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นคณะกรรมการทุกกิจกรรมของงานบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเพื่อให้การแก้ไขปัญหามีประสิทธิผลสำเร็จ อาทิ 1) มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในทุกระยะกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน 2) มีส่วนร่วมดำเนินงานกิจกรรม และร่วมแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบครบทุกขั้นตอน</p>
	<p>ขั้นที่ 5 การมีส่วนร่วมในการสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์กัน</p> <p>เป็นการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง โรงพยาบาล หน่วยงานสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสื่อสาร และสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการดำเนินงานร่วมกัน</p>
	<p>ขั้นที่ 6 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการปรับปรุงงาน</p> <p>เป็นการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง โรงพยาบาล หน่วยงานสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการนิเทศ ติดตามประเมินผลกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน รวบรวมข้อมูล สรุปผลการประเมิน และรับทราบผลการปฏิบัติงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น 1) มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน 2) มีส่วนร่วมประชุมเพื่อรับทราบผลการนิเทศติดตาม โดยระบบโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 3) มีส่วนร่วมในการประชุมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และกำหนดวิธีการแก้ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่อง 4) มีส่วนร่วมสำรวจความต้องการด้านการจัดกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน</p>

(ต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	รายละเอียด/สาระสำคัญที่นำไปใช้
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และเป็นที่ยอมรับ ของดำเนินตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประเมินแรกรับ 2. จำแนก และคัดแยกความต้องการของเด็ก เพื่อจัดกลุ่มในการเข้ารับการศึกษา 3. ประเมินเพิ่มเติมเพื่อหาจุดเด่นจุดด้อยโดยใช้เกณฑ์ และแบบประเมินที่โรงเรียนจัดทำขึ้น 4. นำข้อมูลการประเมินทั้งหมดมาตรวจสอบเพื่อพิจารณาการฟื้นฟูทางกายภาพบำบัด และกิจกรรมบำบัด 5. วางแผนการจัดการศึกษาโดยการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) มีคณะกรรมการร่วมประชุมจัดทำ 6. นำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) ไปใช้จัดการเรียนการสอน โดยจัดควบคุมไปกับโปรแกรมการบำบัดรักษาด้านอื่น ๆ 7. การประเมินผลเมื่อสิ้นภาคเรียน ทั้งการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ประเมินผลการใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) 8. ทบทวนปรับปรุงแผนการจัดการศึกษา และแผนการฟื้นฟู 9. การส่งต่อ <ol style="list-style-type: none"> 9.1 การเลื่อนชั้น ในระดับที่สูงขึ้นไปในด้านการจัดการเรียนการสอน 9.2 การวางเป้าหมายการบำบัดฟื้นฟูที่สูงขึ้นไปอีกในด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอื่น ๆ ที่ นอกเหนือจากการเรียน 9.3 การส่งเรียนร่วมยังสถานศึกษาทั่วไป

(ต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	รายละเอียด/สาระสำคัญที่นำไปใช้
<p>ขอข่าย และภารกิจงานฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ชั้นตอน การปฏิบัติงาน</p>	<p>1. ด้านบริการ</p> <p>1.1 คัดกรองประเมินรับนักเรียนแรกเริ่มร่วมกับทีมสหวิชาชีพ โดยใช้แบบประเมินเพื่อประเมิน สมรรถภาพร่างกาย</p> <p>1.2 ประเมินผู้รับบริการเป็นรายบุคคล เพื่อระบุปัญหา และความต้องการจำเป็นในการรับบริการทางกายภาพบำบัด และกิจกรรมบำบัด โดยใช้เครื่องมือประเมินทางกิจกรรมบำบัดทั้งแบบที่เป็นมาตรฐาน และไม่เป็นมาตรฐานครอบคลุมหัวข้อในการประเมิน ดังนี้</p> <p>1.2.1 ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ และการเคลื่อนไหว (Gross Motor Function Measurement)</p> <p>1.2.2 ด้านความตึงตัวของกล้ามเนื้อ (Muscle Tone)</p> <p>1.2.3 ด้านช่วงการเคลื่อนไหวของข้อต่อ (Range of Motion)</p> <p>- ด้านการรับรู้ความรู้สึก (Sensory Function)</p> <p>1.2.4 ด้านการสังเกตทางคลินิก เพื่อประเมินการบูรณาการประสาทความรู้สึก (Clinical observations For evaluation in Sensory Integration)</p> <p>1.2.5 ด้านกิจวัตรประจำวัน (Activity of Daily Living)</p> <p>1.2.6 ด้านการใช้มือ (Hand Function)</p> <p>1.2.7 ด้านการใช้กายอุปกรณ์</p> <p>1.3 การวางแผนบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ</p> <p>1.3.1 ร่วมวางแผนกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่นครูการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครองในการบำบัด และร่วมจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program :IEP)</p> <p>1.3.2 วางแผนการให้บริการให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้รับบริการ</p> <p>1.3.3 จัดทำแผนการให้บริการในด้านขอบเขตการบริการ รูปแบบการให้บริการ ระยะเวลา และระยะเวลาการให้บริการ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และตรวจสอบได้ (ต่อ)</p>

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	รายละเอียด/สาระสำคัญที่นำไปใช้
	<p>1.3.4 จัดตารางการให้บริการ</p> <p>1.3.5 จัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ และอุปกรณ์ในการให้บริการ</p> <p>1.4 การให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด และกายอุปกรณ์</p> <p>1.4.1 การให้บริการแบบรายกลุ่ม และรายบุคคล</p> <p>1.4.2 การออกแบบวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่ผู้ปกครอง พี่เลี้ยง ผู้ดูแล</p> <p>1.4.3 การให้คำปรึกษา แก่ผู้ปกครอง ครอบครัว ครู ผู้ดูแล</p> <p>1.4.4 การจัดหา ซ่อมแซม ดัดแปลง และซ่อมบำรุงกายอุปกรณ์ อุปกรณ์ช่วยผู้พิการ</p> <p>1.4.5 การบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเยี่ยมบ้าน</p> <p>1.4.6 การทบทวน และการปรับเปลี่ยนแผนการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน</p> <p>1.4.7 การยุติการให้การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ เมื่อบรรลุเป้าประสงค์ที่ได้วางไว้แล้ว</p> <p>1.4.8 การส่งต่อ พิจารณาส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่นที่เหมาะสมตามความต้องการของผู้รับบริการ</p> <p>2. ด้านบริหารจัดการ</p> <p>2.1 งบประมาณ และแผนงาน</p> <p>2.2 สถานที่ และอุปกรณ์ มีสถานที่ให้บริการ</p> <p>2.3 บุคลากร</p> <p>2.4 ข้อมูล และสารสนเทศ</p> <p>3. ด้านวิชาการ</p> <p>3.1 ศึกษา และพัฒนาเกี่ยวกับความรู้ด้านเฉพาะด้าน</p> <p>3.2 ส่งเสริม และเผยแพร่งาน</p>

(ต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	รายละเอียด/สาระสำคัญที่นำไปใช้
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของดำเนินตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	1. การประเมินคัดกรองแรกรับ คัดแยกตามกลุ่มประเภท และระดับความพิการ 2. วางแผนการจัดการศึกษาโดยการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล(Individualized Education Program: IEP)โดยดำเนินการแบบมีส่วนร่วม
	3. นำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP)ไปใช้จัดการเรียนการสอน โดยจัดควบคุมไปกับโปรแกรมการบำบัดรักษาด้านอื่น ๆ 4. การประเมินผลเมื่อสิ้นภาคเรียน ทั้งการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ประเมินผลการใช้ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) 5. ทบทวนปรับปรุงแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล 6. การส่งต่อ <ul style="list-style-type: none"> 6.1 การเลื่อนชั้น ในระดับที่สูงขึ้นไปในด้านการจัดการเรียนการสอน 6.2 การวางเป้าหมายการบำบัดฟื้นฟูที่สูงขึ้นไปอีกในด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอื่น ๆ ที่ นอกเหนือจากการเรียน

จากการศึกษาดูงานในโรงเรียนจัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน และมีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในรูปแบบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน คือโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยได้ดำเนินงานตามขอบข่าย และภารกิจ พบว่า การดำเนินงานการให้บริการ มี 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน 2) การดำเนินงาน 3) การตรวจสอบ 4) การปรับปรุงแก้ไข และยังมีการสร้างความร่วมมือภายในให้กับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการประสานงานกับเครือข่าย สรุปผลจัดทำรายงานให้กับผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ และการเผยแพร่ผลดำเนินงานการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในหลากหลายรูปแบบ ดังนั้น จึงเห็นว่าจากการสังเคราะห์กับบริบทของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น หากก่อนมีการดำเนินการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ควรสร้างการมีส่วนร่วมในการคัดกรอง และการประเมินนักเรียนโดยเน้นการ

พูดคุย ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้แก่ผู้ปกครองได้ทราบถึงรายละเอียดการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในภาพรวมก่อน และการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล ดำเนินการตามแผนอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ควรมีการประสานเครือข่าย ทั้งผู้ปกครอง ครู บุคลากร นักวิชาชีพ แพทย์ โรงพยาบาล ชุมชน สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมในการทบทวนแผนโดยกระบวนการประเมินซ้ำ ควรมีการนิเทศ ติดตาม และสุดท้ายคือ ควรมีการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และผลการดำเนินงานให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ ในหลาย ๆ รูปแบบ และหลากหลายช่องทาง

4.2.2 ยกย่องรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น หลังจากที่ได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Review) การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และศึกษา และถอดบทเรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกันมีวิธีการดำเนินการเป็นที่ยอมรับ และเป็นต้นแบบในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สามารถบริหารจัดการได้ประสบความสำเร็จ และเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practices) ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยวิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล (Cross Check Data) แล้วสรุปผลการศึกษาได้องค์ประกอบด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment)
- 2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP : Individualize Rehabilitation Plan)
- 3) การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation)
- 4) การประเมินซ้ำ (Re-assessment)
- 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision)
- 6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting)

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยคณะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษา และการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 16 คน ในการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน เพื่อการยกย่องการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ผู้วิจัยนำข้อมูลสารสนเทศจากผลการศึกษาในการดำเนินการจากระยะที่ 1 มากำหนดกรอบแนวคิดในการยกย่องการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยการพิจารณารูปแบบตามแนวคิดหลักการวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยสรุปสาระสำคัญ ดังแสดงตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 สรุปสาระสำคัญจากการสนทนากลุ่มตามองค์ประกอบการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	รายละเอียด/สาระสำคัญที่นำไปใช้
1. การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรมีการวิเคราะห์ความต้องการตามสภาพความพิการ และความจำเป็นพิเศษของนักเรียนรายบุคคล 2. ควรมีแบบคัดกรอง และแบบประเมินนักเรียนที่เหมาะสม 3. ควรมีการประเมินนักเรียนด้วยวิธีที่เหมาะสมและครอบคลุมกับความพิการทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ 4. ควรมีเกณฑ์การคัดกรอง และประเมินที่ชัดเจน เข้าใจง่าย 5. ควรมีการระบุประเด็นปัญหาสุขภาพที่รวมทั้งความบกพร่องทางร่างกายข้อจำกัดในการทำกิจกรรม 6. มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 7. มีนักสหวิชาชีพร่วมคัดกรอง อธิบายผลการประเมิน โดยทำความเข้าใจร่วมกับผู้ปกครอง รวมถึงการให้ความยินยอมในการฝึกผู้เรียน
2. การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP: Individualize Rehabilitation Plan)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การนำข้อมูลจากการคัดกรอง และประเมินนักเรียนมาวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลที่เป็นองค์รวมตามผลการประเมิน 2. การระบุปัญหา จุดที่ควรพัฒนา ในแต่ละด้านอย่างชัดเจน ครอบคลุม 3. การวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล โดยระบุเป้าหมายที่เหมาะสมตามมาตรฐานหลักวิชาการ 4. นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล 5. การวางแผนการใช้สื่อ อุปกรณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสม- การวางแผนการส่งต่อแพทย์เพื่อผ่าตัด รับประทาน หรือ รับประทาน อุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม 6. การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล เพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และการบันทึกแผนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

(ต่อ)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	รายละเอียด/สาระสำคัญที่นำไปใช้
3. การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation)	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักวิชาชีพให้การฟื้นฟูสมรรถภาพ ตามปัญหา และความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนอย่างมีคุณภาพ และปลอดภัย 2. การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในระดับความเข้มข้นที่เหมาะสมกับระดับความรุนแรง สภาพความพิการของนักเรียน 3. ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาการ หรือแนวปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับ 4. การให้ข้อมูล ความรู้ การฝึกทักษะตามปัญหาให้กับ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้อง 5. ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยงเด็กพิการ คณงาน ชุมชน และเครือข่ายมีส่วนร่วมกับ นักวิชาชีพในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน 6. การส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงอุปกรณ์ช่วย อุปกรณ์เสริมที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็น
4. การประเมินซ้ำ (Re-assessment)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประเมินซ้ำระหว่างการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ตามกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และดูแลต่อเนื่อง 2. การวางแผนการประเมินซ้ำ โดยความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครู พี่เลี้ยง คณงาน โดยการร่วมปรึกษากับนักสหวิชาชีพ 3. การนำผลการประเมินซ้ำมาปรับแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม 4. การใช้ข้อมูลในการประเมินซ้ำใหม่จากหลากหลายทางเลือก เช่น คำแนะนำจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ พฤติกรรมที่สังเกตได้จากครูประจำชั้น เป็นต้น 5. การรายงานความก้าวหน้าของการฟื้นฟูสมรรถภาพ และผลการประเมินซ้ำ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพต่อไป 6. การบันทึกผลการประเมินเป็นลายลักษณ์อักษร

(ต่อ)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	รายละเอียด/สาระสำคัญที่นำไปใช้
5. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน 2. การให้ความรู้ก่อนการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน 3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ 4. การตรวจสอบกระบวนการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่อง 5. การประเมินผลการนิเทศกำกับติดตาม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างเป็นระบบ และการสะท้อนปัญหาให้ผู้ปฏิบัติทราบ และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน
6. การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรายงานตามขั้นตอนการฟื้นฟูสมรรถภาพ ประกอบด้วย การวางแผน กระบวนการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน 2. ข้อมูลรายละเอียดของการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคลที่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์- การรายงานผลการแก้ปัญหาการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล และการปรับเปลี่ยนแผนการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล 3. การสรุป และรายงานผลการให้บริการดูแลซ่อมแซมอุปกรณ์ช่วยอุปกรณ์เสริม และอุปกรณ์เทียมของนักเรียน 4. การรายงานการขอรับคำปรึกษาหรือส่งต่อแพทย์ และการสรุปรวบรวมรายงานเป็นรูปเล่มในแต่ละปีการศึกษา

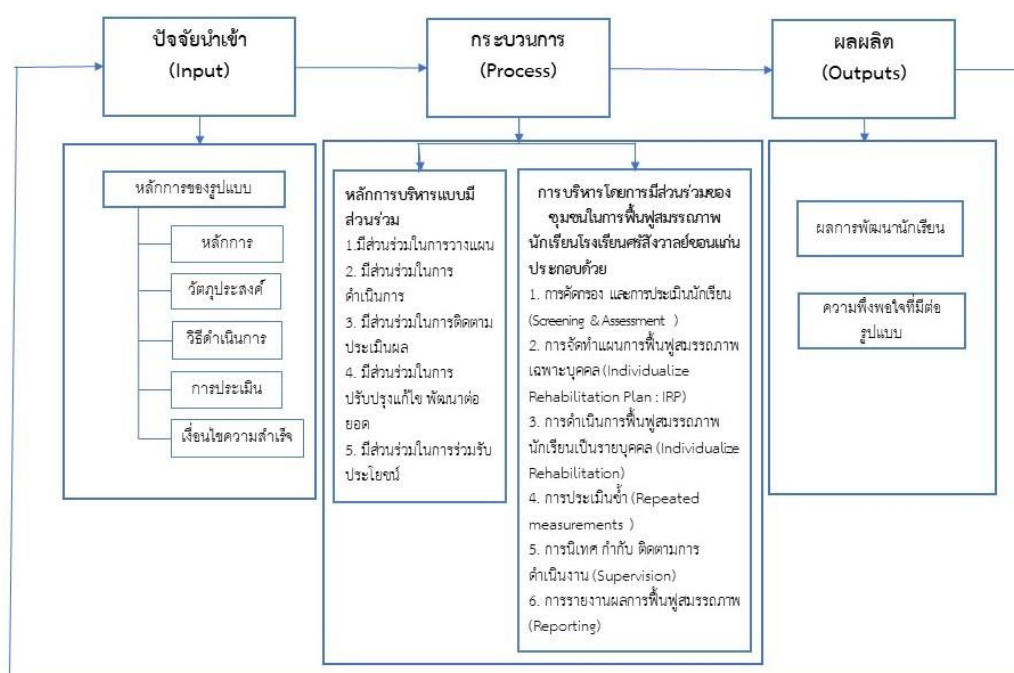
จากตารางที่ 4.9 ผู้วิจัยได้นำรายละเอียดในประเด็นการสนทนากลุ่ม และสาระสำคัญมาสังเคราะห์องค์ประกอบการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 การสังเคราะห์องค์ประกอบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
โรงเรียนศรีสังวาลขอนแก่น จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	การสังเคราะห์องค์ประกอบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ขึ้นมาใหม่จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ														
	การสร้างความรู้ เข้าใจให้ความรู้	การจัดผู้เรียนเป็นรายบุคคล	การคัดกรองผู้เรียน ๑	ประเมินความสามารถพื้นฐาน	การจัดทำแผน IRP และแผน IEP	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ	การให้บริการโดยใช้กิจกรรมที่เหมาะสม	นิเทศ ติดตามประเมินความก้าวหน้า	สรุปผลจัดทำรายงาน	การซักประวัติ	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปกครอง	การวิเคราะห์สภาพความพิการ	การนำแผนลงสู่การปฏิบัติ	การจัด และประเมินผลการดำเนินการ	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	✓		
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	-	✓	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	-	-	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-	-	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8	-	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	-	-	-	-	-	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	-	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 11	-	✓	-	✓	✓	✓	-	-	✓	-	✓	-	-	-	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 12	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	-	✓	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 13	-	✓	✓	✓	-	-	✓	-	✓	✓	-	-	-	-	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 14	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	-	-	-	✓	✓	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 15	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 16	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-	-	
รวมความถี่	13	14	13	13	13	13	14	13	13	9	5	7	4	6	

จากตารางที่ 4.10 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน จากแนวคิดรูปแบบและหลักการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายของนักวิชาการ และการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 16 คน โดยพิจารณาบนพื้นฐานบริบทของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยใช้เกณฑ์ความสอดคล้องของนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีความถี่ 12 ขึ้นไปพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความสอดคล้องกับแนวคิด และหลักการเกี่ยวกับองค์ประกอบของบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และได้อุปกรณ์ประกอบในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ตามบริบทของการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment)
2. การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP: Individualize Rehabilitation Plan)
3. กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation)
4. การประเมินซ้ำ (Repeated Measurements)
5. การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision)
6. การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting)

ภาพที่ 4.1 ร่าง (1) รูปแบบการบริหารการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.2.3 ผลตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.2.2.1 การพิจารณาองค์ประกอบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากได้ดำเนินการศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น รวมทั้งศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีประสิทธิผลต่อการพัฒนาระบบการให้บริการ และการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาองค์ประกอบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลต่อ การพัฒนาระบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีองค์ประกอบ ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านหลักการ แนวคิดในการบริหารจัดการ ดังนี้

1.1) แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร ประกอบด้วย

1.1.1) หลักการบริหารของ Luther Gulick and L. Urwick ที่เรียกชื่อว่า "POSDCORB" กล่าวถึง ภาระหน้าที่ที่สำคัญของนักบริหาร 7 ประการ คือ

1.1.1.1) Planning การวางแผน หมายถึง การจัดวางโครงการ แผนปฏิบัติงาน และวิธีการปฏิบัติงาน ไว้ล่วงหน้าผู้จัดการองค์กรต้องวางแผนงานทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานเพราะแผนงานจะเป็นแนวทางปฏิบัติทั้งองค์กรซึ่งประกอบด้วยแผนงานหลัก และแผนงานย่อย แผนงานต้อง มีลักษณะยืดหยุ่น

1.1.1.2) Organizing การจัดองค์การ หมายถึง การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การแบ่งส่วนงาน และการจัดสายงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

1.1.1.3) Staffing การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา และพัฒนาบุคลากร การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การส่งเสริมขวัญ และกำลังใจ สวัสดิการ และการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน "คน" เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ที่ส่งผลให้งานสำเร็จหรือล้มเหลว

1.1.1.4) Directing การอำนวยการ หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชา และการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าต้องมอบหมายหน้าที่ให้ลูกน้องแต่ละคนตามลำดับ โดยให้สัมพันธ์ และสอดคล้องกับความรับผิดชอบ แต่ละตำแหน่ง ประกาศใช้ระเบียบให้ปฏิบัติตาม มีการตัดสินใจสั่งการ อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว

1.1.1. 5) Coordinating การประสานงาน หมายถึง การประสานงานให้ส่วนต่าง ๆ ของกระบวนการทำงานมีความต่อเนื่องกันเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นเพื่อให้เกิดมีการร่วมมือที่ดี และนำไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน

1.1.1.6) Reporting การรายงาน หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับต่าง ๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหาร และสมาชิกหน่วยงานได้รับทราบความเคลื่อนไหว และความคืบหน้าของกิจการอย่างสม่ำเสมอ

1.1.1. 7) Budgeting การจัดทำงบประมาณ หมายถึง การจัดทำงบประมาณ จัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงิน และการควบคุมตรวจสอบทางด้านการเงิน และทรัพย์สิน

1.1.2) หลักการบริหารของ Henri Fayol มีองค์ประกอบของการบริหาร 5 ประการ

1.1.2.1) การวางแผน (Planning) ซึ่งได้แก่ การกำหนดภาพในอนาคต ที่องค์กรต้องการจะบรรลุ และวิธีในการดำเนินการให้ประสบผลการวางแผนจะต้องมีลักษณะที่สำคัญ คือ ความเป็นเอกภาพ (Unity) มีความต่อเนื่อง (Continuity) มีลักษณะยืดหยุ่น (Flexible) และมีความกระชับ และชัดเจน (Precision) การวางแผนจะมีความเกี่ยวข้องกับการคาดการณ์อนาคตขององค์กร

1.1.2.2) การจัดรูปแบบหรือการจัดองค์การ (Organizing) องค์กรประกอบในเรื่องการจัดการเป็นการพิจารณาแบ่งงานภายในหน่วยงานว่าใครควรทำอะไรในองค์การควรประกอบด้วยหน่วยงานย่อยมากน้อยเพียงใด และแต่ละหน่วยงานย่อยควรจะทำหน้าที่ใดจึงจะทำให้งานในองค์การบรรลุผล

1.1.2.3) การสั่งการ (Command) ได้แก่ การกำหนดหรือการมอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการตามที่ต้องการได้ ผู้ที่สั่งการจะต้องมีความรู้ในเรื่องของคน สามารถจัดการหรือจัดผู้ที่ไร้ความสามารถออกไปจากองค์การได้สามารถยกตัวอย่างที่เห็นชัดสามารถสรุปการทำงานที่ผ่านมาได้ และไม่หมกมุ่นอยู่กับรายละเอียดมากนักมีความสามารถในการเชื่อมโยงงาน และบุคคลเข้าด้วยกัน

1.1.2.4) การประสานงาน (Co-Ordination) เป็นการสร้างความกลมกลืนในการปฏิบัติงานขององค์การให้ทุกส่วนในองค์การทำงานเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดเป้าหมายตามที่ต้องการ โดยการเชื่อมกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์การเข้าด้วยกัน เป็นการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์การ

1.1.2.5) การควบคุม (Control) ได้แก่ การตรวจสอบการดำเนินการขององค์การให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ การควบคุมจะเป็นหน้าที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนอย่างชัดเจน การควบคุมจะมุ่งพิจารณาถึงข้อผิดพลาด และจุดอ่อนที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงหน้าที่ทางการบริหารทั้งห้าประการนี้รู้จักกันในชื่อ POCCC

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นเป็นองค์กรที่บูรณาการหลักการบริหารทั้งหลัก “POSDCORB” ที่กล่าวถึงหลักบริหารทั้ง 7 ประการ และหลักของ Henri Fayol ในการบริหารจัดการ องค์กรเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน โดยที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยหลักการต่าง ๆ ในการบริหาร ทั้งการวางแผนการจัดการองค์การ การบริหารทรัพยากรบุคคล การสั่งการ การควบคุม หลักการเหล่านี้จะต้องอาศัยบุคลากรทุกคนในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

1.2) แนวคิด รูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย หรือทางการเคลื่อนไหว

1.2.2.1) การฟื้นฟูสมรรถภาพโดยครอบครัว ครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ของคนพิการโดยเฉพาะผู้ดูแลในครอบครัวถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลช่วยเหลือคนพิการให้มีชีวิตอยู่รอดหรือดำรงชีวิตอยู่เช่นเดียวกับคนทั่วไปตามสภาพที่ควรจะเป็น ซึ่งถ้าคนพิการเป็นเด็ก พ่อแม่ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุดในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลโดยรูปแบบที่ครอบครัวเข้ามาร่วมอาจแตกต่างกันไป โดยศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนบริการเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan: IFSP)

1.2.2.2) การฟื้นฟูสมรรถภาพโดยชุมชนเป็นฐาน การทำงานร่วมกันเป็นระบบเครือข่ายทั้งอำเภอในการดูแลคนพิการอย่างเป็นองค์รวม (Holistic Care) เป็นการประสานความร่วมมือ ของทีมงานบุคลากรสาธารณสุขทั้งจากโรงพยาบาลชุมชน ศูนย์สุขภาพชุมชน และสถานีนอนามัยให้บริการที่เน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง มีการเชื่อมโยงระบบการติดตามเยี่ยมบ้าน (Home Health Care) ที่เป็นรูปแบบชัดเจน เกิดประโยชน์ต่อผู้ป่วย และครอบครัว ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางสาธารณสุข และภาคประชาชน เป็นการส่งเสริมสุขภาพ และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย และยังเป็นการเสริมพลังอำนาจของผู้ดูแลผู้ป่วยรูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยใช้ครอบครัว และชุมชนเป็นฐานเป็นการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม (Collaborative Approach) จากหลายภาคส่วนที่เข้ามาเกี่ยวข้องในลักษณะเป็นหุ้นส่วน (Partnership) ของผู้มีส่วนได้เสียในชุมชนทุกชั้นตอนควบคู่ไปกับขั้นตอนการมอง การคิด และการปฏิบัติ (Look- Think-Act) ที่มีลักษณะเกลียวปฏิสัมพันธ์ (Spiral Action) ภายใต้กรอบแนวคิดนวัตกรรม การดูแลภาวะเรื้อรัง (Innovative Care for Chronic Conditions: ICC) ซึ่งเน้นการพัฒนากระบวนการดูแลคนพิการโดยครอบครัว หุ้นส่วนในชุมชน และทีมสุขภาพเชิงรุกที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนพิการโดยตรง(Micro system) และเชื่อมโยงเข้ากับระบบของการดูแลสนับสนุนขององค์กรในชุมชนได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนพิการทางอ้อม (Meso System)

1.2.2.3) แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือในพัฒนาการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ซึ่งเป็นการดำเนินงานของผู้บริหาร และครู บุคลากรร่วมมือกันในการเชื่อมโยงกับกลุ่มบุคคล หน่วยงาน องค์กร เพื่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยมีการสร้างความร่วมมือ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วม

ร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

2) องค์ประกอบด้านกระบวนการ

จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อเสนอแนะเป็นกระบวนการในการดำเนินการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และการสังเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการโดยมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จึงเกิดเป็นกระบวนการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) 2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan: IRP) 3) การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) 4) การประเมินซ้ำ (Repeated Measurements) 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision) 6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting) มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1) การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) เป็นการประเมินแรกรับโดยทีมวิชาชีพ ด้วยวิธีที่เหมาะสมกับระดับความรุนแรง สภาพความพิการของนักเรียนแต่ละราย เพื่อให้สามารถระบุประเด็นปัญหาทั้งด้านความบกพร่องทางร่างกาย ระดับความสามารถในการทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วม และมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป้าหมาย ระดับความสามารถที่คาดหวัง ของทีมวิชาชีพ นักเรียน และครอบครัว เมื่อสิ้นสุดกระบวนการฟื้นฟูระยะเวลาที่คาดหวังว่าจะต้องทำการฟื้นฟูสมรรถภาพความเสี่ยง/ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากโรคหรืออาจเกิดขึ้นระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2.2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan : IRP) เป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อวางแผน และกำหนดแนวทางในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการประสานงานร่วมกับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาชีพ ได้แก่ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด ครูการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครอง และเครือข่ายผู้ดูแลนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

2.3) การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) หมายถึง ให้การบริการทางการแพทย์ ด้วยวิธีการ เครื่องมือการออกกำลังกายเฉพาะ การให้คำแนะนำตามหลักการทางการแพทย์ การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือหรือทดแทน หรือวิธีการอื่น ๆ อีกทั้งยังมุ่งส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้สามารถดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อม และสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยนักวิชาชีพของโรงเรียน (Multidisciplinary team) ให้การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพให้กับนักเรียน อาทิ นักกายภาพบำบัด

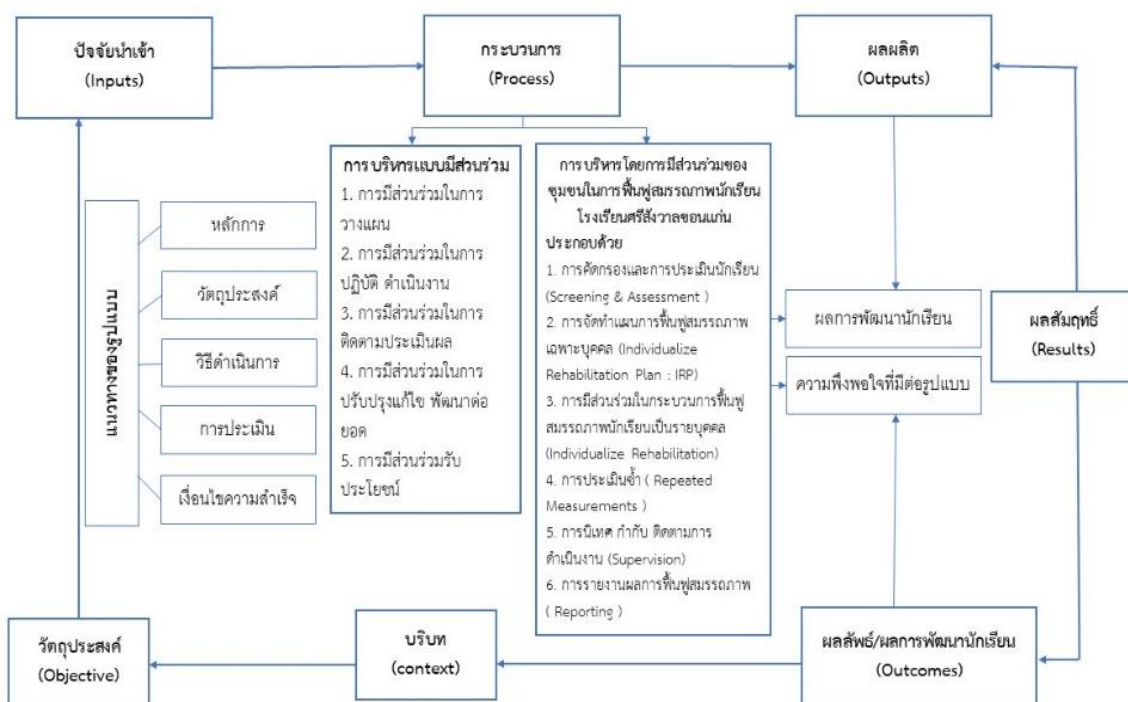
นักกิจกรรมบำบัด ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูศิลปะ และครูการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการส่งต่อ (Consultations & Referrals) เป็นการส่งต่อนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เพื่อขอรับบริการทางการแพทย์เฉพาะทาง และทางการสาธารณสุข ระหว่างโรงเรียน ศรีสวัสดิ์ขอนแก่นกับสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข

2.4) การประเมินซ้ำ (Repeated measurements) หมายถึง การทบทวน พัฒนาการความสามารถด้านการเคลื่อนไหว และการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ภายหลังจาก ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยในหนึ่งปีการศึกษาต้องทำการประเมินไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง

2.5) การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision) หมายถึง การให้คำปรึกษา แนะนำ และสะท้อนผลการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของผู้บริหาร แก่นัก วิชาชีพอของโรงเรียนตามรูปแบบการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพที่สอดคล้อง และเหมาะสม ตอบสนอง ความต้องการจำเป็นพิเศษตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP)

2.6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting) หมายถึง การ นำเสนอผลการฟื้นฟูสมรรถภาพตามรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสวัสดิ์ขอนแก่น ในการกระตุ้นพัฒนาการพัฒนาศักยภาพด้าน การเคลื่อนไหว และการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เมื่อสิ้นสุดการฟื้นฟูสมรรถภาพตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะ บุคคล (IRP)

จากการสังเคราะห์ร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสวัสดิ์ขอนแก่น สรุปร่างรูปแบบดังแสดงในภาพที่ 4.1 ดังนี้

ภาพที่ 4.2 ร่าง (2) รูปแบบการบริหารการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.2.2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตามแบบมาตรฐานการประเมินของ McMillan and Schumacher (2001) เสนอการตรวจสอบรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และ มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) ในขั้นตอนการตรวจสอบร่างผู้วิจัยกำหนดการตรวจโดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้มาจากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 13 คน ในประเด็นมาตรฐาน 2 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เพื่อนำมาสรุปเป็นประเด็น จากผลการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้ ในสถานการณ์จริง มีรายละเอียดดังนี้

1) การสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจงของคณะผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Interview) เพื่อประเมินตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้มาจากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 13 คน ในการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีประเด็นการสนทนาเกี่ยวกับ ความเหมาะสม และความสอดคล้องของร่างรูปแบบการบริหาร

โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และการระดมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิต่อร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

2) การประเมินร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจงของคณะผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาเกี่ยวกับความเหมาะสม และความสอดคล้องของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.11 สรุปประเด็นสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจงของคณะผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับ ความเหมาะสม และความถูกต้องครบคลุมของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ประเด็น	ความคิดเห็น	
1. ด้านความเหมาะสม (Propriety Standards)	ผู้ทรงคุณวุฒิ 1	รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียน ศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีความสอดคล้อง และสนองตอบนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2	รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
	ผู้ทรงคุณวุฒิ 3	รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ความเหมาะสมต่อการนำไปเป็นหลักสูตรการพัฒนาสถานศึกษาเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพทั้งระบบ

(ต่อ)

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็น	
	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4	รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีความเหมาะสม และเพียงพอ
2. ด้านความถูกต้องครอบคลุม(Accuracy Standards)	ผู้ทรงคุณวุฒิ 1	รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลการดำเนินงานให้เกิดความคุ้มค่า ไม่ขัดต่อหลักการบริหารสถานศึกษา
	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2	รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีสาระสำคัญที่กำหนดในรูปแบบมีความน่าเชื่อถือ และเป็นระบบ
	ผู้ทรงคุณวุฒิ 3	รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีสาระสำคัญ และสอดคล้องกับการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา
	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4	รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีความสอดคล้องตามภารกิจของการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ก่อนสิ้นสุดการสนทนาของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้แจกเอกสารแบบสอบถามการประเมินเพื่อตรวจสอบว่ารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ตามวิธีการของกัสกี (Guskey, 2000) ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน คือ 1) ความเหมาะสม และ 2) ความถูกต้องครอบคลุม ผลปรากฏดัง ตารางที่ 4.12-4.15

ตารางที่ 4.12 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ (N=13)

ข้อ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	- ชาย	7	53.85
	- หญิง	6	46.15
2	อายุ		
	ต่ำกว่า 35 ปี	1	7.70
	35 – 50 ปี	4	30.77
	มากกว่า 50 ปี	8	61.53
3	วุฒิการศึกษา		
	- ปริญญาโท	8	61.53
	- ปริญญาเอก	5	38.47
4	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง		
	- 5 – 10 ปี	1	7.70
	- มากกว่า 10 ปี	12	92.31

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเพศชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 และเป็นเพศหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 51–60 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 61.53 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 61.53 และระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 38.47 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 10–20 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 5-10 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70

ตารางที่ 4.13 สรุปการประเมิน ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม

รายการ	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
1. ความเหมาะสม (Propriety Standards)	4.55	0.49	มากที่สุด
2. ความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards)	4.57	0.51	มากที่สุด
รวม	4.56	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดลำดับแรก คือ ด้านความถูกต้องครอบคลุม ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.51$) รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.49$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 สรุปการประเมินความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านความเหมาะสม

ด้านความเหมาะสม	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
1. รูปแบบมีความสอดคล้อง และสนองตอบนโยบาย การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	4.77	0.44	มากที่สุด
2. รูปแบบมีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพ การบริหารจัดการโรงเรียนเฉพาะความพิการ ด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	4.54	0.52	มากที่สุด
3. รูปแบบมีรายละเอียดขององค์ประกอบ ที่มีความเหมาะสม	4.69	0.48	มากที่สุด
4. รูปแบบมีสาระสำคัญที่มีความเหมาะสม และเพียงพอ	4.46	0.52	มาก
5. รูปแบบมีความเหมาะสมต่อการนำไปเป็นหลักสูตร การพัฒนาสถานศึกษาเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพทั้งระบบ	4.31	0.48	มาก
รวม	4.55	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินด้านความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ลำดับสูงสุด คือ ร่างรูปแบบมีความสอดคล้อง และสนองตอบนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.44$) รองลงมาคือ รูปแบบมีรายละเอียดขององค์ประกอบ

ที่มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.48$) และอันดับสุดท้ายคือ รูปแบบมีความเหมาะสมต่อการนำไปเป็นหลักสูตรการพัฒนาสถานศึกษาเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพทั้งระบบ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.48$)

ตารางที่ 4.15 สรุปการประเมิน ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านความถูกต้องครอบคลุม

ด้านความถูกต้องครอบคลุม	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
1. รูปแบบมีความถูกต้องไม่ขัดกับหลักการ และทฤษฎีบริหารการศึกษา	4.62	0.51	มากที่สุด
2. รูปแบบมีสาระสำคัญที่กำหนดในรูปแบบมีความน่าเชื่อถือ และเป็นระบบ	4.54	0.52	มากที่สุด
3. รูปแบบมีความสอดคล้องตามภารกิจของการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	4.69	0.48	มากที่สุด
4. รูปแบบมีสาระสำคัญ และสอดคล้องกับการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา	4.46	0.52	มาก
5. รูปแบบมีสาระสำคัญที่สอดคล้องในทางปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ	4.54	0.52	มากที่สุด
รวม	4.57	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินด้านความถูกต้องครอบคลุมของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.5$, $\sigma = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดยกเว้น ข้อที่ 4 รูปแบบมีสาระสำคัญ และสอดคล้องกับการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษาที่อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.52$)

4.2.4 สร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.2.4.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลสารสนเทศจากผลการศึกษาในการดำเนินการมาจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มากำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.2.4.2 นำร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ตรวจสอบวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index: IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตั้งแต่ 0.8-1.00 จากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามกระบวนการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนา

4.2.5 ประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การตรวจสอบคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตามแบบมาตรฐานการประเมินของ McMillan, J.H. & Schumacher, S. (2001) เสนอการตรวจสอบรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) ในขั้นตอนการตรวจสอบร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ ผู้วิจัยกำหนดการตรวจสอบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้มาจากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 13 คน ในประเด็นมาตรฐาน 2 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อนำมาสรุปเป็นประเด็น จากผลการประเมินประสิทธิภาพร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ผลปรากฏดังตารางที่ 4.16-4.19

ตารางที่ 4.16 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ (N=13)

ข้อ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	- ชาย	7	53.85
	- หญิง	6	46.15
2	อายุ		
	ต่ำกว่า 35 ปี	1	7.70
	35 – 50 ปี	4	30.77
	มากกว่า 50 ปี	8	61.53
3	วุฒิการศึกษา		
	- ปริญญาโท	8	61.53
	- ปริญญาเอก	5	38.47
4	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง		
	- 5 – 10 ปี	1	7.70
	- มากกว่า 10 ปี	12	92.31

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเพศชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 และเป็นเพศหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 51-60 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 61.53 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 61.53 และระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 38.47 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 10-20 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 5-10 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70

ตารางที่ 4.17 สรุปการประเมิน ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม

รายการ	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
1. ความเหมาะสม (Propriety Standards)	4.65	0.47	มากที่สุด
2. ความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards)	4.62	0.47	มากที่สุด
รวม	4.64	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.17 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดลำดับแรก คือ ด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.47$) รองลงมาคือ ด้านความถูกต้องครอบคลุม ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 สรุปการประเมินความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านความเหมาะสม

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
1. รายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมีความสอดคล้อง และสนองตอบนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยความเป็นมา และความสำคัญของ รูปแบบ แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ หลักการ จุดมุ่งหมาย กระบวนการจัดกิจกรรมการ ฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน การวัด และประเมินผล	4.85	0.38	มากที่สุด
2. รายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมีความชัดเจน เหมาะสมกับสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนเฉพาะ ความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	4.69	0.48	มากที่สุด
3. รายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมีองค์ประกอบที่มี ความเหมาะสม	4.62	0.51	มากที่สุด
4. รายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมีสาระสำคัญที่มี ความเหมาะสม และเพียงพอที่จะนำรูปแบบไปใช้ อย่างเป็นผล	4.77	0.44	มากที่สุด
5. แนวทางการนำรูปแบบไปใช้แสดงถึงความคาดหวังที่ ต้องการให้เกิดกับผู้ศึกษาคู่มืออย่างชัดเจน	4.54	0.48	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
6. เจื่อนใจในการใช้รูปแบบบริหารฯ มีรายละเอียดที่บอกถึงข้อกำหนดที่ผู้ใช้รูปแบบต้อง พิจารณาเพื่อให้ผลการใช้รูปแบบมีประสิทธิภาพสูงสุด	4.46	0.47	มาก
รวม	4.65	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินด้านความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ลำดับสูงสุด คือ ร่างรูปแบบมีความสอดคล้อง และสนองตอบนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.44$) รองลงมาคือ รูปแบบมีรายละเอียดขององค์ประกอบที่มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.48$) และอันดับสุดท้ายคือ รูปแบบมีความเหมาะสมต่อการนำไปเป็นหลักสูตรการพัฒนาสถานศึกษาเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพทั้งระบบ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.48$)

ตารางที่ 4.19 สรุปการประเมิน ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ด้านความถูกต้องครอบคลุม

ด้านความถูกต้องครอบคลุม	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
1. รายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมีความถูกต้องไม่ขัดกับหลักการ และทฤษฎีบริหารการศึกษา	4.77	0.44	มากที่สุด
2. รายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมีสาระสำคัญที่กำหนดในรูปแบบมีความน่าเชื่อถือ และเป็นระบบ	4.46	0.52	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
3. รายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมี ความสอดคล้องตามภารกิจของการ บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	4.85	0.38	มากที่สุด
4. รายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมี สาระสำคัญ และสอดคล้องกับการ นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการ บริหารสถานศึกษา	4.38	0.51	มาก
5. รายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมี สาระสำคัญที่สอดคล้องในทางปฏิบัติ ตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ	4.62	0.51	มากที่สุด
รวม	4.62	0.47	มากที่สุด

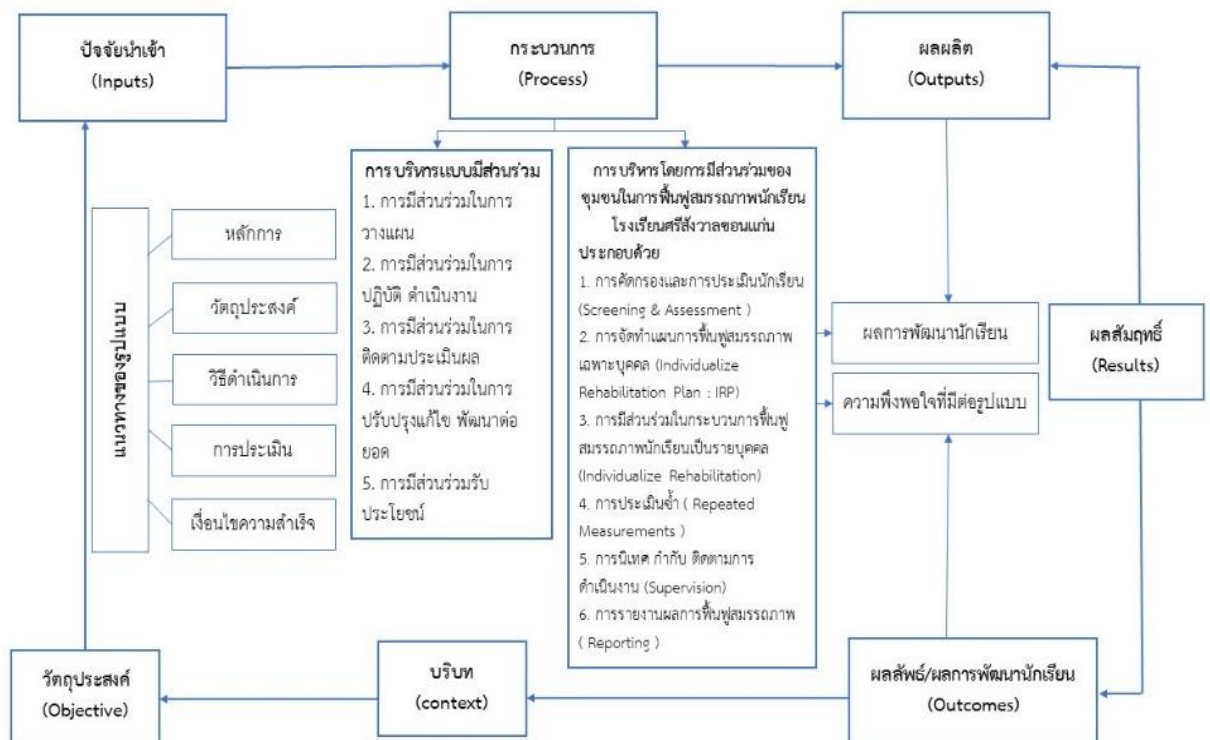
จากตารางที่ 4.19 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินด้านความถูกต้องครอบคลุมของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดยกเว้น ข้อที่ 2 และข้อ 4 มีค่าอยู่ในระดับมาก คือ รายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมีสาระสำคัญที่กำหนดในรูปแบบ มีความน่าเชื่อถือ และเป็นระบบ ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.52$) และรายละเอียดในคู่มือการใช้รูปแบบมีสาระสำคัญ และสอดคล้องกับการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.51$)

ผลการตรวจสอบ และปรับปรุงคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. เขียนหลักการในคู่มือการใช้รูปแบบฯ ให้สอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรม
2. ควรใช้ภาษาที่คงที่
3. ปรับหลักการให้สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีที่นำไปใช้
4. ปรับการเขียนวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ไม่ต้องเขียนรายละเอียดมากเกินไป
5. การวัด และประเมินผล ภาษาที่ใช้ และวิธีเขียนระบุการวัดให้ชัดเจน

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1. ปรับการเขียนหลักการของรูปแบบให้กระชับ และสอดคล้องกับแนวคิด และกระบวนการ จัดกิจกรรม
2. ปรับคำที่ใช้ในวัตถุประสงค์โดยระบุเป้าหมายที่ชัดเจน
3. การวัด และประเมินผลปรับภาษาที่ใช้ และวิธีเขียนระบุวิธีการให้ชัดเจน

ภาพที่ 4.3 รูปแบบการบริหารการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.3 ผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.3.1 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ผู้วิจัยได้นำประเด็นการสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ปรับปรุงแก้ไข ปัญหา อุปสรรคจากการทดลองใช้ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 สรุปประเด็นการสัมภาษณ์ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ข้อปรับปรุงแก้ไข ปัญหา อุปสรรคจากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ประเด็น	ความคิดเห็น	
1. ด้านองค์ประกอบของรูปแบบด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินคัดกรองนักเรียนรายบุคคล	ผู้บริหาร	การมีส่วนร่วมในการประเมินคัดกรองนักเรียนรายบุคคล ควรมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการคัดกรองผู้เรียนตามประเภทความพิการให้ครู บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจในการคัดกรองอย่างถ่องแท้ ชัดเจน
	ครู	การมีส่วนร่วมในการประเมินคัดกรองนักเรียนรายบุคคล ควรมีการวิเคราะห์ความต้องการตามสภาพความพิการ และความจำเป็นพิเศษของนักเรียนรายบุคคลอย่างชัดเจน
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล	ครู	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลควรให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลจากการคัดกรอง และประเมินนักเรียนมาวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลที่เป็นองค์รวมตามผลการประเมิน
	ผู้ปกครอง	การมีส่วนร่วมในการประเมินคัดกรองนักเรียนรายบุคคล ควรมีการประเมินนักเรียนด้วยวิธีที่เหมาะสม และครอบคลุมกับความพิการทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ

(ต่อ)

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็น	
3. ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	ผู้บริหาร	การมีส่วนร่วมในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนควรมีนักวิชาชีพอ่างเพียงพอในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคลตามปัญหาและความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างมีคุณภาพและปลอดภัย
	ครู	การมีส่วนร่วมในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนควรมีการให้ข้อมูล ความรู้ในการฝึกทักษะตามปัญหาให้กับ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม ชัดเจน
4. ด้านองค์ประกอบของรูปแบบด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินซ้ำ	ผู้บริหาร	การมีส่วนร่วมในการประเมินซ้ำ ควรให้ผู้ประเมินได้ตระหนักถึงกรอบระยะเวลาที่กำหนดในการดำเนินการที่ชัดเจน และดูแลอย่างต่อเนื่อง
	ครู(1)	การมีส่วนร่วมในการประเมินซ้ำ ควรมีการใช้ข้อมูลในการประเมินซ้ำใหม่จากหลากหลายทางเลือก เช่น คำแนะนำจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ พฤติกรรมที่สังเกตได้จากครูประจำชั้น
	ครู(2)	การมีส่วนร่วมในการประเมินซ้ำควรมีการรายงานความก้าวหน้าของการฟื้นฟูสมรรถภาพ และผลการประเมินซ้ำเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพต่อไป

จากตารางที่ 4.20 การศึกษาผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร และครูผู้สอน ได้เสนอประเด็นข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ข้อปรับปรุงแก้ไข ปัญหา อุปสรรค จากการทดลองใช้รูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในกระบวนการดำเนินการแต่ละองค์ประกอบ เพียง 4 องค์ประกอบ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการคัดกรอง

และการประเมินนักเรียน 2) การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล 3) การมีส่วนร่วมในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินซ้ำ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูผู้สอน ถึงลักษณะของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ให้ความเห็นว่า เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมสอดคล้อง และสนองตอบนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ มีรายละเอียดขององค์ประกอบที่มีความเหมาะสม มีสาระสำคัญที่มีความเหมาะสม และเพียงพอ และมีความเหมาะสมต่อการนำไปเป็นหลักสูตรการพัฒนาสถานศึกษาเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพทั้งระบบ เป็นรูปแบบที่มีความถูกต้องไม่ขัดกับหลักการ และทฤษฎีบริหารการศึกษา มีสาระสำคัญที่กำหนดในรูปแบบมีความน่าเชื่อถือ และเป็นระบบ มีความสอดคล้องตามภารกิจของการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีสาระสำคัญ และสอดคล้องกับการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา และมีสาระสำคัญที่สอดคล้องในทางปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ และมีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสม ที่จะนำไปดำเนินการ และทำให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานของผู้บริหาร ครู นักเรียน โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเป็นมาตรฐานในการประเมินคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าในการบริหารสถานศึกษา และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในสถานศึกษาได้ นับว่าเกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และนำข้อมูลมาสรุปเป็นประเด็นจากผลการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

4.3.2 ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการโดยการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ผู้วิจัยขอนำเสนอตัวอย่างกรณีศึกษา จำนวน 5 คน

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการพัฒนาโดยการประเมินความสามารถ ก่อน-หลัง การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของตัวอย่างกรณีศึกษา จำนวน 5 ราย

ที่	ชื่อ สกุล	ชั้น	ระดับความสามารถก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพ	ระดับความสามารถหลังการฟื้นฟูสมรรถภาพ	ผลต่าง /ร้อยละระดับความสามารถก่อน - หลังการฟื้นฟูสมรรถภาพ		
					เพิ่ม	ลด	ร้อยละ
1	ด.ช. ก้อง (นามสมมติ)	ป.1	1	3	2	-	66.67
2	ด.ช. ไนซ์ (นามสมมติ)	ป.2	1	3	2	-	66.67
3	ด.ญ. ปาล์มมี (นามสมมติ)	ป.2	1.67	3	1.33	-	44.33
4	ด.ช. เพรม (นามสมมติ)	ป.3	2	3	1	-	33.33
5	ด.ช. ต้นทอง (นามสมมติ)	ป.3	1.67	3	1.33	-	44.33

ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 1

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ ด.ช. ก้อง (นามสมมติ) ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1

วัน/เดือน/ปีเกิด 1 มกราคม 2554 อายุ 9 ปี

ประเภทความพิการ บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

ลักษณะความพิการ สมองพิการ

2. ความสามารถก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2.1 พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว : นักเรียนไม่สามารถควบคุมสมดุล และท่าทางในการเดินได้

2.2 พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก : นักเรียนมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือที่ผิดแบบแผน

2.3 ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก : นักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้าง

2.4 ด้านอื่น ๆ : นักเรียนมีความจำเป็นต้องใช้กายอุปกรณ์ คือ รองเท้าตัด

เกณฑ์ในการประเมินระดับความสามารถตามจุดประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพมี ดังนี้

พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

- 0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย
- 1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ
- 2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดแบบแผน
- 3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก

- 0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย
- 1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ
- 2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดแบบแผน
- 3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

ด้านระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก

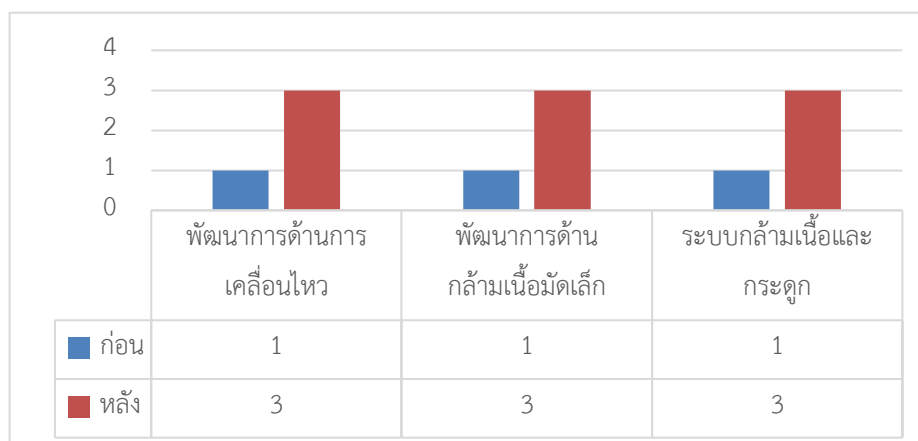
- 0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย
- 1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ
- 2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดแบบแผน
- 3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

ตารางที่ 4.22 บันทึกผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 1

ชื่อ ด.ช. ก้อง (นามสมมุติ) เพศ ชาย วันเดือนปีเกิด 1 มกราคม 2554 อายุ 10 ปี

วันที่เริ่มต้นพัฒนา 16 พฤษภาคม 2563 วันที่สิ้นสุดการพัฒนา 15 พฤษภาคม 2564 ใช้เวลา 1 ปี

จุดประสงค์ในการพัฒนา	คะแนนก่อนพัฒนา	กิจกรรม และสื่อที่ใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ	ผู้รับผิดชอบ	ความสามารถหลังการพัฒนา	คะแนนหลังพัฒนา
พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว นักเรียนสามารถควบคุมความสมดุลและท่าทางในการยืนและเดินได้	1	- กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของขา และลำตัว การฝึกควบคุมสมดุล - กระตุ้นให้นักเรียนเดินด้วยตนเองในชีวิตประจำวัน ภายในเรือนนอน และห้องเรียน	นักวิชาชีพ - ครูประจำเรือนนอน - ครูประจำชั้น	นักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน โดยการถ่ายน้ำหนักลงเท้าทั้งสองข้าง และเดินได้ถูกรูปแบบใกล้เคียงปกติ	3
พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก นักเรียนมีพัฒนาการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ	1	กิจกรรมฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ เช่น การโยนรับ-ส่งบอล การต่อบล็อก การร้อยลูกปัด การตัดกระดาษ การให้นักเรียนฝึกติดและแกะกระดุมเสื่อในชีวิตประจำวัน	- นักวิชาชีพ - ครูประจำวิชา - ครู และพี่เลี้ยงประจำเรือนนอน	นักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน	3
ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก นักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้างลดลง	1	กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อลดอาการเกร็ง	นักวิชาชีพ	นักเรียนมีอาการเกร็งลดลง สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น	3
ปัญหาอื่น ๆ การใช้งานกายอุปกรณ์ และการตัดรองเท้า		- การส่งต่อเพื่อพบแพทย์เฉพาะทางการตัดรองเท้าการใช้งาน	แพทย์เฉพาะทาง	นักเรียนได้รับรองเท้าตัดที่เหมาะสมกับสภาพความพิการ และรู้วิธีการใช้งานรองเท้าตัด	

ภาพที่ 4.4 แผนภูมิแสดงความสามารถก่อน และหลัง การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรณีที่ 1

สรุปผลความสามารถตามพัฒนาการก่อน และหลัง

พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

ก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนไม่สามารถควบคุมสมดุล และท่าทางในการเดินได้ หลังจาก ที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยให้กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของขา และลำตัว การฝึกควบคุมสมดุลการยืน และการเดิน โดยนักวิชาชีพ และการกระตุ้นให้นักเรียนเดินด้วยตนเอง ภายในเรือนนอน และห้องเรียน โดยการมีส่วนร่วม ของครูประจำเรือนนอน ครูประจำชั้น พบว่านักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน โดยการถ่ายน้ำหนักลงเท้าทั้งสองข้าง และเดินได้ถูกรูปแบบใกล้เคียงปกติ

พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก

ก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือที่ผิดแบบแผน หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกิจกรรมฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ เช่น การโยนรับ-ส่งบอล การต้อบล็อก การร้อยลูกปัด การตัดกระดาษ โดยนักสหวิชาชีพ และครูประจำวิชา และการให้นักเรียนฝึกติด และแกะกระดุมเสื้อในชีวิตประจำวัน โดยครู และ พี่เลี้ยงประจำเรือนนอน พบว่าหลังการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน

ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก

ก่อนฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้าง หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อลดอาการเกร็ง โดยนักวิชาชีพ พบว่านักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน

ปัญหาอื่น ๆ

นักเรียนได้รับการส่งต่อเพื่อพบแพทย์เฉพาะทางเพื่อปรึกษาการตัดรองเท้า และการใช้งานให้เหมาะสมกับสภาพความพิการ

ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 2

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ ด.ช. ไนซ์ (นามสมมุติ) ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2

วัน/เดือน/ปีเกิด 12 กันยายน 2554 อายุ 9 ปี

ประเภทความพิการ บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

ลักษณะความพิการ สมองพิการ

2. ความสามารถก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2.1 พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว : นักเรียนไม่สามารถนักเรียนมีความสมดุล และท่าทางในการนั่ง ยืน และเดินได้

2.2 พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก : นักเรียนมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือที่ผิดแบบแผน

2.3 ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก : นักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้าง

2.4 ด้านอื่น ๆ : นักเรียนนั่งรถเข็นในการเคลื่อนย้ายตนเอง

เกณฑ์ในการประเมินระดับความสามารถตามจุดประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพมี ดังนี้

พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย

1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ

2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดแบบแผน

3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก

0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย

1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ

2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดแบบแผน

3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

ด้านระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก

0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย

1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ

2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดแบบแผน

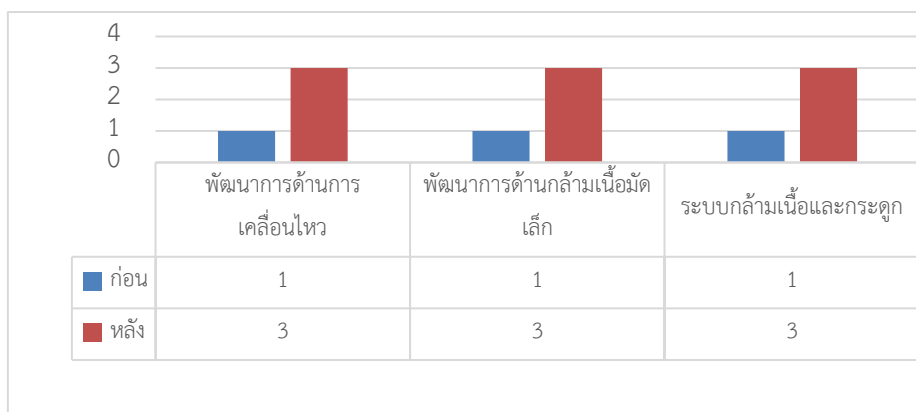
3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

ตารางที่ 4.23 บันทึกผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 2

ชื่อ ด.ช. ไนซ์ (นามสมมุติ) เพศ ชาย วันเดือนปีเกิด 12 กันยายน 2554 อายุ 10 ปี

วันที่เริ่มต้นพัฒนา 16 พฤษภาคม 2563 วันที่สิ้นสุดการพัฒนา 15 พฤษภาคม 2564 ใช้เวลา 1 ปี

จุดประสงค์ในการพัฒนา	คะแนนก่อนพัฒนา	กิจกรรม และสื่อที่ใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ	ผู้รับผิดชอบ	ความสามารถหลังการพัฒนา	คะแนนหลังพัฒนา
พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว นักเรียนสามารถควบคุมความสมดุล และท่าทางในการยืนและเดินได้	1	- กิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อเพิ่มความแข็งแรงของขา และลำตัว การฝึกควบคุมสมดุล	นักวิชาชีพ	นักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน โดยการถ่ายน้ำหนักลงเท้าทั้งสองข้าง และเดินได้ถูกรูปแบบใกล้เคียงปกติ	3
		- กระตุ้นให้นักเรียนกิจกรรมการยืนลงน้ำหนักของขาภายในเรื่อนนอน และห้องเรียน	- ครูประจำเรื่อนนอน - ครูประจำชั้น		
พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก นักเรียนมีพัฒนาการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ	1	กิจกรรมฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ เช่น การโยนรับ-ส่งบอล การต้อบลูก การร้อยลูกปัด การตัดกระดาษ	- นักวิชาชีพ - ครูประจำวิชา	นักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน	3
		การให้นักเรียนฝึกติดและแกะกระดุมเสื้อในชีวิตประจำวัน	- ครู และพี่เลี้ยงประจำเรื่อนนอน		
ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก นักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้างลดลง	1	กิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อลดอาการเกร็ง	นักวิชาชีพ	นักเรียนมีอาการเกร็งลดลง สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น	3
ปัญหาอื่น ๆ นักเรียนได้รับการจัดทา และดูแลการใช้รถเข็น และวอคเกอร์ให้เหมาะสม และปลอดภัย		- การจัดทา และซ่อมแซมรถเข็น และวอคเกอร์ให้กับนักเรียน	นักวิชาชีพ	นักเรียนได้รับการจัดทา และดูแลการใช้รถเข็น และวอคเกอร์ให้เหมาะสม และปลอดภัย	

ภาพที่ 4.5 แผนภูมิแสดงความสามารถก่อน และหลัง การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรณีที่ 2

สรุปผลความสามารถตามพัฒนาการก่อน และหลัง

พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

ก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนไม่สามารถควบคุมสมดุล และท่าทางในการเดินได้ หลังจาก ที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยให้กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของขา และลำตัว การฝึกควบคุมสมดุลการยืน และการเดิน โดยนักวิชาชีพ และการกระตุ้นให้นักเรียนเดิน ด้วยตนเอง ภายในเรือนนอน และห้องเรียน โดยการมีส่วนร่วม ของครูประจำเรือนนอน ครูประจำชั้น พบว่านักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน โดยการถ่ายน้ำหนักลงเท้าทั้งสองข้าง และเดินได้ถูก รูปแบบใกล้เคียงปกติ

พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก

ก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือที่ผิดแบบแผน หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกิจกรรมฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ เช่น การโยนรับ-ส่งบอล การต่อบล็อก การร้อยลูกปัด การตัดกระดาษ โดยนักวิชาชีพ และครูประจำวิชา และการให้นักเรียนฝึกคิด และแกะกระดุมเสื่อในชีวิตประจำวัน โดยครู และพี่เลี้ยงประจำเรือนนอน พบว่า หลังการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน

ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก

ก่อนฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้าง หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผ่านกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อลดอาการเกร็ง โดยนักสหวิชาชีพ พบว่านักเรียนมีอาการเกร็งลดลง สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

ปัญหาอื่น ๆ

นักเรียนได้รับการจัดหา และดูแลการใช้รถเข็น และวอคเกอร์ให้เหมาะสม และปลอดภัย โดยมีการอำนวยความสะดวกในการจัดหา และซ่อมแซมรถเข็น และวอคเกอร์ให้พร้อมใช้งานเสมอ

ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 3

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ ด.ช. ต้นทอง (นามสมมุติ) ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3

วัน/เดือน/ปีเกิด 12 กันยายน 2554 อายุ 9 ปี

ประเภทความพิการ บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

ลักษณะความพิการ อัมพาตครึ่งท่อน

2. ความสามารถก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2.1 พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว : นักเรียนไม่มีความสมดุล และท่าทางการนั่ง ยืน และเดิน

2.2 ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก : นักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้าง

2.3 การเคลื่อนไหวเพื่อป้องกันแผลกดทับ : นักเรียนเปลี่ยนท่าได้เล็กน้อย และทำได้บ่อย แต่สามารถขยับแขนขาได้อย่างเป็นอิสระ

2.4 ด้านอื่น ๆ : นักเรียนมีภาวะข้อเท้าบิด

เกณฑ์ในการประเมินระดับความสามารถตามจุดประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพมี ดังนี้

พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย

1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ

2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดแบบแผน

3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

ด้านระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก

0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย

1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ

2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดแบบแผน

3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

การเคลื่อนไหวเพื่อป้องกันแผลกดทับ

0 หมายถึง ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ ไม่สามารถขยับเปลี่ยนท่าหรือแขนขาได้ถ้าไม่มีคนช่วย

1 หมายถึง สามารถเปลี่ยนท่าหรือแขนขาได้เองเล็กน้อยเป็นบางครั้งแต่ไม่สามารถทำบ่อยหรือทำได้เองอย่างเป็นอิสระ

2 หมายถึง สามารถที่จะขยับเปลี่ยนท่าได้เล็กน้อย และทำได้บ่อยแต่สามารถขยับแขนขาได้อย่างเป็นอิสระ

3 หมายถึง ทำได้เองเป็นส่วนใหญ่ และบ่อยครั้งที่สามารถเปลี่ยนท่าได้เองโดยไม่ต้องมีคนช่วย

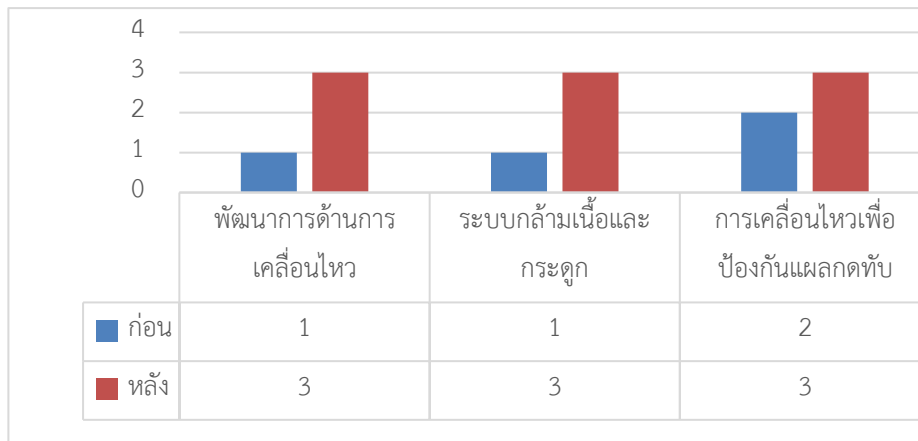

ตารางที่ 4.24 บันทึกผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 3

ชื่อ-สกุล ด.ช. ตันทอง (นามสมมุติ) **เพศ** ชาย **วันเดือนปีเกิด** 12 กันยายน 2554 **อายุ** 10 ปี

วันที่เริ่มต้นพัฒนา 16 พฤษภาคม 2563 **วันที่สิ้นสุดการพัฒนา** 15 พฤษภาคม 2564 **ใช้เวลา** 1 ปี

จุดประสงค์ในการพัฒนา	คะแนนก่อนพัฒนา	กิจกรรม และสื่อที่ใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ	ผู้รับผิดชอบ	ความสามารถหลังการพัฒนา	คะแนนหลังพัฒนา
พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว นักเรียนสามารถควบคุมความสมดุล และ ทำทางในการยืน และเดินได้	1	- กิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อเพิ่มความแข็งแรงของขา และลำตัว การฝึกควบคุมสมดุล - กิจกรรมย่นลงน้ำหนัก โดยใช้วอร์คเกอร์ ภายใน เรือนนอน และห้องเรียน	นักวิชาชีพ - ครูประจำเรือนนอน - ครูประจำชั้น	นักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน โดยการถ่ายน้ำหนักลงเท้าทั้งสองข้าง และเดินได้ถูกรูปแบบใกล้เคียงปกติ	3
ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก นักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้างลดลง	1	กิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อลดอาการเกร็ง	นักวิชาชีพ	นักเรียนมีอาการเกร็งลดลง สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น	3
การเคลื่อนไหว เพื่อป้องกันแผลกดทับนักเรียนสามารถเปลี่ยนท่าได้เองโดยไม่ต้องมีคนช่วย	2	- ให้ความรู้เรื่องแผลกดทับ และการป้องกันการเกิดแผลกดทับ - กระตุ้นเตือนให้นักเรียนเปลี่ยนท่าทางเพื่อป้องกันการเกิดแผลกดทับ	- นักวิชาชีพ - ผู้ปกครอง - ครูประจำเรือนนอน - ครูประจำชั้น	นักเรียนสามารถเปลี่ยนท่าได้เองโดยไม่ต้องมีคนช่วย	3
ปัญหาอื่น ๆ นักเรียนได้รับการผ่าตัดแก้ไขข้อเท้าที่ผิดปกติ		- การส่งต่อแพทย์เฉพาะทางเพื่อรับการผ่าตัดแก้ไขข้อเท้าที่ผิดปกติ	แพทย์เฉพาะทาง	นักเรียนได้รับการผ่าตัดแก้ไขข้อเท้าที่ผิดปกติ	

ภาพที่ 4.6 แผนภูมิแสดงความสามารถก่อน และหลัง การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรณีที่ 3

สรุปผลความสามารถตามพัฒนาการก่อน และหลัง

พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

ก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนไม่สามารถควบคุมสมดุล และท่าทางในการเดินได้ หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยให้กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของขา และลำตัว การฝึกควบคุมสมดุลการยืน และการเดิน โดยนักวิชาชีพ และการกระตุ้นให้นักเรียนเดินด้วยตนเอง ภายในเรือนนอน และห้องเรียน โดยการมีส่วนร่วม ของครูประจำเรือนนอน ครูประจำชั้น พบว่านักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน โดยการถ่ายน้ำหนักลงเท้าทั้งสองข้าง และเดินได้ถูกรูปแบบใกล้เคียงปกติ

ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก

ก่อนฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้าง หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผ่านกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อลดอาการเกร็ง โดยนักวิชาชีพ พบว่านักเรียนมีอาการเกร็งลดลง สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

การเคลื่อนไหวเพื่อป้องกันแผลกดทับ

ก่อนฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสามารถเปลี่ยนท่าทางได้เล็กน้อย และทำได้บ่อยในการป้องกันแผลกดทับแต่สามารถยับยั้งแขนขาได้อย่างเป็นอิสระ หลังจากที่ได้รับความรู้เรื่องแผลกดทับ และการป้องกันการเกิดแผลกดทับ ร่วมกับการกระตุ้นเตือนให้นักเรียนเปลี่ยนท่าทางเพื่อป้องกัน การเกิดแผลกดทับ โดยความร่วมมือของนักวิชาชีพ ผู้ปกครอง ครูประจำเรือนนอน และครูประจำชั้นพบว่านักเรียนสามารถเปลี่ยนท่าทางได้เองโดยไม่ต้องมีคนช่วย

ปัญหาอื่น ๆ

นักเรียนได้รับการส่งต่อเพื่อพบแพทย์เฉพาะทางเพื่อผ่าตัดแก้ไขการผิดรูปข้อข้อเท้า

ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 4

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ ด.ช. เม่น (นามสมมุติ) ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4

วัน/เดือน/ปีเกิด 7 กันยายน 2552 อายุ 11 ปี

ประเภทความพิการ บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

ลักษณะความพิการ สมองพิการ

2. ความสามารถก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2.1 พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว : นักเรียนไม่สามารถนักเรียนมีความสมดุล และท่าทางในการนั่ง ยืน และเดินได้

2.2 พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก : นักเรียนมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือที่ผิดปกติแบบแผน

2.3 ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก : นักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้าง

2.4 ด้านอื่น ๆ : นักเรียนมีความจำเป็นต้องใช้กายอุปกรณ์ คือ รองเท้าตัดเกณฑ์ในการประเมินระดับความสามารถตามจุดประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพมี ดังนี้

พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

- 0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย
- 1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ
- 2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดปกติแบบแผน
- 3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก

- 0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย
- 1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ
- 2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดปกติแบบแผน
- 3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

ด้านระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก

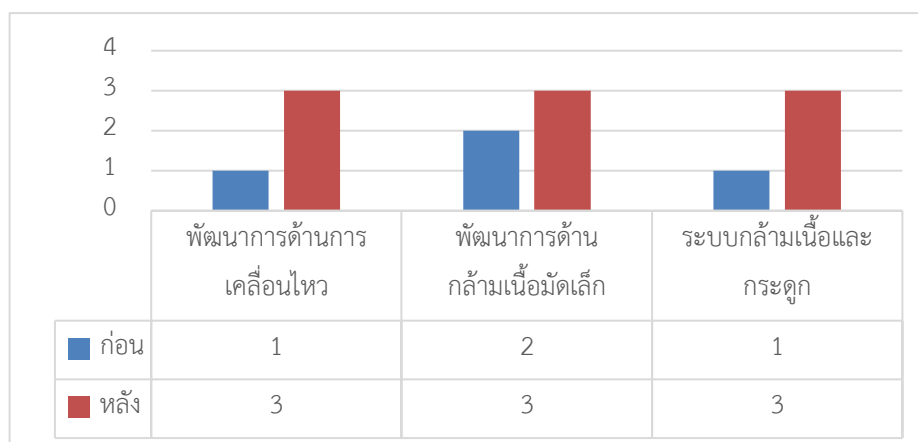
- 0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย
- 1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ
- 2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดปกติแบบแผน
- 3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

ตารางที่ 4.25 บันทึกผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 4

ชื่อ-สกุล ด.ช. เม่น (นามสมมุติ) **เพศ** ชาย **วันเดือนปีเกิด** 7 กันยายน 2552 **อายุ** 12 ปี

วันที่เริ่มต้นพัฒนา 16 พฤษภาคม 2563 **วันที่สิ้นสุดการพัฒนา** 15 พฤษภาคม 2564 **ใช้เวลา** 1 ปี

จุดประสงค์ในการพัฒนา	คะแนนก่อนพัฒนา	กิจกรรม และสื่อที่ใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ	ผู้รับผิดชอบ	ความสามารถหลังการพัฒนา	คะแนนหลังพัฒนา
พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว นักเรียนสามารถควบคุมความสมดุล และท่าทางในการยืนและเดินได้	1	- กิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อเพิ่มความแข็งแรงของขา และลำตัว การฝึกควบคุมสมดุล	นักวิชาชีพ	นักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน โดยการถ่ายน้ำหนักลงเท้าทั้งสองข้าง และเดินได้ถูกรูปแบบใกล้เคียงปกติ	3
		- กระตุ้นให้นักเรียนเดินด้วยตนเองในชีวิตประจำวัน ภายในเรือนนอน และห้องเรียน	- ครูประจำเรือนนอน - ครูประจำชั้น		
พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก นักเรียนมีพัฒนาการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ	2	กิจกรรมฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ เช่น การโยนรับ-ส่งบอล การตบลูก การร้อยลูกปัด การตัดกระดาษ	- นักวิชาชีพ - ครูประจำวิชา	นักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน	3
		การให้นักเรียนฝึกขีดและแกะกระดุมเสื่อในชีวิตประจำวัน	- ครู และพี่เลี้ยงประจำเรือนนอน		
ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก นักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้างลดลง	1	กิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อลดอาการเกร็ง	นักวิชาชีพ	นักเรียนมีอาการเกร็งลดลง สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น	3
ปัญหาอื่น ๆ การใช้งานกายอุปกรณ์ และการตัดรองเท้า		- การส่งต่อแพทย์เฉพาะทางเพื่อปรึกษาการใช้งาน และการตัดรองเท้า - แนะนำการใช้งานของรองเท้าให้	แพทย์เฉพาะทาง	นักเรียนได้รับรองเท้าตัดที่เหมาะสมกับสภาพความพิการ และรู้วิธีการใช้งานรองเท้าตัด	

ภาพที่ 4.7 แผนภูมิแสดงความสามารถก่อน และหลัง การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรณีที่ 4

สรุปผลความสามารถตามพัฒนาการก่อน และหลัง

พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

ก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนไม่สามารถควบคุมสมดุล และท่าทางในการเดินได้ หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยให้กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของขา และลำตัว การฝึกควบคุมสมดุลการยืน และการเดิน โดยนักวิชาชีพ และการกระตุ้นให้นักเรียนเดินด้วยตนเอง ภายในเรือนนอน และห้องเรียน โดยการมีส่วนร่วม ของครูประจำเรือนนอน ครูประจำชั้น พบว่านักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน โดยการถ่ายน้ำหนักลงเท้าทั้งสองข้าง และเดินได้ถูกรูปแบบใกล้เคียงปกติ

พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก

ก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนนักเรียนมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือที่ผิดปกติแบบแผน หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกิจกรรมฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ เช่น การโยนรับ-ส่งบอล การตบลูก การร้อยลูกปัด การตัดกระดาษ โดยนักวิชาชีพ และครูประจำวิชา และการให้นักเรียนฝึกติด และแกะกระดุมเสื้อในชีวิตประจำวัน โดยครู และ พี่เลี้ยงประจำเรือนนอน พบว่าหลังการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน

ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก

ก่อนฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้าง หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผ่านกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อลดอาการเกร็ง โดยนักวิชาชีพ พบว่านักเรียนมีอาการเกร็งลดลง สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

ปัญหาอื่น ๆ

นักเรียนได้รับการส่งต่อเพื่อพบแพทย์เฉพาะทางเพื่อปรึกษาการใช้งาน และการตัดรองเท้าให้เหมาะสมกับสภาพความพิการ

ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 5

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-สกุล นางสาว พริ้ม (นามสมมุติ) ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5

วัน/เดือน/ปีเกิด 11 มีนาคม 2547 อายุ 16 ปี

ประเภทความพิการ บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

ลักษณะความพิการ สมองพิการ

2. ความสามารถก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2.1 พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว : นักเรียนไม่มีความสมดุล และท่าทางในการยืน และเดิน

2.2 พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก : นักเรียนมีการควบคุมการทำงานของปากได้เป็นบางส่วน และเคลื่อนไหวปากไม่ราบเรียบ

2.3 ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก : นักเรียนมีอาการเกร็งมือ และของขาทั้งสองข้าง

2.4 ด้านอื่น ๆ : นักเรียนมีปัญหาด้านการพูดไม่ชัด ทำให้ไม่มีความมั่นใจในการสื่อสาร
เกณฑ์ในการประเมินระดับความสามารถตามจุดประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพมี ดังนี้

พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย

1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ

2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดแบบแผน

3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก (กล้ามเนื้อปาก)

0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย

1 หมายถึง ทำได้เป็นบางส่วน และเคลื่อนไหวปากไม่ราบเรียบ

2 หมายถึง ทำได้ โดยมีการเคลื่อนไหวปากไม่ราบเรียบ

3 หมายถึง โดยมีการเคลื่อนไหวปากราบเรียบ

ด้านระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก

0 หมายถึง ไม่สามารถทรงท่าหรือเคลื่อนไหวได้เลย

1 หมายถึง เริ่มต้นทำได้บางส่วน ยังไม่สำเร็จ

2 หมายถึง ทำได้สำเร็จ แต่ผิดแบบแผน

3 หมายถึง ทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน หรือใกล้เคียงปกติ

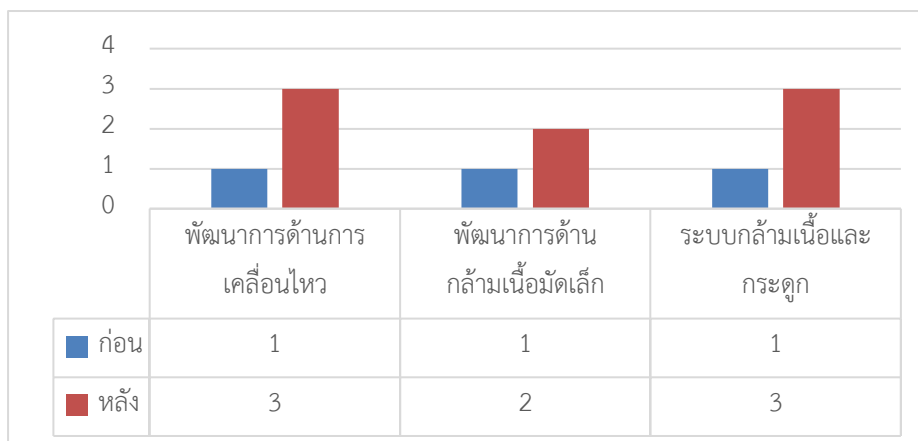
ตารางที่ 4.26 บันทึกผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น กรณีที่ 5

ชื่อ-สกุล นางสาว พร้ม (นามสมมุติ) **เพศ** หญิง **วันเดือนปีเกิด** 11 มีนาคม 2547 **อายุ** 17 ปี

วันที่เริ่มต้นพัฒนา 16 พฤษภาคม 2563 **วันที่สิ้นสุดการพัฒนา** 15 พฤษภาคม 2564 **ใช้เวลา** 1 ปี

จุดประสงค์ในการพัฒนา	คะแนนก่อนพัฒนา	กิจกรรม และสื่อที่ใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ	ผู้รับผิดชอบ	ความสามารถหลังการพัฒนา	คะแนนหลังพัฒนา
พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว นักเรียนมีความสมดุล และท่าทางในการยืนและเดินดีขึ้น	1	- กิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อเพิ่มความแข็งแรงของขา และลำตัว การฝึกควบคุมสมดุล - กระตุ้นให้นักเรียนเดินด้วยตนเองในชีวิตประจำวัน ภายในเรือนนอน และห้องเรียน	นักวิชาชีพ - ครูประจำเรือนนอน - ครูประจำชั้น	นักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน โดยการถ่ายน้ำหนักลงเท้าทั้งสองข้าง และเดินได้ถูกรูปแบบใกล้เคียงปกติ	3
พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อต่อนักเรียนมีการเคลื่อนไหวของปากราบเรียบเพิ่มขึ้น	1	กิจกรรมการบริหารกล้ามเนื้อรอบปาก และการควบคุมกล้ามเนื้อรอบปาก	- นักวิชาชีพ	นักเรียนสามารถควบคุมกล้ามเนื้อปากได้ โดยมีการเคลื่อนไหวปากไม่ราบเรียบ	2
ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก นักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้างลดลง	1	กิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อลดอาการเกร็งของแขน และขา การกระตุ้นให้นักเรียนใช้มือในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน	นักวิชาชีพ - ครูประจำเรือนนอน - ครูประจำชั้น	นักเรียนมีอาการเกร็งลดลง สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น	3
ปัญหาอื่น ๆ นักเรียนได้รับการฝึกพูด และการสื่อสาร		- การฝึกพูดคำศัพท์พื้นฐาน - การให้โอกาสพูดในชั้นเรียน และเรือนนอน	นักวิชาชีพ ครูประจำชั้น และประจำวิชา	นักเรียนได้รับนักเรียนได้รับการฝึกพูด และสามารถสื่อสารกับผู้อื่นมากขึ้น	

ภาพที่ 4.8 แผนภูมิแสดงความสามารถก่อน และหลัง การรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรณีที่ 5

สรุปผลความสามารถตามพัฒนาการก่อน และหลัง

พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

ก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนไม่สามารถควบคุมสมดุล และท่าทางในการเดินได้ หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยให้กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของขา และลำตัว การฝึกควบคุมสมดุลการยืน และการเดิน โดยนักวิชาชีพ และการกระตุ้นให้นักเรียนเดิน ด้วยตนเอง ภายในเรือนนอน และห้องเรียน โดยการมีส่วนร่วม ของครูประจำเรือนนอน ครูประจำชั้น พบว่านักเรียนสามารถทำได้สำเร็จ ถูกแบบแผน โดยการถ่ายน้ำหนักลงเท้าทั้งสองข้าง และเดินได้ถูกรูปแบบใกล้เคียงปกติ

พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก

ก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนมีการควบคุมการทำงานของปากได้เป็นบางส่วน และเคลื่อนไหวปากไม่ราบเรียบ หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผ่านกิจกรรมการบริหารกล้ามเนื้อรอบปาก และการควบคุมกล้ามเนื้อรอบปาก โดยนักวิชาชีพ พบว่านักเรียนสามารถควบคุมกล้ามเนื้อปากได้ โดยมีการเคลื่อนไหวปากไม่ราบเรียบ

ระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก

ก่อนฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมีอาการเกร็งของขาทั้งสองข้าง หลังจากที่ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผ่านกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อลดอาการเกร็ง โดยนักสหวิชาชีพ และการกระตุ้นให้นักเรียนใช้มือในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน การพบว่านักเรียนมีอาการเกร็งลดลง สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

ปัญหาอื่น ๆ

นักเรียนได้รับการฝึกพูดคำศัพท์พื้นฐาน และการให้ออกาสพูดในชั้นเรียน และเรือนนอน โดยนักวิชาชีพ ครูประจำชั้น และประจำวิชา พบว่ามีความมั่นใจในสื่อสารกับผู้อื่นมากขึ้น

4.3.3 สรุปผลความพึงพอใจที่มีต่อการทดลองใช้คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ผู้วิจัยสรุปผลความพึงพอใจที่มีต่อการทดลองใช้คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีรายละเอียดดังนี้ การศึกษาความพึงพอใจผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 90 คน แสดงจำนวน และร้อยละ แสดงดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.27 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (N=90)

ข้อ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1	ตำแหน่ง		
	- ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ	4	4.44
	- ครู	37	41.11
	- บุคลากร	8	8.89
	- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	8	8.89
	- ผู้ปกครอง	30	33.34
	- ผู้แทนจากหน่วยงานฟื้นฟูสมรรถภาพ	3	3.34
2	เพศ		
	- ชาย	29	32.23
	- หญิง	61	67.78
3	อายุ		
	- 20 – 29 ปี	18	20.00
	- 30 – 39 ปี	27	30.00
	- 40 – 49 ปี	26	28.89
	- 50 – 59 ปี	19	21.12
4	วุฒิการศึกษา		
	- ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	33.34
	- ปริญญาตรี	35	38.89
	- ปริญญาโท	21	23.34
	- ปริญญาเอก	4	4.45

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนจากหน่วยงานฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งหมด จำนวน 90 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นครู คิดเป็นร้อยละ 41.11 ระดับการศึกษา พบว่า มีวุฒิมัธยมศึกษา ปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 38.89 พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 67.78 ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 30–39 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00

ผลการศึกษาคความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับผล การใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่น ซึ่งได้ศึกษาตามประเด็นของการบริหารโดยการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ โดยมีองค์ประกอบกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & assessment) 2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan: IRP) 3) กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) 4) การประเมินซ้ำ (Repeated measurements) 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision) 6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting) ผลปรากฏแสดงดังตารางที่ 4.27– 4.33

ตารางที่ 4.28 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่นของการมีส่วนร่วมใน องค์ประกอบการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน 6 ขั้นตอน โดยภาพรวม

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
การมีส่วนร่วมในองค์ประกอบการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน มี 6 ขั้นตอน				
1	การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน	4.73	0.42	มากที่สุด
2	การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล	4.72	0.44	มากที่สุด
3	กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.59	0.50	มากที่สุด
4	การประเมินซ้ำ	4.64	0.48	มากที่สุด
5	การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน	4.69	0.44	มากที่สุด
6	การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.57	0.54	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.66	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.28 ผลระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมในองค์ประกอบการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน มี 6 ขั้นตอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66, \sigma = 0.47$) และพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการคัดกรอง และการประเมินนักเรียน ($\mu = 4.73, \sigma = 0.42$) รองลงมา คือ การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล ($\mu = 4.72, \sigma = 0.44$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ($\mu = 4.57, \sigma = 0.47$)

ตารางที่ 4.29 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ขององค์ประกอบที่ 1 การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
องค์ประกอบที่ 1 การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน				
การมีส่วนร่วมในการวางแผน				
1	การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลด้านความพิการ สภาพความรุนแรง ลักษณะความพิการ ครอบครัว และการรับบริการสื่ออุปกรณ์	4.81	0.39	มากที่สุด
2	การมีส่วนร่วมในการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสอดคล้องกับลักษณะอาการ และความรุนแรง	4.87	0.34	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ				
3	การมีส่วนร่วมในการคัดกรองประเภทความพิการเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ตรงกับสภาพความบกพร่องที่แท้จริง	4.43	0.50	มาก
4	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแบบคัดกรอง แบบประเมินนักเรียน และวิธีการที่เหมาะสม และครอบคลุมกับความพิการทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	4.76	0.43	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
5	การมีส่วนร่วมในการสรุปผลการคัดกรองนักเรียน สอดคล้องกับลักษณะอาการ และความรุนแรง	4.83	0.37	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข				
6	การมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อปรับปรุงขั้นตอนการวางแผน	4.73	0.44	มากที่สุด
7	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขข้อมูล ในการคัดกรองนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นรายบุคคล	4.74	0.44	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์				
8	นักเรียน และผู้ปกครองยอมรับในผลการคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับลักษณะอาการ และความรุนแรง	4.70	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.73	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.29 ผลระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมในองค์ประกอบที่ 1 การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.42$) และพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินการข้อ 3 การมีส่วนร่วมในการคัดกรองประเภทความพิการเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ตรงกับสภาพความบกพร่องที่แท้จริง ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการมีส่วนร่วมในการวางแผนข้อ 2 การมีส่วนร่วมในการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสอดคล้องกับลักษณะอาการ และความรุนแรง ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.34$) รองลงมา คือการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ข้อ 5 การมีส่วนร่วมในการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับลักษณะอาการ และความรุนแรง ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.30 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมใน องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล				
การมีส่วนร่วมในการวางแผน				
9	การร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นรายบุคคล	4.64	0.48	มากที่สุด
10	การร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนรายบุคคล และความต้องการของผู้ปกครอง	4.66	0.48	มากที่สุด
11	การร่วมในการวางแผนกำหนดจำนวนครู และบุคลากร สำหรับการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.73	0.44	
12	การร่วมในการวางแผนการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยมีสื่ออุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาช่วยให้พัฒนาการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.70	0.46	
13	การร่วมวางแผนการส่งต่อแพทย์ เพื่อผ่าตัด รัยยา หรือ รัยกายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม และการใช้สื่อ อุปกรณ์ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสม	4.47	0.50	
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ				
14	นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดภาระงานในกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคลอย่างชัดเจน	4.73	0.44	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
15	มีการประสานเครือข่ายความร่วมมือทั้งโรงพยาบาล หน่วยงานสาธารณสุข และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำให้นักเรียนได้รับบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.76	0.43	มากที่สุด
16	มีการระบุประเด็นปัญหา และข้อก้ำจัดในการทำกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการโดยใช้สื่อ อุปกรณ์กิจกรรมที่เหมาะสม และตรงตามประเภทลักษณะบกพร่องเป็นรายบุคคล	4.78	0.42	มาก
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
17	การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบรายละเอียดในแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคลก่อนนำไปใช้จริง	4.78	0.42	มากที่สุด
18	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคลก่อนนำไปใช้จริง	4.73	0.44	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข				
19	มีการระบุประเด็นปัญหา และข้อก้ำจัดในการทำกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการโดยใช้สื่อ อุปกรณ์กิจกรรมที่เหมาะสม และตรงตามประเภทลักษณะบกพร่องเป็นรายบุคคล	4.76	0.43	มากที่สุด
20	การให้ความสำคัญกับการบันทึกข้อมูล ในการปรับปรุงแก้ไขแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม	4.78	0.42	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์				
21	บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลของนักเรียนรายบุคคล มีความจำเป็น และนักเรียนทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุด	4.79	0.41	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.72	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.30 ผลระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมในองค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.44$) และพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการวางแผน ข้อ 13 การร่วมวางแผนการส่งต่อแพทย์ เพื่อผ่าตัด ระบาย หรือ ระบายอุปกรณเสริม กายอุปกรณเทียม และการใช้สื่ออุปกรณ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสม ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ข้อ 21 บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลของนักเรียนรายบุคคล มีความจำเป็น และนักเรียนทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.41$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ข้อ 16 มีการระบุประเด็นปัญหา และข้อจำกัดในการทำกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการโดยใช้สื่อ อุปกรณกิจกรรมที่เหมาะสม และตรงตามประเภทลักษณะบกพร่องเป็นรายบุคคล ,การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ข้อ 17 การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบรายละเอียดในแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคลก่อนนำไปใช้จริง และการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข ข้อ 20 การให้ความสำคัญกับการบันทึกข้อมูล ในการปรับปรุงแก้ไขแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.31 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมในองค์ประกอบที่ 3 การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน				
การมีส่วนร่วมในการวางแผน				
22	ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยง เด็กพิการคนงาน ชุมชน และเครือข่าย มีส่วนร่วมกับนักสหวิชาชีพในการเตรียมการก่อนดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.77	0.43	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
23	มีการสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนในขั้นตอนของกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างถ่องแท้ชัดเจน	4.56	0.50	มากที่สุด
24	การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ อาคาร ห้องฝึกทักษะสำหรับการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	4.83	0.37	มากที่สุด
25	การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมการส่งต่อแพทย์เพื่อผ่าตัด รับประทาน หรือ รับประทานอุปกรณ์เสริม ภายอุปกรณ์เทียม และการใช้สื่อ อุปกรณ์ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่เหมาะสม	4.48	0.50	มาก
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ				
26	ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยง เด็กพิการ ชุมชน และเครือข่าย มีส่วนร่วมกับนักวิชาชีพในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.58	0.50	มากที่สุด
27	การส่งต่อแพทย์ เพื่อผ่าตัด รับประทาน หรือ รับประทานอุปกรณ์เสริม ภายอุปกรณ์เทียม	4.57	0.50	มากที่สุด
28	การประเมินชี้ระหว่างกาให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ตามกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน	4.46	0.50	มาก
29	การนำผลการประเมินเข้ามาปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม โดยมีการร่วมตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทบทวนแผนการให้บริการ และปรับปรุงแผนการให้บริการให้มีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.56	0.54	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
30	การนิเทศ กำกับ ติดตาม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และความเหมาะสม	4.71	0.46	มากที่สุด
31	การสะท้อนปัญหาให้ผู้ปฏิบัติทราบ และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้ดำเนินการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.68	0.52	มากที่สุด
32	การให้คำแนะนำช่วยเหลือ การใช้อุปกรณ์ช่วย และอุปกรณ์เสริมที่เหมาะสมกับลักษณะอาการความบกพร่อง และความต้องการจำเป็นของนักเรียน	4.57	0.54	มากที่สุด
33	การบันทึกข้อมูลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนเป็นปัจจุบัน และอย่างเป็นระบบ โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	4.59	0.52	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
34	การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามสภาพสภาพความรุนแรงของลักษณะอาการของนักเรียนรายบุคคล	4.83	0.37	มากที่สุด
35	มีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงาน บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ ได้ประชุมพูดคุยเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน	4.49	0.52	มาก
36	การมีส่วนร่วมในการบันทึกข้อมูลการฟื้นฟู และรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ	4.44	0.58	มาก
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข				
37	การมีส่วนร่วมในการประชุมหาวิธีการแก้ปัญหา จากสรุปผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการ	4.47	0.60	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์			
38	การสรุปผลจัดทำรายงานการดำเนินงานเป็นรายบุคคลให้แก่ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ	4.43	0.52	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.59	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.31 ผลระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมในองค์ประกอบที่ 3 การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59, \sigma = 0.50$) และพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน ข้อ 24 การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ อาคาร ห้องฝึกทักษะสำหรับการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ข้อ 34 การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามสภาพสภาพความรุนแรงของลักษณะอาการของนักเรียนรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 4.83, \sigma = 0.37$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน ข้อ 22 ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยงเด็กพิการคนงาน ชุมชน และเครือข่าย มีส่วนร่วมกับนักสหวิชาชีพในการเตรียมการก่อนดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 4.77, \sigma = 0.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ข้อ 38 การสรุปผลจัดทำรายงานการดำเนินงานเป็นรายบุคคลให้แก่ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 4.43, \sigma = 0.52$)

ตารางที่ 4.32 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมใน องค์ประกอบที่ 4 การประเมินซ้ำ

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
องค์ประกอบที่ 4 การประเมินซ้ำ				
การมีส่วนร่วมในการวางแผน				
39	มีการเข้าร่วมประชุมในการวางแผนการประเมินซ้ำ	4.57	0.54	มากที่สุด
40	การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดระยะเวลา และ ขั้นตอนการของการประเมินซ้ำ	4.52	0.55	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ				
41	มีส่วนร่วมดำเนินการประเมินซ้ำระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนตามกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และต่อเนื่อง	4.60	0.49	มากที่สุด
42	มีส่วนร่วมดำเนินการประเมินซ้ำระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนตามขั้นตอนอย่างละเอียด	4.67	0.47	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
43	มีการเข้าร่วมประชุมในการสะท้อนผล และแสดงความคิดเห็นในการประเมินซ้ำ	4.49	0.55	มาก
44	การนำผลการประเมินซ้ำมาปรับแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม	4.56	0.54	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุง				
45	ร่วมประชุม เสนอวิธีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาจากการประเมินซ้ำ	4.57	0.50	มากที่สุด
46	การสรุปรายงานความก้าวหน้าของการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และผลการประเมินซ้ำ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพครั้งต่อไป	4.76	0.43	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์				
47	มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ และยอมรับในผลของการประเมินซ้ำ	4.83	0.37	มากที่สุด
48	มีส่วนร่วม และเห็นความสำคัญของการประเมินซ้ำ	4.88	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.64	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.32 ผลระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมในองค์ประกอบที่ 4 การประเมินซ้ำโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ข้อ 48 คือ การมีส่วนร่วม และเห็นความสำคัญของการประเมินซ้ำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.33$) รองลงมา การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ข้อ 47 คือ การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ และยอมรับในผลของการประเมินซ้ำ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.37$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ข้อ 43 มีการเข้าร่วมประชุมในการสะท้อนผล และแสดงความคิดเห็นในการประเมินซ้ำค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.55$)

ตารางที่ 4.33 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมในองค์ประกอบที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน				
การมีส่วนร่วมในการวางแผน				
49	การมีส่วนร่วมในการวางแผนให้ความรู้ การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนชัดเจน เป็นระบบ	4.89	0.32	มากที่สุด
50	การมีส่วนร่วมในการวางแผนออกแบบเครื่องมือการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.89	0.32	มากที่สุด
51	การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.90	0.30	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ				
52	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโดยให้ปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในแผนการฟื้นฟูอย่างสม่ำเสมอ และความเหมาะสม	4.74	0.44	มากที่สุด
53	การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผน	4.74	0.44	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
54	การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.60	0.49	มากที่สุด
55	การมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้ดำเนินการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	4.52	0.50	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข				
56	การมีส่วนร่วมในการนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไข	4.54	0.52	มากที่สุด
57	การมีส่วนร่วมในการสรุปผล และจัดทำรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างเป็นระบบ	4.52	0.57	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์			
58	ผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงาน	4.58	0.50	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.69	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.33 ผลระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมในองค์ประกอบที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.44$) และเมื่อพิจารณาพบว่า ทุกข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน ข้อ 51 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.90$, $\sigma = 0.30$) รองลงมา การมีส่วนร่วมในการวางแผน ข้อ 49 การมีส่วนร่วมในการวางแผนให้ความรู้ การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนชัดเจน เป็นระบบ และข้อ 50 การมีส่วนร่วม ในการวางแผนออกแบบเครื่องมือการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.32$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 ผลการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมใน
องค์ประกอบที่ 6 การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
องค์ประกอบที่ 6 การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน				
การมีส่วนร่วมในการวางแผน				
59	มีส่วนร่วมในการวางแผนการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนชัดเจน เป็นระบบ	4.52	0.58	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ				
60	เข้าร่วมประชุมเพื่อสรุปข้อมูลผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล ถูกต้อง ครบถ้วน	4.53	0.54	มากที่สุด
61	ร่วมการวิเคราะห์ข้อมูลผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล	4.62	0.51	มากที่สุด
62	ร่วมการจัดทำสารสนเทศข้อมูลผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล และการสรุปรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.60	0.51	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
63	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูลการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล	4.56	0.52	มากที่สุด
64	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดทำสารสนเทศการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล	4.54	0.50	มากที่สุด
65	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการสรุปรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.59	0.49	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข				
66	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข แก้ปัญหาการสรุปรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน	4.51	0.59	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์				
67	บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าเวลาที่เสียไปในการดำเนินงานกับผลที่ได้รับมีความคุ้มค่า และนักเรียนทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุด	4.53	0.54	มากที่สุด
68	บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่ารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นมีความเหมาะสม	4.62	0.55	มากที่สุด
69	บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีคุณภาพ	4.61	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.57	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.34 ผลระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของการมีส่วนร่วมในองค์ประกอบที่ 6 การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 57$, $\sigma = 0.54$) และเมื่อพิจารณาพบว่า ทุกข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ข้อ 61 ร่วมการวิเคราะห์ข้อมูลผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.51$) รองลงมา การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ข้อ 68 บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่ารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.55$) ตามลำดับ

4.4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

4.4.1 การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การประเมินผลคุณภาพตามมาตรฐานของรูปแบบฯหลังจากการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นในสถานการณ์จริง โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบไปใช้ในด้านคุณภาพตามมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม ตามแบบมาตรฐานการประเมินของ McMillan and Schumacher (2001) เพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคข้อเสนอนะอะไรบ้าง ผู้วิจัยกำหนดการตรวจสอบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้มาจากการพิจารณาเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 13 คน ในประเด็นมาตรฐาน 2 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

4.4.1.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์กลุ่ม

4.4.1.2 สร้างความเข้าใจ และชี้แจงวัตถุประสงค์ในการประเมินผลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบไปใช้

4.4.1.3 ดำเนินการสอบถาม และการสัมภาษณ์กลุ่ม เป็นการประเมินผลคุณภาพตามมาตรฐานของรูปแบบฯหลังจากการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นในสถานการณ์จริงของผู้ทรงคุณวุฒิ มีผลปรากฏดังตารางที่ 4.34-4.26

ตารางที่ 4.35 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ (N=13)

ข้อ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	- ชาย	7	53.85
	- หญิง	6	46.15
2	อายุ		
	- ต่ำกว่า 35 ปี	1	7.70
	- 35 – 50 ปี	4	30.77
	- มากกว่า 50 ปี	8	61.53
3	วุฒิการศึกษา		
	- ปริญญาโท	8	61.53
	- ปริญญาเอก	5	38.47
4	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง		
	- 5 – 10 ปี	1	7.70
	- มากกว่า 10 ปี	12	92.31

จากตารางที่ 4.35 พบว่า สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเพศชายจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 และเป็นเพศหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 51–60 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 61.53 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 61.53 และระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 38.47 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 10–20 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 5-10 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70

ตารางที่ 4.36 สรุปการประเมินมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์
ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม

รายการ	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
1. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards)	4.77	0.35	มากที่สุด
2. มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards)	4.72	0.46	มากที่สุด
รวม	4.75	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.36 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดลำดับแรก คือ ด้านมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.35$) รองลงมาคือ ด้านด้านความเป็นประโยชน์ ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.46$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 สรุปการประเมินมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์
รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มาตรฐานด้านความเป็นไปได้

รายการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบ	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
1. รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ รวมทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาที่มีลักษณะเดียวกัน	4.92	0.28	มากที่สุด
2. รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายไม่ยุ่งยาก	4.85	0.38	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

รายการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบ	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
3. รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบมีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลการดำเนินงานให้เกิดความคุ้มค่าต่อการบริหารสถานศึกษา	4.62	0.51	มากที่สุด
4. รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะมีการยอมรับตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.77	0.44	มากที่สุด
5. รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่มีความเป็นไปได้ที่จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน	4.69	0.48	มากที่สุด
รวม	4.75	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.37 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ลำดับสูงสุด คือ รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ รวมทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาที่มีลักษณะเดียวกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.92$, $\sigma = 0.28$) รองลงมาคือ รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายไม่ยุ่งยาก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.38$) และข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

เป็นรูปแบบมีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลการดำเนินงานให้เกิดความคุ้มค่าต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.51$)

ตารางที่ 4.38 สรุปการประเมินมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์

รายการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ	ระดับการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
1. รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของผู้บริหาร ครู นักเรียน โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง	4.85	0.38	มากที่สุด
2. รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้	4.62	0.51	มากที่สุด
3. รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการเป็นมาตรฐานในการประเมินคุณภาพการศึกษา	4.77	0.44	มากที่สุด
4. รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่ส่งเสริมการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าในการบริหารสถานศึกษา	4.69	0.48	มากที่สุด
5. รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในสถานศึกษาได้	4.69	0.48	มากที่สุด
รวม	4.72	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.38 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าสูงสุด คือ รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ของผู้บริหาร ครู นักเรียน โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.38$) รองลงมา คือ รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการเป็นมาตรฐานในการประเมินคุณภาพการศึกษา ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.48$) และข้อต่ำสุด คือ รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.51$)

ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยการนำเสนอผลการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จากการใช้จริง โดยการสนทนากลุ่มจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อยืนยันประสิทธิภาพของรูปแบบกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในกระบวนการดำเนินงานของ 2 ขั้นตอน ใน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan: IRP) และ ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.39 สรุปสาระสำคัญของกระบวนการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ขั้นตอน	วิธีปฏิบัติ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2. การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan : IRP)	- การวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล เป็นองค์รวม โดยนำผลการคัดกรอง และ ประเมินมาวางแผนดำเนินการ - การระบุปัญหา จุดที่ควรพัฒนา ในแต่ละด้าน อย่างชัดเจน ครอบคลุม และระบุเป้าหมายที่เหมาะสมตามมาตรฐานหลักวิชาการ	- กำหนดระยะเวลาในการฟื้นฟูสมรรถภาพแต่ละจุดของนักเรียนแต่ละคนให้ชัดเจน

(ต่อ)

ตารางที่ 4.39 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีปฏิบัติ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล - การวางแผนการใช้สื่อ อุปกรณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสม และวางแผนการส่งต่อแพทย์เพื่อผ่าตัด รับประทาน หรือรับกาย อุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม- ทบทวน ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคล เพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และการบันทึกแผนอย่างเป็นทางการ 	
<p>3. การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ให้การฟื้นฟูสมรรถภาพ ตามปัญหา และความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนอย่างมีคุณภาพ และปลอดภัย - ให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในระดับความเข้มข้นที่เหมาะสมกับระดับความรุนแรง สภาพความพิการของนักเรียนบนพื้นฐานของมาตรฐานหลักทางวิชาการ - การให้ข้อมูล ความรู้ การฝึกทักษะตามปัญหาให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยงเด็กพิการ คนงาน ชุมชน และเครือข่ายที่มีส่วนร่วมกับนักวิชาชีพในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน - การส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงอุปกรณ์ช่วย อุปกรณ์เสริมที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็น 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้มีการบันทึกกิจกรรม อุปสรรค ปัญหา การใช้ อุปกรณ์เสริม หรือกาย อุปกรณ์ และผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนแต่ละคนอย่างละเอียด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 2) พัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และ 4) ประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed-Methods Research) ดำเนินการวิจัย 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังต่อไปนี้

5.1 สรุป

จากการดำเนินการวิจัย ทั้ง 4 ระยะ สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

5.1.1 สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

5.1.1.1 จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย แนวคิด หลักการการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

5.1.1.2 จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยการสอบถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มี

ความคิดเห็นต่อการบริหารงานในด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินการในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.50, \sigma = 0.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.56, \sigma = 0.59$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.53, \sigma = 0.57$) และด้านที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.44, \sigma = 0.60$) ตามลำดับ จากการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02, \sigma = 0.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.15, \sigma = 0.53$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12, \sigma = 0.53$) และด้านที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.88, \sigma = 0.52$) ตามลำดับ และจากการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวม มีค่ามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยเท่ากับ 0.61 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเท่ากับ (0.67) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ (0.63) และด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ (0.62) ตามลำดับ

5.1.2 การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

5.1.2.1 การศึกษาผลการเทียบเคียงการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน จากการศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกันนั้น จึงเห็นว่าโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นในการดำเนินการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ควรสร้างการมีส่วนร่วมในการคัดกรองและการประเมินนักเรียน และสร้างความตระหนักให้แก่ผู้ปกครองได้ทราบถึงรายละเอียดการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ในภาพรวมก่อน และการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล ดำเนินการตามแผนอย่างสม่ำเสมอเนื่องควรมีการประสานเครือข่ายทั้งผู้ปกครอง ครู บุคลากร นักวิชาชีพ แพทย์ โรงพยาบาล ชุมชน สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ การมี

ส่วนร่วมในการทบทวนแผนโดยกระบวนการประเมินซ้ำ ควรมีการนิเทศ ติดตาม และสุดท้ายคือ ควรมีการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ ในหลายรูปแบบ

5.1.2.2 จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สรุปได้องค์ประกอบด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การคัดกรองและการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) 2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP : Individualize Rehabilitation Plan) 3) การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) 4) การประเมินซ้ำ (Reassessment) 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน 6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting)

5.1.2.3 การยกร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบของการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สอดคล้องกัน และได้องค์ประกอบของการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การคัดกรองและการประเมินนักเรียน 2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล 3) การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล 4) การประเมินซ้ำ 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน 6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ

5.1.2.4 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับแรก คือ ด้านความถูกต้องครอบคลุม ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.51$) รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.49$) ตามลำดับ

5.1.2.3 การสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ผู้วิจัยนำข้อมูลสารสนเทศจากผลการศึกษาในการดำเนินการมาจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มากำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และนำร่างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ตรวจสอบวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index: IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ตั้งแต่ 0.8-1.00 จากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามกระบวนการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

5.1.2.5 การประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องครอบคลุมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดลำดับแรก คือ ด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.47$) รองลงมาคือ ด้านความถูกต้องครอบคลุม ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.47$) ตามลำดับ มีข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบและปรับปรุงคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ 1) เขียนหลักการในคู่มือการใช้รูปแบบฯให้สอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรม 2) ควรใช้ภาษาที่คงที่ 3) ปรับหลักการให้สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีที่นำไปใช้ 4) ปรับการเขียนวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ไม่ต้องเขียนรายละเอียดมากเกินไป 5) การวัดและประเมินผล ภาษาที่ใช้และวิธีเขียนระบุการวัดให้ชัดเจน จากข้อเสนอแนะดังกล่าวผู้วิจัยได้ปรับปรุงคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยภาพรวมผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่ารูปแบบและคู่มือการใช้การบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีคุณภาพตามมาตรฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยได้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานก่อนนำไปทดลองใช้

5.1.3 ผลการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

5.1.3.1 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 พบว่า ครูผู้สอนทุกคน มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน ในภาพรวมของการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน อยู่ในคุณภาพระดับดี แต่ยังมีรูปแบบการฟื้นฟูบางส่วนที่ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

5.1.3.2 จากการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการโดยใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า นักเรียน

มีผลการฟื้นฟูสมรรถภาพในระดับที่สูงขึ้นหลังจากใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพในการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างอิสระดีขึ้น และสามารถเรียนรู้ได้อย่างเป็นปกติ

5.1.3.3 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนจากหน่วยงานฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.47$) และพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการคัดกรองและการประเมินนักเรียน ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.42$) รองลงมา คือ การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.44$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.47$)

5.1.4 การประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

5.1.4.1 การประเมินผลคุณภาพตามมาตรฐานของรูปแบบฯหลังจากการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นในสถานการณ์จริง พบว่า ภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดลำดับแรก คือ ด้านมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.35$) รองลงมาคือ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.46$) ตามลำดับ และจากการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยการนำเสนอผลการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จากการใช้จริงเพื่อยืนยันประสิทธิภาพของของรูปแบบ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในกระบวนการดำเนินงานของ 2 ขั้นตอน ใน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan: IRP) และขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation)

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

จากการศึกษาสภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า มีการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นนั้น เป็นการดำเนินงานที่ยังไม่สนองตอบความต้องการจำเป็นของนักเรียนรายบุคคล และยังพบว่าความไม่สม่ำเสมอ ความไม่ต่อเนื่องของการเข้ารับบริการฝึก เป็นสาเหตุหนึ่งทำให้การส่งเสริมพัฒนาสมรรถภาพ และบำบัดฟื้นฟูสภาพของร่างกายนักเรียนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะเรียนรู้ได้อย่างปกติ นับเป็นอุปสรรคต่อการรับบริการด้านการจัดการศึกษา จึงทำให้กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ทั้งนี้หากผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับนักวิชาชีพมากขึ้นแล้วจะส่งผลต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เกิดประสิทธิผลมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ อโนชา ทศนาธนะชัย (2551) วรรณรัตน์ ลาวัณ (2549) และนริสา วงศ์พนารักษ์, ศิรินาถ ตงศิริ และบังอร กุมพล (2557) ที่พบว่า กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพจะเกิดประสิทธิผลได้นั้น จะต้องให้ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และต้องสร้างเจตคติให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน

จากการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในทุกด้าน มีระดับความต้องการปฏิบัติในระดับมาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคล การนำผลการประเมินเข้ามาปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล ตามความเหมาะสม โดยมีการร่วมตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทบทวนแผนการให้บริการและปรับปรุงแผนการให้บริการให้มีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล และการสร้างความตระหนักด้านการดำเนินการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนแก่ครู บุคลากร ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับรัชณี สรรเสริญ และคณะ (2553) พบว่า หน่วยบริการระดับปฐมภูมิส่วนใหญ่จัดระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานดำเนินการปรับปรุงเครือข่ายการดูแลสุขภาพ และการให้บริการการส่งต่อทางการแพทย์ เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพ และป้องกันความพิการโดยหน่วยบริการปฐมภูมิเริ่มดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการรวมถึงการบูรณาการแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาสุขภาพชุมชน เช่น การสนับสนุนทุน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน การระดมคนพิการ ครอบครัว และสมาชิก

ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพมากขึ้น ตลอดจนการฟื้นฟูสมรรถภาพตามความต้องการของคนพิการเป็นฐาน แต่อย่างไรก็ตามบุคลากรทางสุขภาพยังได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และความชำนาญเฉพาะทาง ตลอดจนการสนับสนุนอำนาจความสะดวกอย่างจำกัด ส่วนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนมีบทบาทเป็นพันธมิตรและร่วมดำเนินงานการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในระดับปานกลาง ดังนั้นเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในหน่วยบริการปฐมภูมิมีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญและลงทุนทั้งการส่งเสริมความรู้และพัฒนาทักษะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายการสร้างควมมีน้ำใจในระบบสนับสนุน การดำเนินงานการใช้เครือข่ายที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาความร่วมมืออย่างเป็นทางการระหว่างบุคลากรทางสุขภาพ ชุมชนคนพิการ และครอบครัวอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นการส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้คู่มือการใช้รูปแบบรูปแบบการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และองค์ประกอบการดำเนินงานการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย

5.2.2.1 การคัดกรอง และการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) เป็นการประเมินแรกรับจากการรวบรวมข้อมูลทั่วไป และข้อมูลความพิการโดยทีมนักวิชาชีพ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับระดับความรุนแรง และสภาพความพิการของนักเรียนแต่ละราย ประกอบด้วยการซักประวัติด้วยแบบซักประวัติ การตรวจร่างกายด้วยแบบตรวจร่างกาย และแบบประเมินระดับความสามารถการสังเกตความรุนแรงของสภาพความพิการ และภาวะแทรกซ้อนด้วยแบบสังเกตความรุนแรง และแบบสำรวจภาวะแทรกซ้อนที่นักเรียนมีอยู่ในปัจจุบัน การทดสอบความสามารถในการเคลื่อนไหว เคลื่อนย้ายตนเองและความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยแบบทดสอบความสามารถในการเคลื่อนไหว เคลื่อนย้ายตนเองและการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ระดับความสามารถในการรับรู้ รวมทั้งความสามารถในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยแบบทดสอบความสามารถทางด้านวิชาการ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ตั้งเป้าหมายและระยะเวลาในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพ และเพื่อให้สามารถระบุความเสี่ยง ข้อจำกัด ข้อควรระวังในขณะที่ฟื้นฟูสมรรถภาพ วางแผนการจัดการศึกษา

5.2.2.2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan : IRP) เป็นกระบวนการวางแผน ตั้งเป้าหมาย และกำหนดแนวทางในการในการเรียนรู้ หรือการฟื้นฟู

สมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล ที่ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน โดยนักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักอรรถบำบัด และนักศิลปะบำบัดของโรงเรียนที่สอดคล้องกับการคัดกรอง การซักประวัติ การตรวจร่างกาย การสังเกต และการทดสอบความสามารถในการเคลื่อนไหว เคลื่อนย้ายตนเอง และความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของนักเรียน ที่เขียนขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล เป็นเครื่องมือในการจัดการกับกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพให้กับนักเรียนทั้งหมด

5.2.2.3 การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) เป็นการดำเนินการตามแผนด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม จากการสร้างการมีส่วนร่วมในการให้บริการด้วยด้านกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด อรรถบำบัด ศิลปะบำบัด โดยอาศัยวิธีการต่างๆ ได้แก่ การรักษาด้วยความร้อน ความเย็น การตัดดีด การยืดกล้ามเนื้อ การนวด การใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อกระตุ้นหรือยับยั้งการทำงานของกล้ามเนื้อ การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องความพิการ ประเภทต่างๆ ตลอดจนการป้องกันภาวะแทรกซ้อนต่างๆ และส่งเสริมให้นักเรียนได้ออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับตนเอง ส่งเสริมการทำงานประสานสัมพันธ์ของมือ การส่งต่อเพื่อรับยา ฉีดยา และผ่าตัดแก้ไขความพิการจากแพทย์เฉพาะทางในโรงพยาบาลการประยุกต์กิจวัตรหรือกิจกรรมเพื่อบำบัดรักษา การประดิษฐ์ดัดแปลง จัดทำ อุปกรณ์หรือเครื่องช่วย การออกกำลังกายกล้ามเนื้อในการพูด การเป่า การดูด การเลียนแบบรูปปาก การออกเสียง การพูดเป็นคำ การใช้กิจกรรมการระบายสี การวาดภาพ การลากเส้น การปั้น การสร้างสรรค์งานจากกิจกรรมต่างๆ ของศิลปะ เพื่อให้ให้นักเรียนควบคุมและมีพัฒนาการในการเคลื่อนไหว ได้แก่ การคว่ำ การพลิกตะแคงตัว การคลาน การนั่ง การยืน การเดิน และเคลื่อนย้ายตนเอง ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ สามารถทำความสะอาดร่างกาย แต่งกาย รับประทานอาหาร ขับถ่าย สื่อสารกับบุคคลได้ มีสุนทรียภาพและสามารถดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

5.2.2.4 การประเมินซ้ำ (Repeated Measurements) เป็นการทดสอบความสามารถในการเคลื่อนไหว การเคลื่อนย้ายตนเอง ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ด้วยตนเอง เพื่อดูความก้าวหน้า และการชะลอตัว รวมทั้งระดับความสามารถในการรับรู้ของนักเรียนด้วยแบบประเมิน ภายหลังจากการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP) อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง หรือปีการศึกษาอย่างน้อย 2 ครั้ง เพื่อปรับปรุงเป้าหมายในการจัดการศึกษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น การทบทวนพัฒนาการ ความสามารถด้านการเคลื่อนไหวและการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ภายหลังจากได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยทำการประเมิน อย่างน้อย 2 ครั้ง เมื่อสิ้นสุดการฟื้นฟูสมรรถภาพตามแผน และสิ้นปีการศึกษา

5.2.2.5 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision) เป็นการให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ปัญหา เยี่ยมเยียน และสะท้อนผล ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และสนับสนุนภาคปฏิบัติ เพื่อปรับปรุง แก้ไข พัฒนา การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นให้ดีขึ้น ตามรูปแบบการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพที่สอดคล้องและเหมาะสม ตอบสนองความต้องการจำเป็นพิเศษตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP)

5.2.2.6 การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting) เป็นการเขียนข้อมูลและการรายงานด้วยวาจา ขณะที่ดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนตามแผน หรือการรายงานภายหลังการพัฒนาการเรียนทาง กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด อรรถบำบัด และศิลปะบำบัด เพื่อให้ทราบถึง พัฒนาการ ปัญหา อุปสรรคในระหว่างการทำงาน รวมถึงผลการฟื้นฟูสมรรถภาพที่กำหนดไว้ในแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP) เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา และเสนอต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพของโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ในการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุ การร่วมในการตัดสินใจ การกำหนดความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญ ซึ่งแบ่งเป็นการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการทำงานตามแผนที่วางไว้ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง ร่วมดำเนินการปฏิบัติกิจกรรม มีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือในการดำเนินการ และการดูแลรักษาเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ การมีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียดหรือวิธีการดำเนินงานของโรงเรียน และการร่วมวางแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหาเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมดำเนินการ มีส่วนร่วมในการจัด และการเข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา เช่น การร่วมออกแรง การร่วมบริจาคทรัพย์ การร่วมทางด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ การเข้าร่วมในการบริหารและการประสานขอความร่วมมือโดยดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการควบคุม และการตรวจสอบการดำเนินงาน ดูแล รักษาและประเมินผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข หมายถึง มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ร่วมในการเสนอแนวคิดในการและมีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน และแก้ไขงานต่าง ๆ ให้ดีขึ้น และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ หมายถึง การร่วมชื่นชมในผลสัมฤทธิ์ ร่วมเห็นคุณค่าในการกระบวนการพัฒนา ภาควิชาหรือฝ่ายทางวิชาการ มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการร่วมดำเนินงาน การร่วมรับประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนที่ตรง

ตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ นริสา วงศ์พนารักษ์ ศิรินาถ ตงศิริ และ บังอร กุมพล (2557) ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผ่านแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยชุมชนในการขับเคลื่อนงาน พบว่าความรู้และทัศนคติต่อการดูแลคนพิการความคิดเห็นต่อกระบวนการดูแลคนพิการในชุมชนแบบมีส่วนร่วม และความพึงพอใจของผู้ร่วมดำเนินการวิจัยมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอให้มีการสร้างความเข้าใจในการใช้ข้อมูลสมรรถนะคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการหากระบวนการดูแลคนพิการในชุมชนที่เหมาะสม ผลความสำเร็จเกิดจากการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ได้แก่การคัดกรองเบื้องต้นเลือกกลุ่มเป้าหมาย ประเมินระดับความพิการและความต้องการโดย ICF ให้ ความช่วยเหลือที่เหมาะสม ตามความต้องการและประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงการทำงานร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่าย สอดคล้องกับทำนอง ภูเกดพิมพ์ (2553) ที่กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงานแต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาเพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสอดคล้องกับ จรัส อติวิทยากรณ์ (2553) ก็ได้กล่าวถึงใช้การจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อการพัฒนาที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงขึ้น และยังคงสอดคล้องกับชินวัฒน์ อนุพันธ์, ศิรินาถ ตงศิริ และชนัดดา พลอยเลื่อมแสง (2561) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาการดูแลคนพิการทางการเคลื่อนไหวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาข้อมูลบริบทพื้นที่ 2) จัดประชุมวางแผนเชิงปฏิบัติการ 3) กำหนดแผนงาน 4) ปฏิบัติตามแผน 5) ติดตามประเมินผล 6) สรุปผล โดยกระบวนการนี้ส่งผลให้คนพิการทางการเคลื่อนไหวมีพฤติกรรมสุขภาพ ที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผู้ดูแลมีวิธีการปฏิบัติต่อคนพิการที่ดีขึ้น และมีเจตคติต่อคนพิการดีขึ้น

5.2.3 ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

จากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า ครูผู้สอนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ซึ่งภาพรวมของการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สร้างขึ้นอยู่ในคุณภาพระดับดี และมีผลความพึงพอใจที่มีต่อการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนใน

การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Gumus (2012) ได้ศึกษาเกี่ยวกับของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้ ส่วนร่วมของชุมชน ในโรงเรียนตุรกี กรณีการวิเคราะห์หลายระดับการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของโรงเรียนทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาเฉพาะปัจจัยในระดับชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมของเด็กนักเรียนทั้งสองระดับ มีปัญหาคล้ายกับหลาย ๆ ประเทศที่กำลังพัฒนา มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของเด็กชายและเด็กหญิง ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านครัวเรือนโดยไม่คำนึงถึงบทบาทของสภาพแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่ มีตัวแปรด้านบริบททางเศรษฐกิจ และสังคม ในการสร้างแบบจำลอง พบว่า มีการกำหนดนโยบาย พัฒนาระบบความสัมพันธ์ตามบริบท เศรษฐกิจ สังคมในเข้ามา มีส่วนร่วมกับโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างครัวเรือนและระดับการมีส่วนร่วม พบว่าผู้ปกครองและหัวหน้าครัวเรือน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ความยากจนของครัวเรือนและครัวเรือนขนาดใหญ่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ผลการศึกษาการวิเคราะห์หลายระดับแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของนักเรียนในโรงเรียนกับชุมชนมีนัยสำคัญแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ Mobbs (2013) ได้ศึกษาการพัฒนาเด็กที่มีสุขภาพดีด้านคุณลักษณะมีความเชื่อมโยงกับคุณลักษณะ การมีส่วนร่วมของเครือข่าย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันเมื่อเปรียบเทียบในระดับคุณลักษณะของเครือข่ายกับผลการดำเนินงาน และเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพของเครือข่ายกับความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างโครงสร้างเครือข่ายกับองค์กร และความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างโครงสร้างเครือข่ายกับองค์กรที่ ให้บริการเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพของเครือข่าย มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างระดับของการรวมกลุ่มของผู้ให้บริการ ระดับปฐมภูมิเทียบกับประสิทธิภาพของเครือข่าย ยังพบว่าความไว้วางใจระหว่างภายในองค์กร เครือข่าย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของเครือข่าย และสอดคล้องกับ นริสา วงศ์พนารักษ์, ศิริินาถ ตงศิริ และบังอร กุมพล (2557) โดยการศึกษาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผ่านแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยชุมชนในการขับเคลื่อนงาน พบว่าความรู้ และทัศนคติต่อการดูแลคนพิการความคิดเห็นต่อกระบวนการดูแลคนพิการในชุมชนแบบมีส่วนร่วม และความพึงพอใจของผู้ร่วมดำเนินการวิจัยมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอให้มีการสร้างความเข้าใจในการใช้ข้อมูลสมรรถนะคนพิการเพื่อประโยชน์ในการหากระบวนการดูแลคนพิการในชุมชนที่เหมาะสม ผลความสำเร็จเกิดจากการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ได้แก่การคัดกรองเบื้องต้นเลือกกลุ่มเป้าหมาย ประเมินระดับความพิการและความต้องการโดย ICF ให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามความต้องการ และประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการสร้างข้อตกลงการทำงานร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่าย

5.2.3.1 ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการโดยการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จากการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโดยการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า นักเรียนมีผลการฟื้นฟูสมรรถภาพในระดับที่สูงขึ้นหลังจากใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น และส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพในการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างอิสระดีขึ้น และสามารถเรียนรู้ได้อย่างเป็นปกติ สอดคล้องกับอนันตญา เจียนรัมย์ (2557) พบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการโดยรวมอยู่ในระดับมากแต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจอยู่ในระดับมากเพราะเป็นความจำเป็นอันดับแรกในการแก้ไขหรือปรับปรุงสภาพคนพิการที่ทุกคนต้องได้รับด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม พบความต้องการในระดับมากเพราะคนพิการรายได้ต่อซึ่งทำให้คนพิการมีเงินไม่เพียงพอที่จะนำมาซ่อมแซม หรือปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของตนเองให้มั่นคงการศึกษา พบว่าความต้องการอยู่ในระดับมากเพราะคนพิการเห็นว่าตนได้รับการศึกษาไม่เพียงพออาชีพและรายได้ พบว่า ความต้องการอยู่ในระดับ ปานกลาง เนื่องจากความพิการเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ และคนพิการส่วนใหญ่ได้รับเบี้ยยังชีพเป็นประจำประกอบกับคนพิการส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา ทำให้ขาดความรู้ความสามารถขาดทักษะเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมพบความต้องการในระดับปานกลาง เพราะความพิการเป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และศิริไลซ์ วนรัตน์วิจิตร และอรวรรณ กิรติสิโรจน์ (2560) เรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการโดยใช้อุปกรณ์ฟื้นฟูและอุปกรณ์ช่วยเหลือ จากต้นทุนภูมิปัญญาชุมชนศึกษาในคนพิการ และครอบครัว 70 คน ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า 1) ผลการค้นหาด้านทุนความรู้ภูมิปัญญาชุมชนด้าน อุปกรณ์สำหรับคนพิการที่บ้านพบอุปกรณ์จากภูมิปัญญาชุมชน 53 ชิ้นได้รับข้อเสนอแนะในเชิงวิชาการ ด้านความปลอดภัยและข้อระวังในวิธีการใช้อุปกรณ์ 2) ผลการพัฒนาระบบการดูแลคนพิการ โดยใช้อุปกรณ์ต้นทุนความรู้ภูมิปัญญาในชุมชน พบว่า ระบบฯ ประกอบด้วย 2 ระดับ คือ การสนับสนุนระดับอำเภอ ได้แก่ (1) การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย (2) กำหนดให้มีศูนย์การจัดการ (3) พัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการดูแลคนพิการ (4) สนับสนุนงบประมาณ (5) ศูนย์อุปกรณ์เพื่อคนพิการ ได้รับจากภาครัฐและบริจาค (6) จัดช่องทางการให้คำปรึกษาสื่อสารตลอด 24 ชั่วโมง (7) ผู้บริหารระดับสูงของสาธารณสุขและนายอำเภอให้การสนับสนุนและขวัญกำลังใจ

5.2.3.2 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบ การบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนจากหน่วยงานฟื้นฟูสมรรถภาพ โดย

ภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการคัดกรองและการประเมินนักเรียน (Screening & Assessment) รองลงมา คือ การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (IRP: Individualize Rehabilitation Plan) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน (Reporting) อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ สมพร หวานเสรี (2547) พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้ปกครอง และบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เด็กบกพร่องทางสติปัญญาทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้น และผู้ปกครองมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ นพดล ฐิติจันทร์ (2560) ได้สรุป กระบวนการให้บริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น เป็นกระบวนการ ในการดำเนินการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) มี 10 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การสร้างความตระหนักการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม 2) การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) การคัดกรองผู้เรียนตามประเภทความพิการทางการศึกษา 4) การประเมินความสามารถพื้นฐาน 5) การจัดทำแผนการให้บริการเฉพาะครอบครัว (IFSP) หรือแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) 6) การประสานงานเครือข่ายความร่วมมือ 7) การให้บริการโดยใช้กิจกรรมที่เหมาะสม 8) การนิเทศ ติดตามประเมินความก้าวหน้าและส่งต่อ 9) การสรุปผลจัดทำรายงาน 10) การเผยแพร่ และผู้ปกครองมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2.4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

5.2.4.1 ผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานของรูปแบบฯ หลังจากการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในสถานการณ์จริง พบว่า มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ พวงมณี ชัยเสรี (2557) ได้กล่าวถึง กระบวนการขั้นตอน การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไว้ว่า โดยกระบวนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ก่อนเข้าสู่โปรแกรม คือ ระยะที่เด็กก่อนเข้ารับบริการ ได้แก่ การส่งต่อการค้นหาและการคัดแยก ระยะที่ 2 การรับบริการ คือ ระยะที่เด็กเริ่มเข้ารับบริการ ได้แก่ การตรวจสอบการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนบริการครอบครัวการปฏิบัติการสอนและ การประเมินผล ระยะที่ 3 การสิ้นสุดการรับบริการ ได้แก่ การส่งต่อไปสู่โปรแกรมใหม่และการจัดที่เรียนที่เหมาะสมให้เด็กได้เรียนร่วมในโรงเรียนปกติทั่วไป หรือเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ

สอดคล้องกับบริษัท สรรเสริญ และคณะ (2554) ได้กล่าวไว้ว่ารูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยใช้ครอบครัว และชุมชนเป็นฐานเป็นการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม (Collaborative Approach) จากหลายภาคส่วนที่เข้ามาเกี่ยวข้องในลักษณะเป็นหุ้นส่วน (Partnership) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนทุกขั้นตอนควบคู่ไปกับขั้นตอนการมอง การคิด และการปฏิบัติ (Look-Think-Act) ที่มีลักษณะเกลียวปฏิสัมพันธ์ (Spiral Action) ภายใต้กรอบแนวคิดนวัตกรรม การดูแลภาวะเรื้อรัง (Innovative Care for Chronic Conditions: ICC) ซึ่งเน้นการพัฒนากระบวนการดูแลคนพิการโดยครอบครัว หุ้นส่วนในชุมชน และทีมสุขภาพเชิงรุกที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนพิการโดยตรง (Micro system) และเชื่อมโยงเข้ากับระบบของการดูแลสนับสนุนขององค์กรในชุมชนได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนพิการทางอ้อม (Meso system) กระบวนการสร้างและพัฒนาระบบ มี 4 ระยะ 7 ขั้นตอน คือ ระยะที่ 1 ระยะเพาะเมล็ดต้นกล้า (ก่อร่างสร้างฐาน) 1) การสร้างความร่วมมือในการพัฒนา 2) การร่วมมองและสะท้อนปัญหา ระยะที่ 2 ระยะรดน้ำพรวนดิน (หัวเลี้ยวหัวต่อ) 3) การร่วมคิดเพื่อการพัฒนา 4) การร่วมสร้างระบบที่พึงประสงค์ ระยะที่ 3 ระยะแต่งกิ่งใบและให้ปุ๋ย (พัฒนาต่อเนื่อง) 5) การร่วมประเมินและสะท้อนการปฏิบัติ 6) การร่วมแสวงหาและพัฒนาต่อ ระยะที่ 4 ระยะผลิดอกออกผล (ปรับให้เข้าสู่วิถีของครอบครัวและชุมชน) 7) การเพิ่มพลังและสร้างความยั่งยืน สอดคล้องกับ Bachman, et al. (2008) ที่ศึกษาในเรื่องรูปแบบการจัดการดูแล สำหรับผู้ใหญ่ชาวลาตินที่เป็นโรคเรื้อรังและพิการ ผลของปฏิบัติการ The Brightwood Health Center เพื่อปรับปรุงผลลัพธ์การดูแลสุขภาพสำหรับชาวลาตินที่มีความพิการและเป็นโรคเรื้อรังที่มีรายได้ต่ำ โดยมีทีมจัดให้มีการส่งเสริมการดูแลปฐมภูมิและพฤติกรรมสุขภาพและประสานงาน การดูแล การบูรณาการพฤติกรรมสุขภาพ และสุขภาพทางกาย การติดตามที่ห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลและการเข้าพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล การให้ความรู้ทางสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพ และการฝึกปฏิบัติการ กิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและการออกกำลังกาย ผลลัพธ์จากการศึกษาพบว่า ก่อนร่วมโปรแกรม ผู้เข้าร่วมรายงานภาวะสุขภาพ ไม่สามารถเข้าถึงบริการตามความต้องการและมีประสบการณ์ที่ไม่ดีกับระบบบริการสุขภาพ แต่หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมมีการปรับปรุงภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น เข้าใจในการรักษาและการใช้ยาดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผลลัพธ์การฟื้นฟูสภาพในรูปแบบนี้ทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพตามความต้องการ มีความเข้าใจ ในการรักษา และการใช้ยาทำให้สามารถปรับปรุงภาวะสุขภาพ การทำหน้าที่ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้นอกจากนี้ ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายที่โรงพยาบาลทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก รูปแบบนี้ถึงแม้จะเป็นการดูแลคนพิการในชุมชนแต่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลจะมีเฉพาะทีมดูแลด้านสุขภาพเท่านั้นไม่มีการระบุถึงดูแลช่วยเหลือจากครอบครัวและผู้เกี่ยวข้องในชุมชนที่ คนพิการอาศัยอยู่เข้ามามีบทบาทร่วมด้วย และสอดคล้องกับศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (2558) ที่ศึกษาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (Community-Based Rehabilitation: CBR) เป็นโครงการหนึ่งในโครงการพัฒนาคนพิการขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ที่บัญญัติ

ขึ้นจากที่ประชุมระหว่างองค์กรต่างประเทศ 3 องค์กร ได้แก่ ILO, UNESCO และ WHO ใน ค.ศ.1994 (WHO, 2004) หมายถึง การเชื่อมโยงทุกส่วนในสังคมโดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์ การศึกษา สังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพหรือการเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสมรรถภาพดีขึ้น และเสริมพลังของคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตโดยอิสระได้ในสังคมและอยู่ร่วมกับสังคมได้ในทุกมิติ มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนทั่วไป การดำเนินงานเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทั้งในด้านการป้องกัน และการฟื้นฟูความพิการโดยใช้ชุมชน ครอบครัวและทรัพยากรในชุมชน เปิดโอกาสให้คนพิการ ครอบครัวคนพิการ สมาชิกชุมชนตลอดจนองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนอกและในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกกิจกรรมการดำเนินงานทั้งหมดไม่มีการแยกงานโครงการเป็นเอกเทศ แต่มุ่งผสมผสานขยายงานและกิจกรรมเกี่ยวกับคนพิการที่ชุมชนปฏิบัติมาแต่เดิม เพื่อให้การฟื้นฟูและการป้องกันความพิการในชุมชนนั้นมีความเข้มแข็งเป็นที่ยอมรับ และได้รับ การสนับสนุนจากชุมชนมากยิ่งขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิผล สามารถนำไปฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพได้ การมีส่วนร่วมผู้ปกครอง ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ส่งผลต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพเพิ่มขึ้น และมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบจึงควรได้รับการสนับสนุนให้โรงเรียนที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ นำไปใช้เพราะรูปแบบดังกล่าวเป็นการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน หากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพส่งผลให้สามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระได้แล้ว ก็ย่อมจะสามารถศึกษาเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี สามารถที่จะศึกษาเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา หรือเลือกกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตที่ต้องการได้อย่างเต็มศักยภาพของตนเองได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแก่องค์กรที่สนใจในการนำรูปแบบไปใช้ ซึ่งได้แก่ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ หรือโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆ ดังนี้

5.3.2.1 ศึกษารายละเอียดองค์ประกอบของรูปแบบให้เข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ

5.3.2.2 ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ คือ ขั้นตอนระบบสังคม หลักการตอบสนอง และระบบสนับสนุนให้ชัดเจน

5.3.2.3 จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินสมรรถภาพพื้นฐาน และใช้ในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนพิการให้พร้อมก่อนดำเนินการใช้รูปแบบให้เพียงพอทั้งด้านคุณภาพ และด้านปริมาณตลอดจนเตรียมความพร้อมในด้านสถานที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนตามความต้องการจำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ปกครอง และนักเรียนที่เข้ารับบริการ

5.3.2.4 ระยะเวลาในการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ควรปรับให้พอเหมาะกับข้อจำกัดของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.3.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ไปใช้ในกระบวนการพัฒนารูปแบบอื่นอีกอย่างหลากหลาย

5.3.3.2 ควรมีการศึกษารูปแบบในการสร้างเจตคติของผู้ปกครอง ชุมชน เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2560). *คู่มือมาตรฐานการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิ่งแก้ว ปาจริย์. (2561). *การฟื้นฟูระบบประสาททันยุค*. กรุงเทพฯ: กรีนพรีนท์ จำกัด
- จรัส อติวิทยากรณ์. (2554). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: วี.พรีนท์
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บুদ্ধพอยท์.
- จินฉัตร ปะโคทั้ง, มนต์รี แก้วใส และพงษ์ธร สิงห์พันธ์. (2561). *รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษา*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- เจิมจันทร์ เดชปิ่น. (2560). *การศึกษาการเข้าถึงสิทธิการได้รับบริการคุณภาพชีวิตและการพัฒนาระบบบริการคนพิการทางการเคลื่อนไหวจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษา*. นครสวรรค์: วารสารวิชาการ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ฉบับที่ 1 ปีงบประมาณ 2560.
- ชนกนารถ ชื่นเชย. (2550). *รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชนิดา โสหา. (2561). *การพัฒนาารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. มหาสารคาม: วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยญา อภิบาลกุล. (2557). *การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการความขัดแย้งด้านทรัพยากรน้ำ: กรณีศึกษาลุ่มน้ำพอง*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชาญชัยณรงค์ ทรงคำศรี. (2552). *การพัฒนาารูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้หลักการทางสิ่งแวดล้อมศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ชินวัฒน์ อนุพันธ์, ศิรินาถ ตงศิริ และชนันตลา พลอยล้อมแสง. (2561). *การจัดการเรียนการสอนระหว่างวิชาชีพเพื่อการดูแล ผู้ป่วยที่บ้านด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ติน ปรัชญพฤทธิ์. (2551). *การบริหารการพัฒนา*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัฐภา พวงจันทร์. (2553). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ทงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2554). *เทคนิคการบริหารการศึกษา*. ชัยภูมิ: สถาบันจิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2553). *การมีส่วนร่วม* (ออนไลน์). สืบค้นจาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/
- ทศนา แคมมณี. (2550). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ นงค์ทอง. (2560). *การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนพิการรุนแรง ทางร่างกาย. และการเคลื่อนไหว*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปสองและประเมินภายนอกกรอบสาม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- นพดล ธูลีจันทร์. (2560). *รูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น*. ขอนแก่น: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- นริสา วงศ์พนารักษ์, ศิรินาถ ตงศิริ และบังอร กุมพล. (2557). *แนวทางการดูแลคนพิการในชุมชนในพื้นที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 7 ขอนแก่น*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2554). *หลักการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). พิษณุโลก: ภาควิชาการบริหารการศึกษาและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2550). *แนวคิดแนวทางการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- นิวัตร นาคะเวช. (2554). *การพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยอิสเทิร์นเอเชีย.
- นิตราพร แซ่มชุงาม. (2561). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 4*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นุชา สระสม. (2560). *การมีส่วนร่วมใน "การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน" ของโรงเรียนวัด*

สังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กทม.: ประสานการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญส่ง เจริญศรี. (2550). *การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรองผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.

บุรินทร์ สารีคำ. (2560). *ระบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการวัยเรียนตามบ้าน* (วิทยานิพนธ์ศึกษบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประพันธ์ สุริหาร. (2551). *หลักและระบบบริหาร*. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประหยัด สุขสำราญ. (2556). *รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ดุสิตนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

เฟื่องฟ้า คุณาดร. (2543). *ชีวิตใหม่ได้ร่มพระบารมีสมเด็จย่า*. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

พวงมณี ชัยเสรี. (2557). *การประเมินผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาพิเศษ ของโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

พิเชษฐ โพธิ์ภักดี. (2553). *การพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิณสุดา สิริธรงค์ศรี. (2558). *รายงานการวิจัยและพัฒนา เรื่อง รูปแบบการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการทางการศึกษา.

มลลิกา ต้นสอน. (2550). *การจัดการยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

มียากาวะ, ทาดาโอะ. (2550). *เศรษฐมิติเบื้องต้น*. แปลโดย คงศักดิ์ สันติพิภพวงศ์. กรุงเทพฯ: ฐู้งแจ่ง.

มีศิลป์ ชินภักดี. (2555). *การพัฒนาแบบการบริหารการปฏิรูปการศึกษาสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- รมย์ พะโยม. (2552). *รูปแบบการบริหารการปฏิบัติงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัชนี สรรเสริญ เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ และวรรณรัตน์ ลาวัง. (2556). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: ลักษณะสำคัญและการประยุกต์ใช้ในชุมชน*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัชนี สรรเสริญ และคณะ. (2554). *การพัฒนากระบวนการดูแลคนพิการโดยใช้ครอบครัวและชุมชนเป็นฐาน*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- _____ . (2561). *การบูรณาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในสถานบริการปฐมภูมิบทเรียนจากประเทศไทย*. วารสารการพยาบาล และการศึกษา, 3(2),99-113.
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2552). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. 19 สิงหาคม 2542.
- _____ . (2550). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550*. เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก. 24 สิงหาคม 2550.
- _____ . (2550). *พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550*. เล่ม 124 ตอนที่ 61 ก. 27 กันยายน 2550.
- _____ . (2552). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551*. เล่มที่ 125 ตอนที่ 28 ก. 5 กุมภาพันธ์ 2551.
- _____ . (2552). *ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการว่าด้วยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2552*. เล่ม 126 ตอนพิเศษ 106 ง. 29 กรกฎาคม 2552.
- _____ . (2553). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. เล่มที่ 127 ตอนที่ 45 ก 22 กรกฎาคม 2553. 257 .
- _____ . (2556). *พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556*. เล่ม 130 ตอนที่ 30 ก. 29 มีนาคม 2556.

_____ . (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.

ราชกิจจานุเบกษา. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. เล่มที่ 135
ตอนที่ 11 ก ราชกิจจานุเบกษา.

_____ . (2560). ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ.
เล่มที่ 134 ตอนพิเศษ 210 ง. 23 สิงหาคม 2560.

รุ่งทิพย์ พันธุมธากุล. (2561). ภาพภาพบำบัดในภาวะหลังส่วนล่างหลวม. ขอนแก่น: ตำรากายภาพบำบัด
สาขาวิชากายภาพบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2548). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพห้องสมุดของสถาบันการศึกษา
ชั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น. (2561). บันทึกการประชุมผู้ปกครองโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
ครั้งที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2561. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.

_____ . (2561). รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
(SAR) ประจำปีการศึกษา 2561. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 64-69.

_____ . (2561). สารสนเทศโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ประจำปีการศึกษา
2561. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.

_____ . (2561). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น.

วรรณรัตน์ ลาวัณ (2549). สถานการณ์และความต้องการของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยเรื้อรังที่บ้าน.
วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า, 15(2), 17-31.

วรัญญาจิตร บรรทัด พิมพ์วรรณ เรื่องพุทธ สุปัตรา สหายรักษ์ และวัฒนา วาระเพียง. (2560). การพัฒนา
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอย่างมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมสุขภาพของ
ผู้สูงอายุ. รายงานการวิจัย. นครศรีธรรมราช: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนครศรีธรรมราช
วันชัย มีชาติ. (2556). โครงการวิจัยเพื่อการจัดทำแนวทางการปฏิรูประบบการบริหารงานภาครัฐไทย.
รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2553). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

_____ . (2558). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.

- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2557). *การจัดการและพฤติกรรมองค์กร* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). *การบริหารการศึกษา หลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็นและบทวิเคราะห์ องค์กรศึกษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2562). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. บทความการวิจัย: วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.*
- ศักดิ์จิต มาศจิตต์. (2550). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 11 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต บัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา)*. ปัตตานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริ ถิอาสนา. (2557). *เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิด หลักการสู่การบริหารจัดการ คุณภาพการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ราชภัฏ มหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). *ทฤษฎีการประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริไลซ์ วนรัตน์วิจิตร และอรวรรณ กิรติสิโรจน์. (2560). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการโดยใช้ อุปกรณ์ฟื้นฟูและอุปกรณ์ช่วยเหลือจากต้นทุนภูมิปัญญาชุมชน. รายงานการวิจัย, สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข*
- ศูนย์สิทธิรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ. (2558). *พัฒนางานการดูแลผู้ป่วย ระยะฟื้นฟู (Subacute Rehabilitation) และถอดบทเรียนการดำเนินงานในสังกัดกระทรวง สาธารณสุข. สถาบันสิทธิรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ: กระทรวง สาธารณสุข.*
- สมคิด หาแก้ว. (2558). *การพัฒนาแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สมชาย เทพแสง. 2553. *ปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนของจังหวัดทางภาคเหนือตอนบน (ดุสิตนิพนธ์การศึกษาดุสิต บัณฑิต การบริหารการศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร หวานเสรีจ. (2547). *คู่มือการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กพิการและการประเมินผลทางการศึกษา*. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซทการพิมพ์.

- สมุทร ชำนาญ. (2548). *การพัฒนาารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2560). *คู่มือการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มศูนย์
การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สุเวช ทรงอยู่สุข. (2550). *แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลเขมราฐ
อำเภอเขมราฐจังหวัดอุบลราชธานี* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุจินต์ สว่างศรี. (2554). *การพัฒนาารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทาง
สติปัญญาในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาพิเศษ).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สุดารัตน์ เฝ้ามงคล. (2559). *แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดชัยภูมิ*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
สุโขทัย: การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล. (2554). *การพัฒนาารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ดุษฎีนิพนธ์ กศ.ค. การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการมหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สุมาลี ศรีผิง (2560). *รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ เรียนรู้
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุระพี อาคมคง. (2550). *รูปแบบความร่วมมือขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิมล ธีรรุ. (2561). *แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาของ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด*
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ร้อยเอ็ด: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- อโนชา ทศนาถนชัย. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างการทำหน้าที่ของครอบครัวกับคุณภาพชีวิตคนพิการ*
(วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน). ชลบุรี:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนัญญา เจียนรัมย์. (2557). *ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตองค์การ*

- บริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
อมรรัตน์ ทิพย์จันทร์ (2547). การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์สถาบัน
ราชภัฏ (ดุสิตนิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา).
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัมพร พงษ์กังสนานนท์. (2550). การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. (ออตสำเนา).
- อัมพร พิณะสา. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานการวิจัย
หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 60, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- เอกชัย บุตรแสนคม. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียน
มัธยมศึกษาประจำตำบล (วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหารและ
พัฒนาการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอกรัฐจันทร์วันเพ็ญ. (2552). บทเรียนความสำเร็จเรื่อง: การดูแลผู้พิการในชุมชน. บทเรียนการ
ดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิในเครือข่ายหน่วยบริการประจำ (เขตชนบท)
เครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอสหัสขันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- Aldinger, Carmen E, (2007). *The process of implementing Health-Promoting Schools
in Zhejiang Province, China*. Retrieved May 20, 2014, from [http://search.
proquest.com/docview / 304713973?accountid=31098](http://search.proquest.com/docview/304713973?accountid=31098).
- Amadi - Eric , C. (2008). *Educational Administration: A Module*. Rivers State University
of Science and Technology. Printed in Nigeria, 2008.
- Bachman Et Al. (2008). Examination of the relationship between service quality and
user loyalty. *Journal of Park and Recreation Administration*. 13(2): 29-42.

- Brown, P. (2013). Knowledge sharing and knowledge management system avoidance: The role of knowledge type and the social network in bypassing an organizational knowledge management system. *Journal of the American Society for Information Science & Technology*, 64(10), 2023.
- Burton & Gibbon. (2005). *Effectiveness of dyadic psychoeducational intervention for stroke survivors and family caregivers on functional and psychosocial \ health: A systematic review and meta-analysis*
- Carter V. Good. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.
- Cohen , J. M., & Uphoff, N. T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Ithaca, NY: Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Cox, Amsters, & Pershouse. (2001). Pharmacological Activity of the Samoan Ethnopharmacopoeia. *Economic Botany*. 43(4), 487-497.
- Eisner. (1976). Education Connoisseiship and Criticism: Their Form and Function in Education Evaluation. *Journal of Aesthetic Education*.
- Fornaroff. (1980). *Community involmment in Health System for Primary Health Care*. Geneva: World Health Organization
- Gumus. (2012). Knowledge management perceptions of managers. *Journal of Knowledge Management Practice*, (1): 579-587
- Hebbeler et al.. Hebbeler K, (2012). Individuals with Disabilities Education Act's early childhood programs. *Topics in Early Childhood Special Education*. 2012 ; 31: 199–207.
- Keeve,J,P. (1988). *Educational research methodology and measurement: An international handbook*. London: Oxford Perquimans Press.
- Leach Et Al. (1993). *Association of Parent-Child Self-Directed Learning Readiness: An Exploratory study*. Doctoral Dissertation, University of Oklahoma. Dissertation Abstracts International Vol. 53 No. 12 (1993): 4170-A.
- Likert. (1970). *New Partterns of Management*. New York: McGraw-Hill.

- Lim, J. & Zebrack B. (2004). *Caring for family members with chronic physical illness: A critical review of caregiver literature, Health and Quality of Life Outcomes*, (Online) Available: <http://www.hqlo.com/content/2/1/50>.
- Mobbs, Robyn I. (2013). *Partners for early intervention and healthy child development: Linking attributes and characteristics of stakeholder networks to performance*. University of Colorado at Denver. Retrieved May 20, 2014, from <http://search.proquest.com/docview/3562652?accountid=31098>.
- Rose. (2003). *Corruption and Government: Causes, Consequences and Reform*. Cambridge: Cambridge University Press
- Smith, R.H. and Others. (1980). *Management: Making organizations perform*. New York: Macmillan.
- Smith, Judith M. (2001). *Blended learning: an old friend gets a new name*. Retrieved December 15, 2009 from <http://www.gwsae.org/Executiveupdate/2001/March/blended.htm>
- Stuart Et Al. (2009). *Forensic analytical techniques*. Chichester, West Sussex, United Kingdom: John Wiley & Sons Ltd., 2009
- Tang, & Chen. (2002). Exploring the Success Factors of E-CRM Strategies in Practice. *Database Marketing and customer Strategy management*, Vol. 11 (Issue 4), 333-343.
- Ternieden, Marie DeLucia. (2009) . *A case study of community participation in primary education in three rural village schools in Ethiopia*. The George Washington University. Retrieved July 17, 2014, from <http://search.proquest.com/docview/304880005?accountid=31098>.
- Tosi, H.L. & Canoll S.J. (1982). *Management (2nd ed.)*. New York: John Wiley and Son.
- Townsend. (1994). *Effective schooling for the community*. London: Routledge.
- Willer D. (1986). *Scientific Sociology: Theory and Method*. Englewood Cliff, N.J.: Prentice-Hall.

World Health Organization [WHO]. (2001). *WHO Health and Health System Responsiveness Survey*. Retrieved January 5, 2011, from <http://www.who.int/responsiveness/en/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล	ตำแหน่ง	สังกัด	ระดับการศึกษา
1	ดร.นพดล ฐิติจันทร์	ผู้อำนวยการ เชี่ยวชาญศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขต การศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น	สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ	ปริญญาเอก
2	ผศ.ดร.ศุภศาสตร์ คนหาญ	อาจารย์ สาขากายภาพบำบัด	คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ปริญญาเอก
3	รศ.ดร.พรรณี ปิงสุวรรณ	อาจารย์ สาขากายภาพบำบัด	คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ปริญญาเอก
4	ดร.สุวรรณ บัวพันธ์	ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด กาฬสินธุ์	สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ	ปริญญาเอก
5	ดร.เกษอรอินท์ พิทักษ์โคซากุล	ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด ศรีสะเกษ	สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ	ปริญญาเอก

รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นายมานิตย์ คำงาม	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2	ดร.นพดล ฐิติจันทร์	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9
3	ดร.นรงค์ ชาวเพชร	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
4	นายชนะ โนนทรวงษ์	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น
5	นายศุภชาติ คำวัฒน์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี
6	นายเรืองเวช ผาสุข	ผู้อำนวยการ โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญาจังหวัดกาฬสินธุ์
7	ผศ.พิศมัย มะลิลา	ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ สาขากายภาพบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
8	นางอาทิตยา ยศวงษ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น
9	นางสาวอุษณาพรรณ นนทศิริ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูโรงพยาบาลสิรินธรขอนแก่น
10	นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
11	นายเทวฤทธิ์ สิทธินอก	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
12	นายชาญศิลป์ ห่องบุตรศรี	ครู โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
13	นางวิไลวรรณ มิ่งสกุล	ครู พยาบาลโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
14	นางจิตรลดา ประเสริฐนุ	ครู กายภาพโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
15	นางภัสรินทร์ วรรณแจ่ม	ตัวแทนผู้ปกครอง
16	นางสมพร ผิวเหลือง	ผู้แทนปกครอง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างรูปแบบ

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1) รศ.ดร.พรรณี ปิงสุวรรณ	ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขา กายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2) ดร.ศุภศาสตร์ คนหาญ	ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3) ผศ.ภก.วนิดา ตรีปัญญา	ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ สาขากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4) ดร.นพดล ฐรีจันทร์	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น
5) ดร.นระรงค์ ชาวเพ็ชร	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี
6) นายชนะ โนนทรวงษ์	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดขอนแก่น
7) ดร.อรอินทร์ คลองมิ่ง	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชสีมาปัญญานุกูล
8) นายเรืองเวช ผาสุข	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์
9) นางจิตรลดา ประเสริฐบุญ	ตำแหน่ง	ครุฑนักกายภาพบำบัดโรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่น
10) นางสาวณัฐนิชา ต້องใจ	ตำแหน่ง	ครุฑนักกิจกรรมบำบัดโรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่น
11) นายอำนาจ ชนชนะชัย	ตำแหน่ง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
12) นางสมควร กาญจนหงษ์	ตำแหน่ง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
13) นายกมล สารสมัคร	ตำแหน่ง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ภาคผนวก ข

หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

๖๘๐ หมู่ ๑๔ ถนนมิตรภาพ
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
๔๐๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน ดร.นพดล ชูลีจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายสันติ ฤาไชย ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ได้ดำเนินการวิจัยในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโดยมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ในการนี้ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ ฤาไชย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

งานธุรการสารบรรณ

โทร.๐-๔๓๒๔-๖๔๙๓

โทรสาร.๐-๔๓๒๔-๑๑๘๘

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
 ๖๘๐ หมู่ ๑๔ ถนนมิตรภาพ
 อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
 ๔๐๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน ดร.ศุภศาสตร์ คนหาญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้านายสันติ ฤาไชย ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ได้ดำเนินการวิจัยในการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ในการนี้ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ ฤาไชย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

งานธุรการสารบรรณ

โทร.๐-๔๓๒๔-๖๔๙๓

โทรสาร.๐-๔๓๒๔-๑๑๘๘

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
๖๘๐ หมู่ ๑๔ ถนนมิตรภาพ
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
๔๐๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน รศ.ดร.พรณี ปิงสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้านายสันติ ฤาไชย ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ได้ดำเนินการวิจัยในการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ในการนี้ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ ฤาไชย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

งานธุรการสารบรรณ

โทร.๐-๔๓๒๔-๖๔๙๓

โทรสาร.๐-๔๓๒๔-๑๑๘๘

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

๖๘๐ หมู่ ๑๔ ถนนมิตรภาพ

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

๔๐๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน ดร.สุวรรณ บัวพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายสันติ ฤาไชย ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ได้ดำเนินการวิจัยในการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ในการนี้ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ และ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ ฤาไชย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

งานธุรการสารบรรณ

โทร.๐-๔๓๒๔-๖๔๔๓

โทรสาร.๐-๔๓๒๔-๑๑๘๘

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

๖๘๐ หมู่ ๑๔ ถนนมิตรภาพ

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

๔๐๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน ดร.เกตอรอินท์ พิทักษ์โคชญากุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายสันติ ฤาไชย ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ได้ดำเนินการวิจัยในการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ในการนี้ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ ฤาไชย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

งานธุรการสารบรรณ

โทร.๐-๔๓๒๔-๖๔๙๓

โทรสาร.๐-๔๓๒๔-๑๑๘๘

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ (Content Validity)

แบบสอบถามชุดที่ 1

การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหาร
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ส่วนที่ 1   ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง			
2. ตำแหน่งหน้าที่ ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ☐ หัวหน้าฝ่าย ☐ ครูการศึกษาพิเศษ ☐ นักวิชาชีพ ☐ ผู้ปกครอง ☐ พี่เลี้ยงเด็กพิการ ☐ อื่นๆ.....			
3. วุฒิทางการศึกษา ☐ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก			
4. ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ น้อยกว่า 2 ปี ☐ 2 – 5 ปี ☐ มากกว่า 5 ปี			

ส่วนที่ 2 สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียน
ศรีสังวาลขอนแก่น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

ชั้นที่	รายการ	ผลการตรวจสอบ		
		+1	0	-1
1	ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน			
	1.1 การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลด้านความพิการ สภาพความรุนแรง ลักษณะความพิการ ครอบครัว และการรับบริการสื่ออุปกรณ์			
	1.2 การมีส่วนร่วมในการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน สอดคล้องกับลักษณะอาการและความรุนแรง			
	1.3 การมีส่วนร่วมในการคัดกรองประเภทความพิการเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ตรงกับสภาพความบกพร่องที่แท้จริง			
	1.4 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแบบคัดกรอง แบบประเมินนักเรียน ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และครอบคลุมกับความพิการทางด้านร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ			
	1.5 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการฟื้นฟูเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan : IRP) สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียน			
	1.6 มีการประสานเครือข่ายความร่วมมือทำให้นักเรียนได้รับบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล			
	1.7 มีการระบุประเด็นปัญหาและข้อกำจัดการทำกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการโดยใช้สื่อ อุปกรณ์กิจกรรมที่เหมาะสม และตรงตามประเภทลักษณะบกพร่องเป็นรายบุคคล			

ชั้นที่	รายการ	ผลการตรวจสอบ		
		+1	0	-1
	1.8 นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคล			
	1.9 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นรายบุคคล			
	1.10 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนรายบุคคลและความต้องการของผู้ปกครอง			
	1.11 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดจำนวนครูและบุคลากรสำหรับการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
	1.12 การมีส่วนร่วมในการวางแผนการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสภาพความรุนแรงของลักษณะอาการของนักเรียนรายบุคคล			
	1.13 การมีส่วนร่วมในการวางแผนการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยมีสื่ออุปกรณ์นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาช่วยให้พัฒนาการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
	1.14 มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ อาคาร ห้องฝึกทักษะสำหรับการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน			
	1.15 มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ อาคารเรียนและอาคารประกอบมีสภาพมั่นคงแข็งแรงเอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			

ชั้นที่	รายการ	ผลการตรวจสอบ		
		+1	0	-1
2	ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ			
	2.1 การมีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนักด้านการดำเนินการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนแก่ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง			
	2.2 ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยงเด็กพิการ ชุมชน และเครือข่าย มีส่วนร่วมดำเนินการกับนักวิชาชีพในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
	2.3 การมีส่วนร่วมและเต็มใจในการดำเนินงานการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนของครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง			
	2.4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นไปอย่างเป็นขั้นตอน มีการให้ความรู้ คำแนะนำ ปรึกษาการอบรม และการดูแลนักเรียนแก่ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง			
	2.5 ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรสำหรับการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
	2.6 ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตระหนักและเข้าใจในการให้คำปรึกษา การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยี และสื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเพื่อให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม			
	2.7 การมีส่วนร่วมในการจัดให้มีสื่ออุปกรณ์ มีเครื่องมือสำหรับการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน			

ชั้นที่	รายการ	ผลการตรวจสอบ		
		+1	0	-1
	2.8 การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน อุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน สำหรับให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างเหมาะสม			
	2.9 การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน การดำเนินการส่งต่อแพทย์ เพื่อผ่าตัด ulya หรือ ulya อุปกรณ์เสริม/กายอุปกรณ์เทียม			
3	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล			
	3.1 การมีส่วนร่วมในการประเมินชี้าระหว่างการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในแผนการฟื้นฟูอย่างชัดเจน			
	3.2 การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และความเหมาะสม			
	3.3 การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงาน			
	3.4 การมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ให้ผู้บริหารผู้เกี่ยวข้องทราบ และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้ดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ			

ชั้นที่	รายการ	ผลการตรวจสอบ		
		+1	0	-1
4	ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ			
	4.1 การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินเข้ามาปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม โดยมีการร่วมตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทบทวนแผนการให้บริการและปรับปรุงแผนการให้บริการให้มีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเป็นรายบุคคล			
	4.2 การมีส่วนร่วมในการสรุปผลและจัดทำรายงานการดำเนินงานเป็นรายบุคคลให้แก่ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ			
5	ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์			
	5.1 บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าเวลาที่เสียไปในการดำเนินงานกับผลที่ได้รับมีความคุ้มค่า			
	5.2 บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าเวลาที่เสียไปในการดำเนินงานกับผลทำให้นักเรียนทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุด			
	5.3 รูปแบบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นมีความเหมาะสม			
	5.4 รูปแบบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นมีคุณภาพ			

แบบสอบถาม ชุดที่ 2

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกการศึกษาครูของโรงเรียนเฉพาะความพิการ

ที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน และมีการดำเนินเป็นที่ยอมรับ เป็นแบบอย่างที่ดี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. วัน เดือน ปี ที่ศึกษา.....			
2. ชื่อสถานศึกษา.....			
3. สถานที่ตั้ง เลขที่.....ถนน..... ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....			

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

ที่	รายการ	ผลการตรวจสอบ		
		+1	0	-1
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน				
1.1	โรงเรียนท่านได้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมีลักษณะเป็นอย่างไร มีเป้าหมายอย่างไร			
1.2	มีความร่วมมือกันในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด			
1.3	เป็นความร่วมมือของภาคส่วนใดบ้าง มีลักษณะใดในขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน			

ที่	รายการ	ผลการตรวจสอบ		
		+1	0	-1
1.4	ในขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงาน มีขั้นตอนรายละเอียดอะไรบ้าง			
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ				
2.1	ในขั้นตอนการดำเนินงานของโรงเรียนมีความร่วมมือในกิจกรรมใดบ้าง ลักษณะขั้นตอนเป็นอย่างไร			
2.2	มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันอย่างไร			
2.3	มีวิธีดำเนินงานร่วมกันอย่างไร			
2.4	มีกระบวนการสร้างความตระหนัก และเข้าใจในการดำเนินงานร่วมกันอย่างไร			
2.5	มีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดหาอุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน สำหรับการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างเหมาะสมอย่างไร			
3. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
3.1	การมีส่วนร่วมในการประเมินชี้ระหว่างกรให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นลักษณะใด			
3.2	การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน มีลักษณะเป็นอย่างไร			
3.3	การมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ของผู้เกี่ยวข้อง และการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกันเป็นอย่างไร			
3.4	การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม การขับเคลื่อนฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน มีลักษณะเป็นอย่างไร			

ที่	รายการ	ผลการตรวจสอบ		
		+1	0	-1
4. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข				
4.1	การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินเข้ามาปรับปรุงแก้ไข มีลักษณะเป็นอย่างไร ประเด็นใดบ้าง			
4.2	การมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานเป็นรายบุคคลให้แก่ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ เป็นกระบวนการทำงานลักษณะใด			
5. การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์				
5.1	ทัศนคติ ความรู้สึกของบุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเป็นไปในลักษณะใด เมื่อเกิดผลการดำเนินงานที่ทุกภาคมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสำเร็จลุล่วง			
5.2	กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมมีความเหมาะสมอย่างไร			
5.3	กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมมีความเป็นประโยชน์อย่างไร			
6. ปัจจัย หรือเงื่อนไขความสำเร็จ				
6.1	ปัจจัย หรือเงื่อนไขความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย อะไรบ้าง			
6.2	อุปสรรค และปัญหาในการพัฒนากระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม มีอะไรบ้าง			

แบบสอบถามชุดที่ 3

แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วม
ของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. ชื่อ..... สกุล.....			
2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง			
3. อายุ ☐ ต่ำกว่า 35 ปี ☐ 41 ปี - 50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี			
3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก จบการศึกษาระดับปริญญา			
4. ตำแหน่งปัจจุบัน ..... สังกัด.....			
5. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ☐ 5 - 10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปี			

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม ของรูปแบบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

ที่	รายการ	ผลการตรวจสอบ		
		+1	0	-1
1. ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ(Propriety)				
1.1	รูปแบบ มีความสอดคล้องและสนองตอบนโยบาย การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ			
1.2	รูปแบบ มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการ บริหารจัดการโรงเรียนเฉพาะความพิการด้าน ร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ			
1.3	รูปแบบ มีรายละเอียดขององค์ประกอบที่มีความ เหมาะสม			
1.4	รูปแบบ มีสาระสำคัญที่มีความเหมาะสมและ เพียงพอ			
1.5	รูปแบบ มีความเหมาะสมต่อการนำไปเป็นหลักสูตร การพัฒนาสถานศึกษาเฉพาะความพิการด้าน ร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพทั้งระบบ			
2. ด้านความถูกต้องครอบคลุม(Accuracy)				
2.1	รูปแบบ มีความถูกต้องไม่ขัดกับหลักการและทฤษฎี บริหารการศึกษา			
2.2	รูปแบบ มีสาระสำคัญที่กำหนดในรูปแบบมีความ น่าเชื่อถือและเป็นระบบ			
2.3	รูปแบบ มีความสอดคล้องตามภารกิจของการ บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด			
2.4	รูปแบบ มีสาระสำคัญและสอดคล้องกับการนำไปใช้ ประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา			
2.5	รูปแบบ มีสาระสำคัญที่สอดคล้องในทางปฏิบัติตาม เกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ			

แบบสอบถามชุดที่ 4

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการใช้รูปแบบบริหาร
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์			
2. ตำแหน่ง			
3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด			
4. สถานศึกษา			
5. ประสบการณ์ในการทำงาน			
6. ให้สัมภาษณ์ในวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....			

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของบุคลากรโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

รายการ	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ว่าควรมีการปรับเปลี่ยนหลักการ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ วิธีประเมินผล หรือองค์ประกอบในการบริหารอย่างไรบ้าง			

รายการ	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
2. ท่านคิดว่าแต่ละองค์ประกอบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ควรมีตัวชี้วัดความสำเร็จ อะไรบ้างที่ทำให้แต่ละองค์ประกอบบรรลุเป้าหมาย			
3. ท่านคิดว่าองค์ประกอบใด มีความสำคัญที่สุด ที่จะช่วยให้การบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ประสบผลสำเร็จ เพราะเหตุใด			
4. ท่านคิดว่ากระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นอย่างไร			
5. ท่านคิดว่ารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เกี่ยวกับรูปแบบ แนวคิด วิธีการ ควรมีลักษณะที่เด่นชัดอย่างไรบ้าง			
6. ท่านคิดว่าเงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้แก่อะไรบ้าง			

**แบบประเมินผลความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น**

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง			
2. มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ทดลองใช้ในโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ในฐานะ ☐ ผู้บริหาร ☐ ครูผู้สอน ☐ อื่นๆ			

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟู
สมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. ท่านมีความพึงพอใจ ลักษณะของรูปแบบการ บริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ ขอนแก่น ในระดับใด			
2. ท่านมีความพึงพอใจในองค์ประกอบของรูปแบบ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินคัดกรอง นักเรียนรายบุคคล ในระดับใด			

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
3. ท่านมีความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล ในระดับใด			
4. ท่านมีความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ในระดับใด			
5. ท่านมีความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินซ้ำ ในระดับใด			
6. ท่านมีความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ในระดับใด			
7. ท่านมีความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ ในระดับใด			

แบบสอบถามชุดที่ 5

แบบสอบถามความพึงพอใจ

เกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง			
2. ตำแหน่งหน้าที่ ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ☐ หัวหน้าฝ่าย ☐ ครูการศึกษาพิเศษ ☐ นักสหวิชาชีพ ☐ ผู้ปกครอง ☐ พี่เลี้ยงเด็กพิการ ☐ อื่นๆ.....			
3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก			
4. อายุ ☐ 20 – 29 ปี ☐ 30 – 39 ปี ☐ 40 – 49 ปี ☐ 50 – 59 ปี			

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
องค์ประกอบที่ 1 การคัดกรองและการประเมินนักเรียน			
การมีส่วนร่วมในการวางแผน			
1. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลด้านความพิการ สภาพความรุนแรง ลักษณะความพิการ ครอบครัว และการรับบริการสื่ออุปกรณ์			
2. การมีส่วนร่วมในการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสอดคล้องกับลักษณะอาการและความรุนแรง			
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ			
3. การมีส่วนร่วมในการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสอดคล้องกับลักษณะอาการและความรุนแรง			
4. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแบบคัดกรอง แบบประเมินนักเรียน และวิธีการที่เหมาะสม และครอบคลุมกับความพิการทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ			
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล			
5. การมีส่วนร่วมในการสรุปผลการคัดกรองนักเรียน สอดคล้องกับลักษณะอาการและความรุนแรง			
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข			
6. การมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อปรับปรุงขั้นตอนการวางแผน			
7. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขข้อมูล ในการคัดกรองนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นรายบุคคล			

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์			
8. นักเรียนและผู้ปกครองยอมรับในผลการคัดกรอง นักเรียนสอดคล้องกับลักษณะอาการและความรุนแรง			
องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพ เฉพาะบุคคล			
การมีส่วนร่วมในการวางแผน			
9. การร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น รายบุคคล			
10. การร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียน รายบุคคล และความต้องการของผู้ปกครอง			
11. การร่วมในการวางแผนกำหนดจำนวนครูและบุคลากร สำหรับการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
12. การร่วมในการวางแผนการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียน โดยมีสื่ออุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมา ให้เพื่อพัฒนาการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
13. การร่วมวางแผนการส่งต่อแพทย์ เพื่อผ่าตัด รับประทานยา หรือ รับประทานอุปกรณ์เสริม ภายอุปกรณ์เทียม และการ ใช้สื่อ อุปกรณ์ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสม			
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ			
14. นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดภาระงานในกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียนเฉพาะบุคคลอย่างชัดเจน			

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
15. มีการประสานเครือข่ายความร่วมมือทั้งโรงพยาบาล หน่วยงานสาธารณสุข และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำให้นักเรียนได้รับบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความจำเป็นพิเศษของ นักเรียนเป็นรายบุคคล			
16. มีการระบุประเด็นปัญหาและข้อกำจัดการในกรทำ กิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการโดยใช้สื่อ อุปกรณ์กิจกรรมที่เหมาะสม และตรงตามประเภท ลักษณะบกพร่องเป็นรายบุคคล			
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล			
17. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบ รายละเอียดในแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน เฉพาะบุคคลก่อนนำไปใช้จริง			
18. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินแผนการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคลก่อนนำไปใช้จริง			
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข			
19. การสร้างความตระหนักการนำผลการประเมินมา ปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตาม ความเหมาะสม			
20. การให้ความสำคัญกับการบันทึกข้อมูล ในการปรับปรุง แก้ไขแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตาม ความเหมาะสม			
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์			
21. บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่า แผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลของนักเรียน รายบุคคล มีความจำเป็นและนักเรียนทุกคนได้รับ ประโยชน์สูงสุด			

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
การมีส่วนร่วมในการวางแผน			
22. ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยงเด็ก พิจารณางาน ชุมชน และเครือข่าย มีส่วนร่วมกับ นักสหวิชาชีพในการเตรียมการก่อนดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
23. มีการสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนใน ขั้นตอนของกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่าง ถ่องแท้ชัดเจน			
24. การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ อาคาร ห้องฝึก ทักษะสำหรับการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน			
25. การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมการส่งต่อแพทย์เพื่อ ผ่าตัด ulya หรือ ulya อุปกรณ์เสริม ulya อุปกรณ์ เเทียม และการใช้สื่อ ulya ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่เหมาะสม			
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ			
26. ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยงเด็ก พิจารณางาน ชุมชน และเครือข่าย มีส่วนร่วมกับนักสห วิชาชีพในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
27. นักวิชาชีพให้ความรู้เรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ต่อผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการฟื้นฟู สมรรถภาพ			
28. การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน แก้ไขปัญหา อย่างมีคุณภาพและปลอดภัย โดยการมีส่วนร่วมของ ผู้เกี่ยวข้อง			
29. ให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในระดับความ เข้มข้นที่เหมาะสมกับระดับความรุนแรงกับสภาพความ พิจารณางานของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง			

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
30. การสร้างความเข้าใจ ในการฝึกทักษะตามปัญหา ให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอ			
31. ร่วมสร้างการสื่อสารระหว่างสมาชิกในทีมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความต่อเนื่อง และการประสานงานในการดูแล			
32. การให้คำแนะนำช่วยเหลือ การใช้อุปกรณ์ช่วย และอุปกรณ์เสริมที่เหมาะสมกับลักษณะอาการความบกพร่อง และความต้องการจำเป็นของนักเรียน			
33. การบันทึกข้อมูลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียน เป็นปัจจุบัน และอย่างเป็นระบบ โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง			
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล			
34. การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สภาพความรุนแรงของลักษณะอาการของนักเรียนรายบุคคล			
35. มีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงาน บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ ได้ประชุมพูดคุยเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน			
36. การมีส่วนร่วมในการบันทึกข้อมูลการฟื้นฟู และรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นระยะๆ			
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข			
37. การมีส่วนร่วมในการประชุมหาวิธีการแก้ปัญหา จากสรุปผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการ			

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์			
38. การมีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนัก การยอมรับ และเห็นความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูฯ			
องค์ประกอบที่ 4 การประเมินซ้ำ			
การมีส่วนร่วมในการวางแผน			
39. มีการเข้าร่วมประชุมในการวางแผนการประเมินซ้ำ			
40. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดระยะเวลา และขั้นตอนการของการประเมินซ้ำ			
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ			
41. มีส่วนร่วมดำเนินการประเมินซ้ำระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนตามกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และต่อเนื่อง			
42. มีส่วนร่วมดำเนินการประเมินซ้ำระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนตามขั้นตอนอย่างละเอียด			
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล			
43. มีการเข้าร่วมประชุมในการสะท้อนผล และแสดงความคิดเห็นในการประเมินซ้ำ			
44. การนำผลการประเมินซ้ำมาปรับแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม			
การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุง			
45. ร่วมประชุม เสนอวิธีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาจากการประเมินซ้ำ			
46. การสรุปรายงานความก้าวหน้าของการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน และผลการประเมินซ้ำ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพครั้งต่อไป			
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์			
47. มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ และยอมรับในผลของการประเมินซ้ำ			
48. มีส่วนร่วม และเห็นความสำคัญของการประเมินซ้ำ			

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน			
การมีส่วนร่วมในการวางแผน			
49. มีส่วนร่วมในการวางแผนให้ความรู้ การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ชัดเจน เป็นระบบ			
50. มีส่วนร่วมในการวางแผนออกแบบเครื่องมือการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
51. มีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ			
52. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโดยให้เป็นไปตาม กรอบระยะเวลาที่กำหนดในแผนการฟื้นฟูอย่างสม่ำเสมอ และความเหมาะสม			
53. การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผน			
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล			
54. การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของผล การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียน			
55. การมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และอุปสรรคใน การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนและหาแนวทางการแก้ไขร่วมกันของ ผู้ดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ			
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข			
56. การมีส่วนร่วมในการนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไข			

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
57. การมีส่วนร่วมในการสรุปผลและจัดทำรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างเป็นระบบ			
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์			
58. ผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงาน			
องค์ประกอบที่ 6 การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
การมีส่วนร่วมในการวางแผน			
59. มีส่วนร่วมในการวางแผนการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนชัดเจน เป็นระบบ			
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ			
60. เข้าร่วมประชุมเพื่อสรุปข้อมูลผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล ถูกต้อง ครบถ้วน			
61. ร่วมการวิเคราะห์ข้อมูลผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล			
62. ร่วมการจัดทำสารสนเทศข้อมูลผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล และการสรุปรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล			
63. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูลการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล			
64. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดทำสารสนเทศการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล			
65. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการสรุปรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข			
66. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข แก้ปัญหาการสรุปรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน			
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์			
67. บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าเวลาที่เสียไปในการดำเนินงานกับผลที่ได้รับมีความคุ้มค่า และนักเรียนทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุด			
68. บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่ารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่นมีความเหมาะสม			
69. บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่า การบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โดยโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีคุณภาพ			

แบบสอบถามชุดที่ 6

แบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบการบริหาร
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

รายการ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. ชื่อ..... สกุล.....			
2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง			
3. อายุ ☐ ต่ำกว่า 35 ปี ☐ 41 ปี - 50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี			
3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก จบการศึกษาระดับปริญญา			
4. ตำแหน่งปัจจุบัน ..... สังกัด.....			
5. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ☐ 5 - 10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปี			

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสม หรือ ไม่เหมาะสม

ที่	รายการ	ผลการตรวจสอบ		
		+1	0	-1
1. ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบ (Feasibility)				
1.1	เป็นรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการรวมทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาที่มีลักษณะเดียวกัน			
1.2	เป็นรูปแบบที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายไม่ยุ่งยาก			
1.3	เป็นรูปแบบมีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลการดำเนินงานให้เกิดความคุ้มค่าต่อการบริหารสถานศึกษา			
1.4	รูปแบบ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะมีการยอมรับตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
1.5	เป็นรูปแบบมีความเป็นไปได้ที่จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน			
2. ด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ(Utility)				
2.1	เป็นรูปแบบที่นำเสนอมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของผู้บริหาร ครู นักเรียน โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง			
2.2	เป็นรูปแบบสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้			
2.3	เป็นรูปแบบสามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการเป็นมาตรฐานในการประเมินคุณภาพการศึกษา			
2.4	เป็นรูปแบบส่งเสริมการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าในการบริหารสถานศึกษา			
2.5	เป็นรูปแบบสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในสถานศึกษาได้			

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม

แบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนา
รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตารางที่ ง.1 สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

คนที่ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน								
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.8	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.8	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
10	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ								
16	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.8	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คนที่ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
21	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	1	+5	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
24	+1	+1	0	+1	1	+4	0.8	ใช้ได้
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล								
25	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข								
29	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์								
31	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
34	+1	+1	0	+1	1	+4	0.8	ใช้ได้

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ชุดที่ 1 (Reliability)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.966	34

ภาพที่ ง.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ชุดที่ 1 (Reliability)

แบบสอบถามฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกการศึกษาครูของโรงเรียนเฉพาะความพิการ
ที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน และมีการดำเนินเป็นที่ยอมรับ เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practices)

ตารางที่ ง.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกการศึกษาครูของโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษา
ในลักษณะเดียวกัน และมีการดำเนินเป็นที่ยอมรับ เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practices)

คนที่ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน								
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
1.2	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.8	ใช้ได้
1.3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
1.4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ								
2.1	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.8	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2.3	+1	+0	+1	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
2.4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2.5	+1	+0	+1	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
3. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล								
3.1	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.8	ใช้ได้
3.2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
3.4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
4. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข								
4.1	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.8	ใช้ได้
4.2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.2 (ต่อ)

คนที่ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
5. การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์								
5.1	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.8	ใช้ได้
5.2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
5.3	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.8	ใช้ได้
6. ปัจจัย หรือเงื่อนไขความสำเร็จ								
6.1	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
6.2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้

แบบสอบถามฉบับที่ 3 แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหาร
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตารางที่ ง.3 แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วม
ของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

คนที่ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ด้านความถูกต้องครอบคลุม(Accuracy)								
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
1.3	+1	0	+1	+1	+1	+5	0.8	ใช้ได้
1.4	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
1.5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2. ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ(Propriety)								
2.1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.8	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2.4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2.5	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.8	ใช้ได้

แบบสอบถามฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการใช้รูปแบบบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตารางที่ ง.4 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการใช้รูปแบบบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

คนที่ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น								
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	0	+1	+1	+5	0.8	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.8	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้

แบบสอบถามฉบับที่ 5 ความพึงพอใจต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตารางที่ ง.5 ความพึงพอใจต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ข้อที่	คนที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 การคัดกรองและการประเมินนักเรียน									
การมีส่วนร่วมในการวางแผน									
1		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ									
3		+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
4		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล									
5		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข									
6		+1	+1	+1	+1	0	+4	0.8	ใช้ได้
7		+1	+1	+1	+1	0	+4	0.8	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์									
8		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล									
การมีส่วนร่วมในการวางแผน									
9		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
10		+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
11		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
12		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
13		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.5 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ									
14		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
ข้อที่	คนที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
15		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
16		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล									
17		+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
18		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข									
19		+1	+1	+1	+1	0	+4	0.8	ใช้ได้
20		+1	+1	+1	+1	0	+4	0.8	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์									
21		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน									
การมีส่วนร่วมในการวางแผน									
22		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
23		+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
24		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
25		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ									
26		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
27		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
28		+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
29		+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.5 (ต่อ)

คนที่ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
30	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
31	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล								
34	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
36	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข								
37	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์								
38	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 4 การประเมินซ้ำ								
การมีส่วนร่วมในการวางแผน								
39	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ								
41	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
42	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล								
43	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุง								
45	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
46	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.5 (ต่อ)

คนที่ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์								
47	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน								
การมีส่วนร่วมในการวางแผน								
49	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
51	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ								
52	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
53	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล								
54	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
55	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข								
56	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
57	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์								
58	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 6 การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน								
การมีส่วนร่วมในการวางแผน								
59	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ								
60	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
61	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.5 (ต่อ)

คนที่ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
62	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล								
63	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
64	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
65	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุง								
66	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์								
67	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
68	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
69	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ชุดที่ 2 (Reliability)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.986	69

ภาพที่ ง.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ชุดที่ 2 (Reliability)

แบบสอบถามฉบับที่ 6 แบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตารางที่ ง.6 แบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

คนที่ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบ(Feasibility)								
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	0	+1	+1	+5	0.8	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.8	ใช้ได้
2. ด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ(Utility)								
6	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	0	+1	+4	0.8	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามชุดที่ 1

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
เกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ตำแหน่งหน้าที่

ผู้บริหารสถานศึกษา

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หัวหน้าฝ่าย

ครูการศึกษาพิเศษ

นักวิชาชีพ

ผู้ปกครอง

พี่เลี้ยงเด็กพิการ

อื่นๆ.....

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 2 ปี

2 – 5 ปี

มากกว่า 5 ปี

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียน
ศรีสังวาลย์ขอนแก่น

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความคำถามในประเด็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโดย
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ตามประเด็นที่
กำหนด ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมี
ส่วนร่วมในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับ
ประโยชน์ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือ
สุขภาพโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของ
ท่านอยู่ระดับใดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ที่ตรงกับความคิด
เห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ มากที่สุด
(ร้อยละ 80 ขึ้นไป)

4 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ มาก
(ร้อยละ 70 - 79 ขึ้นไป)

3 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ ปานกลาง
(ร้อยละ 60 - 69 ขึ้นไป)

2 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ น้อย
(ร้อยละ 50 - 59 ขึ้นไป)

1 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมสภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ น้อยที่สุด
(ต่ำกว่าร้อยละ 50)

ข้อ	รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7	มีการระบุประเด็นปัญหาและข้อจำกัดในการทำกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการโดยใช้สื่อ อุปกรณ์กิจกรรมที่เหมาะสม และตรงตามประเภทลักษณะบกพร่องเป็นรายบุคคล										
8	นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคล										
9	การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นรายบุคคล										
10	การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนรายบุคคล และความต้องการของผู้ปกครอง										
11	การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดจำนวนครูและบุคลากรสำหรับการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน										
12	การมีส่วนร่วมในการวางแผนการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลผลการดำเนินการให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพตามสภาพความรุนแรงของลักษณะอาการของนักเรียนรายบุคคล										

**แบบสัมภาษณ์เชิงลึกการศึกษาดูงานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ
ที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน และมีการดำเนินเป็นที่ยอมรับ เป็นแบบอย่างที่ดี
(Best Practices)**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. วัน เดือน ปี ที่ศึกษา.....
2. ชื่อสถานศึกษา.....
สถานที่ตั้ง เลขที่..... ถนน..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โปรดเขียนข้อเสนอแนะแนวทางของท่านในประเด็นต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน

1.1 โรงเรียนท่านได้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน มีลักษณะเป็นอย่างไร มีเป้าหมายอย่างไร

.....

.....

.....

.....

1.2 มีความร่วมมือกันในการวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

1.3 เป็นความร่วมมือของภาคส่วนใดบ้าง มีลักษณะใดในขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน

.....

.....

.....

1.4 ในขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงาน มีขั้นตอนรายละเอียดอะไรบ้าง

.....

.....

.....

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

2.1 ในขั้นตอนการดำเนินงานของโรงเรียนมีความร่วมมือในกิจกรรมใดบ้าง ลักษณะขั้นตอนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

2.2 มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันอย่างไร

.....

.....

.....

2.3 มีวิธีดำเนินงานร่วมกันอย่างไร

.....

.....

.....

2.4 มีกระบวนการสร้างความตระหนัก และเข้าใจในการดำเนินงานร่วมกันอย่างไร

.....

.....

.....

2.5 มีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดหา อุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน
สำหรับการให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างเหมาะสมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3.1 การมีส่วนร่วมในการประเมินชี้ระหว่างกรให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นลักษณะใด

.....

.....

.....

.....

3.2 การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน มีลักษณะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

3.3 การมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ของผู้เกี่ยวข้อง และการ
หาแนวทางการแก้ไขปัญหาพร้อมกันเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3.4 การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม การขับเคลื่อนฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน มีลักษณะ
เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข

4.1 การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินซ้ำมาปรับปรุงแก้ไข มีลักษณะเป็นอย่างไร ประเด็นใดบ้าง

.....
.....
.....

4.2 การมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานเป็นรายบุคคลให้แก่ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ เป็นกระบวนการทำงานลักษณะใด

.....
.....
.....
.....

5. การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์

5.1 ทักษะ ทักษะ ความรู้สึกรักของบุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเป็นไปในลักษณะใด เมื่อเกิดผลการดำเนินงานที่ทุกภาคมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสำเร็จลุล่วง

.....
.....
.....
.....

5.2 กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมมีความเหมาะสมอย่างไร

.....
.....
.....
.....

5.3 กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมมีความเป็นประโยชน์
อย่างไร

.....

.....

.....

.....

6. ปัจจัย หรือเงื่อนไขความสำเร็จ

6.1 ปัจจัย หรือเงื่อนไขความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ผ่าน
กระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย อะไรบ้าง

.....

.....

.....

6.2 อุปสรรค และปัญหาในการพัฒนากระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่ผ่านกระบวนการมี
ส่วนร่วม มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ของร่างรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วม
ของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ-นามสกุล.....

เพศ ชาย หญิง

อายุ ต่ำกว่า 35 ปี 41 ปี - 50 ปี มากกว่า 50 ปี

วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

จบการศึกษาสาขาวิชา .....

ตำแหน่งปัจจุบัน .....

สังกัด.....

ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง - 5 - 10 ปี - มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 คำชี้แจง แบบประเมินนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โปรดทำ
เครื่องหมาย ✓ ในระดับคะแนนซึ่งตรงกับมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ตามเกณฑ์ การให้คะแนน
5 ระดับ

5 หมายถึง มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสม ความถูกต้องครอบคลุมของร่างรูปแบบ

รายการประเมิน	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ (Propriety)										
1. รูปแบบ มีความสอดคล้องและสนองตอบนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ										
2. รูปแบบ มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ										
3. รูปแบบ มีรายละเอียดขององค์ประกอบที่มีความเหมาะสม										
4. รูปแบบ มีสาระสำคัญที่มีความเหมาะสมและเพียงพอ										
5. รูปแบบ มีความเหมาะสมต่อการนำไปเป็นหลักสูตรการพัฒนาสถานศึกษาเฉพาะความพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพทั้งระบบ										
ด้านความถูกต้องครอบคลุม(Accuracy)										
1. รูปแบบ มีความถูกต้องไม่ขัดกับหลักการและทฤษฎีบริหารการศึกษา										
2. รูปแบบ มีสาระสำคัญที่กำหนดในรูปแบบมีความน่าเชื่อถือและเป็นระบบ										
3. รูปแบบ มีความสอดคล้องตามภารกิจของการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด										
4. รูปแบบ มีสาระสำคัญและสอดคล้องกับการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา										
5. รูปแบบ มีสาระสำคัญที่สอดคล้องในทางปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ										

ลงชื่อ.....

(.....) ผู้ประเมิน

**แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการใช้รูปแบบบริหาร
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น**

คำชี้แจง การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือ
สุขภาพโดยการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ
นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น มีรายละเอียด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ /และรูปแบบการดำเนินงานที่

ส่งผลต่อการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน

ผลการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนารูปแบบการบริหาร
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สังกัดสำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบ
ของท่านจะใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น และนำเสนอในภาพรวมซึ่งไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพและ
การปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

นายสันติ ฤไชย

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....
2. ตำแหน่ง .....
3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด .....
4. สถานศึกษา.....
5. ประสบการณ์ในการทำงาน.....
6. ให้สัมภาษณ์ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของบุคลากรโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ประเด็นที่ 1 : ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ว่าควรมีการปรับเปลี่ยนหลักการวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ วิธีประเมินผล หรือองค์ประกอบในการบริหารอย่างไรบ้าง

ประเด็นที่ 2 : ท่านคิดว่าแต่ละองค์ประกอบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ควรมีตัวชี้วัดความสำเร็จ อะไรบ้างที่ทำให้แต่ละองค์ประกอบบรรลุเป้าหมาย

ประเด็นที่ 3 : ท่านคิดว่าองค์ประกอบใด มีความสำคัญที่สุด ที่จะช่วยให้การบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ประสบผลสำเร็จ เพราะเหตุใด

ประเด็นที่ 4 : ท่านคิดว่ากระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เป็นอย่างไร

ประเด็นที่ 5 : ท่านคิดว่ารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เกี่ยวกับรูปแบบ แนวคิด วิธีการ ควรมีลักษณะที่เด่นชัดอย่างไรบ้าง

ประเด็นที่ 6 : ท่านคิดว่าเงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้แก่อะไรบ้าง

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์อย่างสูงยิ่ง

ผู้วิจัย

**แบบประเมินผลความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ของบุคลากรโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ทดลองรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

3. วิธีการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินครั้งนี้จะไม่มีผลใดๆ ต่อตัวท่านและสถานศึกษาของท่าน แต่จะมีประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงและพัฒนาารรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นายสันติ ฤไชย

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประเมิน

1. เพศ ชาย

หญิง

2. มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ทดลองใช้ในโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ในฐานะ

ผู้บริหาร

ครูผู้สอน

อื่นๆ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ท่านมีความพึงพอใจ ลักษณะของรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ในระดับใด					
2	ท่านมีความพึงพอใจในองค์ประกอบของรูปแบบด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินคัดกรองนักเรียนรายบุคคล ในระดับใด					
3	ท่านมีความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล ในระดับใด					
4	ท่านมีความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ในระดับใด					
5	ท่านมีความพึงพอใจในองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินซ้ำ ในระดับใด					

แบบสอบถามความพึงพอใจ
เกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

*****

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษาและ ประสบการณ์ในการทำงานของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ตำแหน่งหน้าที่

ผู้บริหารสถานศึกษา

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หัวหน้าฝ่าย

ครูการศึกษาพิเศษ

นักสหวิชาชีพ

ผู้ปกครอง

พี่เลี้ยงเด็กพิการ

อื่นๆ.....

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. อายุ

20 – 29 ปี

30 – 39 ปี

40 – 49 ปี

50 – 59 ปี

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

คำชี้แจง โปรดพิจารณาระดับความพึงพอใจการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ โดยมีองค์ประกอบกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การคัดกรองและการประเมินนักเรียน (Screening & assessment) 2) การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล (Individualize Rehabilitation Plan : IRP) 3) การมีส่วนร่วมในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน เป็นรายบุคคล (Individualize Rehabilitation) 4) การประเมินซ้ำ (Repeated measurements) 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน (Supervision) 6) การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Reporting) ว่ามีระดับคุณภาพความพึงพอใจอยู่ในระดับใด โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ระดับการใช้ตามความเป็นจริงที่ปรากฏใน แต่ละช่อง ซึ่งอธิบายความหมายได้ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อยที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 1 การคัดกรองและการประเมินนักเรียน						
การมีส่วนร่วมในการวางแผน						
1	การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลด้านความพิการ สภาพความรุนแรง ลักษณะความพิการ ครอบครัว และการรับบริการสื่ออุปกรณ์					
2	การมีส่วนร่วมในการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนสอดคล้องกับลักษณะอาการและความรุนแรง					

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
3	การมีส่วนร่วมในการคัดกรองประเภทความพิการเพื่อให้บริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ตรงกับสภาพความบกพร่องที่แท้จริง					
4	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแบบคัดกรอง แบบประเมินนักเรียน และวิธีการที่เหมาะสม และครอบคลุมกับความพิการทางด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ					
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
5	การมีส่วนร่วมในการสรุปผลการคัดกรองนักเรียน สอดคล้องกับลักษณะอาการและความรุนแรง					
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข						
6	การมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อปรับปรุงขั้นตอนการวางแผน					
7	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขข้อมูล ในการคัดกรองนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นรายบุคคล					
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์						
8	นักเรียนและผู้ปกครองยอมรับในผลการคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับลักษณะอาการและความรุนแรง					
องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคล						
การมีส่วนร่วมในการวางแผน						
9	การร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นรายบุคคล					
10	การร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนรายบุคคล และความต้องการของผู้ปกครอง					

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
11	การร่วมในการวางแผนกำหนดจำนวนครูและบุคลากร สำหรับการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน					
12	การร่วมในการวางแผนการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียน โดยมีสื่ออุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมา ใช้เพื่อพัฒนาการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
13	การร่วมวางแผนการส่งต่อแพทย์ เพื่อผ่าตัด รับยา หรือ รับกายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม และการ ใช้สื่อ อุปกรณ์ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสม					
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
14	นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนด ภาระงานในกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน เฉพาะบุคคลอย่างชัดเจน					
15	มีการประสานเครือข่ายความร่วมมือทั้งโรงพยาบาล หน่วยงานสาธารณสุข และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำให้ นักเรียนได้รับบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความจำเป็นพิเศษของ นักเรียนเป็นรายบุคคล					
16	มีการระบุประเด็นปัญหาและข้อจำกัดในการทำกิจกรรม ที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการโดยใช้สื่อ อุปกรณ์ กิจกรรมที่เหมาะสม และตรงตามประเภทลักษณะ บกพร่องเป็นรายบุคคล					
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
17	การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบ รายละเอียดในแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนเฉพาะ บุคคลก่อนนำไปใช้จริง					
18	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินแผนการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนเฉพาะบุคคลก่อนนำไปใช้จริง					

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข						
19	การสร้างความตระหนักการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม					
20	การให้ความสำคัญกับการบันทึกข้อมูล ในการปรับปรุงแก้ไขแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม					
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์						
21	บุคคลกร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพเฉพาะบุคคลของนักเรียนรายบุคคลมีความจำเป็นและนักเรียนทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุด					
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน						
การมีส่วนร่วมในการวางแผน						
22	ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยงเด็ก พิกการคนงาน ชุมชน และเครือข่าย มีส่วนร่วมกับนักสหวิชาชีพในการเตรียมการก่อนดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน					
23	มีการสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนในขั้นตอนของกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างถ่องแท้ชัดเจน					
24	การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ อาคาร ห้องฝึกทักษะสำหรับการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
25	การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมการส่งต่อแพทย์เพื่อผ่าตัด รับประทานยา หรือ รับประทานอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม และการใช้สื่อ อุปกรณ์ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่เหมาะสม					

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
26	ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูประจำเรือนนอน พี่เลี้ยงเด็ก พิกการคนงาน ชุมชน และเครือข่าย มีส่วนร่วมกับ นักศึกษาชีพในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน					
27	นักวิชาชีพให้ความรู้เรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ต่อผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการ ฟื้นฟูสมรรถภาพ					
28	การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน แก้ไขปัญหา อย่างมีคุณภาพและปลอดภัย โดยการมีส่วนร่วมของ ผู้เกี่ยวข้อง					
29	ให้การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนในระดับความเข้มข้น ที่เหมาะสมกับระดับความรุนแรงกับสภาพความพิการ ของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง					
30	การสร้างความเข้าใจ ในการฝึกทักษะตามปัญหาให้กับ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้อง อย่าง สม่าเสมอ					
31	ร่วมสร้างการสื่อสารระหว่างสมาชิกในทีมอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อความต่อเนื่อง และการประสานงาน ในการดูแล					
32	การให้คำแนะนำช่วยเหลือ การใช้อุปกรณ์ช่วย และ อุปกรณ์เสริมที่เหมาะสมกับลักษณะอาการความ บกพร่อง และความต้องการจำเป็นของนักเรียน					
33	การบันทึกข้อมูลการฟื้นฟูสมรรถภาพของนักเรียนเป็น ปัจจุบัน และอย่างเป็นระบบ โดยการมีส่วนร่วมของ ผู้เกี่ยวข้อง					

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
34	การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความรุนแรงของลักษณะอาการของนักเรียนรายบุคคล					
35	มีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงาน บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ ได้ ประชุมพูดคุยเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน					
36	การมีส่วนร่วมในการบันทึกข้อมูลการฟื้นฟู และ รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นระยะๆ					
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข						
37	การมีส่วนร่วมในการประชุมหาวิธีการแก้ปัญหา จาก สรุปลงการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการ					
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์						
38	การมีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนัก การยอมรับ และเห็นความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูฯ					
องค์ประกอบที่ 4 การประเมินซ้ำ						
การมีส่วนร่วมในการวางแผน						
39	มีการเข้าร่วมประชุมในการวางแผนการประเมินซ้ำ					
40	การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดระยะเวลา และ ขั้นตอนการของการประเมินซ้ำ					
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
41	มีส่วนร่วมดำเนินการประเมินซ้ำระหว่างการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนตามกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และต่อเนื่อง					
42	มีส่วนร่วมดำเนินการประเมินซ้ำระหว่างการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนตามขั้นตอนอย่างละเอียด					

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
43	มีการเข้าร่วมประชุมในการสะท้อนผล และแสดงความ คิดเห็นในการประเมินซ้ำ					
44	การนำผลการประเมินซ้ำมาปรับแผนการฟื้นฟู สมรรถภาพเฉพาะบุคคลตามความเหมาะสม					
การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุง						
45	ร่วมประชุม เสนอวิธีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาจากการ ประเมินซ้ำ					
46	การสรุปรายงานความก้าวหน้าของการฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียน และผลการประเมินซ้ำ เพื่อเป็น ข้อมูลในการปรับปรุงแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพครั้งต่อไป					
การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์						
47	มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ และยอมรับในผลของการ ประเมินซ้ำ					
48	มีส่วนร่วม และเห็นความสำคัญของการประเมินซ้ำ					
องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน						
การมีส่วนร่วมในการวางแผน						
49	มีส่วนร่วมในการวางแผนให้ความรู้ การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน ชัดเจน เป็นระบบ					
50	มีส่วนร่วมในการวางแผนออกแบบเครื่องมือการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการฟื้นฟูสมรรถภาพ นักเรียน					
51	มีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน					

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
52	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโดยให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในแผนการฟื้นฟูอย่างสม่ำเสมอ และความเหมาะสม					
53	การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และเป็นไปตามแผน					
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
54	การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน					
55	การมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนและหาแนวทางการแก้ไขร่วมกันของผู้ดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ					
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข						
56	การมีส่วนร่วมในการนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไข					
57	การมีส่วนร่วมในการสรุปผลและจัดทำรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนอย่างเป็นระบบ					
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์						
58	ผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันการนิเทศ กำกับ ติดตาม กิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงาน					

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 6 การรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน						
การมีส่วนร่วมในการวางแผน						
59	มีส่วนร่วมในการวางแผนการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนชัดเจน เป็นระบบ					
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
60	เข้าร่วมประชุมเพื่อสรุปข้อมูลผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล ถูกต้อง ครบถ้วน					
61	ร่วมการวิเคราะห์ข้อมูลผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล					
62	ร่วมการจัดทำสารสนเทศข้อมูลผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล และการสรุปรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน					
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
63	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูลการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล					
64	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดทำสารสนเทศการรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนรายบุคคล					
65	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการสรุปรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน					
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข						
66	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข แก้ปัญหาการสรุปรายงานผลการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน					
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์						
67	บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนเข้าใจตรงกันว่าเวลาที่เสียไปในการดำเนินงานกับผลที่ได้รับมีความคุ้มค่า และนักเรียนทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุด					

แบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบการบริหาร
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ-นามสกุล.....

วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

จบการศึกษาสาขาวิชา .....

ตำแหน่งปัจจุบัน .....

สังกัด.....

คำชี้แจง สำหรับตอนที่ 2 แบบประเมินนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในระดับคะแนนซึ่งตรงกับมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ตาม
เกณฑ์ การให้คะแนน 5 ระดับ

- 5 หมายถึง มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารโดย
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

รายการประเมิน	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบ(Feasibility)										
1. รูปแบบ ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการบริหารโรงเรียน เฉพาะความพิการ รวมทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาที่มี ลักษณะเดียวกัน										
2. รูปแบบ รูปแบบ ที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายไม่ยุ่งยาก										
3. รูปแบบ มีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลการดำเนินงานให้เกิด ความคุ้มค่าต่อการบริหารสถานศึกษา										
4. รูปแบบ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะมีการยอมรับ ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา										
5. รูปแบบ มีความเป็นไปได้ที่จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ดีจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน										
ด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ(Utility)										
1. รูปแบบ ที่นำเสนอมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง										
2. รูปแบบ สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหาร จัดการศึกษาของสถานศึกษาได้										
3. รูปแบบ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการเป็นมาตรฐาน ในการประเมินคุณภาพการศึกษา										
4. รูปแบบ ส่งเสริมการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และ ความคุ้มค่าในการบริหารสถานศึกษา										
5. รูปแบบ สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพฟื้นฟู สมรรถภาพนักเรียนในสถานศึกษาได้										

ลงชื่อ.....

(.....) ผู้ประเมิน

ภาคผนวก ฉ

หนังสือเผยแพร่ และตอบรับผลงานทางวิชาการ

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๘๒๑/๓๑๗

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี
ถนนรอบเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

โดยการ

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/ว๔๑๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้ส่งผลงานทางวิชาการของ นายสันติ ฤทธิชัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังหน่วยงาน ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี ได้รับเอกสารผลงานทางวิชาการของท่านเรียบร้อยแล้ว และนำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่ให้กับบุคคลในหน่วยงาน พบว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าวเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภชาติ คำวัฒน์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ฝ่ายบริหารงานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐๔๒ - ๑๑๑๒๓๖

โทรสาร ๐๔๒ - ๑๑๑๒๓๗

ที่ ศธ. ๐๔๐๐๗.๓๑๔/๒๖๕

โรงเรียนสำหรับคนพิการทางร่างกายและ
การเคลื่อนไหวของจังหวัดนครศรีธรรมราช
๒๐ ม.๘ ตำบลหนองหงส์ อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๑๑๐
(สำนักงานชั่วคราว)

๑๔ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ศธ. ๐๔๐๐๗.๓๑๔/ว๔๑๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสืออ้างถึงโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้ส่งผลงานวิชาการของ นายสันติ ฤาไชย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังหน่วยงาน ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ โรงเรียนสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับเอกสารผลงานทางวิชาการของท่านเรียบร้อยแล้ว และนำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่ให้กับบุคลากรในหน่วยงานพบว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าว เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวีระดี กองแก้ว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสำหรับคนพิการทางร่างกาย
และการเคลื่อนไหวของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ธุรการ/โรงเรียนสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวของจังหวัดนครศรีธรรมราช
โทรศัพท์ ๐๗๕ - ๓๕๕๘๑๕ โทรสาร ๐๗๕ - ๓๕๕๘๑๕
e-mail : special953@outlook.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๕๑/๖๖๓

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๓ จังหวัดสกลนคร
๗๘ หมู่ ๑๒ ตำบลนาหัวบ่อ
อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ๔๗๒๒๐

๙ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/ว๔๑๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้ส่งผลงานวิชาการของ นายสันติ ฤไชย
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของ
ชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ในกรณี โรงเรียนได้รับเอกสารผลงานทางวิชาการของท่านเรียบร้อยแล้ว และนำผลงานดังกล่าว
ไปเผยแพร่ให้กับบุคลากรในหน่วยงาน พบว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าวเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และพัฒนา
คุณภาพการศึกษาในหน่วยงานเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทัศนีย์ สิงห์วงศ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๓ จังหวัดสกลนคร

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

โทร. ๐ ๔๒๗๐ ๗๖๗๗

โทรสาร ๐ ๔๒๗๐ ๗๖๗๗

e-mail: suksa.rpk@gmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๐/๔๐๒

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙
๗๖๑ หมู่ ๑๔ ซอยปัญญา ตำบลศิลา
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๙ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ.๐๔๐๐๗.๑๕๒/ว๔๑๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ซึ่งได้ส่งผลงานวิชาการของ นายสันติ ฤาไชย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้เผยแพร่ผลงานข้างต้น มายัง ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ จังหวัดขอนแก่น

บัดนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ จังหวัดขอนแก่น ได้รับเอกสารดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจะนำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่ และประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์ สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอขอบพระคุณในการเผยแพร่ผลงานครั้งนี้ พันฟูสมรรถภาพ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิรัตย์ ชินกะธรรม)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๙ จังหวัดขอนแก่น

งานธุรการ
โทรศัพท์ ๐-๔๓๒๓-๙๐๕๕
โทรสาร ๐-๔๓๒๓-๙๐๗๓

ที่ ศธ๐๔๐๐๗.๗๗๑/๒๐๑

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์
๑๐๗ หมู่ ๗ ตำบลเชื้อเพลิง
อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ๓๒๑๔๐

๙ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

อ้างถึง หนังสือที่ ศธ๐๔๐๐๗.๑๕๒/ว๔๑๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้ส่งผลงานวิชาการของ นายสันติ ฤาชัย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยมีการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังหน่วยงาน ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ได้รับเอกสารผลงานทางวิชาการของท่านเรียบร้อยแล้ว และนำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่ให้กับบุคลากรในหน่วยงาน พบว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าวเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจิตร พิมพกรรม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์

งานธุรการ

โทร ๐-๔๔-๕๕๑-๐๗๘

เว็บไซต์ <http://www.deafsurin.ac.th>

อีเมลล์ deafsurin1077@gmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๓๑/๔๕๕

โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล
๑๖๙ หมู่ ๑๓ ตำบลคอนสมบูรณ์
อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
๔๖๑๒๐

๘ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/ว๔๑๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้ส่งผลงานวิชาการของ นายสันติ ฤาไชย
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วม
ของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อเผยแพร่ นั้น

บัดนี้ โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับเอกสารผลงานทางวิชาการดังกล่าว
เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปเผยแพร่ให้กับบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและพัฒนา
คุณภาพการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเรืองเวช ผาสุข)

ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์

งานธุรการและสารบรรณ

โทรศัพท์ ๐ ๔๓๘๔ ๐๘๔๒

โทรสาร ๐ ๔๓๘๔ ๐๘๔๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : Klspanyanukul@gmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๓๐/๖๕๕

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์
๔๐๐ หมู่ ๑ ถนนถีนานนท์ ตำบลยางตลาด
อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๑๒๐

๗ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลขอนแก่น

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนศรีสังวาลขอนแก่น ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/ว๔๑๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนศรีสังวาลขอนแก่น ได้ส่งผลงานวิชาการของ นายสันติ ฤาไชย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลขอนแก่น เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลขอนแก่น เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังหน่วยงาน ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับเอกสารผลงานทางวิชาการของท่านเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่ให้กับบุคคลในหน่วยงานพบว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าว เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวรรณ บัวพันธ์)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มบริหารงานทั่วไป

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๔๓๘๔-๐๐๔๔

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๒๓๔/๔๒๑

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
 ๕๐ หมู่ ๑๐ ต.หนองหาร
 อ.สันทราย จ. เชียงใหม่ ๕๐๒๙๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/ว ๔๑๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสืออ้างโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้ส่งผลงานวิชาการของ นายสันติ ฤาไชย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังหน่วยงานความละเอียดแล้วนั้น

บัดนี้ โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ได้รับเอกสารผลงานทางวิชาการของท่านเรียบร้อยแล้ว และนำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่ให้กับบุคคลในหน่วยงาน พบว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าวเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางพวงทอง ศรีวัลย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

โทรศัพท์ ๐๕๓-๔๙๘๑๔๕

โทรสาร ๐๕๓-๔๙๘๑๔๖

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๕๒/ว๔๑๒

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
๖๘๐ หมู่ ๑๔ ถนนมิตรภาพ
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
๔๐๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทคัดย่อ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. หนังสือตอบรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายสันติ ฤาไชย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้จัดทำผลงาน
วิชาการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน
โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ซึ่งผลงานทางวิชาการดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของท่าน หรือเป็น
แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานของท่านให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล นั้น

ในการนี้ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จึงใคร่ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังหน่วยงาน
ของท่าน และขอความกรุณาท่านได้ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวพร้อมนี้ หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีเช่นเคยและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติ ฤาไชย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ฝ่ายอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐๔๓-๒๔๖๔๙๓

โทรสาร ๐๔๓-๒๔๑๑๘๘

ศรีสังวาลย์ขอนแก่น : โรงเรียนบุญญสิกขา ความดี ความรู้ ความสุข
Sri Sangvalya Khon Kaen : Boonyasigkha School Goodness Knowledge

ที่ ศธ ๐๕๐๐๗.๕๖๐ / ๓๓๕๗

โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น
๖๘๐ หมู่ ๑๔ ถนนมิตรภาพ
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
๔๐๐๐๐

๙ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ที่ศธ ๐๕๐๐๗.๕๕๒/ ลงวันที่ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น ได้ส่งผลงานวิชาการของ นายสันติ ฤาไชย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังหน่วยงานความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบึงกาฬ ได้รับเอกสารผลงานทางวิชาการของท่านเรียบร้อยแล้ว และนำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่ให้กับบุคคลในหน่วยงาน พบว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าวเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดาวเทียม บับที)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบึงกาฬ

.....
 .....
 .....
 .....

ภาคผนวก ช

ภาพประกอบการดำเนินการวิจัย

การสนทนากลุ่มการศึกษาสภาพการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วม โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
โดยการมีส่วนร่วม โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

การศึกษาดูงานการบริหารการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียน โรงเรียนเฉพาะความพิการ
ที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับต่อการพัฒนาการฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทาง
ร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วม โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายสันติ ฤาไชย
วัน เดือน ปีเกิด	21 เมษายน พ.ศ. 2506
ภูมิลำเนา	จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	341 หมู่ 3 ตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46120
E-mail	Sruechai@gmail.com
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2529 ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2548 ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2559 ปริญญาเอก ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม